

GYÖRGY ATTILA

A large, dark brown wooden cross is the central element of the image. A single, lit candle hangs from the right side of the cross's horizontal arm. The candle is yellow and has a bright orange flame. The background is plain white.

**A hit
világossága**

A HIT VILÁGOSSÁGA

I

A HIT VILÁGOSSÁGA

*Olvasókönyv
a keresztény hitigazságokhoz*

Összeállította:

GYÖRGY ATTILA

Második kiadás

SZENT ISTVÁN TÁRSULAT

AZ APOSTOLI SZENTSZÉK KÖNYVKIADÓJA

BUDAPEST, 1981

NIHIL OBSTAT

JÓZSEF DR. GIANITS CANONICUS CENSOR.

NR. 704-26/1980. IMPRIMI POTEST.

ESZTERGOM, DIE FESTO S. AUGUSTINI BP. A. 1980.

LÁSZLÓ CARD. LÉKAI PRIMAS HUNGARIAE,

ARCHIEPISCOPUS ESZTERGOM.

*Minden jog fenntartva,
beleértve a bárminemű eljárással való
sokszorosítás jogát is.*

TARTALOM

Bevezetés	9
A hajósinas (Istenhez fordulni)	15
Életünk célja	16
Zuhanás a magasból (Készen a halálra)	16
És azután? (Az élet célja)	18
A Sinai hegy kincse (Szentírás)	19
Ne vessétek el! (Szentírás)	22
Olaj és gyékénykosár (Szentírás)	25
Isten ígéjének hatalma (Szentírás)	26
Nagy gondolkodók a Szentírásról	28
Antonio a vak bélpoklos (Szentírás)	30
A biblia a halottas ágyon	32
A csodálatos könyvtár	33
Isten nyomai	35
Isten nyomai	36
Természettudósok Istenről	37
Földgömb (Isten léte)	39
Az okatlan pók (Honnan a világ?)	40
Csak azt hiszem, amit látok	42
Gyávaság (Isten jelenlétében)	43
Nincsen nép Isten nélkül	44
A rántotta titka (Istentitok)	46
Vakok és az elefánt (Milyen az Isten?)	47
Isten a láthatatlan	49
Isten válaszol	51
Isten látja	52
Hűséges az Isten	53
Szabadságot angyal (Szenvedés)	54
Ben Szádok és a pálma	55

Isten bölcsessége	56
Abbul (Hithűség)	57
A csodálatos fal (Gondviselés)	60
Áldott véletlen	61
Véletlen?	63
Tüzes létrán az Istenhez (Gondviselés)	65
Pipafüst és a gondviselés	67
Isten oltalmában	69
A védelmező tető	71
Az isteni Gondviselés	71
Az eső (Áldott „véletlen”)	72
Életmentő lepkeszárnyak (Véletlen?!)	73
Őrangyal az éjszakában	74
Vakmerő hegymászó (Őrangyal)	78
Őrangyalomról	80
Két történet az őrangyalról	81
Az ars-i plébános és az ördög	83
Szent Márton és az ördög	85
Csak egy hernyó (Rend a természetben)	88
Az állatvilág ökolívója	89
Az isteni iparművészet	90
Az evésről és az ivásról	92
Testünk csodái	95
Hogyan keletkezik testünk hőmérséklete?	96
A test és lélek értéke	97
Meddig él az ember?	98
Drágagyöngyöt keresek (Az emberi lélek)	99
A lélek remekműve	100
Egy orvos álma (Lélek)	102
A föld legkisebb emberei	103
Éva teremtése	105
Ősszüleink bűne a népek hagyományában	106
A szénégető fiú és a disznópásztor leánya (Ere- deti bűn)	108
Krisztusrózsák (Ősszülők)	111
Meggyógyult Mária közbenjárására	113
Mária által Jézushoz	115
Szent József segít	117
„Menjetek Józsefhez!”	119

Szent József a haldoklók védőszentje	120
Béke a földön az embereknek (Karácsony)	121
Egy fiatal király legendája (Karácsony)	125
Történet a csodálatos hidegről és melegegről (Karácsony)	129
A szent éjszaka	133
Az áldozat	136
Kereszt a hóban	140
Az öreg császárnő mesél (Kereszt)	142
Életmentő ének	145
Lázadók és a madárdal (Meváltás)	146
Kereszttel az égbe	148
A szent fény (Húsvét)	149
Helyettünk halt meg (Húsvét)	151
Érttem halt meg (Húsvét)	151
Elveszett drágagyöngy (Húsvét)	152
A szabadító (Húsvét)	153
A pokol kapuja kinyílik (Húsvét)	154
Legenda az öreg feszületről (Kereszt)	157
A harangok Rómába mentek (Húsvét)	160
Az álruhás király (Meváltás)	162
Hová mégy, Uram? (Egyház)	163
Az aztékok tanítója	166
Indián saruk a pápának	170
A rabszolgák rabszolgája (Misszió)	173
A pampák lovasa (Misszió)	177
Aki titeket megvet, engem vet meg... (Isten oltalmában)	181
A halál és a császár	182
A halál művésze	183
Túl a halálon.	186
Hat után (Halál)	189
Lesújtó felismerés (Ítélet)	190
Egy hitetlen megtérése (Áldozat)	191
Templomablak (Öröm)	194
Pillantás a mennyországba	197
A heisterbachi barát (Örök élet)	199
A mennyország kapuja előtt	200
A legszebb ének	201

A mennyország minden pénzt megér	202
Miként jutott Berta a mennyországba?	203
Föld a láthatáron	204
Lépcső a mennyországba	206
Mindent a mennyországért	209
Nagyapa a mennyországban	211
A szenvedő lelkek vágya	213
Van pokol!	214
Menekülés a „pokolból”	215
Az irgalmatlanság sorsa	216
Ha majd eljön az Úr	219
Adventi beszélgetés	222
Krisztusra várunk	226
Mit tudunk a világ végéről?	228
Hogyan lesz vége a világnak?	229
Beszélgetés a feltámadásról	231
Vándorlás az utolsó ítéletig	234
Az ítélet napján	238

BEVEZETÉS

Nem mondunk új dolgot, ha hitoktatásunk tapasztalatait leszűrve, megállapítjuk a gyermekvilág éhségét a szép példák és elbeszélések után. A gyermekek dúsan burjánzó képzeletvilága állandóan éhezi a színes, fordulatos és részleteiben is érdekes történeteket. Nem kell különösebb pszichológiai ismeretekkel rendelkezünk, hogy felismerjük a gyermeki lélek „meseigényét” és a példabeszédekben szóló Üdvözítőt követve kielégítsük azt. A képekben gondolkodó gyermeki értelmet rendkívül lebilincseli a drámai mozgalmasságú elbeszélés és utánzó ösztöneinek intenzív működése az elbeszélések nevelő hatását is biztosítja. Ha a száraz és elvont buzdítások, magyarázatok helyébe a gyermeki lélek egészét megmozgató példabeszédek lépnek, könnyebben elérhető és maradandóbb eredményekre számíthatunk. Ideges és türelmetlen, képzeletüket a mozik vásznán pallérozó gyermekeink csak akkor ülnek majd figyelemmel óráinkon, ha vallásunk igazságait igényeiknek megfelelően, gyermeki jelmezbe öltöztetve állítjuk eléjük. A Szent Pál-i program: „Mindenkinek mindenévé lenni” minket is arra kötelez, hogy állandóan keressük azokat az utakat és eszközöket, amelyekkel Jézushoz vezethetjük gyermekeinket. Mivel a példák alkalmazásában és ezek pozitív értékelésében mindannyian egyetértünk, most csak arról szeretnénk beszélni, hogy milyenek legyenek azok a példák, amelyeket növendékeink vallási életének táplálására szánunk. Nem szólunk itt arról a helytelennek mondható módszerről, amely izgalmas,

de teljesen profán példákkal akarja megfogni vagy jutalmazni a növendékeket. Szerény véleményünk szerint a hittanórákon csak olyan példák és elbeszélések hangozhatnak el, amelyek vallásos levegőt, vallás-erkölcsi légkört tudnak teremteni.

A mai kor emberének és ezzel együtt a mai gyermeknek is jellegzetes tulajdonsága: nagyfokú valóság-igénye. Az élet titkait kibontó tudományos, technikai haladás, a vernei fantáziák megvalósulása, olyan lélektani helyzetet teremtett, amivel mindenkinek számolnia kell. Nem azt mondjuk ezzel, hogy a mai fiatalság lelkéből hiányzik a romantika vagy legalábbis az utána síró nosztalgia. Annyi azonban bizonyos, hogy a modern kor realista levegőjében veszedelmes kísérlet lenne naivabb korok romantikájával táplálni növendékeinket. Jóllehet az ember sohasem szűnik meg csodálkozó lény lenni, de éppen a nagy valóság-igénnyel együtt jelentkezik az az érdekes tünet, hogy a modern ember szégyell csodálkozni. Köztudomású, hogy a csodák és a csodálatos események kezdet óta végigkísérik a kereszténység életét. Az egyház azonban jómaga is mindig rendkívüli dolognak tartotta ezeket és óva intette gyermekeit, hogy ezekben lássa a keresztény élet lényegét és kiteljesedését. Ezért kell a csodákat is lehetőleg a „realitás” keretében bemutatnunk és megtisztítani azoktól a mesés elemektől, melyeket jámbor, de letűnt korok ragasztottak hozzájuk. Példának okáért a Szodoma és Gomora városát ért büntetés elbeszélésével elmondhatjuk felsőbb osztályokban a tudományos kutatások eredményeit és azt a föltevést, hogy a kénköves eső vulkanikus kitörések kísérőjelensége lehetett. A bibliai elbeszélések reális kerete, archeológiai igazolása csak megerősíti a Biblia tekintélyét és erről tanúskodik az olyfajta könyvsiker, mint Werner Keller: *Und die Bibel hat doch Recht* című munkája, ha mi nem is adhatunk neki mindenben igazat.

Át kell értékelnünk legendáinkat is! Ha el is mondjuk őket növendékeinknek – és vajon miért ne ten-

nénk néhány klasszikus alkotással? – hívjuk fel figyelmüket arra, hogy itt képzeletszötte történettel van dolgunk, amelyben nem annyira az esemény, mint inkább a szimbolikus mondanivaló az, ami kielégítheti valóságigényünket. Úgy kell tehát feldolgoznunk és előadnunk ezeket, hogy ne csupán a csodálatos, mese-szerű esemény, hanem a mögötte rejlő, reális mondanivaló is megfelelően kifejezésre jusson.

Természetesen nem rontja le példáink értékét az a művészinak nevezhető rekonstrukciós törekvés, amely a valóságba mártott tollal a példakép vagy példabeszéd sokszor száraz és szűkszavú történelmi adatait történelmileg lehetséges színekkel és jelenetekkel kiegészíti. Csak így lesz lehetőségünk arra, hogy példáinkba belevigyük a képzelőerőt lekötő drámaiságot, az életszerűséget és beledolgozhassuk a hitbeli ismereteket. A fontos az, hogy a még teljes egészében költött példa is magán viselje a lehetőségesség, tehát a realitás bélyegét. A külföldi irodalomban, főleg Wilhelm Hünermann tollából pompás mintapéldányokat találhatunk erre. Az evangéliumi, a bibliai események színes és bővített elbeszélése mindjárt hatásosabb lesz, ha nem érzük be a Biblia gyakori szűkszavúságával és tudomásul vesszük azt aényt, hogy a szent írók csak vázlatosan közlik az Úr Jézus tanításait. Ezért nem lesz a történelmi hűség rovására a bibliai események olyan részletekkel és elemekkel való kibővítése, amelyek szervesen, anakronizmus nélkül beleilleszthetők a történetbe. Természetesen helytelen lenne, ha ezzel elmentetben olyan motívumokat használnánk a kibővítésre, melyek elütnek a Biblia stílusától és híjával vannak a történelmi hűségnek. Helyesen cselekszik tehát az elbeszélő, ha például a csodálatos halfogással kapcsolatban párbeszédes bővítéseket alkalmaz, de a történelmi hűség ellen vétene, ha beleszöné az elbeszélésbe, hogy Szent Péter rágyújtott a pipájára vagy megnézte a zsebóráját. Az ilyfajta megjegyzések nem növelnék, hanem csökkentenék az elbeszélések valóságértékét.

Ha azt akarom elérni, hogy az elmondott példa dramatizált formában, életszerűen álljon hallgatóim elé, ezzel szinte már azt is meghatároztam, hogy a példa nem lehet túl rövid. Lélektani és pedagógiai hatások elérésére az irodalmi eszközök felhasználásához bizonyos időre van szükségünk. A példa csattanója csak akkor „csattan” igazán, ha megvan az előzménye és esetleg a szükséges utórezgése is. Ennek a ténynek a felismerése teremtette meg külföldön a katekizmushoz készített olvasókönyveket, melyek elbeszélésekbe göngyölik a katekizmus igazságait. Ezzel az „irodalmi hígítással” sikerül elérnünk azt, hogy növendékeink gyönyörködve sajátítják el a hittani ismereteket. Nem kell tehát megijednünk, ha egy-egy elbeszélés elmondása vagy felolvasása hosszabb időt, mondjuk 8–10 percet vesz igénybe. Az így közölt tanítás könnyebben és mélyebben behatol a gyermek lelkébe, mint a hosszas, de elvont magyarázat. Játszva tanulni – ez a modern pedagógia jelszava – és nekünk is mindent el kell követnünk, hogy ezt az igényt kielégítsük. Egy-egy megható történet elmondása által maradandóbb hatást érhetünk el, mint órákig tartó elemzéssel. A jól felépített példabeszéd gyökeret ereszt a gyermeki lélek talajában és az általa közölt tanítás maradandóbb lesz a definíciókban adott fogalmak piruláinál.

Egy teljesen gyakorlati kérdés, hogy miképpen adjuk elő a példabeszédeket? Kétségtől a szabadon előadott módszeré az elsőbbség! Mivel azonban a példa hatása stílusbeli elemekből, a mondatok és események egymásbaszövésétől is függ, amit viszont sokszor nehéz emlékezetünkbe rögzíteni, nyugodtan folyamodhatunk az előadás egyszerűbb formájához: a felolvasáshoz. Az érdekes és fordultatos példa még olvasva is leköti növendékeink figyelmét és nem okozhat nehézséget az a tény sem, hogy szemünk nem pihenhet fegyelmezőn hallgatóinkon. Egy másik kérdés lenne, hogy mikor olvassunk? Óra elején, közben vagy végén? Ez azt hiszem, teljesen a hitoktató által ismert

körülményektől függ s az ő bölcs belátására kell bízunk.

Sokan panaszkodnak, hogy kézikönyveinkben sok a régi és agyoncsépelt példa. Mások azt hangsúlyozzák, hogy a mai kor gyermekéhez csak a modern példákkal tudunk közel férközni. Ezzel szemben, szerény véleményünk szerint, nincs régi példa – csak régi ember! A felnövekvő ifjúságnak mindig új lesz Tarzicius, Szt. Ágnes, Szent Imre története. Vannak ugyanis olyan eseményei, klasszikus példái egyházunk történelmének, melyeket minden keresztény nemzedéknek meg kell ismernie. Amint az iskolában is megismertetik a tanulókat a régi klasszikus költők műveivel, úgy kell nekünk is az ifjúság elé állítani a keresztény élet klasszikusainak nevezhető szentek példáját. Elbeszéléseinkben különös előszeretettel dolgozzuk fel a mindennapos keresztény élet problémáit! A leghétköznapibb esemény elbeszélése is értékessé válik, mihelyt valláserkölcsi vonatkozásban mutatjuk be hallgatóinknak. A modern példák mellett ne féljünk tehát a régmúlt események modern stílusú feldolgozásától sem. A tegnapi gyöngyök – egy kis tisztítgatás után – ma is ragyognak és ami örök értéket képvisel, az mindig modern marad.

Szerény példagyűjteményemmel az a célom, hogy magam és mások számára, kiváló szerzők példái nyomán, lehetőséget adjak olyan habitus megszerzésére, amely lehetővé teszi számunkra a modern igényeknek megfelelő hitoktatást. Ezzel a készséggel majd az élet mindennapi eseményeit, saját élményeinket is olyan elbeszélésekké tudjuk egybeszőni, amelyek Isten dicsőségére és a mi örömünkre is gazdagítani tudják gyermekeink vallásos lelkületét. A Nagy Gyermekebarát segítsen mindenkit ebben a nemes törekvésében!

A hajósinas

(Istenhez fordulni)

A hajósinas első útját tette az óceánon. A kapitány megkérdezte:

– Tudsz-e mászni, kisfiam?

– Meghiszem azt – felelte önérzetesen a kisfiú. – Odahaza az erdő legmagasabb fáit is megmászтам egy-egy madárfészekért.

Most is büszkén ült az árbockosár magasában. Történt az egyik napon, hogy vihar támadt a tengeren. A hullámok alaposan megtáncoltatták a hajót. A magasba emelték majd a hullámvölgyek mélységébe csúszttatták. Az árboc hol erre, hol arra dőlt és sokkal mélyebbre hajolt, mint odahaza az erdő fái. A kis hajósínast ekkor elfogta a félelem és remegni kezdett. A kapitány figyelemmel kísérte és tudta, hogy ezen minden szárazföldi lakosnak át kell esnie. Csakis így lesz belőle mindenre alkalmas tengeri medve. Amint nézi, észreveszi, hogy a fiú arca elsápad és szédelegve néz lefelé. Aggódva fölkiált neki:

– Fiú, nézz fölfelé, csak fölfelé nézz!

A kisasinas engedelmeskedett és amint fölfelé nézett, a vér újra visszatért arcába és többé már nem félt attól, hogy lezuhan.

Én is azt mondom nektek minden hittanórán: fiam, leányom, csak fölfelé nézz! Hiszen a hitoktatásnak az a célja, hogy „fölfelé”, Isten és a mennyország felé irányítsa figyelmeteket. Itt a földön ugyanis nem maradunk örökké. Nincs itt végleges, maradandó lakásunk. Igazi hazánk a mennyekben van. Azért járunk tehát hittanórára, hogy megtanuljunk fölfelé nézni, megtanuljuk, hogyan juthatunk Isten országába.

Életünk célja

Assisi Szent Ferenc találkozott egyszer egy kőművessel, aki éppen házat épített. A Szent megszólította:

- Mit csinálsz kedves testvérem?
- Hát amint láthatod atyám, házat építek.
- És miért építed?
- Hogy miért? különös kérdés! Hát azért, hogy pénzt keressek.
- És minek neked a pénz?
- Ejnye, hogy lehet már ilyesmit kérdezni? Mi lenne családommal, ha nem lenne pénz, amin ennivalót és ruhát vásárolhatnánk? Pénz nélkül nem lehet élni.
- És minek neked a kenyér?
- Hát hogy élni tudjunk.
- És miért élsz? – kérdezte utoljára a Szent.

Ekkor azonban a kőműves is zavarba jött, mert a kérdésre nem tudott válaszolni. Ekkor Szent Ferenc vette át a szót, hogy megtanítsa a kőművest az élet igazi céljára.

Zuhanás a magasból

(Készen a halálra)

Afrika végtelenbe nyúló pusztaságai fölött repülünk. Szép csendes időnk volt és eddig semmi sem zavarta utunkat. De íme, egyszer csak akadozni kezdett a motor. Ez bizony tragikus érzést kelt az emberben egy egymotoros repülőgépen.

- Milyen magasan vagyunk? – kérdeztem a vezetőtől.

- Kétezer méter.

Hirtelen fekete füst csapódik a repülőgép szélvédő üvegére.

- Mit jelentsen ez?

- A motor kigyulladt – szól megdöbbenve társam.

Kikapcsolja a gyújtást és előveszi a tűzoltószerszámot. De ez már nem segít.

– Nincs más hátra, el kell hagynunk a gépet. Felkészülni a kiugráshoz!

Kétezer méter magasból, ejtőernyővel kiugrani. Hermann szorosabbra húzza derekán az ejtőernyő szíját.

– Kész vagy? – kérdezi.

– Ugorj, én megyek utánad! Csak a gépet beállítom a megfelelő helyzetbe. Ugrás – kiáltja Hermann, és én...

Nem, nem tudom, mi történt és hogy történt azután... Annyi bizonyos, hogy kiugrottam és utána meghúztam az ernyőt nyitó zsinórt. De az ernyő nem nyílt ki. Én pedig zuhantam lefelé. Vége mindennek, gondoltam magamban. Vége az életemnek. Mint valami film, csodálatos gyorsasággal peregtek le előttem életem eseményei. Néhány pillanat elég volt, hogy átlássam és lemérjem egész életemet. Magam előtt láttam bűncimet és mulasztásaimat. Azt a sok jót, amit megtehettem volna és nem tettem. És jómagam kimondtam az ítéletet: életem mit sem ér Isten színe előtt. De már késő! Mindez azonban oly gyorsan villant át agyamon, hogy talán azt idővel le sem lehet mérni. Valami nagy szomorúság fogott el, hogy ilyen hiábavalóságokra tékozoltam el földi életemet. Anynyira elcsüggedtem, hogy nem volt erőm Krisztushoz fordulni és bocsánatát, irgalmát kérni. Kétségbeestem... De hirtelen, talán utoljára fölébredt bennem a vágy, hogy egy jobb és különb életet éljek. És alighogy ezt kigondoltam, hinni sem akartam szememnek. Egy hatalmas rántás, az ernyő kinyílt. Valami ki mondhatatlan öröm áradt végig testemen, lelkemen. Szerencsésen földet értem.

És azután?

(Az élet célja)

Alexius egy vadászat alkalmával megmentette a görög császár életét. Leszúrta a megsebzett vadkant, mely a császárra rohant. Hálából megígéri a császár, hogy bármit kíván, teljesíti kérését. Ő azt kéri, hogy nevezze ki a hadsereg fővezérévé. Kívánsága teljesül és Alexius most a jövőről álmodozik. Éppen a tengerparton sétál, amikor szembejön vele egy zarándok, aki az Úr Jézus szülőföldjére készül. Mikor meglátja Alexiust, így köszönti:

- Békesség neked ifjúl
- Neked is ősz atyám!
- Hova indulsz kedves fiam – kérdezi a zarándok.
- A császárhoz megyek.
- Ugyan mi dolgod a császárnál?
- Vár reám, mert ma vezére lettem. Hamarosan a hadsereg élére állok.
- És mi lesz azután? – kérdezte a zarándok.
- Hadseregem élén kiverem a barbár népeket a birodalomból.
- És azután?
- Azután Itáliába megyek és Róma koronáját a császár lába elé teszem.
- És azután?
- Győzelmesen megjövök és feleségül veszem a császár leányát. Nagy lesz a hírem és becsületem. Kell ennél nagyobb boldogság?
- A zarándok azonban makacsul tovább kérdezett:
- És mi lesz azután?
- Meghódítom az egész világot. Én leszek a föld császára.
- És azután?
- Mindenki boldog lesz és engemet fognak áldani.
- És azután?
- Alexius megzavarodik.
- Azután eljön a szép, tisztos öregség.
- És azután?

- Igen, azután eljön a halál...
- És azután?...

Alexius erre már nem tud válaszolni. Lehajtja fejét, a zarándok kérdései gondolkodóba ejtik. Rádöbben arra, hogy minden földi dicsőség csak hiúság. Mit ér, mit használ mindez, ha lelkének kárát vallja az ember. Az élet igazi értelme: Istent szolgálni és halhatatlan lelkünk üdvösségén munkálkodni.

A Sinai hegy kincse (Szentírás)

Teofil atya, a sinai kolostor szerzetese eloltotta a gyertyát, amelynek halovány fénye mellett egész éjszaka dolgozott. A nap éppen fölkelőben volt és piros sugarai bevilágítottak a szobába. Utoljára még belemártotta tollát a tintába, hogy befejezze János evangéliumának lemásolását. Hosszú évek munkája ért véget. Az egész újszövetségi Szentírást lemásolta.

- Ó, éretted tettem ezt is Istenem! - fohászkodott Teofil atya. - Áldd meg szerény és tökéletlen munkámat!

Közben valaki kopogtatott az ajtón. Egy fiatal szerzetes lépett be.

- Itt az ideje a laudesnek, a hajnali imának - mondotta.

- Igen, kedves András testvér, én is megyek Istent dicsérni. Isten kegyelméből elkészültem munkámmal. Azt hiszem, újabb munkára már nem is vállalkozhatom. Öreg vagyok már, reszket a kezem!

- Valóban megérdemled a pihenést, kedves atyám - szólt szeretettel a fiatal szerzetes.

- Ó igen, ezentúl már csak az imádságnak fogok élni. Ki tudja, mennyire szabta Isten napjaimat?

- Hát ezt valóban nem tudjuk. Ebben a pogány világban mindig készen kell lennünk a halálra. Szegény társaink sem gondolták a szomszéd kolostorban, hogy olyan hamar befejezik az életüket.

– Miről beszélsz? – kérdezte megindultan Teofil atya.

– Hát csak arról, hogy az elmúlt héten rablóbanda támadta meg az egyik Vörös-tenger melléki kolostort. Negyven lakóját megölték, a kincseket elrabolták. Csak hárman menekültek meg és ők számoltak be a véres eseményekről.

– Nyugodjanak békében! – mondta Teofil atya. – Nincs nagyobb dicsőség, mint mikor valaki életét adhatja Jézusért! De ne késlekedjünk tovább! Induljunk a templomba és ajánljuk magunkat Isten oltalmába!

Megkezdődött a hajnali imádság, de nem tartott sokáig. A templom csendjét vad kiabálás zavarta meg. Valaki elkiáltotta magát:

– Itt vannak a rablók!

Az imádság megszakadt. Már hallatszott is a bal-ták ütése a templomajtón. Az arcokon félelem tükröződött.

– Ne féljete! – nyugtatta meg papjait a kolostor apátja. – Az Úr mondotta: aki énbennem hisz, még ha meghalt is, élni fog. Mindaz, ki belém vetett hit-tel él, nem hal meg sohasem!

Közben beszakadt a vastag tölgyfaajtó és a vad horda beözönlött rajta. Elsőnek Teofil testvért érte a halálos csapás.

– Jöjj, Uram Jézus! – kiáltotta és holtan esett össze.

Mindnyájan meghaltak és a vértanúság koszorújával kopogtattak az égi haza kapuján.

Csak András testvér menekült meg a vérfürdéből. Ő sem azért, mert féltette az életét. A lemásolt Szent-írást akarta megmenteni. Ezért, amikor a rablók be-törttek a templomba, azonnal Teofil atya szobájába sietett. Magához vette az értékes pergameneket és el-menekült. Hosszú éveken át rejtegette a szent irato-kat. Csak amikor Jusztiniánusz császár újra felépítet-te az elpusztított kolostort, akkor vitték vissza a meg-mentett Szentírást.

A történetek után 1550 évvel később egy Tischen-dorf nevű tudós látogatta meg a Szent Katalin kolos-

tort. Ez a német tudós elhatározta, hogy fölkeratja a Szentírás legrégibb példányait. Ezt csinálta a sinai kolostor könyvtárában is. Sajnos, most nem volt szerencséje. Semmi értékebb szöveget nem sikerült fölfedeznie. Már-már arra gondolt, hogy elhagyja a kolostort és máshol próbál szerencsét. Az egyik reggel éppen a kolostor konyhájában reggelizett. A segítőtestvér, akit Jánosnak hívtak, éppen a tüzet élesztgette. Kosarából régi papírokat, pergameneket rakott a tűzre. A tudós pillantása ráesett a kezére, amint egy nagyon régi pergament akart a tűzbe tenni. Azonnal felismerte, hogy értékes iratról lehet szó. Föllökte a barátot és kikapta kezéből a pergament. János barát azt gondolta, hogy a tudós megbolondult. Tischendorf azonban így szólt hozzá:

– Honnan hoztad ezeket a lapokat?

– Hát honnan hoztam volna? A padlásról. Van ott annyi hasonló, hogy tengert lehetne rekeszteni velük.

– No, akkor azonnal vezess oda és mutasd meg nekem!

A barát kénytelen-kelletlen teljesítette a tudós kérését. Fölmentek a padlásra és ott nem várt kincsekre bukkantak. Megtalálták azt a Szentírást, amelyet Teofil testvér a IV. században másolt le oly nagy fáradsággal és szeretettel.

János testvér újra csak bolondnak tartotta a tudóst, amikor az hevesen átölelte és csókolgatni kezdte. Tischendorf Konstantin azonban nagyon jól tudta, hogy mennyit ér fölfedezése. A kéziratot Codex Sinaiticusnak nevezte el, mivel a sinai kolostorban találta. Először a szentpétervári múzeumba került, amelytől a londoni múzeum sok millió forintért vásárolta meg. Ez az egyik legősibb szövegünk a Szentírásról és ezért a keresztények számára minden pénznél többet érő kincs.

Ne vessétek el!

(Szentírás)

A vonat még az állomáson tartózkodott. Az utolsó percben ugrott föl két diák. Egy idősebb úr, aki az ablak mellett ült, segített nekik feltenni a koffert. Közben a vonat máris indult. A két fiú elhelyezkedett a fülkében és az idős úr, aki egyébként jó erőben volt még, barátságosan nézett rájuk. A fiúk udvariasan megköszönték a segítséget, azután az ablakhoz lépve búcsút intettek egy idős hölgynek, aki kikísérte őket a pályaudvarra. Talán valamelyikük édesanyja lehetett. Búcsúzás előtt egy-egy könyvet dugott a fiúk kezébe. Most, hogy a vonat elindult, kibontották a selyempapírból, egy biblia volt benne. A fiatalabb gúnyosan elmosolyodott és így szólt az idősebbhez:

– No, mit kezdjek ezzel? Legjobb lesz, ha kidobom az ablakon.

Ezt már az öregúr sem állhatta meg szó nélkül.

– Ne tegye ezt fiatalember, mert szerencsétlenséget hoz önnek!

A fiú erre a figyelmeztetésre zavarba jött, majd megkérdezte:

– Hogyan gondolja ezt? Miféle szerencsétlenséget hozhatna rám ez a tizenöt deka nyomtatott papír?

– Ez nem egyszerű nyomtatott papír, hanem az Isten ígéje – válaszolta az öregúr. – Aki ezt megveti, az mindig ráfizet.

Néhány perccig kínos csend ereszkedett a vonat fülkéjébe. Majd az öregúr megszólalt.

– Szívesen elmondok önnek egy történetet, amely igazolja szavaimat.

Egy holland matróról van szó, aki mint helyettes kormányos teljesített szolgálatot az egyik gőzösön. Nem volt éppen rossz ember, csak egy kicsit könnyelmű. Igen szeretett gúnyolódni a vallási dolgok felett. A gúnyolódások céltáblája legtöbbször az ind származású szakács volt. Hatalmas, erős ember, tiszta, gyermeki lelkülettel. Hosszú indus neve volt, de a hajón

csak Józsefnek hívták. Egyébként keresztény volt és a missziós iskolában nevelkedett. Ágya fölött mindenki ott láthatta az Úr Jézus képét. Ezt még a lelkiatyjától kapta odahaza. Ha megérkeztünk egy kikötőbe, azonnal a templomba sietett. Természetesen az alkormányos és néhány vele egyívású társa ilyenkor mindig kinevette.

Történt egyszer, hogy a hajó egy nyugat-indiai kikötőbe érkezett. Mikor végeztek a kirakodással, áldomást ittak a matrózok és nézegették a hajó körül úszkáló cápát. Ez a halfajta igen ritka volt azon a vidéken. Néhány percre eltűnt a vízben, majd ismét kidugta háromszögű fejét. Ekkor a félig ittas alkormányosnak furcsa gondolata támadt. Az egyik kikötőben a matrózotthon lelkiatyja megajándékozta egy bibliával. Elhatározta, hogy megeteti a cápával. Társai nevetve helyeselték ötletét. Már elő is hozta szobájából és rákötözött egy darab szalonnát is. Nagy ívben röpült a könyv a tenger vizébe, majd ismét föltűnt a cápa közelében. Nevetve álltak a matrózok a hajó korlátja mellett és biztatták a cápát:

– Kapd be a bibliát!

A ragadozó hal azonban nem sokat hederített rájuk. A könyv közelébe úszott, azután újra eltávolodott.

– Ejnye, látjátok, neki sem kell a biblia!

Hirtelen valami nem várt esemény némította el a gúnyos nevetést. Az alkormányos a kelleténél jobban kihajolt a hajókorláton és egyensúlyát veszítve beesett a vízbe. Hatalmas, hosszú ember volt és megivott már egy fél liter rumot. A hatalmas csobbanásra fölfigyelt a cápa és visszafordult. A vízbe esett alkormányos gyors tempókkal úszott a függőlétra felé. Nyomában azonban ott volt a cápa. A hajó fedélzetén mindenki megrémülve várta a várható eseményt. A biblia iránt nem érdeklődött a cápa, de az ember már érdekelt. Ebben a pillanatban lépett ki az indus szakács a konyhából. Ő is meghallotta a vízbe pottyánó alkormányos kiáltását. Azonnal tisztába jött a helyzettel. Vissza-

ugrott a konyhába és egy hatalmas késsel a hajókorláthoz sietett. Fogai közé szorította a kést és egy fesssel a vízbe ugrott. A cápa már néhány méterre volt kiszemelt áldozatától. Egyszer csak oldalára fordult és piros lett körülötte a víz. A hajó matrózai felszabadultan kiáltottak fel. A bátor szakács elvágta a hatalmas állat nyakát. Majd odaúszott a halálra rémült alkormányoshoz és kisegítette a vízből. Néhány perc múlva mind a ketten a fedélzeten voltak . . .

Az elbeszélő öregúr elhallgatott. A két fiatalember szinte megkövülten hallgatta a szörnyű történetet.

– Nagyszerű! – szólalt meg elsőnek az idősebbik. – Bizonyára ilyesmit nem először csinált az indus szakács! Én is olvastam nemrég valami ilyesmit.

– Ez lehetséges!

– Gondolom, a matrózok megünnepelték a hőstette után?!

– Ez valószínű! Annyi bizonyos, hogy ettől kezdve senki sem gúnyolta többé vallásossága miatt. Ez az eset többet ért minden szóbeli prédikációnál.

– Vajon honnan sajátította el a szakács ezt a rendkívüli ügyességet? – kérdezte a fiatalabb. – Nem hiszem, hogy a missziós iskolában ilyesmit tanultak és gyakoroltak volna?!

– Én azt tapasztaltam – válaszolta az öregúr –, hogy aki szoros kapcsolatban él Istennel, az minden tekintetben megállja a helyét az életben. Isten barátsága különös erőt kölcsönöz neki.

– Olyan érdekesen tetszett elmondani azt a történetet, mintha ott tetszett volna lenni! Talán ön is részt vett a mentési munkában?

Az öregúr arca egy kicsit elkomorodott.

– Nem, ifjú barátom, én nem menthettem meg a vízbe esett alkormányost . . . mert én voltam az, aki a vízbe esett. Ezért megértheti, miért nem tudtam megállni, hogy ne figyelmeztessem a biblia megbecsülésére . . .

Olaj és gyékénykosár

(Szentírás)

Az ószövetségi Szentírásban, Exodus könyvében olvashatunk az Egyiptomban raboskodó izraeliták szenvedéseiről. Hogy megakadályozza az izraeliták szaporodását, elrendelte a fáraó, hogy minden fiúgyermeket a Nílusba kell dobni.

Egy Lévi törzséből származó házaspárnak szép kisfia született. Három hónapig rejtegették. Mikor már ezt nem teheték, egy gyékénykosarat készítettek, bekenték bitumennel és szurokkal, hogy ne folyjon bele a víz. Ebben helyezték el a kisfiút a Nílus nádasai között. Itt fedezte föl a fürödni jövő fáraó leánya. Magához vette és elnevezte Mózesnek, ami annyit jelent, hogy vízből kihúzott. Ő lett aztán népének szadítója.

Ezeket olvassuk a Szentírásban. 1905-ben az olajipar vezetői konferenciát tartottak Londonban. Meghívták a híres geológust, Wellst is. Előadásában kifejtette, hogy véleménye szerint Egyiptomban hatalmas olajtartalékok rejlenek, amelyeket még nem fedeztek föl. Mosolyogva kérdezte az egyik igazgató:

- Mire alapozza ezt az állítását?
- Egy igen megbízható forrásra, a bibliára.
- Mi köze a bibliának az olajhoz? – vetette közbe a konferencia egyik résztvevője.

- Több, mint gondolják. Mózes története kétségkívül ezt bizonyítja. Csak olvassák el figyelmesen azt az esetet, amikor Mózes szülei szurokkal kent kosárba helyezik el a kisfiút.

- Ez valóban igen szép történet, de . . .

- Kérem – folytatta Wells mondanivalóját – az írásból kiderül, hogy a kosárka vízmentes volt. Egyébként hamarosan elmerült volna a vízben . . .

Néhányan erre gúnyos megjegyzéseket tettek. Wells azonban tovább folytatta.

- Nyugodtan nevéssenek csak uraim, ha, amit mondok, tréfának tartják. Amint azonban említettem,

Mózes anyja bitumennel kente be a kosarat, ez pedig, önök is tudják, hogy egyik fajtája a nyersolajnak. Ha Mózes anyja bitument talált a Nílus környékén, mi is megtalálhatjuk. – Az olajgyárosok többsége azonban kinevette a geológust.

– Csak nem képzeli, hogy Mózes mítosza kedvéért milliókat fognak áldozni a kutatásokra?

Wells azonban kitartott véleménye mellett és elővett egy üveget.

– Itt van uraim a bizonyíték. Bitumen a Nílus partjáról. Én magam találtam. Elhiszem, hogy nincs olaj Egyiptomban, ha önök bebizonyítják nekem, hogy ez nem bitumen.

Hat évvel később a Nílus partján, a Vörös-tenger közelében olajfúrások indulnak. Napok, hetek múlnak el minden eredmény nélkül. Nem találnak olajat. Csúfolni kezdik a geológust.

– Nevetséges dolog, nevetséges állítás: olaj a Nílus-parton. Láthatja, hogy alaptalan az állítása.

– Várjanak kérem még néhány napig! Itt olajnak kell lennie!

– Nagyon tiszteljük az ön hitét, de ez nem sokat ér számunkra... – S alighogy ezt kimondják, különös zaj hallatszik, az olajkitörés szokásos robaja. Így fedezték föl Gemesh, és Huighada vidékén a hatalmas olajmezőket, amelyek évenként több millió tonna olajat adnak Egyiptomnak. És mindez a Szentírás elbeszélése nyomán...

Isten igéjének hatalma

(Szentírás)

Egy előkelő ifjú lépett be a templomba. Vidám világfi és buzgóságából csupán annyira futott, hogy elmondjon egy Miatyánkot. Éppen megszólal a csengő, szentmise kezdődik. Fiatal pap áll az oltár előtt. No, ez nem fogja elhúzni a misét, gondolja az ifjú és marad. Közben a pap hangosan imádkozik. Az evan-

géliumot éppen Szent Máté könyvéből olvassa: „Ha tökéletes akarsz lenni, add el mindenedet, oszd ki a szegények között és így kincsed lesz az égben. Aztán jöjj és kövess engem!” Amikor az ifjú ezt meghallotta, úgy érezte, mintha egy kalapács ütne a szívére. Valami megdőlt benne, mint a fa, melyet fejszecsapás vág le a tövétől. Egyszerre belátta eddigi élete hiábavalóságát. Elhatározta, hogy szakít könnyelmű életével és a pusztába vonul. Tudjátok-e ki volt ez az ifjú? Szent Antal, a szerzetesek atyja és alapítója.

Az olasz Cattaneo egy másik gazdag ifjú esetéről számol be. Egy szép napon elhagyta előkelő otthonát és koldusruhába öltözve a pusztába sietett, hogy ő is beálljon a remeték közé. Útközben találkozott néhány ismerőssel, akik csodálkozva néztek rá és megkérdezték:

– Csak nem rablók törtek rád, hogy ilyen siralmas öltözetben látunk?

– De igen – válaszolta az ifjú mosolyogva.

Ezzel elővette a Szentírást és ismerősei elé tartotta.

– Íme itt van a szelíd rabló, ő fosztott meg minden mulandó tehertől, apámtól és anyámtól.

Ezzel vidáman tovább folytatta útját.

Nem hiába írja Szent Pál apostol: „Isten szava eleven, átható és élesebb minden kétélű kardnál. Ítélt a szív gondolatairól és érzületéről.” (Zsid. 4.) Ha valakit szíven talál az Isten szava, többé nem találja nyugalma, amíg nem követi a hívó hangot. Igen sok példát hozhatnánk erre. Íme, egy a sok közül.

Egy amerikai földbirtokos századik születésnapját ünnepelte. Visszagondolt elmúlt életére és eszébe jutott egy prédikáció, amit még odahaza hallott gyermekkorában. Már nem emlékezett pontosan a lelki- atya szavaira, de valami ilyesfélét mondhatott: Ha valaki nem szereti a mi Urunk Jézus Krisztust, átkozott legyen . . . Azóta ő sohasem imádkozott, nem járt szentmisére és prédikációt sem hallgatott. Most azonban megragadta lelkét ez a mondat. Rádöbbsent mulasztásaira és térden állva kérte Isten bocsánatát.

Beszélhetnék egy könnyelmű diákról is, aki valakitől egy Szentírást kapott ajándékba. Először el akarta dobni, de azután arra gondolt, hogy vékony lapjai jók lesznek cigarettapapírnak. Ezért megtartotta. Már elhasználta a Máté és Márk evangéliumot, végzett a Lukács evangéliummal is. Most Szent János írása volt a soron. És ekkor az egyik nap, mielőtt kitépett volna egy lapot, hogy cigarettát sodorjon, szemébe ötlött egy mondat: „Én vagyok a jó pásztor. A jó pásztor életét adja juhaiért . . .” Az ifjú tovább olvasta a szent szavakat, egyre nagyobb lelkesedéssel és egy óra múlva más ember lett belőle.

Végül hallgassuk meg egy angol asszony történetét. Férje a halálán volt. Fölkereste a papot, hogy jöjjön el és készítse elő a nagy útra. Az illető élete folyamán nem sokat törődött a vallással. Most azonban nagy szeretettel fogadta a papot és újságot nyújtott feléje. Amerikai újság volt és egy prédikációt tartalmazott.

– Hogyan jutott ehhez? – kérdezte csodálkozva a pap.

– Csomagot kaptam Ausztráliából és ebbe volt becsomagolva.

– Elolvastam a prédikációt és megnyíltak a szemeim. Most szeretnék Istennel kibékülni és így állni ítélőszéke elé.

Nagy gondolkodók a Szentírásról

A svéd költő, August Strindberg (1849–1912) írja: „Én is úgy jártam, mint a hajós, aki fölfedező útra indul, hogy ismeretlen földeket kutasson föl. Így tettem én is a szellem birodalmában és amikor azt hittem, hogy valami újat fedeztem föl, a tüzetesebb vizsgálódás kiderítette, hogy mindez megtalálható a mi öreg bibliánkban. Már leszámoltam az életemmel és tudom, hogy egyedül Isten ígéje az igaz.”

A német bölcselő, Kant Emánuel mondja (1724–1804): „A biblia olyan könyv, amelynek tartalma is

isteni származását bizonyítja. A világ történetét tartalmazza, az isteni Gondviselésről beszél a világ kezdetétől egészen a nagy átváltozásig és átnyúlik az örökkévalóságba."

„Jól teszi, írja barátainak, ha megnyugvását a Szentírásban keresi, mert felülmúlhatatlan forrása minden igazságnak, amelyet az értelem sohasem tud fölfedezni. A biblia legnagyobb kincsem, amely nélkül nagyon szegény lennék."

Goethe (1749–1832), a híres költőfejedelem írja: „Soha senki sem tagadhatja le azt a műveltséget, amit a Bibliából merítettünk. A legértékesebb adatok gyűjteménye, amely az idők végéig érezteti hatását, jóllehet sokak számára éppoly messzi és idegen, mint az őskor hagyatéka. Én magam nagyrabecsülöm a Bibliát, neki köszönhetem erkölcsi felfogásomat. Tanításai, hasonlatai, példái nagy hatással vannak rám és mindig érzem hatásukat. A Biblia képes minden nemzedéket megifjítani és egy nép élete és ereje számára mindig fontos lesz a Bibliával való igenlő állásfoglalás."

Nietzsche (1844–1900) írja: „Az ószövetségi Szentírás isteni igazságról szóló könyveiben olyan emberek, dolgok és beszédekről olvashatunk, amely már stílusában is felülmúlja a görög és indiai írásművészetet."

A nagy kutató, Sven Hedin (1865–1952) 14 évet töltött Ázsiában és kalandos útjáról beszámolva ezeket írja: „Kísérővel a Takla-Makan sivatagban vándoroltam és már teljesen kimerültek erőink. A legutolsó tevé is összeesett és leghűségesebb szolgám se tudott tovább menni." Ekkor Sven Hedin elhatározta, hogy elhagyja értékes gyűjteményét, amelyet hosszú évek munkájával szerzett. Még egyszer átnézte csomagjait és a legértékesebb holmikat különválasztotta. Ezt elrejtette egy védett helyen abban a reményben, hogy egyszer még visszajöhet érte. Reménykedett, jóllehet, közel álltak a szomszédokhoz. Mindentől el kellett válnia. Csak egy dolgot, egy könyvet vitt magával.

„Az egyetlen, amit magamnál tartottam, a biblia volt.” Ez volt kísérője az életveszélyes úton, egészen addig, amíg életet jelentő forrásra bukkantak.

Peter Rosegger, osztrák költő (1843–1918): „Mi itt Ausztriában, ahol a könyvek legszebbje asztalunkon hever, nem is gondoljuk, mi mindent tartalmaz ez a könyv, amely a szenvedő, küzdő és kétségbeeső embert felbátorítja és megvigasztalja. Gazdag irodalmunkban egyetlen könyv sincsen, mely úgy kielégítené az emberi lelket, mint a Biblia. A szomszéd és telhetetlen olvasók kielégülnének, ha komolyan neki-látnának a Biblia tanulmányozásának. Csodálkozva láthatnák, hogy a Biblia minden régi és újabb irodalom középpontja. Jómagam sohasem fáradtam bele a Biblia tanulmányozásába.”

Antonio a vak belpoklos (Szentírás)

Antonio már évek óta ott él a belpoklostelepen. Jómagam is ebben a szörnyű betegségben szenvedett és senki sem tudott segíteni rajta. Ennek ellenére nem volt elkeseredve, aminek három oka is volt. Először az, hogy Antonio keresztény, másodsor, hogy tud olvasni, harmadszor, hogy van egy bibliája. Legnagyobb öröme, ha olvashat belőle beteg társainak.

Az egyik nap megdöbbenve tapasztalta, hogy nehezebben megy az olvasás. Valami nincs rendben a szemével. Az orvos hosszasan megvizsgálta, aztán megmondotta:

– Meg fogsz vakulni Antonio, és mi nem tudunk semmit se tenni ez ellen.

Megdöbbenve hallgatta Antonio az orvos szavait. Megvakul. Vak belpoklos lesz belőle! Akkor nem mehetek már kunyhóról kunyhóra. Szentírással a hónom alatt. Többé nem olvashatom a gyönyörű történeteket társaim vigasztalására? Hát nem elég nehéz így is egy belpoklos élete? Ilyen gondolatok sötétedtek Antonio

agyában. Lassan azonban magához tért. Egy mentő-ötlete támadt. Igaz, hogy egyre gyengül a szemem, de azért látok és tudok olvasni. A hátralévő időt arra fogom fölhasználni, hogy a legszebb részeket kívülről megtanuljam a bibliából. Ha aztán megvakulok, könyv nélkül is tudok beszélni. Ezt gondolta és meg is valósította.

Elővette a bibliát és lapozni kezdte. Mi legyen az első, amit könyv nélkül megtanulok? Hát bizony nem volt könnyű választani. Milyen szívesen olvasta a zsoltárokat, Izajás próféta beszédeit és az evangéliumok példabeszédeit! Szerencsére társai is segítettek a választásban. Mikor megtudták, hogy mi vár Antonióra, ők is megdöbbentek. De együtt örültek nagyszerű ötletének és egymás után adták a tanácsot, hogy mit tanuljon meg kívülről.

– Tudod már a nyolcadik zsoltárt? – kérdezte tőle egy öreg bélpoklos.

– Nem, azt még nem tudom.

– Akkor feltétlenül tanuld meg, mert ez a legkedvesebb imádságom.

És Antonio nekilátott.

– Nemde megtanulod a gyermek Jézus történetét is? A pásztorok és a napkeleti bölcsek látogatását?! – kérték a beteg gyerekek.

– Valóban, ezt meg kell mindnyájunknak tanulnunk!

– Remélem, nem feledkezel meg a tízparancsról sem! – figyelmeztette egy öregember.

– Nem, persze, hogy nem! Ezt is előjegyeztem magamnak.

– Én szeretném gyakran hallani ezután is a jó pásztorról szóló zsoltárt.

– Azt már tudom – bólintott Antonio.

– Hát azt tudod-e, amit Jézus mennyei hazánkról mondott? – kérdezte egy idős asszony. Hiszen ez volt számára az egyetlen vigasztalás.

– Meg, meg fogom tanulni – ígérte Antonio.

Így aztán crejét megfeszítve tanult, hogy beteg társai kérésének eleget tehessen.

Az egyik nap eljött a félelmetes óra, amikor be kellett csuknia a bibliát, és többé már nem olvashatta. Antonio azonban nem esett kétségbe. Véget értek a tanulás napjai, eljött az ígehirdetés ideje. Kora reggeltől késő estig járta a kunyhókat. Most már nem vitte kezében a bibliát, de ami még szebb volt, a szívében hordozta. Mindenütt nagy örömmel fogadták érkezését. Földerültek az arcok, amikor meghallották az örömhír szavait.

– Ha Isten ígéje a szívünkben lakik – mondotta –, akkor minden rendben van . . .

A biblia a halottas ágyon

A nagy orosz író, Dosztojevszkij haláláról így számol be lánya:

1881 januárjában történt. Az erőteljes férfit vérömlés lepte meg. Először nem vette komolyan a dolgot, de hamarosan be kellett látnia, hogy napjai meg vannak számlálva. Most is, mint élete oly sok megpróbáltatásában, a biblia után nyújtotta kezét. Megkérte feleségét, hogy azt a bibliát, ami hosszú számkivetésében is vele volt, hozza elő és olvassa fel az első, szemébe ötlő sorokat. Könnyeit rejtegetve ezt olvasta édesanyám:

„János védekezett és azt mondotta: nekem van szükségem a te keresztségedre és te jössz énhozzám? Jézus így felelt: hagyd el ezt most! Úgy illik, hogy teljesítsük mindazt, ami méltányos.”

Miután édesatyám meghallgatta Jézus szavait, néhány pillanatig elgondolkozott, majd így szólt feleségéhez:

– Hallottad? Ne tarts vissza! Elérkezett az utolsó óráim. Meg kell halnom.

Ekkor Dosztojevszkij papot hívatott, meggyónt és magához vette az Úr szent Testét. Mikor a pap el-

hagyta a szobát, magához szólított minket gyermekeit. Kezünket kezébe fogta és még egyszer arra kérte anyánkat, hogy üsse föl a bibliát és olvassa fel a tékozló fiú történetét. Lehunyt szemmel és elgondolkozva hallgatta. A felolvasás végeztével így szólt hozzánk:

– Sohase felejtsetek el, amit most hallottatok! Bizatok Istenben és sohase kételkedjete meg bocsátó szeretetében! Én szeretlek titeket, de az én szeretetem semmi az Isten irántunk táplált szeretetéhez. Ha tehát megtörténne, hogy bűnt követnétek el, sohase essetek kétségbe. Hiszen ekkor is gyermekei maradtok és bizton remélhetitek, bűnbánó szívetek otthonra talál szerető szívében.

Ezután megölelt mindnyájunkat és áldását adta reánk. Sírva hagytuk el a betegszobát. Az előszobában összejöttek rokonok, barátok és Dosztojevszkij betegségének híre hamarosan elterjedt a városban. Édesapám valamennyiüket fogadta és mindenkihez volt egy-két jószagos szava. Lassan azonban megfogyatkozott testi ereje és egy újabb vérzés következtében elveszítette eszméletét. Ekkor kinyitották szobájának ajtaját és beengedték a rokonokat és barátokat. Így szemtanúi lehettek a nagy író halálának. Csendben, némán álltak a haldokló mellett. Édesanyám halkan sírdogált és az ágy mellett térdelt. A haldokló még mondani akart valamit, melle fölemelkedett, de nem értettük suttogását. Azután lassan elhalkult lélegzése és meghalt...

A csodálatos könyvtár (Szentírás)

A híres indiai fejedelemről, Dabselimről olvasom, hogy korának legnagyobb könyvtárával rendelkezett. Száz ember foglalatzkodott rendben tartásával és ezer elefántra volt szükség, ha egyik helyről a másikra akarta vitetni. Mivel a bölcs fejedelem belátta, hogy

ezt a sok könyvet nem tudja elolvasni, ezt a megbízást adta könyvtárosainak:

– Írjátok ki a könyvekből mindazt, amit a legfontosabbnak találtok.

A könyvtárosok munkához láttak és több éven át kivonatolták a hatalmas könyvtárat. Végre elkészültek munkájukkal és néhány ezer könyvben foglalták össze a könyvtár legértékesebb tanításait. Ezt már harminc elefánt elhúzhatta. Mivel azonban ennyi könyvet is lehetetlen elolvasni egy idős fejedelemnek, a könyvtárosok újabb parancsot kaptak:

– Hagyjátok ki a kihagyhatókat és írjátok össze a legfontosabb tudnivalókat. De ne legyen több az így elkészített munka ötven kötetnél.

Miközben a könyvtárosok dolgoztak, Dabselim megöregedett és szemei napról napra gyengültek. Hiába készült el az ötven kötetes könyvtár, a fejedelem ezeket se tudta elolvasni. El is panaszkolt mindezt egyik kedves emberének, aki titokban már régen kereszténnyé lett.

– Igazán segíthetnél rajtam – mondotta neki Dabselim –, hogy az ötven kötet legfontosabb tanításairól tudomást szerezhessenek.

Néhány nap múlva, amikor a keresztény hindu fölkereste a fejedelmet, vékony könyvecskét hozott magával és így szólt:

– Teljesítettem kérésedet és hoztam egy könyvet, amiben mindazt megtalálod, amit érdemes az embernek megtanulnia.

Dabselim meglepetve vette kezébe a könyvet és egyre növekvő figyelemmel olvasni kezdte. De nemcsak elolvasta, hanem a Szentlélek megvilágosítására lassan meg is értette a Szentírás tanítását. Hamarosan megkeresztelkedett és mint Isten gyermeke lépte át a halál kapuját.

Isten nyomai

A francia forradalom idején mindent elkövettek az egyház és a vallás ellenségei, hogy a kereszténységet kiirtsák az emberek szívéből. A legnagyobb ellenállásra a vallásos bretagne-i emberek között találtak. Az egyik faluban a kormányzat megbízottja így szólt a falu bírójához:

– Le fogjuk rombolni a templomot, hogy ez se emlékeztesse Istenre az embereket. – Ekkor a bíró, egyszerű gazdaember, így válaszolt:

– Akkor is meg kell hagynotok az ég csillagait és ezek magasabban vannak templomtornyunknál. Ha nem is lesz templomunk, a csillagok akkor is megmaradnak és Isten dicsőségét hirdetik.

*

Egy nem hívő magyarázta az egyik társaságban:

– Az ember átkutatta már az egész természetet, de sehol se bukkant az Istenre. – Erre egy jelenlevő szellemesen így válaszolt:

– Én már alaposan átvizsgáltam az órámat és mégsem találtam meg benne az órát. Sok olyan dolog van, amelyet nem tudunk öt érzékszervünkkel érzékelni. Ezért kell használni hatodik érzékszervünket: az eszünket. Istent nem látjuk, de eszünkkel tudjuk, hogy létezik.

*

Az egyik öreg indián régóta figyelte, amint a miszsiós atya breviáriumát mondta. Mikor észrevette, hogy befejezte imádságát, hozzá lépett és így szólt:

– Ugye, ami a te könyvedben van, azt ti a Szentírásból vettétek?

Amikor az atya igennel válaszolt. Kikkapu tovább beszélt:

– Igaz, hogy nekünk nincs szentírásunk, de valami hasonlóval mi is rendelkezünk.

Ezt mondta és közben a szívére mutatott.

– Itt van! Ez mondja meg, hogy mit szabad és mit nem szabad cselekednem. Ez az a csodálatos szem, amelyen keresztül mindig reám néz a nagy Szellem.

*

Kínában járt hithirdető atya beszélte el a következőket.

Az egyik kórházban ismerkedtem meg egy öreg, 71 éves bácsival. Gyakran elbeszélgettem vele és mindig csillogó szemmel hallgatta, amikor Jézusról és szent hitünk tanításáról beszéltem. Az egyik nap régi élete után érdeklődtem. Mennyire elcsodálkoztam, amikor elmondotta, hogy egész életében megtartotta Isten parancsait.

– De hát honnan tudad, honnan ismerted Isten parancsait?, kérdezte tőle a lelkiatya. Az öreg kínai a mellére mutatott és így szólt:

– Itt bent, állandóan hallottam hangját és mindig erre hallgattam.

*

Francia tudós utazott a sivatagban. Néhány arab bennszülött kísérté és vezette az ismeretlen utakon. Ezek az arabok vallásos mohamedánok voltak. Különösen az egyik tűnt ki vallásosságával. Minden este, amikor lenyugodott a nap, elővette szőnyegét, letérdelt és elvégezte imádságát. Mikor ezt a tudós látta, gúnyosan megjegyezte:

– Mit csinálsz?

– Imádkozom – válaszolta a bennszülött.

– De hát kihez imádkozol?

– Allahhoz, az én istenemhez.

A tudós mosolygott és tovább érdeklődött.

– Láttad te már valaha az Istent?

– Nem!

– Megfogtad már valaha kezedd az Istent?

- Nem!
- Akkor te bolond vagy, mert olyan valakit tisztelsz, akit sohasem láttál és érintettél.

Az arab nem vitatkozott. Lefeküdtek. Reggel a tudós ébredt elsőnek és kilépett a sátorból. Körüljárta a sátrat és így szólt az ébredező arabhoz:

- Az éjjel tevék jártak sátorunk körül.
- Ekkor felcsillant az arab szeme és ezt kérdezte a tudóstól:

- Láttá ön a tevéket?
- Nem!
- Megfogta, megtapogatta kezével a tevéket?
- Nem!
- Hát akkor igazán érdekes tudós ön, aki olyan tevékről beszél, amelyet se nem látott, se meg nem érintett.

- Igenám, ellenkezett a tudós, de itt a homokban te is megláthatod a tevék lábnyomát.

Ebben a pillanatban megjelent az ég alján a felkelő nap, ragyogó színekben tündökölve. Az arab feleje mutatott kezével és csak ennyit mondott:

- Nézze és lássa ott az Isten nyomát, és ebből meg tudhatja, hogy valóban létezik . . .

Természettudósok Istenről

Kepler, a híres csillagász, *Mysterium Cosmographicum* című munkájában a zsoltáros szavait idézi: Az eget Isten dicsőségét hirdetik. Amikor harmadik törvényét fölfedezte, a csillagvilág csodás harmóniájától elbűvölve, így zengi az isteni igazság dicséretét:

- Nagy a mi Istenünk, nagy az Ő hatalma, végtelen az Ő bölcsessége. Dicsérjétek Őt eget és földek, nap és csillagok a ti sajátos nyelveteken . . . Őt akarom én is magasztalni. Őt, az én Uramat és Teremtőmet, ameddig csak élek. Őt illeti a dicséret és a tiszteltet mindörökkön örökké. Ámen.

Egy másik helyen így fejezi ki csodálatát és Isten iránti hódolatát:

– Mielőtt fölkelek az asztaltól, amelyen kutatómunkám végzem, nem tehetek mást, mint kezemet és szememet az égre emelem és alázatos imádságot küldök a Teremtő felé...

A Világ harmóniája című könyvét ezzel az imádsággal fejezi be:

– Uram és Teremtőm! Megköszönöm Neked, hogy teremtésedben ilyen nagy örömmel ajándékoztad meg kereső, kutató szellememet! Műveid nagyságát hirdettem az emberek között, amennyire azt korlátozt értelemmel megragadhattam és megérthettem. Ha valami olyasmit mondtam volna, amely kisebbitené fölsegedet és méltatlan lenne Hozzád, most bocsánatod kérem érte...

Newton, a másik világhírű csillagász, mindig megemelte kalapját, valahányszor Isten nevét kiejtette. Egyik könyvében többek között ezeket írja:

– A naprendszer csodálatos világa, a bolygók, üstökösök és csillagok csakis egy mindentudó és bölcs Lény tervei szerint jöhetnek létre. És ha minden állócsillag egy miénkhez hasonló naprendszer középpontja, az még inkább azt bizonyítja, hogy egy Mester és egy Úr hozta létre mindezeket. Ebből következik, hogy az Isten valóban élő, bölcs és mindenható Isten, aki végtelenül tökéletes és magasan fölötte áll az általa teremtett világmindenségnek... Nem tudom, mit gondol rólam a világ, de én egy olyan kisfiúhoz hasonlítom magam, aki a tengerparton játszadozik. Elgyönyörködik a hullámok játékában, de az igazság hatalmas óceánja rejtve marad előtte. Amit mi tudunk, az csak egy csepp a tengerből. Amit nem tudunk, az maga az óceán...

És mert ily alázatosan vélekedett roppant tudásáról, méltán díszíti sírját a következő felirat: Itt nyugszik Newton Izsák, a természet, a történelem és a Szentírás buzgó kutatója. Nagy bölcsességgel muta-

tott rá az Isten nagyságára és életével hirdette az Evangélium egyszerűségét és igazságát.

A világhírű magyar matematikus, Bolyai Farkas ezt a levelet kapta Gausztól, minden idők egyik legnagyobb matematikusától:

– És most azt kívánom, hogy élj boldogul kedves barátom! Kívánom, hogy az az álom, amit mi életnek nevezünk, legyen édes a te számodra, méltó előíze annak az életnek, amely igazi hazánkban vár reánk. Akkor majd kiszabadul lelkünk a test bilincseiből, a tér és idő börtönéből, a földi szenvedések völgyéből... Addig azonban hordozzuk türelemmel keresztünket és ne veszítsük el a nagy célt szemeink előtt. Az lesz a szép, ha eljön utolsó óránk és boldogan tapasztaljuk, hogy lehull szemünkről a fátyol...

Földgömb

(Isten léte)

Kirchner Athanáznak, a neves csillagásznak volt egy barátja, aki tagadta, hogy van Isten. Sem vitatkozással, sem rábeszéléssel nem lehetett megváltoztatni hitetlen magatartását.

Történt egyszer, hogy fölkereste csillagász barátját. De várakoznia kellett, mert barátja nagyon bele volt mélyedve munkájába és be akarta fejezni. A látogató, amíg várakoznia kellett, egy pompás földgömböt vett észre. Nézegetni kezdte és igen megtetszett neki. Mikor aztán Kirchner Athanáz befejezte munkáját, az volt az első kérdése, hogy ki készítette ezt a szép földgömböt? Kirchner Athanáz úgy tett, mintha nagyon csodálkozna barátja kérdésén és így válaszolt:

– Hogy ki csinálta ezt a földgömböt? Senki! Magától lett!

A vendég szemrehányóan nézett barátjára.

– Ne mondj már ilyen nevetséges dolgot! Talán gúnyt akarsz űzni belőlem?

Csak erre várt a nagy tudós és elérkezettnek látta

az időt, hogy bebizonyítsa a hitetlenség tarthatatlanságát. Ezért teljes komolysággal így szólt hozzá:

– Barátom, te joggal tartod nevetségesnek azt az állításomat, hogy ez a földgömb magától lett. De ennél még nevetségesebb a te felfogásod, amikor azt állítod, hogy az egész világ és benne a mi földünk magától lett. Hát hogyan lehetséges ez, mikor szerinted ez a sarokban álló földgömb, icipici mása földünknek, ez nem lehetett magától? Nemde a te állításod sokkal nevetségesebb és rámnézve sokkal bántóbb gúnyt tartalmaz?!

A világos összehasonlítás végül felnyitotta a hitetlen ember szemét és be kellett látnia, hogy a hitetlenség nem dicsősége az embernek.

Az oktan pók (Honnan a világ?)

Egy szép szeptemberi reggelen a levegő tele volt lengén úszó, finom pókhálószálakkal. Az egyik fonál fennakadt egy magas fa tetején s az apró kis utas, a kis pók átlépett fehér hajócskájából a lomb szilárdabb talajára. Azonnal új fonalat bocsátott ki magából, végét hozzáerősítette a fa csúcsához s azután a hosszú szálon leereszkedett egészen a fa tövéig. Ott terebélyes bokorra akadt s rögtön munkához látott. Elkezdte szőni hálóját. A hosszú szálhoz, amelyen lejött, hozzákötötte a háló felső csücskét, a többi sarkát pedig a bokor ágaihoz erősítette.

Nagyszerűen sikerült a háló és kitűnően ment a légyfogás. Pár nap múlva azonban újra munkához látott és minden irányban megnagyobbította a hálót. Hála a fölfelé vezető erős szálnak, ez is sikerült. Mikor az őszi hajnalok csillogó harmatgyöngyei elborították a nagy hálót, úgy csillogott, mintha gyönggyel átszótt fátyol díszítené a bokor sárguló leveleit.

A pók meglehetősen büszke volt hálójára. Jól ment a légyfogás és napról napra kövérebb lett. Pocakot

eresztett. El is felejtette már, hogy milyen éhesen és soványan érkezett ide néhány hete . . .

Az egyik reggel rosszkedvűen ébredt. Kőd feküdte meg az erdőt és a legyek is elbújnak ilyenkor. Vajon mit csináljon ilyen unalmas őszi napon? Legalább egy körutat teszek a hálón és megvizsgálom, nincs-e rajta javítanivaló. Mondotta magában a pók és elindult. Végigvizsgált minden fonalat, hogy jól megerősítette-e? Hibát ugyan sehol se talált, de rossz kedve csak nem akart elmúlni. Amint így járkált duzzogva, a háló felső csücskén egy hosszú fonálra akadt, amelyről nem tudta megállapítani, hogy miféle fonál. A többről jól tudta: ez ide megy, az a letört ág végéhez, amaz oda a tövishez. A pók ismert minden ágacskát és fonalat, de erről a szálról nem tudta, mit keres itt. S méghozzá egész érthetetlenül fölfelé megy, egyszerűen föl a levegőbe. Mi lehet ez? A pók fölágaskodott hátsó lábára és fölfelé tekintett. Hiába! Ennek a szálnak nincsen vége. Akárhogy nézi, ez a szál a felhőkbe nyúlik. Minél tovább erőlködött a pók a rejtély megoldásán, annál dühösebb lett. Hogy mire való ez a felfelé futó szál? Persze a nagy lakmározás közepette elfelejtette ökelme, hogy egy szép őszi reggelen ezen a fonálon szállott le. Arra sem emlékezett már, hogy milyen hasznára volt ez a fonál, mikor hálóját szőtte és nagyobbította. Mindezt régen elfelejtette. Csak annyit látott, hogy itt fölfelé megy egy haszontalan fonál, melynek semmi jelentősége sincs, mert a puszta levegőben lóg.

El veled! – kiáltotta megdühödve és kettéharapta a fonalat. A háló abban a pillanatban összeomlott . . . és amikor a pók magához tért, a bokor aljában találta magát és a háló foszlányai csavarodtak köréje. Egyetlen szempillantás alatt megsemmisült hálója, mert nem értette meg, mert elfelejtette a fölfelé vezető fonál jelentőségét.

Tudjátok-e?, mire tanít minket ez a tanulságos elbeszélés. Arra, hogy a Jóisten a mi életünk hálóját is összekötötte önmagával. Ezt a szálát hitnek, vallás-

nak nevezzük. Aki elszakítja ezt a szálát, aki nem törődik a Jóistennel, az boldogtalan lesz sokszor már itt a földön is és a legnagyobb baj, elveszíti az örök boldogságot.

(Jörgensen)

Csak azt hiszem, amit látok

Sziám király börtönbe záratott egy európai utazót, aki azt merészelte állítani, hogy télen oly keménnyé fagy a víz, hogy még az elefántok is átmehetnek rajta. Hozzá hasonlóan cselekszenek mindazok, akik ilyesmit mondogatnak:

– Én csak azt hiszem el, amit öt érzékszervemmel észlelek.

Mintha öt érzékszervünk helyett nem kaphattunk volna például tízet?! Pedig Isten ezt is megtehetné volna. Mennyivel többet látnánk akkor a világból. Lenne például egy érzékszervünk, amellyel meglátnánk az elektromos áramot. Egy másikkal fölfognánk a rádióhullámokat... és így tovább... Vannak állatok, amelyek öt érzékszervükön kívül egyéb szervekkel is rendelkeznek. Ha például a denevért megvakítjuk és szabadon engedjük egy olyan szobában, amelyben fonalakat húzunk, a denevér röpködni kezd, de nem megy neki egyetlen fonálnak sem. Vajon mivel érzi meg, hogy a vékony fonaloknak neki ne menjen? Egy olyan érzékszervvel, melyről nekünk fogalmunk nincsen. De lássunk csak egy másik példát! Belgiumban igen nagy számban tenyésztik a postagalambokat. Egyszer néhány galambot Brüsszelből Spanyolországba szállítottak és ott éveken át kalitkában őrizték. Öt év múlva szabadon bocsátották, és néhány óra alatt a galambok nagy része már Brüsszelben volt, régi gazdájánál. Vajon hogyan tudtak ilyen hosszú idő után visszatalálni? Hegyeken, völgyeken át, több száz kilométernyi távolságra! Őket is valami olyan ösztön és érzék vezette, amelyről nekünk fogalmunk sincsen.

A Csendes-óceánból kihalásztak egy teknősbékát. Hátára jelet égettek és beledobták az egyik távoli tengersizorosba, sok száz kilométerre attól a helytől, ahol kifogták. És íme, mi történt? Három év múlva ezt a teknősbékát ugyanott fogták ki, ahol először megtalálták. Vajon hogyan tette meg a sötét tengervízben ezt a 4000 óráig tartó utat? Miféle érzékszerv irányította? Itt bizony megáll a mi tudományunk.

Gyávaság

(Isten jelenlétében)

Be kell vallanom, hogy kisfiú koromban nem tartoztam a bátrak közé. Főleg két embertől féltem. Az ócskavasastól és a féllábú susztertől. Ennek persze megvolt a magyarázata.

Ha valami rossz fát tettem a tűzre, felhangzott a fenyegetés:

– Eladunk az ócskavasnak, odaadunk suszterinasnak.

Márpedig mindkettővel elég gyakran találkoztam. Mikor például a boltba mentem, a suszter előtt kellett elhaladnom. Nem is mentem, hanem szaladtam. Néha a sarkon találkoztam vele, mikor a kocsmába ment, hogy szokásos fröccsét megigya. Ilyenkor megálltam és csak akkor folytattam utam, ha eltűnt a láthatárról.

Az ócskavasas is minden héten megjelent utcánkban. Már messziről hallottam énekét: cipőt, ruhát, rongyokat, ócskavasat veszek... Én persze úgy tudtam, hogy a rossz gyerekeket is megveszi és bedugja zsákjába. Mivel pedig rossz volt a lelkiismeretem, valahányszor meghallottam hangját, azonnal búvóhelyet kerestem. Kertünk végében állott egy különálló épület, a mosókonyha. Itt volt a teknők és egyéb limlom között egy öreg, falnak fordított fürdőkád. A legtöbbször ebbe bújtam bele és itt vártam, amíg elvont az ócskavasas. Egyszer aztán nagy baj történt. Amiről én nem tudtam, szüleim elhatározták, hogy

eladják az öreg fürdőkádat. Bevezették tehát az ócskavasast a mosókonyhába. Én persze meg voltam győződve, hogy engem keresnek. Torkomban vert a szívem és halálra rémülve másztam föl az almafára . . .

Még akkor is félttem, amikor iskolába kezdtem járni. Mindennap a suszter előtt kellett elmennem. Szerencsére hamarosan megszabadultam a félelmemtől. Ezt pedig a hitoktató atyának köszönhetem. Az egyik órán éppen arról tanultunk, hogy Isten mindenhol jelen van. Már csak ezért sem szabad félnünk. Azt is elmondotta, amit reggel olvasott az újságban. Amerikában egy dúsgazdag milliomosnak ellopták a kisfiát. Csak nagy váltságdíj fejében voltak hajlandók visszaadni a rablók. A kétségbeesett szülők természetesen mindent megtettek és megfizettek, csak hogy visszakapják gyermeküket. No, ha ez így van, gondoltam magamban, akkor nekem sem kell félnem attól, hogy szüleim eladnak az ócskavasasnak, hiszen ők is szeretnek engem. De még jobban szeret titeket menyeyi Atyátok. Azért adott mellétek őrzőangyalt, hogy védelmezzen titeket. Aki szereti őrzőangyálát, annak nincs oka a félelemre. Csak egy valakitől, csak egy valamitől kell félnetek: az ördögtől és a bűntől. Az ördög azonban csak akkor árthat nekünk, ha igent mondunk csábításaira. Aki azonban elkerüli és nem hallgat rá, annak ő sem árthat.

Így beszélt a lelkiatya és nem eredmény nélkül. Nagyapám nagy csodálkozására a legközelebbi alkalommal a kapuban állva fogadtam az ócskavasas látogatását. A suszterhez is elküldhettek már, mert tudtam, hogy benne nem az ördög lakik . . .

Nincsen nép Isten nélkül

Vajon mi történne akkor, ha egy hitetlen ember elhatározná: végigjáróm a világot és keresek egy olyan népet, amely nem hisz az Istenben? Egyszerű a vála-

szunk: ilyen népet az egész földkerekségen sem találna.

De kísérjük csak el útjára a hitetlen utazót. Első utunk Afrikába vezet. Itt laknak a busmanok, hottentották és zulukaifferek. Még emberevők is akadnak közöttük. Ha azonban jobban megfigyeljük, valamennyien hisznek az Istenben. A zuluk azt tartják, hogy az Isten földből alkotta az embert. De menjünk el a zambézi törzshöz. Hátha ezek nem hisznek benne! Hitetlen barátunknak azonban látnia kell, hogy a zambéziek milyen nagy tisztelettel emelik fejüket az ég felé, valahányszor kiejtik istenük nevét. Madagaszkár őslakói is hisznek egy igazságos Istenben, aki a jókat megjutalmazza, a rosszakat pedig megbünteti... De menjünk csak Ausztráliába! Ennek őslakói a kultúra legalsó fokán élnek. És íme itt is lépten-nyomon templomokra akadunk, és jaj azoknak, akik megzavarják templomuk csendjét. A Maláj-félsziget lakói hatalmas templomokat építenek isteneik számára... Az istentagadó tehát itt se talál hozzá hasonló társakra. Próbálkozzunk meg Ázsiával! A Tigris és Eufrátesz vidéke, az emberiség bölcsője telis-tele van templomromokkal. A kiásott cserépdarabokon ékírások és az írások ilyesmiket tartalmaznak: Egyedül te vagy a fönséges. Az ég és föld a te törvényeidet hirdeti. Kellemetlen kőtáblák a vallástalan számára. A legjobb lenne összetörni őket.

Menjünk tovább... Amerikába. Ott nem találsz olyan népet, mely ne tisztelné az Istent. És itt Európában, a kereszténység előtt mi volt a helyzet? A régi rómaiak nem kezdtek háborúba, nem kötöttek békét, mielőtt ne áldoztak volna isteneiknek. Görögországban, a legnagyobb tudósok, Platón, Arisztotelész, Szókratész, nemcsak a pogány isteneket tisztelték, hanem értelmük erejével igen közel jutottak az igazi Istenhez. Nemhiába építettek Athénban oltárt az ismeretlen Istennek. Milyen igaza van a híres görög történetírónak, Plutarkhosznak: „Találhatsz városokat védelmező falak nélkül, találhatsz népeket, akik

nem ismerik az írás tudományát. Nincsenek királyaik, nincsenek házaik, nem használnak pénzt, nincs színházuk és cirkuszuk. De nem találsz egy népet sem templomok, Isten, imádság, áldozat, jövődölés és fogadalom nélkül. Azt hiszem, inkább elképzelhető egy város fundamentum nélkül, mint Isten és vallás nélkül...” Milyen csodálatos szavak egy pogány ember tollából...

Mindebből megtanulhatjátok, a világ különböző részein lakó emberek megegyeznek abban, hogy hisznek az Istenben.

A rántotta titka

(Istentitok)

Lacordaire, a híres francia szónok, utazás közben betért az egyik vendégfogadóba. Mivel pénteki nap volt, rántottát rendelt. Egy hitetlen ember ült vele szemben az asztalnál és hamarosan szóba elegyedett a lelkiatyával.

Gúnyosan nézett a rántottára és hamarosan vallási kérdésekre terelte a beszélgetést. Elsősorban azt kifogásolta a keresztény vallásban, hogy számos tanítást nem lehet az emberi ésszel megérteni. Sok a titok, a misztérium benne. A kiváló szónok erre így válaszolt:

- Tudja ön, hogyan készítik a rántottát?
- Persze, hogy tudom!
- Akkor kérem, mondja el nekem.
- Ó, ennél mi sem egyszerűbb. - Zsírt teszünk a tűzhelyre helyezett serpenyőbe és ehhez öntjük a tojást.
- Rendben van, úgy látom, ön ezt jól tudja. De most engedjen meg egy kérdést. Milyen a zsír, mielőtt a forró serpenyőbe teszik?
- Szilárd.
- És mi történik vele a melegben?
- Megolvad és folyékonnyá válik.

- És milyen a tojás, amikor feltörjük?
- Folyékony.
- És milyen lesz a forró zsírban?
- Megszilárdul.
- Nem gondolja, hogy ez is különös és érthetetlen?

Ugyanaz a tűz a zsírt megolvasztja, a tojást pedig megkeményíti. Érti ön ezt? Meg tudja nekem magyarázni?

A hitetlen ember azonban elnémult. A szomszéd asztalnál ülők mosolyogni kezdtek. Lacordaire pedig így szólt asztaltársához:

- Látja uram, még a rántotta titkát sem tudja megmagyarázni! Pedig ennél sokkal nagyobb titkok vesznek körül minket a látható világban. Miért nem akarja akkor a világ Teremtőjét és annak tanítását megérteni?

Vakok és az elefánt

(Milyen az Isten?)

Élt Indiában egy jószívű fejedelem. Gyakran megtörtént, hogy utazásai közben koldusokkal találkozott. Mindig részvétellel nézett rájuk és nem sajnálta tőlük az alamizsnát. A legjobban azonban a vakokat sajnálta. Azokat a szerencsétlen embereket, akik sohasem láthatják meg édesanyjukat, nem gyönyörködhetnek Isten szép világában. Ezek az igazi szegények, mert örök éjszaka borul rájuk és nem láthatják a virágokat, a tarka tollú madarakat, az égen tündöklő szivárvány színeit.

Így gondolkozott a jószívű fejedelem a vakokról, és hogy valamit tegyen értük, elhatározta: országa minden vak emberét meghívja palotájába ünnepi lakomára. El is küldte embereit, akik palotájába vezették a szerencsétlen vakokat. Itt ünnepi ruha és fényes lakoma fogadta őket. A palota személyzetének bőven akadt dolga, hogy kiszolgálja a különös vendégsereget.

Mindegyik vakot a helyére kellett vezetni és segíteni az étkezésben is.

Az ebéd befejezése után a fejedelem maga köré gyűjtötte a vakokat és felszólította őket, hogy adják elő kívánságaikat. Az egyik ruhát, a másik cipőt, a harmadik pénzt kért és így tovább. Már csak egy öreg vak ember állt a fejedelem előtt, aki azonban nem kért és nem kívánt semmit. A fejedelem meg is kérdezte:

– Hát neked nincs semmire szükséged?

– Ó, uram, mondta az öregember, mit kérhetnék én tőled! Öreg ember vagyok már, és minden percben eljöhet értem a halál. Már nem várok semmit a földi élettől. Ha azonban jóságos szíved mindenképpen meg akar ajándékozni valamivel, hallgasd meg, és ha tudsz, válaszolj egy kérdésemre.

– Szívesen megteszem, amennyiben lehetséges.

– Tudod uram, mondta az öreg vak, én már megjártam az életet és sok mindent láttam. Különféle emberekkel találkoztam, és hallottam egyről-másról. Egy dologban azonban nem látok világosan, egy kérdésemre sehol sem találtam választ. Ez a kérdés pedig így hangzik: milyen az Isten? Sokat hallottam már őt emlegetni. Én is tiszteltem és imádtam egész életemben. Mielőtt azonban eltávoznék ebből az árnyékvilágból, szeretnék egy kicsit tudni róla. A te udvarodban sok bölcs ember tartózkodik, és ők bizonyára felvilágosítást tudnak adni erre a kérdésre is.

Így beszélt az öreg vak, és a király meghatottan hallgatta kérdését. Mikor befejezte szavait, a mellette álló tudósokra nézett, akik valamennyien fejüket csóválták a különös kérdésre. Hiszen ők is jól tudták fejedelmükkel együtt, hogy erre a kérdésre nem lehet válaszolni. Ezért így szólt a vak emberhez:

– Teljesítem kérésedet, de egy feltétellel. Mondd meg te vagy társaid, hogy milyen és hogyan néz ki egy elefánt?

No, ennél mi sem könnyebb, gondolták a vakok. Ekkor a fejedelem parancsára elővezettek egy elefánt-

tot és a vakok tapogatni kezdték. Mindegyik ott, ahol érte. Az egyik a lábát, a másik az ormányát, a harmadik az agyarát és így tovább. Mikor ezzel végezték, a fejedelem megkérdezte a vakokat:

– Most pedig mondjátok meg, mit tapasztaltatok, milyen az elefánt?

Aki az elefánt ormányát tapogatta meg, azt állította: olyan az elefánt mint egy puha cső. Aki az elefánt agyarát tapogatta meg, váltig állította: olyan az elefánt, mint egy hegyes tör. Aki az elefánt lábát tapintotta meg, azt állította: olyan az elefánt, mint egy vastag oszlop. Aki a fülét tapintotta meg, az állította: olyan az elefánt, mint egy vastag pokróc . . .

Így vélekedtek a vakok az elefántról, és mindegyikük ragaszkodott állításához. Ebből aztán parázs vita keletkezett, amely csaknem verekedéssé fajult. Végre is a fejedelem csendre intette őket, és így szólt az öreg koldushoz:

– Amint láthatod, még azt sem tudjátok megmondani, hogy milyen az elefánt. Nem, mert vakok vagytok, és nem láthatjátok az egész elefántot. Nos, így vagyunk valahogy Istennel is. Itt a földön vakok vagyunk vele szemben, mert testi szemeinkkel nem láthatjuk őt. Ezért nem tudok se én, se más válaszolni kérdésedre: hogy milyen az Isten? Igazi és helyes fogalmunk csak akkor lesz róla, ha a halál után megnyílnak szemeink és megláthatjuk őt színről színre.

Isten a láthatatlan

Józsué rabbihoz beállított egy fejedelem, és így szólt hozzá:

– Mutasd meg nekem Istenedet!

A rabbi erre így válaszolt:

– Semmiféle halandó nem láthatja meg a láthatatlant!

Λ fejedelemnek sehogy se ment a fejébe ez a vá-

lasz, és tovább faggatta a rabbit. Végül Józsué így szólt hozzá:

– Gyere ki velem a szabadba!

Kiléptek a palota udvarára. Szép, tiszta idő volt, és ragyogóan sütött a nap. A rabbi felszólította a fejedelmet:

– Nézz bele a napba!

– Nem tudok, nem bírok, felelte a fejedelem.

– Ó, te szegény halandó, mondotta erre a bölcs rabbi, egyetlen égitest fénye megvakíthat, hogy bírnád ki a világ Teremtőjének ragyogó fényességét?

Az Isten megközelíthetetlen világosságban lakik, kit az emberek közül senki sem látott, de nem is láthat, olvassuk a Szentírásban. (I. Tim. 6,16.) Mózeshez is így szólt Isten, amikor megjelent neki a csipkeborkorban:

– Arcomat nem láthatod, mert nem láthat az ember, amíg él. Isten léte világít mint az égő nap, de szemünk bele nem tekinthet... Az emberek nem bírnak belenézni a napba, holott ez minden világosság forrása. A nap elveszi a szem erejét, tüzes sugarai megegetik az arcot, és ha sokáig nézünk bele, meg is vakulhatunk. Hogyan nézhetnénk tehát a Teremtő arcába, aki minden fény és világosság forrása? Szent Ágoston, a nagy istenkereső elküldte minden érzékét, hogy Istent megtalálhassa. Sajnos azonban minden érzéke eredmény nélkül tért vissza. Szemei nem láthaták, fülei nem hallhatták hangját, lábai nem értek nyomába. Valamennyien azt hirdették: Isten szellem, láthatatlan. Csak a szív tud felérni hozzá hitével, és a lélek láthatja meg a halál után. Erről énekel Angelus Silesius egyik versikéjében:

Istent nem hívta senki létbe,
És nagyságát senki meg nem mérte,
A hideg föld, ha elnyel s odafönt
Egy angyalkéz kitarja az ajtót,
Megláthatod a fényes Istenarcot.

Isten válaszol

1908. december vége felé vagyunk. Az emberek már készülődnek a szilveszteri mulatságokra. Igaz, hogy az elmúlt esztendőben számos természeti csapás sújtotta Messina vidékét, az emberek mégis bizakodva néznek a jövőbe.

December 28-án azonban olyan pusztulás szakadt a városra, ami szinte példátlan a földrengések történetében. A hatalmas földrengés egyetlen óra leforgása alatt az egész várost elpusztította. Nem kevesebb, mint 60 000 ember lelte halálát és az egész világot megrendítette a tragédia. Rengett a föld, hatalmas szökőár keletkezett, robbanások és tüzek tették teljessé a katasztrófát. A haláltánc december 28-án hat óra körül vette kezdetét. Négy perc múlva elérte a földrengés a tetőpontját. Messina lakói éppen éjszakai álmukat aludták, senki se tudta, hogy mi történt és sokan nem is tudták meg, mert a leomló ház maga alá temette lakóit.

Közben a tengeren is megrázó események történtek. Hatalmas hajók, melyek éppen Messina kikötőjébe tartottak, a levegőbe emelkedtek és több kilométer messzeségben hullottak vissza a vízbe. Ugyanez lett a sorsa számos halászbárkának és kisebb hajónak. A szemtanúk elbeszélése szerint csak egyetlen ház maradt épségben az egész városban. Amit ugyanis nem pusztított el a földrengés és a szökőár, azt a fölrobant gáztartály tüze pusztította el. Az élve maradt emberek közül igen sokan, mint ilyenkor történni szokott, kivetköztek emberségükből és rabolva járták a temetővé változott város utcáit. A legmegrendítőbb dolog azonban a következő esemény volt.

Néhány nappal a földrengés előtt, a város legnagyobb példányszámban megjelenő újságja, egy vezércikkben foglalkozott karácsony ünnepével. Gúnyosan írt Jézusról és igyekezett az ünnepet nevetségessé tenni. Az utolsó sorokban vastag betűkkel szedve ez a néhány sor volt olvasható:

– Jöjj Jézuska és mutasd meg, hogy élsz-e vagy meghaltál? Küldj nekünk egy kis földrengést, ha tudsz!

Ezt írta az újság és ezt a káromló beszédet kiabálták városszerte az újságárusok. A rendőrség és a város vezetősége semmit sem tett ellenük. És íme Isten válaszolt. Úgy látszik, az ő türelme is elfogyott és le-sújtott a káromkodókra.

– Kedves Jézus, küldj egy kis földrengést, ha tudsz!

Hát tudott és küldött. Így tanította meg a világot arra az igazságra, hogy Isten ha türelmes is, szentsége és igazsága nem riad vissza a büntetéstől sem . . .

Isten látja

A híres dán mesemondó beszéli el gyermekkorából a következő történetet.

Tizenhat éves koromban gyakran kijártam barátaimmal a mezőre, hogy a bibliai Ruthoz hasonlóan kalászokat gyűjtsék. Az egyik nap nagyon megzavartak. Megrakodva kalászokkal, hazafelé tartottunk. Hirtelen az egyik kereszt mögül előugrik egy durva ember, ostorával felénk suhint és üldözni kezd. Nekünk sikerült elmenekülnünk, csak a kis Jancsit csípte el, mivel facipőjében nem tudott elég gyorsan szaladni. A durva szolga már fölemelte ostorát, hogy a kisfiúra sújtson, amikor Jancsi értelve hirtelen megvilágosodott és bátran így szólt üldözőjéhez:

– Hogy merészelsz megütni, mikor a Jóisten min-dent lát?!

Mintha villám sújtott volna a gonosz emberre, úgy lehanyatlott a keze, a gyermek ajkán fölcsendülő szavak egészen lefegyverezték. Szégyenkezve nyúlt a zsebébe és fájdalomdíjul néhány fillért nyomott a gyermek kezébe. A gyermek pedig elszaladt és a pénzt édesanyjának ajándékozta.

Hűséges az Isten

Valahol az egyik kórházban feküdt egy kisfiú és műtétre várt. Az ilyesmi nem tartozik a legkellemesebb dolgok közé. A kisfiú is félt tőle. Édesapja eljött hozzá az operáció előtt és bátorítani kezdte gyermekét.

– Ó apukám, nem félnék én semmit, ha te mellettem lennél.

– Rendben van – mondotta az édesapa –, melletted maradok.

Az orvos bele is egyezett. A kisfiút fölfektették a műtőasztalra. Mielőtt elaltatták volna, utoljára megszorította édesapja kezét. Mikor aztán elaludt, így szólt az orvos az apához:

– Most már elmehet, mert megkezdjük a műtétet.

– Nem, nem megyek el – válaszolta az apa. – Megígértem kisfiamnak, hogy mellette maradok és szeretném megtartani ígéreteimet.

– Ha úgy gondolja, ám maradjon – egyezett bele az orvos.

Az operáció sikerült. Amikor a kisfiú fölébredt, keze még mindig édesapja kezében pihent. Mosolyogva nézett édesapjára és ezt mondotta: ó milyen jó, hogy mellettem maradtál! Így nyugodtan alszom tovább.

Íme, ilyen bátorítóan hatott a kisfiúra édesapja jelenléte. Ti azonban tudjátok, hogy földi apukátokon kívül van egy mennyei Atyánk is, a Jóisten. Ő is hűségesen megtartja ígéreteit. Ne félj, mondotta Izajás prófétának, én melletted leszek! Én vagyok a te Istened, megerősítelek és segítek neked... Ha szüleink meg is feledkeznének rólunk, Isten nem feledkezik meg.

Szabadságot angyal

(Szenvedés)

Egyszer egy angyal szabadságot kért a Jóistentől.

– Szeretnék elmenni a földre és megnézni, hogyan élnek ott az emberek!

A Jóisten teljesítette kívánságát, de azzal a feltétellel, hogy hamarosan jöjjön vissza és számoljon be tapasztalatairól. Az angyal elment és meglehetősen sokáig távolmaradt. Végre azonban beállított a mennyországba. A Jóisten azonnal magához hívatta és így szólt hozzá:

– Nem mondom, elég sokáig odavoltál! No, de most hadd halljam, mi újság a földön?

– Ó, minden nagyon szép! Búcsúkat tartanak, szól a zene, vidám lakodalmakat ünnepelnek és se vége, se hossza a mulatságnak.

– És mit mondanak rólam? – kérdezte az Úr.

– Rólad Uram semmit sem hallottam. Még a nevedet se említették az emberek.

Egy év múltával az angyal újra szabadságot kért, hogy a földre látogathasson. Most is megkapta, de azzal a feltétellel, hogy mielőbb térjen haza. Most valóban hamar visszatért. Mikor az Úr megtudta visszatérését, azonnal magához hívatta:

– No, most hamar visszatértél! Hadd halljam tehát, mi újság a földön?

– Ó Uram – panaszolta az angyal –, nagyon rosszul mennek odalent a dolgok. Háború, éhínség, betegség és szerencsétlenség adja egymásnak a kezét.

– És mit mondanak rólam az emberek?

– Mindenki téged emleget és panaszkodva mondják:

– Úgy látszik, teljesen megfélekezett rólunk az Isten! Pedig ha ő akarná, minden bajtól megmenthetne valamennyiünket.

– Most legalább te is megérted – mondotta Isten az angyalnak –, miért van szükség a szenvedésre.

Azért, mert az emberek jó sorsukban könnyen megfeledkeznek rólam. A szenvedés az, ami újra eszükbe juttat.

Ben Szádok és a pálma

Ben Szádok, a gonoszlelkű ember éppen egy oázison ment keresztül. Szíve annyira megromlott, hogyha valami szépet látott, mindjárt azon törte a fejét, hogyan ronthatná el.

Az oázis szélén fiatal pálmafa állott. Ez szemet szűrt a sötétlelkű embernek. Körülnézett és végre megtalálta, amit keresett. Hatalmas követ emelt föl a földről és elhelyezte a fiatal pálmafa koronáján, az ágak karjai között. Gonosz mosollyal arcán hagyta el a pálmaligetet.

A fiatal pálma megpróbált szabadulni a hatalmas tehertől. Megrázta ágait, hajlongott erre-arra, de mindhiába. A kő szilárdan állott koronájában. Ekkor gyökereivel még jobban belekapaszkodott a földbe és elérte a föld alatt folydogáló forrásvizet. Így aztán minden társánál magasabbra nőtt és a fiatal fából királyi pálma lett.

Néhány évvel később újra erre vezetett Ben Szádok útja. Kíváncsian kereste azt a pálmát, amelyre valamikor a követ helyezte. Biztos volt ugyanis abban, hogy az tönkrement. Kiszáradt fát azonban nem talált a pálmaligetben. Ehelyett egy hatalmas pálmafa bólingatott Ben Szádok felé és mintha csak ezt mondta volna:

– Köszönetet kell mondanom neked. Az általad rám rakott tehernek köszönhetem, hogy ily magasra nőttem.

Isten bölcsessége

A fiatal Dávidról beszéli a legenda:

Mikor egy szemtelen légy kihozta sodrából, így kiáltott fel:

– Ó Istenem, miért is teremtettél legyeket, pókokat, és más efféle haszontalan állatot, amelyek csak terhére vannak az embernek!

Nem sokkal ezután történt, hogy Dávid belopódzott Saul táborába. Tette ezt azért, hogy elvigye ivópoharát, és így megmutassa, hogy a király élete kezében van. Amikor belépett a király sátorába, minden óvatossága ellenére egyik lába Ábnernek, a király fővezérének lába közé keveredett. Mikor vissza akart lépni, nem tudta visszahúzni lábát anélkül, hogy rá ne lépjen a fővezér lábára. Márpedig ebben az esetben fölébredt volna és jaj akkor Dávidnak. Szorongatott helyzetében Istenhez folyamodott, aki megmutatta neki, hogy sokszor a legyek is életmentő szerepet játszhatnak. Ebben a pillanatban ugyanis egy pici légy szállott Ábner lábára és erősen megcsípte. Az alvó vezér álmában öntudatlanul visszahúzta lábát és így Dávid megszabadult veszedelemes helyzetéből.

Máskor Saul üldözőbe vette Dávidot és már meglehetősen a sarkában volt. Ekkor Dávid embereivel együtt egy barlangba menekült. Ebben a pillanatban látott munkához egy pók és hálót szőtt a bejárat elé. Mikor Saul emberei be akartak hatolni a barlangba, hogy átkutassák, Saul rájuk kiáltott:

– Hagyjátok, hiszen ha itt rejtőzködne, akkor a pókhálót el kellett volna szakítania.

Dávid persze mindezt hallotta, és amikor elmentek üldözői, térdreborulva így imádkozott:

– Ó édes Istenem, bocsáss meg nekem, most már belátom, hogy még olyan haszontalannak látszó teremtményeid is, mint a pókok és legyek, jóságodat és bölcsességedet hirdetik...

Abbul

(Hithűség)

Abbul gazdag arab kereskedő fia a Szahara egyik városában. Édesapjának több felesége is van. Ezek közül Abbul édesanyja, Sajach volt a legkedvesebb. Az egyik nap megbetegedett Abbul anyja és nem tudott meggyógyulni. A fiú szomorúan tapasztalta, hogy apja egyre jobban elhidegedik édesanyjától. Történt az egyik nap, amikor az ifjú hazajött, édesanyját a pálmaligetben találta, mégpedig igen szomorúan.

– Édesanyám, mi van veled? – kérdezte aggódva.

Halkan kezdte elbeszélését az anya:

– Ma délután előkelő vendégek jártak a házban. Nekem kellett elkészítenem a teát. Apád megkóstolta, elsápadt és szinte szikrákat szórt a szeme. Ekkor eszembe jutott, hogy nem a legjobb teájából vettem. Ezért midőn elmentek a vendégek, rám rontott a konyhában és ezt kiáltotta:

Már teát sem tudsz főzni! Semmire sem vagy alkalmas! Elzavarlak házamból! Ó Abbul, drága kisfiam, mi lesz velem, ha valóra váltja fenyegetését?

– Anyám, én mindig melletted maradok.

Éppen akkor tért haza az apa a közeli városból. Amikor meglátta Abbult édesanyja mellett ülni, magához intette.

– Gyere és vidd el a szamarakat a forráshoz! Utána elmehetsz az oázisba gránátalmát szedni, amit te úgy szeretsz. Estére azonban haza gyere! Nekem most néhány napra el kell utaznom. Légy jó fiú!

Abbul engedelmeskedett, de rosszat sejtett. Ezért miközben kivezette az állatokat az istállóból, szemmel tartotta apját. Látta, amint anyjához lép és hamarosan így szól hozzá:

– Még ma el kell hagynod házamat!

Ezzel haragosan eltávozott.

Ennek hallatára Abbul visszalopakodott édesanyjához, aki keservesen sírt.

– Mi lesz velünk fiam?

- Ne félj anyám, én melletted maradok!
- Hová és kihez menjek? Senkit sem ismerek a városban?

- Akkor visszamegyünk szüleidhez. Olyan sokat meséltél róluk. Allah meg fog segíteni!

- Ó kisfiam, az én szüleim messze laknak. Legalább tíz napig kell utazni odáig! Csak egy kút van útközben, ha jól emlékszem. Így nemigen tudjuk elérni célunkat. Ráadásul én beteg is vagyok.

- Ne félj anyám! Saharidj megbízható teve, tapasztalt sivatagjáró. Burrit, a szamarat is magunkkal visszük. Az ő segítségükkel biztos célhoz érünk.

Az anya szemében fölcsillant egy reménysugár és megcsókolta gyermekét. Összecsomagolták a legfontosabb holmikat és mire lement a nap, már a város határában lovagoltak a sivatag felé. A szökés tehát sikerült. Az anya a púpos tevéen ült. Abbul ment mellette, a szamár vitte csomagjaikat. Olyan nagy volt a forróság, hogy csak éjszaka tudtak menni. Három napja mentek már, a hold és a csillagok fénye mellett. Az okos Saharidj óvatosan hordozta úrnőjét, mintha csak tudná, hogy beteget visz a hátán. A harmadik nap estéjén azonban váratlan szerencsétlenség történt. A gyors lábú teve hirtelen megtorpant és a bal lábát reszketve maga elé tartotta. Abbul azonnal megvizsgálta és látta, hogy szegény állat belelépett egy kőből faragott nyílhegybe. Abbul már többször talált ilyesmit. Azt beszéltek, hogy a régi Szahara lakói használták ezeket és állítólag még ma is veszélyes a bennük rejlő mérég. Az ifjú óvatosan kihúzta a teve patájából a nyílhegyet. A teve türelmesen viselte az operációt. Mikor készen volt, újra fölállt és útnak indult. Egy fél óra múlva azonban újra megállt és összeesett. A nyílvevesszőben rejlő mérég megtette hatását. Mit volt mit tenni? Abbul a szamárra ültette édesanyját, s ő vette hátára a csomagokat. Közben állatok üvöltése hallatszott. Abbul körülnézett és akkor vette észre a sakálokat. A teve halálát várták, hogy megtarthassák lakomájukat.

Reggel felé föltámadt a szél és állandóan erősödött. A hatalmas porfelhők elől egy sziklahasadékba menekültek. Mivel azonban a barlangba is befűjt a szél, Abbul egy megfelelőbb búvóhely után nézett. Mire visszatért, nem találta édesanyját. Hiába kiáltozott, nem kapott választ. Végül a kimerültségtől elvesztette eszméletét. Mikor ismét magához tért, borzalmas bűzt érzett. Amint fölkapta fejét, egy sakált lát maga mellett. Csak akkor ment arrébb, mikor Abbul fölkelte és körülnézett. A vihar elállt és a nap már magasan járt az égen. A sakál után nézett, amint eltűnt az egyik barlangban. Hirtelen eszébe jutott édesanyja. Hátha ott van és a sakál magával hurcolja. Gyorsan utána sietett tehát és megtalálta az első barlangot. A szamár megfulladt a nagy homokviharban. Édesanyja ájultan feküdt a homokban, de még élt. Abbul vizet öntött a szájába és ettől magához tért. Ezen az éjszakán nem tudtak tovább menni. Mindketten ki voltak merülve, főleg az édesanya. A vízzel is takarékoskodni kellett, mert még kétnapi járásra voltak a kúttól. Minden erőfeszítésük ellenére a hatodik napon se akadtak rá a kútra. Kimerülve roskadtak össze a sivatag homokjában. Most már nincsen remény a menekülésre. Egyszer csak fölkiált az anya:

– Abbul, Abbul, nézd csak! Látod ott a pálmafákat! És a házakat és a vizet...

Abbul körülnéz, de semmit se látott abból, amit édesanyja mondott. Ekkor döbbszent rá, hogy édesanyja csak képzelődik és délibábot lát.

Közben két hithirdető atya lovagolt a sivatagban és két mozgó pontot pillantanak meg a messzeségben. Talán két emberről van szó, akik veszélyben forognak. Órák hosszat lovagolnak, míg végre rábukkannak a két szerencsétlenre. Fáradtságot nem ismerve emelik ki őket a homokból és négy nap után megérkeznek a missziós állomásra.

Hosszú idő múlik el, míg Abbul fölébred és magához tér a kimerültség okozta álomból. Halkan suhognak a pálmafák. Mellette fekszik édesanyja. Alszik

és nyugodtan lélegzik. Amint megfordul, egy piros csillagot vesz észre. Nézi, nézi és közben újra elalszik. Nem is sejtette, hogy az örökmécsest látta meg a kápolnában.

Ezzel véget is ér Abbul története. Még csak anynyit, hogy hamarosan megismerkednek az Úr Jézus tanításával. Abbul a fehér atyák iskolájában tanul szorgalmasan. Ha igaz, akkor pap lesz belőle, hogy honfitársainak megmutassa az örök világosság fényességét, amelyet ő Isten kegyelméből megtalált.

A csodálatos fal

(Gondviselés)

Ellenséges csapatok közeledtek a faluhoz. Az emberek szörnyű dolgokat beszéltek kegyetlenségükről. Sokan elmenekültek és üresen hagyták házaikat. A falu szélén lakott egy öreg néni unokájával.

– Úgy gondolom – mondta a nagymama unokájának – nekünk kell megvédelmeznünk a falut. Térdeljünk tehát le és imádkozzunk!

Elővette öreg imakönyvét, föltette szemüvegét és rákezdett az egyik egyházi énekre:

– Építs falat körénk és ments meg ellenségeinktől!

– Ó nagymama, milyen jó lenne, ha a Jóisten valóban falat építene körénk! Annál inkább jó lenne ez, mert a mi házunk a legelső és itt lesznek a legéhesebbek a farkasok.

– Ne csüggedj gyermekem, Istennél semmi sem lehetetlen, még ez is megtörténhet.

Közben odakint havazni kezdett. Föltámadt a szél és hordani kezdte a havat. Az ellenséges csapatok is megérkeztek. Ezt onnan tudták meg, mert kiáltozást és jajgatást lehetett hallani a faluból. Egy teljes órán keresztül hallani lehetett a lovak dobogását és a pus-kák ropogását.

A nagymama házában azonban minden rendben

volt. Egyetlen ellenséges katona se tette be a lábát. Nyugodtan lefeküdtek tehát és így várták a reggelt. Ekkor aztán fölkelte nagyanó és óvatosan kinyitotta a konyhaajtót. De mi az? Megvakult talán? Megdörzsöli a szemét és sehogý se érti, miért nem lát az utcára. Hamarosan erre is rájött. A ház teljes hosszában egy hatalmas hóhegy emelkedett, amit a szél hordott össze és teljesen elzárta a házat a világtól. Ez volt az a fal, amelyet Isten épített benne bízó gyermekei megmentésére. Így aztán megmenekültek az ellenség támadásától és megköszönték Istennek, hogy meghallgatta imádságukat.

Áldott véletlen

Egy repülőtéri munkás beszélte el a következő történetet. Mindennap vonattal utazom munkahelyemre. Így megy ez már évek óta és ezért mindenkinek megvan a megszokott helye. Sokan előveszik a kártyát, hogy ezzel elüssék az időt. Az utazás körülbelül egy óra hosszát tart. A hét elején említette feleségem, hogy szombaton lesz a tízéves házassági évfordulónk. Ő már rendelt egy énekes misét a plébánián erre az alkalomra. Megkért tehát, hogy arra a napra kérjek szabadságot és ne menjek dolgozni. Én azonban abban az időben nem sokat törődtem a vallással. Politika való a férfiaknak, gondoltam magamban. A vallás az asszonyok dolga. Én bizony sohasem szálltam vitába másokkal, akik a vallás ellen beszéltek. Mindezen azonban ma már nincs így. Akkor mindenesetre azt válaszoltam feleségemnek, hogy eszem ágában sincs otthon maradni. Sürgős dolgunk van és szeretnénk még a héten befejezni.

Pénteken reggel szokatlan zajra ébredtem. Azonnal lámpát gyújtottam és láttam, hogy feleségem keservesen zokog. Még sohasem hallottam sírni. Egyébként is nem sokat törődtem érzéseivel. Mikor eljött a fizetés napja, odaadtam a fizetésemet és csak a zsebpénzt

tartottam vissza. Nem sokat törődtem aztán az ő gondjaival. Most pedig ott sírdogált mellettem. Sírt, mert nem akartam elmenni a templomba tízéves házassági évfordulónkon. Pedig még az este ajándékot is hoztam neki. Most azonban elfogott a részvét. Hiszen tudtam, hogy milyen jó anya és mindent megtesz a kedvemért. Megsimogattam és így szóltam:

– Ne sírj Mária, veled megyek a templomba!

Még egy darabig sírdogált, de azután megvigasztalódott.

Kimentem az állomásra és megkértem kollégáimat, hogy jelentsék munkahelyemen, miért nem mehetek. Fontos családi esemény, ezt mondjátok. Azután családommal a templomba mentem. Gyerekkorom óta nem voltam hétköznapi a templomban. Sokkal szebb volt, mint vasárnap, amikor feleségem noszogatására kénytelen-kelletlen elmentem. Egymás mellett térdeltünk és valami jóleső érzés melengette szívemet. Mellettünk két gyermekünk: Jancsi és Anna Mária. Még sohasem voltam egész családommal a szentmisén. Igen szép volt minden és még imádkozni is tudtam.

Otthon feleségem ünnepi reggelit készített. A gyerekek iskolába mentek, mi ketten azonban az asztal mellett maradtunk és hosszasan elbeszélgettünk. Tíz év nagy idő és van mire emlékezni. Most már örültem, hogy nem mentem munkába. Feleségem elment bevásárolni, én pedig lepihentem. Egyszer csak kinyílik az ajtó és belép feleségem. Egészen föl van dülva az arca és szinte fuldokolva közli velem:

– A munkásvonat összeütközött egy gyorsvonattal. Biztos sok a halott . . .

Azonnal az állomásra rohantam. Ott persze nagy volt az izgalom, a sürgés-forgás. Éppen akkor ment egy szerelvény orvosokkal és betegápolókkal. Fölugrottam és velük mentem én is. A szerencsétlenség színhelyén borzalmas látvány tárult elém. Összetört mozdonyok, egymásba szaladt kocsik, sebesültek és halottak mindenfelé . . .

Jelentkeztem a mentőosztagba és segitettem kihúzni a roncsok közül szerencsétlenül járt munkatársaimat. Az első kocsiban mindenki meghalt. Ebben szoktam én is utazni. Egyik kollégám éppen kezében tartotta a kártyát és alig tudtam kivenni megmeredt kezéből.

– Eddig a történet. Késő délutánig dolgoztam és egyre arra gondoltam: ha nem hallgatok feleségemre, én is a halottak között vagyok. Isten megmentette életemet. Vagy csak véletlen lett volna? Lehetséges, de akkor is egy olyan áldott véletlen, amit meg kell köszönnöm. Hiszen ennek köszönhetem, hogy nem csupán testi, de lelki életem is megmenthettem.

Véletlen?

Hatalmas vihar tombolt Amerika egyik vidékén. Pusztítva-rombolva betört egy öreg templom ajtaján is. A vihar edzette hajlék bátran védekezett. Csak az oltár fölött sikerült a vad szélnek kiszakítania egy darabot a mennyezetből. Mikor a plébános ezt észrevette, mindjárt arra gondolt: néhány nap múlva ránk köszönt a karácsony és addig okvetlenül el kell tüntetni ezt a lyukat. Mert ha nem, a hívek szeme a betlehemi jászol helyett egyre csak ide fog tévedni.

A plébános a legközelebbi napon elmegy egy árverésre. Itt többek között egy hatalmas asztalterítőt kínálnak eladásra. Négy méter hosszú, finom kézimunka, a hímzés arany és elefántcsont színű. Az emberek azonban nem figyelnek rá. Csak a plébánosnak jut eszébe, hogy nem is lenne olyan rossz ezzel a szép takaróval elfedni az oltár fölött keletkezett lyukat. Mivel senki sem tartott rá igényt, olcsó pénzért megvásárolta.

Reményében nem is csalódott, mert a terítő valóban szépen mutatott az oltár fölött. Szenteste előtt délben átmegy a plébános a templomba. Útközben találkozik egy asszonnyal, aki éppen az autóbuszra várakozik.

– Tessék bejönni a templomba és megmelegedni – szól hozzá a plébános. – Az autóbusz csak negyven perc múlva indul.

Az asszony megköszöni a szívességet és belép a templomba. Alig térdel le a padban, máris észreveszi az oltár fölötti terítőt. Izgatottan fölkiált:

– Ez az én terítőm, férjem csináltatta Brüsszelben. Tessék nézni, még a monogramom is rajta van!

Ekkor elmondja az asszony szomorú élettörténetét. Bécsben laktak, de a fasiszták elől férjének Svájcba kellett menekülnie. Menekülése azonban nem sikerült és elfogták. Bizonyára valamelyik koncentrációs táborban fejezte be életét. A plébános erre följánlotta, hogy vigye magával a terítőt. Az asszony azonban ezt nem akarta.

– Maradjon csak itt! Jobb helye van, mint az én nyomorúságos padlásszobámban. Sajnos, sehogyse tudok egyenesbe jönni. Bárhol jelentkezem nevelőnőnek, ezt a választ kapom: nagyon idős...

Az éjféli misén gyönyörködve néztek a hívek a szép terítőre, amely már a templomba való belépésnél mindenkinek szemébe ötlött. A gyertyák fénye még szebbé tette az értékes kézimunkát. Szentmise után egy férfi várt a plébánosra a templom kijáratánál. A helybeli órás és ékszerész. Milyen érdekes, mondja a plébánosnak, nekem és feleségemnek is volt egy ilyen terítőnk. Mindig azt terítette az asztalra, valahányszor bécsi lakásunkba ellátogatott a püspök atya.

Ennek hallatára a plébános is elmondotta találkozását azzal az asszonnyal, aki szintén Bécsből szakadt ide és magáénak mondotta a terítőt.

– Hogy nézett ki az az asszony? – kiáltott fel izgatottan az ékszerész. – Lehetséges ez? Hát él?

Azonnal keresésére indulnak és hamarosan meg is találják. Így találkoztak hosszú évek után az egymástól elszakadt házastársak szent karácsony estéjén. Ez volt a karácsonyi kis Jézus legnagyobb ajándéka. Vagy mindez a véletlen műve volt csupán? Számold csak össze, mennyi véletlen találkozott itt össze!

Tüzes létrán az Istenhez

(Gondviselés)

Recsegve vágott bele a fekete falba a fúró, amelyet az ifjú bányász, Nagy János tartott a kezében. Nyolc-száz méterrel a föld alatt fejtette a szenet. Amióta kimaradt az iskolából, itt dolgozott a bányában. Először csak a csilléket tologatta. Ezt azonban nem bírta soká. Keveset is fizettek érte, meg aztán nem tartotta férfihez illő munkának. Itt szépen keresett és lassan nősülésre is gondolhatott. Épít majd egy házacskát, kis kerttel veszi körül, hízót tart és baromfiakat. Akkor aztán nem zaklatja idős édesanyja és nem rágja folyton a fülét, hogy menjen a templomba és ne járjon olyan sokat a kocsmába. Pedig sokkal kellemesebb a kocsmában danolgatni, mint a templomban hallgatni az unalmas énekeket.

Ma reggel így szólt hozzá édesanyja:

– Ne felejtsd, hogy Isten kezében az életed. Csak ha ő is akarja, akkor jöhetsz haza estére . . .

– Mit érdekli őt az ilyen öregasszonyos fecsegés?! Az akna jó, a levegőzés és a biztosítás rendben. Ugyan mi történhetne? Miért lenne szüksége Istenre? Régi mese az egész, mely gyerekek és öregasszonyoknak való. A fúrót neki kell kézben tartania, a házat majd neki kell fölépítenie. Minek az Isten? Szenteltvíz és tömjénfüst nélkül meglehet az ember.

János most abbahagyta a munkát. Milyen fullasztó lett egyszerre a levegő! Milyen halványan pislákol a bányalámpa! Nem sok ideje van gondolkozni, mert hirtelen hatalmas ütés éri. Azután recsegés, ropogás, mintha ég és föld összeomlana. Jajkiáltások, átkozódás, föltörő lángok. Azután minden elcsendesedik. A lámpa kialudt. Sötétség veszi körül.

János föltápáskodott és a kijárást kereste. A baltája után nyúlt, hogy ezzel utat vágjon magának. A leomló fal azonban útját állta. Egyre fojtottabb a levegő és verejtek öntötte el a testét. Ledobta a baltát és kétségbeesve roskadt a földre. A szíve vadul dolgo-

zott. Ki segít most rajtam? Senki! Hirtelen felugrott. Valaki ott áll a tárna bejáratánál. Talán a halál? Vagy csak képzelődik és a félelem súgja szívébe: mindennek vége, János! Többet nem mégy a kocsmába, többet nem biztat anyád, hogy menj a tempomba. Itt kell meghalnod, ebben a fekete börtönben.

Nem, ez nem lehet, kiáltott fel Jánosban az életösztön. Öklével verni kezdi a falat. Nem, én nem akarok meghalni! Sírva rogyott a földre. És most, mintha csak álmodna! Édesanyját látja, amint kezét felé nyújtja és ezt suttogja: Istenem, Istenem! Te megvetted Őt és azt gondoltad, hogy öklöddel utat vágatsz magadnak. Hol van most a te erőd, mit ér büszkeséged? Hogyan jutsz ki ebből a pokolból, ha Ő nem segít, ha Ő nem akarja?

Ekkor különös dolog történt. János összetette, imára kulcsolta vérző kezét. Letérdelt és amit már régóta nem csinált, imádkozni kezdett: Miatyánk, ki vagy a mennyekben...

Alighogy befejezte imádságát, újra megrendült az akna körülötte. János körülnézett és a bejáratnál fényt vett észre. Széthasadt a fal és ezen a fiatal bányász keresztülmászhatott. Sajnos az előtárnába vezető utat elzárta az omladék. Nem volt más út, csak a vaskötélből készült létra, amely fölfelé, az élet felé vezetett. Ne habozz, hamar indulj fölfelé. Itt lent a halál vár rád, odafönt az élet. Kétezer fokot kell fölfelé másznod és akkor megmenekülsz. Megindult. Időnként elfogta a gyengeség. Görcsösen szorította ilyenkor a drótkötelet. Már csak ezer, már csak ötszáz, már csak kétszáz létrafok van hátra. És milyen forró volt a létra. Szinte égette a kezét. János mégis ment fölfelé: édesanyja felé, az élet felé. Isten felé. Közben kapaszkodott, egy ismerős alakot látott maga előtt. Meggyötört testtel, véres sebekkel a kezén és a lábán. Fejét töviskoszorú övezte, de szeméből biztató fény áradt... Mintha azt mondta volna: Ne félj, én veled vagyok. Édesanyád imádkozik érted.

Már csak húsz, már csak tíz létrafok. Kezek nyúlnak feléje és felfelé húzzák, s ő eszméletlenül roskad össze.

Mikor magához tért, fehér ágyban feküdt és édes-anya ült mellette.

- Édesanyám – mondta mosolyogva.
- Kedves fiam, Isten megmentett téged!
- Igen, Ő adta kezembe azt a tüzes létrát, amelyen feljöttem a hitetlenség szakadékából.

Pipafüst és a gondviselés

A nyolcadik osztály kirándulni ment a közeli erdőbe. Kora reggel indultak.

A tanár bácsi magyarázni kezdett, és a gyerekek csendben hallgatták szavait. Csak Pista unta a dolgot és odasúgta a vörös hajú Sanyinak:

- No, kezdődik a természetrajzóra és azt hiszem, nem ér véget egyhamar!

- Mit csináljunk? – kérdezte Sanyi, és fölcsillant a szeme.

- Megszökünk komám, aztán pipázunk egyet.

- Pompás ötlet, mondotta Sanyi és hamarosan eltűntek a bokrok között.

- Tudod mit, mondta Pista, menjünk egy kicsit beljebb az erdőbe. Majd fölmászunk egy fára és ott szívjuk el a békepipát.

- Nagyszerű, mondotta Sanyi, aki minden huncutságban szívesen benne volt.

Igaz, hogy sok fa áll az erdőben, de olyat, amelyen pipázni lehet, meglehetősen nehéz találni. Sokáig barangolt a két gyerek, amíg végre találtak egy pipázásra alkalmas tölgyfát. Fölmásztak a tetejére és itt szívták föl váltva a pipát.

- Lassan elfogy a dohányunk. Meg aztán nem tudom, de itt fent olyan furcsa a levegő.

- Én is úgy gondolom, mondta Sanyi, aki olyan sápadt lett egyszerre mint a fal.

Le is másztak a fáról és a bokrokban hamarosan viszontlátták a reggelit.

– Hol lehetnek a többiek? – kérdezte Sanyi. Ideje visszatérni hozzájuk. Induljunk!

A sűrű bokrok között törtettek, mikor Sanyi rémul-
ten fölkiáltott, és eltűnt a föld alatt. Pisti ijedten
áll meg. Lába alatt hatalmas gödör, és ennek aljáról
kiált Sanyi:

– Te Pista, itt egy hatalmas barlang van alattunk. Szerencsére egy gyökérben sikerült megkapaszkod-
nom. Te is gyere le. Ezt okvetlenül meg kell néznünk.

Pistiben fölébredt a kalandvágy és nadrágféken
ugyan, de ő is leereszkedett a mélyedésbe. Meggyúj-
tották a gyertyát, és ekkor csodálatos látvány tárult
a szemük elé. Egy cseppkőbarlangba jutottak.

– Én már voltam ehhez hasonló barlangban, je-
gyezte meg Sanyi. Ott azonban fizetni is kellett. Gye-
re, menjünk beljebb.

Végigjárták a barlang folyosóit, és a gyertyafényben
csodás alakokat láthattak. Lassan azonban elfogyott
a gyertyájuk és gondolni kellett a visszatérésre. De,
ó, borzalom, hiába keresték a visszavezető utat, elté-
vedtek.

– Mi lesz velünk? – szolt kétségbeesve Sanyi. Itt
nem találnak ránk, mi is cseppkövekké változunk.

Potty... ebben a pillanatban egy kövér vízcsepp
kioltotta a gyertyát. A két fiú sötétben maradt.

– No még csak ez kellett. Innen ugyan ki nem ta-
lálunk.

– Ne keseredj el, vigasztalta barátját Sanyi. Emlé-
kezz, mint tanultunk a hittanórán! Isten mindenhol je-
len van. Ha más nem, Ő most is, itt is lát és hall min-
ket. Térdeljünk le és imádkozzunk! A Miatyánkot
mondották el, azután az Üdvözlégyet... Imádkozzál
érettünk, bűnösökért most... Imádság közben eszük-
be jutott, hogy enni kéne valamit. Elővették a szalá-
mis, vajas kenyeret és jóízűen megették. Ettől egy ki-
csit felbátorodtak és a remény is éledezni kezdett szí-
vükben. De milyen lassan múlt az idő! Sanyi kiszá-

mította: ötpercenként esett a kezére egy vízcsepp. Milyen hosszú volt egy félóra. Sohasem gondoltak még ilyen sokat Istenre, mint ezekben a nehéz percekben.

– Pista, Sándor, hol vagytok? A két fiú azonnal fölugrott. Nem álmodnak? Jól hallották? Igen, igen, már világosságot is látnak közeledni. Kiáltottak tehát:

– Itt vagyunk, erre gyertek!

Néhány másodperc múlva Varga Jancsi állt előttük. Ő volt a legjobb nyomolvasó az osztályban.

– No, csakhogy megkerültetek! Már nagyon aggódunk miattatok!

– De hogyan találtál ide? – kérdezte a két fiú meglepődve Jancsitól.

– Ezt majd később elmondom. Most azonban induljunk!

Hamarosan kiértek a barlangból, ahol az osztály hangos hurrával fogadta őket. Szégyenkezve álltak tanáruk előtt, aki azonban csak ennyit mondott:

– Azt hiszem, az ijedség elég büntetés volt számotokra!

Útközben Jancsi elmesélte, hogyan jöttek a nyomra. Már az egész erdőt átkutatták. Végre megtalálták Pista pipáját, mely a barlangnyílás közelében hevert a földön. Innen tudták meg, hogy társaik a barlangba eshettek.

A cseppkőbarlangot később kiépítették és megnyitották a közönség előtt. A vezetők pedig elmondják a látogatóknak, milyen kalandos körülmények között fedezte fel két fiú a barlangot.

Isten oltalmában

Szent Jeromosnak beszélte el egy öreg remete a következő történetet:

Még fiatalkoromban történt. Rövid időre elbúcsúztam remete társaimtól, hogy meglátogassam haldokló édesanyámat. A karavánt azonban, melyhez jómagam is csatlakoztam, rablók támadták meg, és kirabolták.

Egy fiúval együtt engem is a sivatagba hurcoltak és ott eladtak egy kereskedőnek. Több hónapot töltöttünk itt kemény munkában és nélkülözésben. Végre aztán alkalmunk nyílt a szökésre.

Állati bőrből tömlőt készítettünk, levegővel töltöttük meg, és sikerült ennek segítségével átúsznunk a Tigris folyón. Sajnos a vízben tönkrementek azok az élelmiszerek, melyeket az útra összegyűjtöttünk. A negyedik nap két tevét pillantottunk meg, és rajtuk fölfedeztük gazdánkat és szolgatársainkat. Semmi kétség, minket kerestek. Nagy sietve egy barlangba menekültünk. Mivel azonban igen féltünk a skorpióktól, patkányoktól és viperáktól, nem mertünk a barlang belsejébe bújni. Egy bal oldali üregben húztuk meg magunkat. Néhány perc múlva megérkeztek üldözőink és a barlang felé indultak hangos kiabálás közepette. A gazdánk a tevéknél maradt és a szolgákat küldte a barlangba. A nagy kiabálásra egy oroszlán rohant ki a barlang belsejéből. Nekiámadt a szolgának és magával hurcolta. A gazda nem győzte kívánni a szolgákat, ezért bement a barlangba, hogy megkeresse eltűnt szolgálit. Az oroszlán azonban vele is végzett. Mi reszkettünk a félelemtől, és arra gondoltunk, hogy most mi következünk. Szerencsére azonban másként történt a dolog. Az oroszlán, akit megzavartak fészkében, kihordta kicsinyeit anélkül, hogy törődött volna velünk. Vissza se jött többé.

Mi azonban csak estefelé merészkedtünk ki a barlangból. Ekkor megtaláltuk a tevéket, gazdájukra vártak. Örömmel fedeztük fel a hátukra rakott élelmiszereket. Miután éhségünket lecsillapítottuk, fölültünk a tevék hátára és tíznapi utazás után megérkeztünk a sivatag szélén épült keletrómai táborhoz. Itt eladtuk a tevéket, elbúcsúztunk egymástól, hazaindultunk. Közben nem győztünk hálát adni Istennek csodás megmenekülésünkért.

A védelmező tető

Valamennyien tudjátok, hogy hatalmas levegőtenger alatt élünk. Mint az abroncs a hordót, úgy öleli körül a levegő földünket és életünket. Amint a hordó sem létezhet abroncs, úgy mi sem élhetnénk levegő nélkül. Sem az ember, sem az állatok, sem a növények nem nélkülözhetik. Levegő híján sohasem fújna a szél, nem lennének felhők, melyekből áldásos eső hull földjeinkre. Levegő nélkül a tűz sem égne és a hang sem tudna létrejönni. A légtakaró védelme nélkül ki lennénk szolgáltatva a nap égető melegének. A 110 fokban minden kiégne. Ha nem lenne levegő, akkor éjszaka 185 fok hidegre csökkenne a hőmérséklet és ezt se bírná ki az élet. A föld ebben az esetben hasonló lenne a holdhoz, ahol nincs levegő és nincs élet. A világűrben száguldó meteorok rázuhannának földünkre és hatalmas krátereket vágnának rajta. Ezért méltán nevezhetjük a levegőt egy olyan védőpajzsaként, amellyel a Teremtő oltalmazza életünket.

Az isteni Gondviselés

A szentéletű ars-i plébános árvaházat alapított, és a „Gondviselés” nevet adta neki. Ez az elnevezés nem volt hiábavaló! Az egyik nap elfogyott a kenyér és egy szem liszt se volt a házban. Pedig harminc éhes száj várt az ennivalóra. A kis faluban nem volt pék, ahonnan kenyeret hozhattak volna. A nővérek üzentek a plébánosnak, hogy két kenyérük van mindössze, mit csináljanak? Szedjétek össze a maradék lisztet és tegyék bele a kovászt, válaszolta a szent. A kedvesnővérek teljesítették a plébános parancsát. Amikor a kenyértészta megkelt és kenyeret akartak formálni, a két kiló lisztből 10 jókora kenyér lett, mindegyik legalább 10 kilót nyomott. Az egész ház tanúja volt ennek a csodának... Történt egy másik alkalommal,

hogy miután elfogyott az ennivaló, a plébános el akarta bocsátani az árvákat. Mindent megpróbált már, de nem sikerült élelmiszert szereznie. Szomorúan járta végig az árvaházat vezető kedvesnővér a padlást, ahol a gabonát szokták tartani. És íme, legnagyobb meglepetésére, a legfinomabb gabona borította. Azonnal megvitték hírét a plébánosnak, aki ennek hallatára így kiáltott fel: Ó, gyermekeim, miért is kételkedtem az isteni Gondviselésben?!

Az eső

(Áldott „véletlen”)

Egy kereskedő hazafelé tartott a vásárból. Jól ment az üzlet és tekintélyes összegű pénzt vitt haza. Útközben megeredt az eső és a kereskedő teljesen átázott. Méltatlankodott is, mondván, hogy a Jóisten jobb időt is küldhetett volna. Útja sűrű erdőn vezetett keresztül. Egyszer csak egy rablót pillantott meg, aki pus-káját éppen reá szegezi. Már el is húzza a ravaszt, és a kereskedő szinte biztos a halálában. Szerencsére azonban a puskaapor is elázhatott, mert a fegyver nem működött. Ezt látva a kereskedő, megsarkantyúzta lovát és sikerült elmenekülnie. Mikor már biztonságban érezte magát, így gondolkozott magában:

Milyen balga voltam, hogy panaszkodtam a rossz időjárás miatt és nem ismertem fel benne Isten szeretetét. Az eső volt az, ami megmentette életemet és vagyonomat a rablótól. Ezért nem felejttem el többé a közmondás igazságát: Amit Isten küld, mindig jó, akkor is, ha sokszor másképp látszik.

Életmentő lepkeszárnyak

(Véletlen?)

Észak-Amerika hatalmas síkságán nagy sebességgel rohan a Pacific expressz. Mit sem sejtve, nyugodtan alszanak az utasok. A mozdonyvezető gyakran kinéz a mozdonyból, hogy nem leselkedik-e valami ismeretlen veszedelem a vonatra. Hirtelen azonban elsápad, mert valami olyasmit lát a síneken, amire szinte megfagy a vér az ereiben. Egy hatalmas alak, széttárt karokkal táncol a fényszórók által megvilágított síneken, mintha integetne:

– Állj meg, állj meg!

A mozdonyvezető már a fékhez kap, amikor eltűnik a kísérteties alak. Talán csak képzelődtem, gondolja magában. Homlokához nyúl és érzi, hogy mily gyorsan lüktet a vére. Azután újra kinéz a sínekre, és ekkor ismét megpillantja az előbbi kísértetet:

– Állj meg! – integet feléje!

A vezető idegei most már végképp fölmondják a szolgálatot. A fékhez nyúl és megállítja a vonatot. Csikorognak a kerekek, nagy a riadalom és az utasok kíváncsian tekintenek ki a vonat ablakából. Álmosan kérdezzetik egymástól:

– Vajon mi történhetett? Miért álltunk meg éjnek idején a nyílt pályán? Mindenki a mozdonyvezetőnél érdeklődik.

Ő elmondja, hogy miként látott egy táncoló alakot a vonat előtt ugrálni. Ez készítette arra, hogy lefékezze a vonatot. Persze az utasok közül sokan kinevették és hihetetlennek tartották a vezető elbeszélését. Véleményüket azonban hamarosan megváltoztatták.

Nem is olyan messziről különös zúgás hallatszott. A hang irányába indult néhány férfi és holtápadtan beszélte el, amit látott. A folyó, amelyen a vonatnak néhány másodperc múlva át kellett volna haladnia, annyira megáradt, hogy elsodorta a hidat. Néhány másodpercnyi késés, és a vonat utasaival együtt a mélységbe zuhan.

Miközben az emberek visszamentek a vonathoz, ismét észrevették a síneken táncoló alakot. Most azonban egy pillantás elegendő volt ahhoz, hogy megfejtse a „kísértet” titkát. Egy molylepke szorult a fényszóró üvegébe és nem tudott szabadulni. Azért vergődött olyan kétségbeesetten. A fényszóró üvegje és fénye felnagyította és a sínekre vetítette alakját. Ez volt a különös kísértet, mely megállásra készítette a mozdonyvezetőt. Az emberek megilletődve állapították meg, hogy ennek a lepkeének köszönhetik csodás megmenekülésüket. Vagy nem is neki, hanem Istennek, akinek egy lepkeszárny is elegendő ahhoz, hogy megmentse sok ezer ember életét.

Őrangyal az éjszakában

A múlt század elején élt Németországban egy buzgó lelkipásztor, Overberg Bernátnak hívták. Nagyon szerette a gyerekeket és abban lelte legnagyobb örömét, ha hittanra taníthatta őket. Történt egyszer, hogy egy távoli faluba kellett utaznia, beteg barátja látogatására. Akkoriban még nem volt se autó, se vonat. Az emberek lóháton vagy kocsin utaztak. Két kedvesnővér tudomást szerzett Overberg utazási szándékáról. Mivel nekik is arra volt dolguk, azt kérték az atyától, hogy őket is vigye magával. Ki is béreltek egy postakocsit és útnak indultak.

Kora reggel már kocsira ültek, hogy estére megérkezzenek. Már három órája mentek, amikor baj történt. Eltört a kocsi kereke. Szerencsére találtak egy mestert, aki három óra alatt megcsinálta. A lovak kipihenték magukat és fürgén húzták a kocsit. Közben hatalmas vihar kerekedett és egészen besötétedett. Overberg elővette az óráját és azt mondotta:

– Éppen most kellene Őrangyalára harangozni. Mivel azonban távol voltak minden lakott területtől, még csak egy hangfoszlányt sem hallhattak. Hirtelen

megálltak a lovak. Overberg kinézett. Miért álltunk meg?

– Elfáradtak a lovak ezen a rossz úton, válaszolta a kocsis. Jó lenne valami éjszakai szállás után nézni! Egyébként is úgy látom, hogy eltévedtünk.

A két nővér rémülten kiáltott fel:

– Mi lesz velünk ezen a rossz hírű vidéken?

A lelkiatya nyugalomra intette őket.

– Bízsanak Isten és az őrangyalok segítségével.

Közben a lovak ismét elindultak. Egyszerre csak fölkiált a kocsis:

– Valami világosságot látok a közelben. Oda irányítom a kocsit.

– Rendben van, egyezett bele Overberg atya. Ahol világosság van, ott emberek is vannak, és még talán szállást is kaphatunk.

Mintha a lovak is megsejtették volna a közeli pihenőt, gyorsabban húzták a kocsit. Végre megérkeztek a házikó elé, mely magányosan állt a puszta közepén. Hosszú zörgetés után egy kövér asszonyosság lépett ki az ajtón. Haragos arccal nézett az utasokra és visszautasította a pap kérését. Mikor azonban meglátta a két kedvesnővért is, nagynehezen beleegyezett.

– Jó, mondotta, a főtisztelendő atya megalhat a padlószobában. A mellette lévő kamra jó lesz a nővéreknek. A kocsis pedig a lovakkal az istállóban.

Ezzel mindnyájan megelégedtek, és a fáradságtól hamarosan el is aludtak. Lefekvés előtt Overberg atya különös buzgósággal imádkozott őrzőangyalához. Nem tudta, mióta aludt már, amikor hirtelen fölriadt álmából. Körülnézett, de senki sem volt a szobában. Megpróbált újra elaludni, de hiába. Ekkor a falra vetődött tekintete. Egy fehér kezet látott, amely komolyan figyelmeztette valamire, aztán eltűnt. Mi akar ez jelenteni? Overberg fölkel, gyertyát gyújtott és elővette breviáriumát. Szokása szerint elmondta imádságát az őrangyalhoz. Ekkor oly érzése volt, mintha valaki fölfelé akarná fordítani a fejét. És ekkor a szoba

falánál megpillantott egy angyalt, aki mutatóujját az ajkára tette s a jobb kezével távozásra unszolta Overberget.

– Gyorsan menjetek el innen!

A lelkiatya félelem nélkül nézett őrzőangyalára, és csak ennyit kérdezett:

– Pont most, az éjszaka kellős közepén kell elmenünk? Miért és hová menjünk?

Erre a kérdésre azonban már nem kapott választ. Az angyal észrevétlenül eltűnt.

A jámbor pap buzgón mondta imádságát, és már hetedszer fohászkodott őrangyalához. A fényes alak újra megjelent és így szólt hozzá.

– Azonnal menekülj! Vezetni foglak. Reggel majd megtudod, hogy miért.

Overberg most már egész testében remegett. Azonnal a kedvesnővérek kamrájába sietett és fölkellette őket. Közölte velük, hogy azonnal el kell hagyniuk a házat.

Overberg észrevétlenül félretolta a ház ajtaját és a nővérekkel együtt az istállóba sietett. Fölkellette a kocsist, és hamarosan elindultak. Megkönnyebbülve lélegeztek föl, amikor maguk mögött hagyták a barátságatlan vidéket.

Már hajnalodott, amikor megérkeztek a legközelebbi falucskába. Hamarosan betértek az egyik vendégfogadóba, hogy kipihenjék az éjszakai izgalmakat. Ekkor azonban váratlan esemény történt. Lódobogás hallatszik és az ablak mellé álló Overberg látja, amint egy gőzölgő, agyonhajszolt lóról leszáll valaki. Berohan a fogadóba és közben ezt kiáltja:

– Ó, én szerencsétlen, elvesztem! A vérük az én kezemhez tapad. Én vagyok az oka mindennek. Elvesztem, elvesztem...

Overberg és a nővérek értetlenül néznek az emberre. Azután a pap kiküldi a nővéreket és kettesben marad az emberrel. Így szól hozzá:

– Úgy látom, kedves barátom, hogy valami bűn

nyomja a lelkedet. Én katolikus pap vagyok, és ha valami nyomja a szívedet, mondd el nyugodtan!

A megriadt ember körül néz a szobában, majd amikor látja, hogy kettesben vannak, beszélni kezd.

– Tegnap délután indultam Münsterből, de útközben eltévedtem. Egyszer csak egy halovány fényt pillantottam meg a pusztában. Azonnal arrafelé vettem az utat, de valami különös hang arra biztatott, hogy kerüljem el azt a házat, ahonnan a fény integetett. Mikor a ház közelébe értem, leszálltam a lovamról és benéztem az ablakon. A konyhaasztalnál három gyanús kinézésű férfi ült, előttük három tör hevert az asztalon. Ekkor vettem észre egy kövér asszonyt, aki nevetve szólt a férfiakkhoz:

– Először a pappal végezzetek, aztán a két nővérrel, végül a kocsisal az istállóban. – Azonnal láttam, hogy gyilkosok barlangjába kerültem. Az első pillanatban arra gondoltam, hogy meg kellene mentenem a szerencsétlenek életét. Ehhez azonban nem volt bátorságom. Azonnal fölugrottam lovamra és úgy rohantam, mintha száz ördög lenne nyomomban. Én megmenekültem, de azok a szerencsétlenek azóta halva fekszenek valahol az ismeretlen pusztában. És én is oka vagyok haláluknak!

Ekkor Overberg átölelte a zokogó ismeretlent és vigasztalta:

– Nyugodj meg, testvérem! Isten áthúzta a gyilkosok számítását. Őrangyalom által kimentett kezükből, mert még idejében elhagytuk a haramiák házát.

Ekkor elmesélte neki, hogyan figyelmeztette őt éjnek idején őrangyala a leselkedő veszedelemre. Ennek hallatára a lovag megvigasztalódott, és együtt örvendezett Overbergékkal szerencsés megmenekülésükért.

Vakmerő hegymászó (Őrangyal)

A szomszédos Ausztriában történt a következő eset 1943-ban. Hajnalodott a völgy felett. A hegyek bíborfényben tündököltek, és így köszöntötték a fölkelő napot. A templom tornyában megszólaltak a harangok és a városban megindult az élet. Csengettyűs birkanyájak vonultak a legelőkre.

A szálloda ebédlőjében két férfi és egy hölgy üldögélt az asztal mellett. Itt töltötték szabadságukat. Éppen a kávé szürcsölték, amikor a szomszédos asztalnál megjelenik egy álmosképű kislány, és mielőtt reggelizni kezdene, így imádkozik: Őrangyalom szívből kérlek, bűntől, bajtól őrizd meg...! Ennek hallatára az előbb említett férfiak közül megszólal az egyik:

– Az ember idegeire megy ez az imádság. A mai modern korban semmi szükség erre! És még ilyen mesékre, hogy őrzőangyal!

– Mindenkinek meg kell hagyni az ő kedvtelését! Ez kinek-kinek saját dolga. Nem érdemes beleavatkozni, mondotta a hölgy.

– Márpedig én sohasem tapasztaltam az őrangyal segítségét és jelenlétét. Ha majd találkozom vele, hinni fogok benne. No, de beszéljünk másról! Hova mennek ma kirándulni?

– Én a Wildspitzét szeretném megmászni.

– Mi már jártunk ott, és ezért a breslaui kunyhóhoz megyünk. Tartson velünk!

– Én tegnap voltam ott. Inkább fölmászom az egyik jéghegyre.

– Csak nem egyedül? – kérdezte a hölgy meglepetve.

– Miért ne? A Verwallgletschert nem nagy művészet megmászni.

– De mégis, ilyen veszélyes helyre nem tanácsos egyedül menni. Ezt ön, mint tapasztalt hegymászó jobban tudhatja, mint én, válaszolta a hölgy.

– Én hajlandó vagyok elkísérni önt, mondotta a másik férfi udvariasan. Vakmerőség lenne egyedül nekivágni a gleccsernek.

– Köszönöm szépen a szívességét, de fölmegek én magam is.

Ezzel udvariasan meghajtotta magát, és indult a kéklő hegyek felé. Hamarosan már az alpesi rózsák szegélyezte gleccserpatak partján mászott fölfelé. Dél felé járt az idő, mikor a gleccser lábához érkezett. Már a tükörsima jégmezőkön haladt lefelé, botjára támaszkodva tartotta egyensúlyát. Hirtelen azonban megcsúszott, a bot kiesett kezéből és ő csúszni kezdett a sima jégen lefelé. Tudta, hogy minden percben elkészülhet a halálra. Akármelyik pillanatban belezuhanhat egy szakadékba, és akkor már be is fejezte életét. Itt aztán senki sem látja vagy hallja meg segélykiáltását. Közben kétségbeesetten próbálkozott megkapaszkodni valami kiálló sziklában. Hiába! Egyre gyorsabban csúszott lefelé. Végre a bal lába megakadt valamiben. Megállt. Először meg se mert mozdulni, mert attól félt, hogy tovább tart a félelmetes zuhanás. Hideg izzadság ömlött arcáról. Lassan magához tért halálos rémületéből és akkor látta, hogy megmenekült. Egy fehér sziklatömb volt az, ami megállította rohanásában és megmentette életét. Az ember körüljárta a sziklát, de újra végigfutott rajta a borzongás. A szikla közvetlen közelében egy hatalmas szakadék tátongott. Öt méter széles volt és nagyon mély. Ennek láttára hitetlen emberünk térdre roskadt és összetett kézzel így imádkozott:

– Ó Istenem, most már hiszem, hogy van őrzőangyal! Vajon ki vezetett úgy, hogy éppen ehhez az életmentő sziklához érkezzem?

Amikor a szálloda közelébe ért, az a kisgyermek, aki reggel is imádkozott, most végezte esti imáját. Utána elmondotta még az őrangyalhoz szóló imát. A kimerült, de hitében megerősödött gleccsermászó vele együtt imádkozta: Őrangyalom szívből kérlek...

Őrangyalomról

Édesanyám nem győzte eleget hangsúlyozni: minden gyermeknek van őrzőangyala. Én hittem neki. Ma és most jobban hiszem ezt, mint gyermekkoromban. Ennek persze megvan az oka. Valahányszor diófát látok, eszembe jut egy bizonyos templomtorony és végigfut hátamon a hideg.

Tulajdonképpen mindennek a verebek voltak az okozói. Gyermekkoromban nagyon szerettem ezeket a szürke madárkákat. Ők keltettek fel reggel álmaimból. Délben is megjelentek, hogy elfogyasszák az eléjük szórt magvakat. Este sokáig csicseregtek a szőlőluga-son és ez különösen tetszett nekem. Persze a veréb-nép állandóan változtatta összejövetelének helyét. Hol a templomtoronyban, a csatornákon, a gémeskutakon vagy az udvarban álló fákon röppentek össze egy kis tereferére a plébános atya és a házigazdák nem kis bosszúságára. Én azonban sohasem haragudtam rájuk.

Milyen jó lenne megnézni fészkeiket a harangtoronyban, gondoltam magamban. De nemcsak gondoltam, hanem az egyik nap elhatároztam magamban, hogy fölmászm a toronyba és meglátogatom kedves verebeimet. Azt is elhatároztam, hogy nem megyek üres kézzel. Ezért ügyetlen kezemmel, mindössze hat-esztendő voltam, egy ládikát fabrikáltam. Az volt a tervem, hogy ezt a kis házacska nekik ajándékozom és fölviszem a toronyba. Ez persze nem volt könnyű feladat. Egy ócska pad állott a toronyablak mellett. Ingatag jószág, főleg ha rá áll az ember. Kezemben a szög és a kalapács, és így hajoltam ki az ablakon a madárházat fölerősíteni a toronyba. Útközben lepil-lantottam, egy fehér fejkendőt pillantottam meg, édes-anyám dolgozott kertünkben. Remélem, nem hallja meg a kalapács ütését! Most azonban nagy baj történt. Az ócska pad megingott lábaim alatt. Félelmetes pillanat. A kalapács kihull a kezemből, és én félel-metes sikoltás közepette, fejjel zuhanni kezdek lefelé. Csak édesanyám fehér kendője villant a szemembe.

Ő ugyanis meghallotta sikoltásomat, és összetett kézzel felfohászkodott: őrangyal segíts! Én pedig estem lefelé. Hogy hány másodpercig, ezt nem számolhattam. Annyi bizonyos, hogy ez a rövid idő igen hosszúnak tűnt. Egyszer csak azt érzem, mintha puha kezek érnének hozzám, hogy visszatartsanak a zuhanásban. Mintha szárnyak vennének körül, és éreztem, hogy zuhanásom meglassult. Közben ágak törtek körülöttem és arcomba csapott a diófa leveleinek kellemes illata. Néhány másodperc múlva már az öreg diófa alatt feküdtem a fűben. Egy kicsit meghorzsolódott az arcom, kezem és lábam, de nagyobb baj nem történt.

Újságok már akkor is voltak és beszámoltak a nap kisebb-nagyobb eseményeiről. Ez az esemény mégsem került bele az újságba. Hallgatni fogunk erről, monddta édesanyám. Senkinek se mondjuk meg az emberek közül. Istennek azonban életed végéig köszönet kell mondanunk. Ezzel édesapám is egyetértett. Ettől kezdve édesanyám mindennap eszembe juttatta csodálatos megmenekülésemet. Velem együtt mondott hálaimát az őrangyalnak, akinek szerencsés megmenekülésemet köszönhettem.

Két történet az őrangyalról

I.

IX. Pius pápa szívesen és gyakran elmondotta, hogy mentette meg életét kisfiú korában őrzőangyala. Palotájuk házikápolnájában sokszor segédkezett a miséző papnak. Az egyik ilyen ministrálás alkalmával történt az eset. Reggel, midőn az oltár lépcsőjén térdelt, valami különös nyugtalanság fogta el. Nem tudta, mi lehet az oka, és igyekezett megőrizni összeszedettségét. Szemét lesütötte, de a nyugtalanság nem akart elmúlni. Ekkor az oltár másik oldalára pillantott, és ott egy ragyogó ifjút látott, aki barátságosan

rámosolygott s magához hívta. Azt hitte, hogy képzelődik és igyekezett az oltárra fordítani tekintetét. Mikor azonban újra az oltár másik oldalára tévedt tekintete, a fényes alak még határozottabban hívta magához. Most már nem tudott ellenállni a hívásnak, és átsietett. Ebben a pillanatban eltűnt a fényes ifjú, de hatalmas robajjal ledőlt egy oltár mellett álló oszlop. Pont arra a helyre zuhant, ahol ő az imént állott. Így mentette meg a későbbi pápa életét őrzőangyala.

II.

1898-ban egy angol hajó hagyta el a liverpooli kikötőt és Amerikába indult. Az idő kedvező, a tenger vize nyugodt. Minden a legnagyobb rendben. Hogy mi történt néhány nappal később, azt az egyik matrózmondotta el.

Az utazás ötödik napján olyan szorongó érzés fogott el, amit nem tudtam mire magyarázni. Egy hangot hallottam, amint fülembe súgta: álljatok meg! Körülnéztem, de senki emberfiát nem láttam közelemben. Ehelyett újra csak elővett a szorongó érzés, és egy hang arra biztatott, hogy állítsam le a hajót. Hiába próbáltam védekezni az ismeretlen hatalom ellen, nem tudtam szembeszállni vele. Ezért lekiáltottam a gépésznek: megállni! A hajó azonnal lelassult és hamarosan megállt. Alighogy ez megtörtént, a kapitány rohant hozzám, kérdőre von:

– Miért állította le a hajót?

Mielőtt még válaszolhattam volna, a különös hang ezt súgta: teljes gőzzel hátra! Ezt a parancsot is lekiáltottam a gépésznek. Ebben a pillanatban rémült kiáltás hallatszik az árbockosárból:

– Hatalmas jéghegy jön felénk.

Közvetlen ezután hatalmas lökés érte a hajót. Szerencsére azonban a jéghegy csak a hajó oldalát érintette és így nem okozott komolyabb kárt. Jaj, nekünk, ha szembemegyünk a jéghegygel! A hajó utasaival együtt a tengerbe süllyedt volna. Vajon ki mentett

meg ettől a szörnyű szerencsétlenségtől? Azt hiszem, nem tévedek, ha őrangyalomnak mondok érte köszönetet . . .

Az ars-i plébános és az ördög

Létezik a pokol és vannak ördögök, ez szent hitünk tanításai közé tartozik. Az ördög nem valami képzeletszülte rémalak, hanem élő, létező személy. A legtöbbször elrejtőzködik, és így próbálja félrevezetni az embereket. Néha azonban Isten akaratából és engedélyével láthatóan is megmutatkozik előttünk. Ez főleg akkor szokott megtörténni, mikor valaki súlyos csapást mér rá, és veszélyezteti munkálkodását. Így történt ez az Úr Jézus földi életében is, mikor a pusztában megkísértette az ördög, mert sejtette, hogy Benne milyen veszélyes ellenségre talált. De ehhez hasonló próbálkozásról olvashatunk a szent életű Vianney János életében is.

35 esztendőn keresztül működött egy franciaországi falucskában, ahonnan szent életének híre elterjedt az egész világon. Ezrek és ezrek keresték fel gyóntatószékét, s ennek persze nem örült az ördög. Mindent elkövetett, hogy a szent plébánost megzavarja lélekmentő munkájában. Különféle kínzásokat eszelt ki s ezzel zavarta a pap lelki nyugalmát. Éjszakáról éjszákára hallotta, hogy valami vagy valaki tépi, rángatja ágyának függönyét. Először arra gondolt, hogy az egerek csinálják ezt és egérfogót állított fel az ágy alatt. De hiába! Minél jobban nyugtalankodott, a függönyt annál hangosabban és hevesebben rángatta valaki. Szinte már bizonyos volt abban, hogy a függöny darabokra szakadt. Reggel azonban csodálkozva látta, hogy a függöny teljesen ép, a legkisebb szakadás sincs rajta. Így ment ez néhány napig. Azután újabb események zavarták nyugalmát. Éjnek idején zörgést, kopogtatást hallott az ajtókon és az udvarról is hangos kiáltozást. A szent azt gondolta, hogy tolvajok

járnak az udvarban. Fölkelt az ágyból és kinézett. De semmit és senkit sem látott. Másnap azonban fölke-reste a falubeli kocsigyártót, akit Verchére Andrásnak hívtak. Erős és bátor férfi volt a kocsigyártó és szívesen teljesítette plébánosa kérését. Ő ugyanis elmondotta, hogy miféle zörgéseket hallott az éjszaka, és nem tudja, mi lehet annak az oka? Lehet, hogy tolvajok, de lehet, hogy egészen másról van szó. Arra kérem tehát, jöjjön el hozzám az este és aludjon nálam. Ezt szívesen megteszem és magammal viszem a pus-kám is, válaszolta a kocsigyártó.

Estefelé András elment a plébániára. Letelepedett a kályha mellé és tíz óráig elbeszélgetett a plébános-sal. Ekkor aztán lefeküdtek. András azonban nem tudott aludni. Egy óra múlva az udvarra vezető ajtót megzörgeti valaki. Azután hatalmas fejszecsapások kezdik döngetni az ajtót. Majd hangos kocsizörgés hallatszott a plébánia udvaráról. És hogy még mi történt, azt maga a kocsigyártó mondja el nekünk.

– Fegyverem után nyúltam, az ablakhoz rohantam és kinyitottam. Kinéztem az udvarra, de senkit és semmit sem láttam. Közben a ház remegni kezdett, és ez legalább negyed óráig tartott. Valami az én térde-met is megütötte, mert ezt nyolc napig éreztem utána. Közben fölkelt a plébános és lámpát gyújtott. Odajött hozzám és megkérdezte:

– Hallja a kiabálást?

– Hát azért keltem fel, és ezért szorongatom a pus-kámat, válaszoltam.

– Fél talán?

– Nem félek, de alig tudok a lábamra állni.

És a plébános is, mintha össze akarna rogni.

– Mit gondol, mivel magyarázható mindez? Semmi kétség, az ördög műve!

A buzgó plébános a nap legnagyobb részét templomában, itt is a gyóntatószékben töltötte. Mindig kimerülve tért vissza szobájába. Sohasem tért nyugovóra, míg legalább néhány lapot el nem olvasott a szentek élettörténetéből. Azután lefeküdt szalmazsák-

jára és lassan elaludt. Hamarosan azonban fölriadt álmából. Vad kiáltozást, félelmetes kopogást hallott. Úgy tűnt, mintha kalapáccsal vernék a plébánia kapuját. A plébános úgy érezte, hogy egészen közel van az ördöghöz. A hívatlan vendég ott állt közelében, jól-lehet láthatatlan maradt. Föllökte a székeket, huzigálni kezdte a bútorokat és ezt kiabálta: Vianney, te burgonyarágó! Ó, te még nem haltál meg? Hamarosan végzek veled! Vagy pedig ordítani kezdett, ugatott, mint egy kutya és rángatni kezdte az ágytakarót. Gyakran olyan érzése volt, mintha patkány futkosna testén vagy méhek telepednének rá. Egyszer az ördög szalmazsákját is összetépte és igyekezett lelökni róla a plébánost. Vianney megrémült és keresztet vetett magára. Ekkor eltávozott az ördög. Minden találékonyságát előszedte, hogy a lélekmentő plébánost kétségbeejtse. Órák hosszat dörömbölt a padláson, és néha egy percig sem hagyta aludni. Ő azonban nem esett kétségbe, hanem gyónó gyermekeire gondolt, akik kora hajnalban oda álltak már a gyóntatószék mellé. Ezek mondják, hogy nemegyszer halásápadtan jött át a plébános a templomba. Látszott rajta, hogy nehéz éjszakája volt és az ördög megint nem hagyta pihenni.

Minél idősebb lett a plébános, az ördög annál inkább csökkentette zaklatását. 1855-től haláláig már egyáltalán nem zavarta. Elvesztette a csatát a szent plébánossal szemben. Ezt meg is vallotta egyszer.

– Ha még két ilyen buzgó pap lenne a világon, mint te vagy, akkor szedhetném a sátorfámat, és nem sok sikerem lenne a földön.

Szent Márton és az ördög

Szent Márton igen sok pogányt Krisztus hitére térített. Emiatt természetesen az ördög bosszankodott leginkább. Egyre azon törte a fejét, hogy miképpen tudná a szent életű hithirdetőt megakadályozni munkájában. Történt egyszer, hogy Szent Márton hosszú és

fáradtságos út után egy idegen városba érkezett. Úgy elfáradt, hogy alig vonszolta magát. Ezért a város szélén, az első ház ajtaján bekopogtatott és szállást kért a házbeliectől. Ezek igen szívesen fogadták, és megosztották vele vacsorájukat is. Az ördög pedig érkezettnek látta az időt, hogy elpusztítsa nagy ellenségét. Ezt súgta a ház asszonyának fülébe:

– A fáradt vándornak puha szalmából vess fekvőhelyet, hogy jól aludhasson.

Ők ezt szívesen megtették, mert nem tudták, hogy milyen szándék vezeti az ördögöt. A házigazda bevезette a vendégszobába Mártont és jó éjszakát kívánt neki. Szent Márton még elvégezte az esti imádságát, majd letette a földre üres zsákját és lefeküdt. Ez volt az ő szokása, és ezért nem feküdt most sem a puhán megvetett ágyba. Az ördög azonban azt gondolta, hogy Márton a puha szalmán alszik. Ezért gyorsan meggyújtotta a szalmát tüzes leheletével. A tűz gyorsan elharapódzott, és a nagy fényességre a házbeliek is fölébredtek. Gyorsan a vendégszobába siettek. Azt gondolták, hogy a lelkiatya már halálra égett. Mikor azonban kinyitották az ajtót, legnagyobb meglepetésükre Márton mosolyogva köszöntötte őket. Még sohasem aludtam ily meleg szobában, mint ma éjszaka, mondotta.

Így aztán dugába dőlt az ördög terve. Persze őkelme ezután sem nyugodott. Most egy újabb dolgot eszelt ki, hogy nagy ellenfelét megkísértse. Egyik este megjelent Szent Mártonnak, mégpedig király alakjában. Bíborköntöst hordott a vállán és aranyos koronát a fejét. Márton azonban ügyet sem vetett rá, hanem nyugodtan folytatta útját. Ekkor az ördög megszólalt:

– Márton, kedves barátom! Nem ismeresz meg engem? Én vagyok Jézus, a te Üdvözítőd. Ekkor Márton a királynak öltözött sátán felé fordult és csak ennyit mondott neki:

– Az Úr Jézus sohasem mondotta, hogy bíborban és királyi palástban fog visszatérni. Ha nem látom testén sebhelyeit, ha nem olyan alakban tér vissza, mint a

keresztfán szenvedett, akkor nem hiszem, hogy Krisztussal találkoztam. Neked sem hiszem tehát. Ezzel keresztet vetett magára, mire a sátán tűzbe és füstbe burkolózva eltűnt előle.

Egy további legenda szerint Márton igen sokat böjtölt, és sohasem evett például húst. Istentől megkapta azt a hatalmat is, hogy parancsolhasson a növényeknek és állatoknak. Ha egy kutyával találkozott, amint nyulat kergetett, csak fölemelte a kezét és a kutya fölhagyott a nyúl üldözésével. Egy kígyó éppen egy kisfiút akart megmarni, aki a fűben játszott. Mikor azonban megpillantotta Mártont, azonnal elinalt. Ezért mondotta gyakran prédikációjában: a kutyák és kígyók szót fogadnak, csak az emberek nem hallgatnak szavamra.

Történt egyszer, hogy számára hátán egy faluba érkezett. Véletlenül összetalálkozott néhány katonával, akik büszkén ülték meg lovaikat. Mikor meglátták a számárháton ülő Szent Mártont, kinevették és csúfolni kezdték. Erre azonban alaposan ráfizettek. Mert a lovak felismerték Szent Mártont és ledobták hátukról gazdáikat. Ezek persze dühbe gurultak és Szent Mártonra támadtak. Utána fölültek lovaikra és tovább akartak menni. De nem oda Buda. A lovak csak álltak, mintha lábuk a földbe gyökerezett volna. Meg se mozdultak mindaddig, amíg a katonák bocsánatot nem kértek Szent Mártontól. . . . Az összes állat közül a bárányokat szerette Márton a legjobban. Meg is magyarázta tanítványainak, hogy miért.

– Nemde az Üdvözítő arra biztatott minket, hogy akinek két kabátja van, adja oda egyiket a szegényeknek. A bárány az egyetlen állat, amely teljesíti Jézus kívánságát. Minden évben meleg gyapjúval ajándékozta meg az embereket, hogy ebből téli ruhát készíthessenek maguknak. Gyakran szégyenkezhetünk előttük, mivel szívtelenül megyünk el a szegények és szenvedők mellett.

Csak egy hernyó

(Rend a természetben)

A természet háztartásában minden dolognak megvan a maga jelentősége. Semmi sem céltalan benne. Még a hernyónak is megvan a maga haszna. Mi sokszor haragszunk rá, mivel lerágja kertünk virágait és a fák leveleit. Ausztráliában azonban a hernyók mentették meg egy legyőzhetetlennek látszó veszedelemtől az életet.

Ezt a veszélyt a fügekaktusz jelentette, amely csaknem sivataggá változtatta a termőföldeket. Először nem bántották az emberek, mert gyümölcséből finom lekvárt készíthettek. Hamarosan azonban kiderült, hogy milyen nagy ellensége az embernek. Egyre inkább elszaporodott és megkezdte vándorlását a földéken. Hamarosan sok ezer hold termőföldet foglalt le magának. Két év alatt egész sereg virágzó települést pusztított el, és a földművesek szinte tehetetlenek voltak vele szemben. Irtották tüzzel, vízzel, de minden hiába. Sem a hegyek, sem a folyók nem tudták útját állni. Az ember szinte kiszámíthatta azt az időt, amire a fügekaktuszok egész Ausztráliát meghódítják. Természetes, hogy az állam vezetői mindent elkövettek, hogy ennek a veszélynek útját állják. A harc 1924-ben kezdődött meg ellenük. Nyolcezer ember indult támadásra a törpekaktuszok ellen. Különféle méreggel öntözték, és így próbálták megakadályozni térhódítását. Mindhiába! Ha sikerült is egy-egy területről kiszorítani, máshol kétszer annyit hódított el. A bajt csak tetézte a tény, hogy a mérgek kiirtották az állatokat is. Így aztán a törpekaktusz elleni küzdelem egészen kilátástalannak látszott. Végül, amikor már mindenki elvesztette a reményt, az ausztrál földművelésügyi minisztérium fölhívta a figyelmet egy érdekes hernyófajtára, amelynek latin neve: *Caetoblastis cactorum*. Hamarosan behoztak néhány ilyen hernyót a távoli országokból. És íme, mi történt? A hernyó néhány nap alatt végzett a kaktusszal és mo-

hón újabb zsákmányt keresett. Íme, megtalálták az orvoslást. A hernyókat három hajó szállította Ausztráliába, és ezek hamarosan végeztek a fügekaktuszokkal. Isten semmit sem teremtett hiába, és tudta, miért van szükség a sokszor oly sok kárt tevő hernyókra is...

Az állatvilág ökölvívója

Valahányszor ellátogatok az állatkertbe, mindig hosszasan elidőzöm az ausztráliai óriáskenguru udvara előtt. Érdekes állat ez a kengurul Milyen nagyságú? Állva körülbelül két méter magas. Rendszerint azonban ülni szokott, erős combjára és farkára támaszkodva. Így is mintegy másfél méter magas. Ha a kenguru ugrálni kezd udvarában, ezt olyan esetlenül teszi, hogy az embernek nevetnie kell. Pedig nem is olyan ügyetlen állat, mint első látásra gondolnók. Odakint a vadonban minden üldözője elől el tud menekülni. Hatalmas hátsó lábaival hárommétereseket ugrik és egy üldözője sem képes utolérni. Egyébként nagyon szelíd állat. Ezt észrevetheted jószágos tekintén. A menekülésben van az ereje. Nagy veszély esetén képes kilenc métert is ugrni. Óránként nyolcvan kilométert is megtesz, és ezt a tempót akár reggeltől estig bírja. Ha kutyák veszik üldözőbe, rendszerint a vízbe menekül. Persze a vérszomjas ebek ide is követik. Mikor azonban már a mély vízbe jutnak, a kenguru a víz alá nyomja a kutyák fejét, amíg csak meg nem fulladnak. Ha nincs más hátra, akkor a szárazföldön is fölveszi üldözőivel a harcot. Ha méteres farkával rávág egy kutyára, annak azonnal vége. Ennek és csodás ugróművészetének köszönheti, hogy nem sikerült ellenségeinek kiirtani fajtáját.

A legérdekesebb azonban az a szőrrel bélelt táska, ami a kenguru hasa alatt helyezkedik el. Ebből nézhetnek kifelé a kíváncsi kis kenguruk. Mintegy két és fél centiméter nagyságú a kenguru, mikor a világra

jön. Egy dolog azonban már akkor is ki van fejlődve rajtuk és ez a kezük. Csaknem olyan, mint az ember keze. Ennek segítségével bújnak anyjuk meleg erszényébe, ebbe a meleg pólyába, ahol anyjuk mellén a táplálékot is megtalálják.

Ha egy kenguruanyát üldözőbe vesznek és elfognak, sohasem találják meg erszényében kicsinyeit. Menekülés közben ugyanis elrejtí őket egy-egy bokorban. Csak akkor megy vissza értük, mikor elmúlt a veszély.

Még egy érdekes tulajdonsága van a kengurunak. Igen szeret bokszołni. Ezért is szokták az ökolvívó-egyesületek címerükre festeni a kengurukat.

A kenguruk csordában élnek és egy csapatba mintegy 20-25 kenguru tartozik. Kora reggel és alkonyatkor ropogtatni kezdik a füvet és a leveleket. Délben azonban pihennek és játszanak. Legkedvesebb játékuk, legkedvesebb sportjuk az ökolvívás. Kezük igen hasonlít az emberi kézhez. Két kenguru bokszołóállásba helyezkedik. Kezüket védően mellük elé tartják és erős farkukra támaszkodnak. Ebből az állásból indulnak támadásra. Az első kör után szünet következik, azután tovább folyik a küzdelem. Persze nem azért játszanak, hogy a másikat legyőzzék. Magában a játékban és nem a győzelemben lelik örömuket.

Ha a bokszołó kengurucsaládot látjuk, mosolyra fakadunk. Ám ebbe a mosolyba belevegyül a csodálkozás érzése is. Igen, a csodálkozás és a tisztelet a Teremtő iránt, aki úgy alkotta meg a kengurukat, hogy ma is, mint az ausztráliai őserdők királya élhesse különös életét.

Az isteni iparművészet

A rovarvilág kutatóinak még bőven akad munkájuk. Pillanatnyilag mintegy 750 000 rovarfajtaról van tudomásunk. Sok ezer rovarfajta még ismeretlen. Kü-

lőnböző szokásaik és tulajdonságaik megannyi alkalmat adnak a kutatásra.

Nekünk embereknek szilárd vázat biztosítanak a csontjaink. Csontvázunk egész testünket összetartja. A bogarak nem rendelkeznek ilyen csontrendszerrel. Az ő csonthoz hasonló vázuk kívülről mint páncél takarja és védi testüket. Láruk apró csőhöz hasonlít, amely azonban erősebb, mint gondolnók. Milyen törékenynek látszanak a bogarak! Védőpáncéljuk azonban csodálatos ellenállóerővel rendelkezik. A bogáncspilangó például a legnagyobb orkánban is képes elrepülni Afrikából Izland partjaira.

A bogarak teste is apró sejtekből áll, amelyet a vér táplál. Persze a rovaroknak nincs érrendszerük és nem ismerik a vérkeringést. Egyetlen ütőér látja el vérrel a rovartesteket, amelyet néha apró szivattyú-állomások helyettesítenek. És hogyan lélegzenek a rovarok? Nincs tüdejük és ezért különül el a lélegzés a szájtól és az orrtól. A rovarok oldalán apró kis nyílások vannak. Minden nyílás egy légzőlyuk. Ezek a lyukak apró csövecskékkel vannak összekötve és átjárják az egész testet. Mint az orgonista, aki megnyitja vagy elzárja a változatokat, úgy szabályozza a rovar a nyílások elzárásával vagy megnyitásával a testet éltető légáramot. Repülés közben több levegőre van szüksége és ötvenszer több oxigént fogyaszt, mint nyugalmi állapotban. A szárnyizmok fokozottabb igénybevételével széjjelebb nyílnak a légzőlyukak és így biztosítják a szükséges oxigéntöbbletet.

Minden rovar hall, de nem úgy, mint mi. A hangok felfogására finom szőrökkel és dobhártyaszerű lemezekével rendelkezik. Ez a test különböző részén helyezkedik el. A tücsök hallószerve például a térdén, a kabócaé a hátán, a csikbogaré a mellén helyezkedik el. Igen sok bogár hallása felülmúlja az ember hallását.

Vajon látnak-e a bogarak? Igen, mégpedig háromféleképpen. Először is apró pontszemükkel, amely a homlokukon található, azután a nagy arcszemükkel. Hasonlít ez egy mozaikhoz, mely sok apró kődarab-

ból van összeillesztve. Ezért a rovar a tárgyakat részekben látja. Ezenkívül igen sok szerve van még, amely érzékeny a fény iránt.

A rovaroknak ízlelőszervük is van. Nemcsak a szájával, de egyéb szerveivel is megérzi az ízezt. A lepkék és a méhek szájukkal és térdükkel érzékelik a különféle ízezt. Azt is megérzik, amire az ember már képtelen. Az ember például csak akkor érzi meg az édességet, ha egy rész édességre 200 rész esik. A rovarok azonban akkor is megérzik az édességet, ha egy rész cukor 300 000 rész vízzel van fölhígítva.

És vajon milyen a rovarok szaglószerve? Mi szemünkkel látunk legtöbbet a világból. A rovarok szagolják a világot. Az éjjeli lepkék 14 kilométerről is megérzik egymás szagát. Ezzel azonban még nem mondtunk el mindent a rovarokról. Sok olyan képességgel rendelkeznek, amiről még nincs tudomásunk. Valóságos csodavilág a rovarok világa. A kutató ámulva nézi titkaikat és fejet hajt a nagy Művész előtt, aki ezeket a parányi élőlényeket ilyen csodálatosan megalkotta.

Az evésről és az ivásról

Ha élni akarunk, innunk kell. A víz nélkülözhetetlen minden élőlény számára. Víz nélkül nincsen élet. Ezért a víz alkalmazkodik minden nehézséghez és elsősorban a folyton változó hőmérséklethez. A melegben párologni kezd és gázneművé válva megtölti a levegőt. A hidegben megszilárdul, jéggé vagy hóvá változik. Otthon érzi magát a növényekben és az állati testben. Ilyenkor folyékony állapotban jelenik meg. De a patakok és folyók medrében bejárja az egész földet, sőt összegyűlik a föld alatti üregekben, hogy innen mint forrás törjön elő. Ha kevesebb lenne a vízből földünkön, minden kiszáradna. Ha több lenne belőle a kelleténél, állandó köd borítaná a földet.

Azután milyen csodálatos a tenger. Hatalmas víz-

tömeg az állatok milliárdjaival! Vajon miért nem poshad meg és minek köszönhetjük, hogy nem fertőzi meg az egész földet. Egyszerűen annak, hogy a tenger vize szinte állandóan mozgásban van. Minden hat órában megmozgatja az apály és dagály. Így aztán a víz állandó mozgásba kerül és megőrzi frissességét. Ezenkívül a tenger vizében lévő 4⁰/₀ só is megóvjá a rothadástól. Erről gondoskodik a szél és az előbb említett apály és dagály, melyek állandóan keverik és sózzák a tenger vizét.

A tenger vizéből igen nagy rész visszahull a földre. A földgolyót borító tengerek felett állandóan süt a nap és gőzzé változtatva felhőkbe gyűjti a tengervizet. A szél azután a szárazföld fölé hajtja a felhőket és belőlük hull az eső földjeinkre. És hogy a felhőkben összegyűlt víz ne zuhanjon egyszerre a földre, erről is a szél és a levegő gondoskodik. Apró cseppekre szaggatja, hogy le ne törje a virágokat és leveleket. Az elpárolgott tengervíz sótartalma hátramarad a tengerben és ezért az esővíz mint édesvíz hull vissza a földre. Hogy testünk apró sejtjei élni és fejlődni tudjanak, táplálékra van szükségünk. Hogy ezt biztosítsa számunkra, Isten sok millió kémiai laboratóriumot, vegyi üzemet hozott létre és ezek a növények, a bokrok és fák. Eltörpülnek mellettük az emberi ész által fölépített vegyi üzemek! Hogy a növények ne legyenek kitéve a szél járásának, erős gyökerek kötözik a földhöz. Ezekkel kapaszkodnak és még a sziklákon is áthatolnak. Így biztosítják a törzs kellő szilárdságát. Persze a gyökereknek más hivatásuk is van. A növény ezen keresztül szívja magába a fejlődéshez szükséges tápanyagot. A vastag gyökereket finom hajszálgyökerek borítják és ezek, mint apró csövecskék vizet és egyéb tápanyagot szívnak fel a földből. Innen árad az éltető tápanyag néha 30–40 méter magasságba. Hogy miképpen képes erre a nagy munkára a fa, arra a tudomány ma sem tud válaszolni. A zöld levelek legszebb díszei erdőinknek és kertjeinknek. Emellett azonban magasabbrendű hivatásuk is van. Mint apró

vegyi üzemek, ők termelik azokat a tápanyagokat, amelyekre az állatoknak, embereknek szükségük van. Nem is gondoljátok, hogy a legkisebb levél is milyen csodálatosan teremtetett! Nincs két egyforma levél, amint két egyforma emberarc sem. Vékony hártya borítja felszínét. Ez védelmezi a napsugártól és különféle ellenségeitől. A levél alsó felén sok ezer nyílás található, egy négyzetmilliméteren mintegy 300–400 szájacská. Ezek segítségével lélegzik a növény, ezeken keresztül veszi fel a szénstavat és leheli ki az oxigént. A levél felső takarója és az apró szájacskák között számtalan sejt helyezkedik el. Ezekben találkozik a víz a különféle tápanyagokkal, amelyeket hajszálgyökerek szívnak fel és az apró szájacskák vesznek fel a levegőből. Itt a parányi műhelyekben változnak át olyan anyagokká, amelyekre szüksége van a fának, hogy gyümölcsöt teremhessen és biztosítsa növekedését.

A híres indiai gondolkodó, Rabindranat Tagóre a természetet Isten levelének mondja, melyet nem könnyű elolvasni. Midőn elgyönyörködik a virágzó faágban, így szavakkal fejezi ki gondolatait és érzéseit:

– Ez a virágos ág az isteni szeretet követe. Itt a földi élet partjain sok szenvedés és kísértés az osztályrészünk. De íme eljön az üzenet a túlsó partról és a virágos ág ezt súgja fülembe: itt vagyok, Isten küldött hozzád. Én vagyok az Ő követe. Nem felejtkezik meg rólad és ezért küldött engem tehozzád. Hidat épít rab-ságod szigetére, hogy ezen keresztül szívéhez vezessen és magához öleljen. Íme, így vélekedik egy gondolkodó a nagy természetről.

Mennyivel inkább meg kell látnunk nekünk, az ő gyermekeinek, felénk áradó szeretetét. Minden virág, mely reánk mosolyog, minden gyümölcs, mely ölünkbe hull, Isten szeretetének követe. Fogadjuk hálával és bízunk az isteni Gondviselésben!

Testünk csodái

Talán legfontosabb része testünknek a szívünk. Ez a csodálatos kis motor, mely ökölnyi nagyságú, szünet nélkül dolgozik. Ha egy pillanatra is megállna, vége lenne életünknek. Percenként átlagosan hetvenet ver. Óránkint 4200-at, naponta kereken 100 000-et. Harmincéves korunkig egymilliárd 95 milliót. Szívünk napi munkateljesítménye egyenértékű egy emelővel, mely 1628 kg-ot, tehát több mint másfél tonnát 10 méter magasra emel fel. Hasonló egy olyan motorhoz is, mely három személyt 100 méter magasságba emel fel. Mint valami csodálatos pumpa, 10 520 liter vért mozgat meg vérkeringésünkben. Egy hetvenéves ember szíve annyi vért pumpál az erekbe, amelynek elszállítására egy 12 720 tartálykocsiból álló vonatra lenne szükségünk.

A testünkben lévő idegszálak hosszúsága mintegy 480 000 kilométer. Ez nagyobb távolság, mint a Föld és a Hold közötti út. Egy négyzetcentiméternyi bőrrünkön 100 izzadságmirigy található. Egész testünkön több mint kétmillió. Tüdőnk felülete 150 négyzetméter, tehát 75-szöröse testünk felületének. Az ember tüdejéből egy olyan szőnyeget lehetne készíteni, amely betakarna egy 15 méter hosszú és 10 méter széles termet. Vérünk sejtjei, amit vértestecskéknek nevezünk, másfél ezred milliméter vastagságúak csupán. Ha egymásra helyeznénk őket, egy 35 000 kilométer magasságú toronnyá nőnének. Ha pedig láncszerűen kötnénk össze, körülélnék a földet. Két vesénken naponta több mint 500 liter vér 200 millió parányi vezetéken, „kanálison” folyik keresztül. Mindegyik 5 centiméter hosszú és az összes vezeték hosszúsága 100 kilométer.

Hogyan keletkezik testünk hőmérséklete?

Talán már hallottatok a különböző fűtő- és hűtőberendezésekről? Minden modern autóba beépítenek ilyen készüléket. Télen ezzel fűtik megfelelő hőmérsékletre a kocsit, nyáron pedig ennek segítségével teszik kellemes hűvössé. Megcsodáljuk a technika eme alkotását, ami azonban eltörpül az emberi test sokkal tökéletesebb fűtőszervezete mellett, amelyet a Teremtő helyez el bennünk. Ezt a régi és mégis modern fűtőszervezetet akarjuk most közelebbről megvizsgálni.

Hogyan védekezünk a hideg ellen? Melegebben öltözünk, bőrkabátot veszünk magunkra. Ez a legegyszerűbb módja a hideg elleni védekezésnek. Az ember nem fázik úgy a télikabátban, mint egy vékony ingben. Ezt a lehetőséget kihasználja a természet is, amikor télre dúsabb szőrzet és tollazat nő az állatokon, amely tavasszal ismét kihull.

Ruha, szőrzet és tollazat, mindmegannyi eszközök a hőveszteség leküzdésére. Mindezek azonban nem okolják meg kielégítően azt a tényt, hogy a különböző külső hőmérséklet ellenére testünk melege változatlan marad. Ehhez különleges berendezésre van szükség, amely a test hőmérsékletét szabályozza. A meleg forrása ugyanis nem a ruha vagy a szőrbunda, hanem a testünk. Minden sejtjében égési folyamatok mennek végbe. Testünk sok milliárd sejtje hasonlatos egy-egy parányi kályhához, amelyben melegítő tűz ég. Amint az autó a motortól kapja hűtését vagy melegét, éppúgy testünk is a sejtek motorjától kapja a meleget. A ruha csak megőrzi ezt a meleget és megakadályozza távozását a külső hidegre. Senkinek sem jut eszébe, hogy bádogból készítsen ruhát magának. Márpedig ez jobban elzárná testünket a külső hideg elől. A fém azonban, mint jó hővezető alkalmatlan lenne testünk melegének megőrzésére. Mivel testünk hőmérséklete néhány tizeddel 37 fok alatt van, mert ehhez a hőmérséklethez vannak szokva testünk sejtjei, ezért testünk sejtjei akarataink közreműködése nélkül ezt a hőmér-

sékletet igyekeznek megőrizni. Ha kimelegszünk, a bőr véredényei kitágulnak és ezért kipirul az arcunk, hogy ezáltal több meleg távozzék el testünkéből. Ezenkívül működésbe lépnek a különböző hűtőberendezések. Ilyenek például az izzadságmirigyek, melyek az általuk termelt izzadsággal hűtik a test hőmérsékletét. Ha pedig testünk hőmérséklete lehűl, akkor a vér eltávozik a bőrből és a mélyebben elhelyezett szervekbe folyik. A bőr ilyenkor sápadt lesz és kékes, mintha teljesen vértelen lenne. Közben a test belsejében fokozódik az égés. Ha ez sem lenne elég, akkor a szervezet egy drasztikusabb eszközhöz nyúl. Az ember teste elkezd reszketni. Ez akaratunk ellenére mozgásba hozza izmainkat, hogy ezáltal is több meleg termelődjék. Ezt a reszketést akaratunkkal nem tudjuk legyőzni. Így dolgozik szervezetünk, hogy biztosítsa testünk kellő hőmérsékletét. Csak betegség esetén szokik fel egy-két fokkal a hőmérséklet. Természetesen azért dolgozik ilyen pontosan testünk hőszabályozója, mert az agyban fészkelő idegközpont irányítja. Ez a központ nem nagyobb egy köbcentiméternél. Testünk minden részéről ide továbbítja a vér a hőmérsékleti állapotot.

Mindez tudatunkon kívül történik. Vajon mi lenne velünk, ha nekünk kellene gondoskodni testünk hőmérsékletéről? Bizony akkor semmi másra nem jutna időnk. Isten azonban gondoskodott arról, hogy ilyesmivel ne terhelje saját képére teremtett gyermekeit.

A test és lélek értéke

Az ember azáltal emelkedik az állatok fölé, hogy értelmes lelket kapott az Úristentől. Az ember a lelke által hasonlít az Istenre. Ez teszi igazán értékessé. Nemhiába mondta Üdvözítőnk: mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de lelkének kárát vallja . . . Aki nem hisz a lélek végtelen értékében, annak a számára nem sokat ér egy ember.

Egy amerikai tudós ki is számította, hogy pénzben kifejezve mennyit ér az ember teste. Néhány dollárt. Az ember testében lévő vízmennyiség egy szalvétakimosására elegendő. A vértestecskék vastartalmából hét gombostűt lehetne készíteni. Csontunk mésztartalmával egy kisebb szobát lehetne kimeszelní. Grafittartalmából 65 ceruzát gyárthatnának. Foszfortartalmából egy skatulya gyufát készíthetnénk. Ezenkívül néhány kávéskanál só is kitelne belőle. Ha mindezt összeszámoljuk, néhány dollárnyi értéket kapunk. Ennyit ér egy ember teste. Isten azonban sokkal többre értékeli. Hiszen a keresztség szentségében templomává tette és föltámasztja halottaiból.

Meddig él az ember?

A legtöbb ember 60–70 éves korában hal meg és csak igen kevesen élik meg a századik esztendőt. Olyan kevesen vannak ezek, hogy szinte az egész világ számon tartja nevüket. A világ egyik legidősebb emberét Cáró Ágának hívták, aki 150 évet élt. Amerikában volt szállítómunkás, majd öregkorában visszatért szülővárosába: Konstantinápolyba. Itt is halt meg, miután kilenc feleségét túlélte és eltemette.

Sokan persze kételkedtek ebben a mesébe illő életkorban annál is inkább, mert Cáró Ágának nem voltak bizonyítékai. Hogy azonban ez nem lehetetlen, arról számos hasonló eset tanúskodik. Az eddigi legöregebb ember, akinek korát bizonyítani lehetett, Angliában élt és Car Tamásnak hívták. Kereken 207 évet élt. Utána következik a Temesvár mellett született Petrac Ezartan. Ő 1539-ben született és 185 éves korában, 1724-ben halt meg. Még halála előtt is jó erőben volt és naponta kiállt koldulni az utcasarokra. Igen jól látott és volt még néhány foga is. Haja és szakálla kékesősz volt és életben lévő 97 éves fia azt állította róla, hogy valamikor egy fejjel magasabb volt az apja. Ezartan görög katolikus vallású volt és élete

végéig megtartotta a böjtöt. Minden reggel megivott egy kupica pálinkát. Mikor a temesvári városparancsnok értesült arról, hogy immár végét járja, egy festővel megfestette arcképét.

Henry Jenkins angol halászmester 169 évet élt. Tíz angol király uralkodását élte át. Thomas Parc 152 évet élt. 134 évet élt Robert Tylor, aki 108 éves korában másodszor is megnősült. A nők általában nem élnek meg ilyen hosszú életkort. A legidősebb asszonyként Mont Cenis kocsmárosnét tartják nyilván, aki 1717–1857 között, tehát 140 évig élt.

Drágagyöngyöt keresek

(Az emberi lélek)

Néhány évtizeddel ezelőtt az egész világ megismerte ezt a bűvös nevet, hogy Klondike. Ez a neve Alaszka egyik vidékének, amely Észak-Amerika és Szibéria között terül el. Itt meglehetősen hideg az időjárás. Az emberek messze elkerülték volna, ha nem fedezik föl rajta a gazdag aranybányákat. Ez mindig csábítóan hatott a kapzsi emberekre. Elindultak tehát az aranykeresők, hogy sok-sok áldozat, nélkülözés után megérkezzenek álmaik helyére.

Az egyik nap két utas ül a Pacific expressz egyik fülkéjében. Egymás mellett ülnek, de láthatóan sokban különböznek egymástól. Az egyik kereskedő kinézésű. Övében pisztoly és élesre fent vadászkés. A másik egyszerű, fekete reverendát visel. Elsőnek a pap törte meg a csendet és így szól útitársához:

– Hová igyekszik kedves barátom?

– Klondikébe megyek, aranyat ásni. Azt mondják, hogy rengeteg van ott belőle.

– Akkor talán mint milliomos fog visszatérni? – jegyzi meg a pap.

– Ezt remélem is, de ez nem megy olyan könnyen. Az embernek legalább húsz méter mélyre kell ásnia, amíg esetleg aranyra bukkan. A nagy hideg miatt pe-

dig csak három hónapot lehet dolgozni egy évben. És milyen drága az élelmiszer! Azonkívül a vidék tele van rablókkal. Mégis megyek, mert az arany, mégis csak arany!

Ezek hallatára a pap elhallgatott és arcát tenyerébe rejtette. Az aranyásó megkérdezte:

– És ön hová igyekszik?

A pap elgondolkozott, majd így válaszolt:

– Én drágagyöngyöket keresek.

A hitetlen ember csodálkozva nézett a papra és látott, hogy kételkedik szavaiban. Ő pedig mosolyogva folytatta:

– Hithirdető vagyok és a pogány eszkimók közé megyek, hogy Jézus tanítását hirdessem nekik, és megmentsem lelküket. Minden emberi lélek egy-egy drágagyöngy. Az arany elveszhet, megsemmisülhet, de a lélek öröme megmarad, mert halhatatlan.

A lélek remekműve

Reggel öt óra felé járt az idő, mikor Antónia nővért fölkeltették.

– Siessen, mert a kilences teremben az egyik beteg haldoklik. Azt kívánja, hogy a nővér mellette legyen.

A haldoklót Brunner Péternek hívták, aki egész életében Krisztus-szobrokat és feszületeket faragott.

Egész éjjel gyötörte a láz és álmában egyre azt mondogatta: haza, haza akarok menni. Otthon a műhelyemben vár valaki és beszélni akar velem. Mikor a nővér ágyához lépett és megkérdezte: ugyan ki várja? Ezt a választ kapta: a Jóisten. A tapasztalt nővér nem ellenkezett a beteggel, hanem így szólt hozzá:

– Rendben van Péter bácsi, akkor máris indulhatunk. De ha megengedi, én is magával megyek. Adja a kezét és mehetünk.

A beteg meglepégedetten bólintott és lázas képzelete máris a hazai tájakon járt, ahol Isten vár rá. Han-

gos szóval köszöntötte a hegyeket, völgyeket és patakokat. Hirtelen azonban elhallgatott. Ajkai mozogtak, de az ápolónővér maga sem értette, hogy mit beszél. Azután a beteg összekulcsolta kezét és valami csodálatos nyugalom ömlött el arcán. Nem tudta senki, hogy az öreg kőfaragó hazaérkezett és kedves műhelyében Istennel beszélget. Amikor Péter bácsi belépett műhelyébe, a Jóisten a szoba közepén állt és átható tekintettel nézett a Krisztusfaragóra. Brunner Péter térdre hullott előtte, de az Úr így szólt hozzá:

– Állj csak föl! Végére érkeztél életednek, mutasd meg tehát életművedet!

– Ó, Uram – mondotta – egész életemben az Üdvözítő keresztjét faragtam és jártam a világot. Mindenfelé árultam a feszületeket és bizony néha nehezen akadtam vevőre. Nehéz kenyér volt ez, Uram!

Isten jóságosan mosolygott és hosszasan nézett Brunner Péterre.

– Rendben van Péter fiam, mondd csak tovább . . .

– Azért nagyon szerettem mesterségemet és sokszor minden szeretetemet beledolgoztam egy-egy feszületbe. Gyakran néztem az Üdvözítő elkínzott arcára és arra gondoltam: vajon miféle szobába kerülsz majd és kiknek hirdeted szeretettedet? Neked azonban mindenkit meg kell áldanod és nekem is irgalmaznod kell, ha eljön értem a halál.

Ekkor Isten nagy szeretettel kinyújtotta jobb kezét. Megfogott egy félig kifaragott faszobrot és Péter szemé elé tartotta. Az öreg művész csodálkozva látja, hogy a szobor arca az ő arcához hasonlít.

– Látod Péter ezt a szobrot? Téged jelent, te vagy, de sajnos még nem készültél el vele.

– Ó, Uram, akkor engedd, hogy befejezzem!

– Rendben van Péter, fogd a szerszámot és láss munkához!

Brunner Péter kezébe vette a kést és faragni kezdett. De íme minden vágás, amellyel a fába faragott, kínzó fájdalmat okozott lelkében. A szobor arcán észrevett egy vonást, ami meglehetősen rossz benyo-

mást tett a szemlélőre. Ezért Péter éles késével ezt is lefaragta, eltávolította. Lassan érezte, mint távozik el a lelkéből minden keserűség, minden fájdalom, minden elégedetlenség. Azonban még ezek után is kevés volt a szobor arcán a jósból és szelídségből. Ezért újra nekilátott, hogy eltávolítson róla minden szomorúságot és irgalmatlanságot. Így dolgozott a faragómester és még sohasem érezte ilyen nehéznek munkáját. Mikor elkészült, szeretettel nézett rá a Jóisten. Látszott, hogy meg van elégedve munkájával. Most már ne kínozd magad tovább, hanem jöjj velem, monddta neki.

Íme egy szempillantás alatt eltűntek a műhely falai és Brunner Péter egy csodaszép helyen találta magát. Ragyogó fényesség vette körül és csak annyit tudott mondani: Köszönöm, köszönöm Uram!

Valahol harangoztak, mikor Péter utoljára fölemelte a fejét. A reggeli napsugár megcsillant szemeiben és ő mosolygó arccal ezt suttogetta: köszönöm Uram, köszönöm . . .

Egy orvos álma (Lélek)

Szent Ágoston számol be egy Gannádiusz nevű karthágói orvosról, aki jóllehet igen vallásos ember volt, kételkedett a lélek halál utáni életében. Egy különös álom azonban eloszlatta minden kételkedését. Álmában ugyanis egy fényes ifjút látott maga mellett állni és így szólt hozzá:

– Ébren vagy most, avagy alszol?

– Alsom – válaszolta az orvos.

Az ifjú tovább kérdezte:

– Látsz-e engem?

– Igen, látlak – válaszolta az orvos.

– De hát mivel látsz? Talán a szemeddel?

– Nem tudom, mivel látlak – válaszolta az orvos,

mert szemeim csukva vannak. – Az ifjú tovább kérdezte:

- Hallod-e a hangomat?
- Már hogyan hallanám!
- De hát mivel hallod? Talán a füleiddel?
- Nem, nem a fülemmel hallom, valami mással.
- Beszélsz te most velem? – kérdezte tovább az ifjú.

- Igen, beszélek.
- Mivel beszélsz? Talán a száddal?
- Nem, nem a számmal beszélek, de nem tudom mivel?

Ekkor az angyal így szólt hozzá:

- Jómagad mondtad, hogy testi szerveid: szemed, szád, füled nincsenek működésben és mégis látsz, hallasz és beszélsz velem. Eljön az idő, mikor érzékszerveid és egész tested tehetetlen lesz, meghal, de akkor is éppígy fogsz látni, hallani és beszélni.

Mikor az orvos fölébredt álmából, egyszerre minden kételye eloszlott és most már el tudta képzelni, hogy a lélek testünk nélkül is megélhet.

A föld legkisebb emberei

A pigmeusok országának dzsungelje áthatolhatatlan rengeteg. Jóllehet delelőjén áll már a nap, de fénye alig tud áttörni a fák lombosátorán. Néha órákon át esik az eső és ilyenkor valóságos mocsárrá változik a dzsungel. A nedvesség nem tud elfolyni vagy elpárologni. Csak a pigmeusok törpe népe bírja elviselni ezt az éghajlatot. A pigmeusok a föld legkisebb emberei. Péter Gusinde, aki többször is fölkereste őket és tanulmányozta életüket, ezeket írja róluk:

A férfiak átlagos magassága 1,42 m, a nőké 1,36 m. Ezek a törpe emberek azonban igen fürgék és ügyesek. Könnyedén fölmásznak a vastag törzsű fákra és biztosan ugranak ágról ágra. Életük és idejük nagy részét a táplálék megszerzése foglalja le. A dzsungel

nem éppen gazdag állatokban és gyümölcsökben. A férfiak antilopra, páviánra, madarakra, gyíkokra vadásznak. Nyíl és íj a fegyverük. Az asszonyok élete is az élelem megszerzésében áll. Bogarakat, kövér hangyákat, zaftos gyökereket és erdei mézet gyűjtenek. Csak délután 4–5 óra felé mennek haza teli kosarakkal. Ebben az időben térnek haza a férfiak is vadászatukról. Vadászatuk ritkán olyan szerencsés, hogy a jóllakáshoz szükséges mennyiséggel rendelkezzenek. Így aztán sokat kell szenvedniük az éhség miatt.

Nem sokáig tartózkodnak egy helyen. Lakásuk igen egyszerű, kúpformájú kunyhó, melyet az asszonyok levelekből és ágakból készítenek. Belsejéből hiányzik minden fölszerelés. Az éjszakát a nedves földön töltik, fejük alá banánlevelet tesznek párnául. A kunyhó közepén égő tűz enyhíti valamennyire az éjszaka hűvösét. A pigmeusok nem tudják használni a követ és a fémeket. Használati tárgyaik fából, bőrből és csontból készülnek. Ők még a fakorszak színvonalán élnek, az emberi kultúra és civilizáció legkezdetlegesebb fókán. Egynejűségben élnek és nem ismerik az elválást. Gyermekeiket a családi élet rejtettségében nevelik. A férfiak teljesen szabadon választják feleségüket és általában fiatalon nősülnek. A családban megtisztelő helyet foglal el a családanya. Egy férfi sem merné megcsorbítani jogaikat. Ősi szokás biztosítja a férfi és nő jogait. Ez a kis dzsungelnép, küzdelmes élete ellenére igen vidám természetű. Örömet leginkább táncban szokta kifejezni. Órák hosszat képesek táncolni a fiúk és lányok, apák és anyák (hátukon kisgyermekükkel). Szokásaikat, társadalmi berendezkedésüket, vallásos felfogásaikat nemigen változtatják. A jelek szerint a pigmeusok őrizték meg a kultúra legősibb formáját. Igen szaporák, mert a legtöbb családban tíz gyermek is születik. Ezek közül azonban 6–7 meghal, mert nehezen bírják a mostoha életet. A pigmeusoknak is vannak törvényeik, amelyeket mind az egyének és családok, az egész közösség megtartani köte-

les. Nincsenek azonban rendőreik, akik a törvény megtartására kényszerítik az embereket és nincs szükségük bírákra sem, hogy ítéljezenek a törvény áthágói fölött.

Istenüket Torénak hívják, akit mint személyt, tiszta szellemet, a világ urát tisztelnek. Hisznek egy túlvilági országban és életben is. Ez a Tore adta valamikor az embereknek az erkölcsi törvényeket és ő őrökdi a törvény megtartása felett. A pigmeusoknak nincs semmiféle képük, oltáruk vagy templomuk. Tisztelettel és engedelmességgel imádják istenüket. Soha senki sem bántja meg szent nevét. A Tore határozza meg az ember sorsát. Ő rendelte a halált, de a lélek tovább él, jóllehet sorsa ismeretlen. Egy régi legenda szerint az első emberek engedetlenséggel vétkeztek és ezért büntette meg őket Tore a halállal.

Az Isten tehát az embereket vallásos természetűnek teremtette. Hogy van Isten, Mindenható, ez a gondolat él minden nép szívében.

Éva teremtése

Egy lengyel mesében olvasunk arról, hogy az angyalok bukása után Isten megteremtette az első embert, Ádámot. Hatalmas termetű óriás volt és olyan erős, hogy félkézzel kihúzta a fákat gyökerestül. A legnagyobb állatok is kitértek útjából, egy se mert kezdeni vele. Valamennyiüknél erősebb és teste sebezhetetlen. Az ember ennek ellenére nem volt megelégedve sorsával és nagyon egyedül érezte magát. Ezért Isten elhatározta, hogy segítőtársat állít melléje. Rálehelt a paradicsomkert virágaira és liliomfehérségben, édes tavaszi illatként máris előtte állott az első asszony. Nem csoda, ha szép volt, hiszen abból alkotta Isten, ami legszebb, legfinomabb, legtisztább volt a paradicsomban. Ezután Ádámhoz vezette... Ekkor a paradicsom még ragyogóbb lett, mint azelőtt, a csillagok is kifényesedtek, a nap bőségeb-

ben árasztotta fényét a földre és édesebben illatoztak a virágok. Minden, ami élt és mozogni tudott, egymással versenyezve dicsérte az Istent új ajándékáért, a csodálatos asszonyért.

Csak Ádám maradt egykedvű és úgy látszott, nem elégedett meg az asszonnyal. Igen gyengének és törékenynek találta, nem tudta, mit kezdjen vele. Jómaga úgy nézett ki, mintha sziklából lenne. Az asszony azonban olyan gyenge volt, mint a liliom. Isten is belátta, hogy ilyen asszony nem illik Ádám mellé. Ezért a szüzet maga mellé vette és helyette Ádám testéből alkotott egy hozzá illő asszonyt. Éva asszonnyal Ádám is meg volt elégedve és boldogan vezette végig a paradicsomkertben. Isten azonban megőrizte a virágból született asszony szépségét és tisztaságát. Megőrizte, hogy majd annak idején ő legyen egyszülött Fiának édesanyja . . .

Ősszüleink bűne a népek hagyományában

Amit Isten ősszüleinknek kinyilatkoztatott és ami a paradicsomkertben történt, azt nemcsak a bibliában olvashatjuk. A legtöbb nép megőrizte ennek emlékét és legendáikban ráismerhetünk az őskinyilatkoztatás nyomaira. Ezt bizonyítják a következő példák.

Egy régi indiai legenda beszéli. Siva (isten) próbára akarta tenni az embereket és ezért néhány fügefalevelet hullajtott a földre. A fügefalevél azt hazudta, hogy ő hasonló az istenhez. Az ember elhitte és ezáltal magára vont az isten átkát. Büntetésül el kellett hagynia a paradicsomot és sok millió évig tartott bűnhődésének ideje. Mikor aztán levezekelte és megbánta bűneit, isten újra megkegyelmezett neki. Egy másik indiai legenda tudni véli, hogy az asszony, akit isten a férfi testéből teremtett, bűnre vezette az embert és ennek büntetése a halál.

A Kínában élő tao vallás követői beszélnek el a következő történetet: Valamikor régen az emberek a

hegyekben laktak. Ekkor minden magától megtermett és nem kellett a földet művelni. Hatalmas nyájakban éltek az állatok és az egész világ békés családhoz hasonlított. Az emberek jók voltak és bűn nélküli életet éltek. A fékezetlen tudásvágy volt az, ami pusztulásba sodorta az embert. Egy mélységből feljövő kígyó tanította meg erre az embert és ettől kezdve az állatok elidegenedtek az embertől. Azóta állandó harcban állnak az emberrel. És amint a kínai legenda megjegyzi: az asszony volt minden rossz első forrása...

A görögök beszélték: Valamikor régen minden rossztól mentesen éltek az emberek a földön. Prométheusz azonban, egy isteni Titán gyermeke, Zeustól, a főistentől ellopta a tüzet és az embereknek ajándékozta. Büntetésül teremtette ekkor Zeus az első asszonyt, akit Pandorának hívtak. Ez volt az, aki edényéből a bajok és bűnök özönét öntötte az emberekre. Prométheuszt egy oszlophoz kötözte Zeus és a gonosz szellemektől küldött sasok tépték a húsát mindaddig, amíg az istennek fia, Herakles, meg nem szabadította rabságából.

A négerek és a guineai népek között a következő legenda járja:

Az első ember Abasi isten társaságában lakott az égben. Abasi tanácsára az Isten a földre helyezte az embert, hogy uralkodjék a teremtmények fölött. Segítőtársul az asszonyt adta melléje. Hogy azonban az emberek ne feledkezzenek meg az Istenről, naponta háromszor fölszálltak az égbe és Abasi asztalánál étkeztek. Abasi társa azonban, akit Atainak hívtak, megtanította az embereket a tűzkészítés és a főzés tudományára. Ettől kezdve az emberek nem engedelmeskedtek Abasinak, aki halállal büntette meg az embereket.

A híres angol utazó, Johann Franklin beszéli el az Északi-sark közelében élő indiánok legendáját az első emberekről.

Az első ember, akit Csepiwihnek neveztek, bőségesen el volt látva ennivalóval. Gyermekeinek kétfajta

gyümölcsöt adott: fehérét és feketét. Azonban azt mondta, hogy a feketéből ne egyenek. Ezután hosszú útra indult, hogy világra hozza a napot. Távollétében gyermekei megtartották parancsát és csak a fehér gyümölcsökből ettek. Mikor azonban másodszor is elutazott, hogy a földnek holdat szerezzen, gyermekei elfeledkeztek apjuk parancsáról és ettek a fekete gyümölcsből is. Mikor apjuk erről tudomást szerzett, így szólt gyermekeihez: büntetésül ezentúl rossz gyümölcsök is teremnek a földön és ellátogat hozzátok a betegség és a halál.

Különösen jelentős azon népek legendája, akik még szinte az ősalapötban élnek és más népektől elzárva, tisztán megőrizték ősi hagyományait. Ilyen nép a Bengáli-öböl közelében lévő Andaman-szigetek lakói. A legfőbb lényt Palugának nevezik. Ő teremtette az első embert, akit Tomónak nevezett és egy Wotaemi nevű helységben telepítette le. Ott különféle vad gyümölcsfák nőttek. Paluga megtiltotta, hogy az esős évszak első felében egyenek a gyümölcsökből. Azt is megkívánta tőlük, hogy az első gyümölcsöket, mint áldozatot, neki ajánlják. Az első emberek azonban megszegték ezt a parancsot. Ezért Paluga megbüntette és cethallá változtatta az embert. Az asszony pedig rövidfarkú rákká változott.

A szénégető fiú és a disznópásztor leánya (Eredeti bűn)

Egyszer volt, hol nem volt, hetedhét országon túl, élt egyszer egy király. Hatalmasabb volt minden más fejedelemtől és jóságos szíve miatt minden alattvalója szerette. Egy alkalommal vadászni ment barátaival és a sötét erdőben elkapta őket a zivatar. Egy szénégető fiú kunyhójában találtak menedéket. Fialat gyermek lakott benne és az előkelő vendégek láttára mentegetőzni kezdett, szakadozott ruhája, kormos arca és kezei miatt. A királynak megtetszett a fiú. Örök-

be fogadta és magával vitte királyi palotájába. Amikor azután a szénégető fiú felnőtt, a király magához intette és így szólt hozzá:

– Íme már tíz éve, hogy nálam vagy. Úgy gondolom, jó atyád voltam és semmiben sem volt hiányod udvaromban. Csak azt kívántam és most is azt kívánom tőled, hogy hűséges maradj hozzám halálom órájáig. Ha ez így történik, hűséged jutalmául örökölni fogod királyságomat. Te leszel az egész ország ura, földjeim és váraim birtokosa.

Ekkor az egykori szénégető fiú térdre borult és hálás szeretettel csókolta meg a jóságos király kezét. Nem sokkal ezután fényes lakodalmat tartottak a királyi palotában. Egy szegény disznópásztor leánykát választott a király fogadott fia hitveséül. Tette ezt azért, mert egy előkelő leány lenézte volna az egyszerű származású királyfit. Az esküvőt nagy fénnnyel és pompával ünnepelték. Az ünnepség után így szólt az öreg király az ifjú házasokhoz:

– Isten áldása legyen rajtatok és utódaitokon. Ha gyermekeitek születnek, úgy fogom szeretni őket, mint unokáimat. Ők is örökölni fogják királyságomat. Mindezzért hűségteket kérem cserébe.

Az ifjú pár megköszönte a király jóságát és magától értetődőnek tartotta a hála kötelességét. A király azonban óva intette őket attól, hogy megfélelkezzenek ígéretükről. Teltek-múltak az évek és az ifjú párnak gyermekeik születtek. Az öreg király nagyon szerette őket és gyakran eljátszogatott velük.

Az egyik nap így szólt a hercegnő férjéhez:

– Nekem csak az fáj, hogy nem mi vagyunk az elsők a királyi udvarban. Csak a trón árnyékában élünk. Nem gondoltál még arra, hogy a királyi korona jobban illene a mi fejünkre.

– Miféle gondolat ez? – válaszolt a herceg feleségének bosszúsan. – Vajon nem mi vagyunk-e a király örökösei? Hiszen ha a király meghal, mi leszünk az örökösei.

– Valóban – mondta dühösen a hercegnő. – Ám a

király igen sokáig él és úgy tűnik nekem, mintha sohasem akarna meghalni. Mi is öregsünk, lehet, hogy még előbb meghalunk.

Ettől kezdve a hercegnő nem nyugodott, s arra bízta férjét, hogy lázadjanak fel az öreg király ellen. Meg lehetne nyerni néhány lovat, akik ebben segítségükre lennének. Oly színekkel ecsetelte a jövődőt, hogy végül sikerült megnyernie férjét terve számára. Titokban híveket gyűjtöttek maguk köré és mindenféle jutalmat ígértek nekik. Egy megbeszélte napon aztán fegyvert fogtak az öreg király ellen. A király hűséges emberei azonban hamarosan leverték a lázadókat. A herceget feleségével együtt elfogták és megbilincselve a király elé vezették.

Mélységes fájdalommal nézett a király a lázadókra.

– Hogy tehattetek ilyen gonoszságot? – kérdezte tőlük. – Nemde, mindent megkaptatok tőlem. Gyermekeimmé fogadtalak titeket. Mint atyátok gondoskodtam rólatok. Rátok várt a királyság és minden vagyonom.

Némán, lehajtott fejjel hallgatta a két bűnös a király szavait. Nem tudtak válaszolni, de magukban átkozták azt a napot, amikor a lázadás gondolata eszükbe jutott.

– Méltók vagytok a halálra – mondotta végül is a király. – Ám az én szeretetem mégsem akarja halálotokat. Halljátok tehát a büntetést. Visszatértek az erdőbe, ahonnan jöttetek. Újra szénégető, illetve disznópásztor leszel és folytatjátok régi munkátokat. Az örökséget elveszítettétek. A várból is ki lesztek zárva, nem viselhetitek az én nevemet. Így menjete és bűnhődjete lázadástokért.

– Megérdemljük uram büntetésed – mondotta a szénégetővé lett herceg. – Csak arra kérünk, hogy gyermekeinknek kegyelmezz! Ők nem hibásak.

– Te olyan dolgot kívánsz tőlem, ami egyáltalán nem jogos. Én nektek akartam adni királyságomat, melyet később gyermekeitek örököltek volna. Ti azonban eljátszottátok az örökséget, nemcsak a magatok,

hanem gyermekeitek számára is. Ők is bűnhődni fognak a ti bűnötökért.

– Akkor nincsen semmi remény? – kérdezte az asszony.

– Sorsuk a ti kezetekben volt letéve – válaszolta a király. – Annyit azonban megígérek nektek, hogy keresni fogom az utat, melyen kegyelmem újra megtalál hozzátok. Bízhatok tehát és alázatosan várjátok az üdvösséget.

Ekkor levették róluk a bilincseket és a lázadók visszatértek az erdőbe, hogy folytassák régi munkájukat.

Sokan talán közületek azt gondolják, hogy mindez egy szép mese csupán. Azt gondoljátok, hogy ilyen jószágos király és ilyen hálátlan emberek sohasem éltek a földön. Ám ebben tévedtek. A könyvek könyvében, a Szentírásban olvashatunk ilyesmiről. A jószágos király nem más, mint mennyei Atyánk, aki az első embereket gyermekeivé fogadta. Megígérte nekik, hogy ha hűségesek maradnak, a mennyországot fogják örökölni. Amint azonban tudjátok, őszüleink megszegték Isten parancsát. Ezért kellett elhagyniuk a paradicsomkertet és kegyelem nélkül élni egészen addig, amíg az Úr Jézus vissza nem szerezte számunkra.

Krisztus-rózsák (Őszülők)

Nehéz élete volt őszüleinknek a bűnbeesés után. Álmukban gyakran vissza-visszajártak a paradicsomkertbe, de az ébredés mindig rádöbbsentette őket a szomorú valóságra. Egyedül Éva vigasztalódott meg, ha Isten ígéretére gondolt, melyben Messiást ígért neki. Ha erre gondolt, földerült az arca és minden megszépült körülötte. Azután eljött az első ősz életükben. Dideregve húzták meg magukat a lakásul választott barlangban. Az egyik reggel valami szokatlan fény ragyogott be a barlangba. Amikor kiléptek, csodálkozva

látták, hogy a földet fehér hó takarja. Órákon, napokon át esett a hó, és mint valami meleg dunyha, mindent maga alá temetett. Olyan lett a föld, mint egy szemfödő alatt fekvő halott. Elkecserevedve nézett Ádám a téli világba. Mi lesz velük, ha mindent eltakar a hó és ő nem tud egyetlen vadat sem ejteni, hogy éhségüket csillapítsák? Hát ez lesz életük vége? Elhervadni, mint a virág, meghalni, mint a fagytól elhulló madarak? Úgy látszik, az Isten egészen megfélemedezett rólunk! Amint ebben a téli világban nem lehet virágot találni, éppúgy nem jön el a mi számunkra sem a megváltás napja, sóhajtott föl elkecserevedve Ádám. Éva azonban vigasztalóan simogatta meg férje arcát, és így szólt hozzá:

– Ő megígérte, hogy egyszer elküldi a Megváltót. Talán most is kételkedsz szavaiban? Egyszer már ráfizettünk erre.

– Ha hozol nekem egy rózsát, mielőtt a nap harmadszor tér nyugovóra, akkor elhiszem, amit mondál. – Így ellenkezett dacosan Ádám és kilépett a barlangból.

Éva is elindult, végigjárta a hótakarta erdőt. Virágot keresett, de még egy zöldellő fűszálat sem talált. Szomorúan és kimerülve borult a földre a harmadik nap estéjén. Forró könnyeitől megolvadt a hó.

– Minden elveszett! – sóhajtott fel kétségbeesetten. – Isten elhagyott bűneink miatt. Hazamegyek és férjemmel együtt véget vetünk életünknek...

Amikor fölállt, a nap utolsó fénye tört át a fák csupasz ágain és éppen előtte hullott a hóra. Éva tekintete megakadt rajta. Hirtelen lehajolt és azon a helyen, ahova forró könnyei hullottak, zöld levelet pillantott meg. Fürge ujjakkal eltakarította a havat és íme, egy hófehér virágot pillantott meg.

– Rózsa, fehér rózsák a hóban – kiáltott fel ujongva Éva. – Legyen a nevetek Krisztus-rózsa, mert ti vagytok a Megváltó ígéretei. Ó mit szól hozzá majd Ádám, ha meglátja!

Reszkető kézzel vitte haza a fehér virágot és a

boldogságtól megnémulva nyújtotta át férjének. Ádám arca fölragyogott, mikor megpillantotta és megkönynyebbülve sóhajtott fel:

– Úgy látszik, Isten nem hagyott el egészen. Köszönjük meg neki ezt a téli virágot, amely reménységünk tavaszát hirdeti, míg el nem jő a Megváltó.

Meggyógyult Mária közbenjárására

1930-ban svájci zarándokok jártak a Boldogságos Szűz híres kegyhelyén, Lourdes városában. Ott abban a szerencsében volt részük, hogy szemtanúi lehettek egy Lídia nevű leány csodálatos gyógyulásának.

De hát ki ez a Lídia? Nem valami világhírű filmsztár, nem valami híres sportoló. Egyszerű munkásember leánya. Az egyik gyárvárosban, Perlenben lakik. Május 23-án ünnepelte születésnapját. Sajnos azonban már évek óta súlyos betegségben, csonttuberkulózisban szenved. Amikor meglátogattam, írja lelkiatyja, megkérdeztem édesanyjától: hogy van a mi kedves Lídiánk? Csak egyformán, válaszolta szomorúan az anya. Már a bal kezét sem tudja mozgatni. Közben kinyitja Lídia szobáját. Sápadtan és lefogyva fekszik szegény leány a fehér párnák között. Mikor megpillant, fölragyognak szemei és láthatóan örül látogatásomnak. Körülnézek a szobában és szemembe ötlik Mária képe, amelyet virágok díszítenek. A fal mellett akváriumban apró halacskák úszkálnak.

– Hogy vagyunk, kedves Lídia? – kérdezem tőle.

– Köszönöm jól. Igen örülök, hogy meg tetszett látogatni. A múltkorában nagyon rosszul voltam. Azt hittem, hogy már meghalok.

– És nem unatkozik itt az ágyban?

– Ó nem, rengeteg dolgom van. Az egyik óra szenvedését és imádságát ezért ajánlom fel, a másikat azért és azokért, akik leginkább rászorulnak.

Egy év múlva lehetőség nyílt arra, hogy Lídia Lourdes-ba utazhasson. Ezzel azonban várni kellett. Gyen-

ge egészségi állapota nem engedte meg az utazást. Végre gipszágyba fektették és gondos orvosi előkészítés után elindultak a Szűzanya kegyhelyére. Talán, hogy ott haljon meg...

Lídia teljesen megnyugodott sorsában: legyen meg Atyám a te akaratod! Az ablakon keresztül emelték a vonatba Lídia gipszágyát. Éjjel elvesztette eszméletét és fájdalmát morfiuminjekcióval enyhítette orvosa. Kattognak a kerekek és a pap csendesén mondja mellette az imákat. Lídia magához tér és rámutat az egyik utazótáskára. Ebben van a pénz a temetésre. Mégis élve ért Lourdes-ba.

Május nyolcadikán vitték először a fürdőbe. Fájdalmi azonban olyanok, hogy szívét injekcióval kell erősíteni. A következő három napon lemosták testét a csodatevő vízzel. A súlyos sebek nem kis gondot jelentettek a mosdatást végző nővéreknek. Lídia azonban vidáman viseli a szenvedést és álmatlan éjszakái ellenére jókedvű.

– Úgy gondoljuk kisasszony, hogy ön nagyon szerencsétlen. Holnap visszautazik a gyógyulás reménye nélkül... Nem, nem – válaszolja Lídia és tekintetét az Istenanya képére fordítja.

Május 12. Lídia utolsó napja Lourdes-ban. Mellette áll résztvevő lélekkel a lelkiatya és az orvos. Szánakozva gondolnak a visszautazásra. Talán meg is hal útközben!

– Ma még egyszer szeretnék megfürödni – szól környezetéhez.

Kérését sikerül teljesíteni. Tolókocsiban a fürdőbe tolják. Hat betegápoló nővér a hideg vízbe teszi. Százszorosán visszhangzik Lídia fülében a zarándokok kérése:

– Gyógyíts meg Istenem, Mária dicsőségére és a bűnösök megtérésére!

Lídia együtt kiált velük, miközben a csodálatos víz átjárja sebes, beteg testét.

– Uram, tégy velem, amit akarsz – imádkozza. Testét összerántja a fájdalom és azután hirtelen elmúlik.

Föláll és menni tud. Az emberek felfigyelnek a csodára és mindenki látni akarja a meggyógyultat.

Az orvosi rendelőbe viszik. Két óráig tartó, alapos vizsgálat kezdődik. Semmi kétség! A gyógyíthatatlan beteg meggyógyult. A hát kiegyenesedett, a sebek behegedtek. A zarándokok virágot szórnak eléje, lelkesen köszöntik, mindenki fényképezi. És Lídia? Hálás szívvel mond köszönetet a gyógyulás ajándékáért és a saját lábán tér haza a zarándokokkal.

Szülővárosában már megelőzte a hír és ezért nagy tömeg ment ki fogadására. Megjelent a gyárigazgató is, mellette Lídia édesapja.

– Nézd csak – mondta –, ott áll a ti Lidiátok! – Az édesanya boldogan zárja karjaiba. Öt év után először megy fel saját lábán a lépcsőkhöz. Betegágyát illatos rózsák borítják. Lídia pedig letérdel a feszület előtt, mely halotti keresztjének volt szánva. Jönnek a látogatók, sírnak, örülnek, gratulálnak, csodálkoznak. Lehetséges ez? kérdezik Lidiától. Igen, mert Istennél semmi sem lehetetlen...

Mária által Jézushoz

Az egyik napon fölkereste Fenoul vikáriust egy félig vak öregember. Nehezeére esett már a járás, de mint mondta, néhány kérdést szeretne föltenni a tisztelendő Atyának. Az első gyanakvó kérdése így hangzott:

– Igazi keresztény vagy te? – A püspök azt válaszolta, hogy ez magától értetődő dolog.

A vak bácsi azonban tovább érdeklődött:

– Tiszteled te a boldogságos Szűz Máriát?

– Természetesen – hangzott a püspök válasza. – Jobban tisztetem, mint az angyalokat és az összes szenteket. Ez a tisztelet azonban nem azonos azzal, amivel Istenemet imádom.

Ekkor az öreg bácsi könnyekre fakadt és térdre borulva kiáltotta: megtaláltam, megtaláltam... A

püspök nem tudta először, hogy mit talált meg az öreg és ezért felvilágosítást kért tőle.

Ekkor az öreg vak elbeszélte, hogy miért is örül annyira ennek a találkozásnak.

– Valamikor régen bíró voltam az egyik falucskában. Itt lakott egy orvos, aki katolikusnak vallotta magát. Gyakran elbeszélgettem vele és megvallom, nagyon megtetszett nekem a katolikus vallás. Mielőtt elutazott a faluból, emlékül egy kis keresztet adott és mellé néhány jó tanácsot. Többek között ezt mondotta:

– Lehet, hogy hamarosan hithirdetők jönnek majd a faluba és Jézusról prédikálnak nektek. Legyetek azonban óvatosak, mert ki tudja, igazi keresztények-e ezek?

Ekkor én megkérdeztem tőle:

– De hát miről ismerhetem meg, hogy igazi keresztények-e vagy sem?

– Először is azt kell megtudakolnod tőlük, hogy tisztelik-e Jézus földi édesanyját? Ez a legbiztosabb jele annak, hogy az igaz hitet hirdetik. Az orvos element, de figyelmeztetését jól a szívembe zártam. Gyakran vágyakoztam az után, hogy találkozzam egy hithirdetővel és gazdagítsam hitismereteimet. Azóta már negyven esztendő telt el és ez idő alatt sokat kellett szenvedni hitem miatt. Most már öreg és gyenge vagyok, de örülök, hogy végre sikerült találkoznom az igaz hit egyik hirdetőjével. Arra kérlek, keresztelj meg, hogy Isten kegyelmébe öltözködve hagyjam el ezt a világot.

Talán mondanom se kell, mennyire örült a püspök, hogy ilyen hithű keresztényre akadt a pogány világban. Szívesen teljesítette kérését és a keresztség szentségében Isten gyermekévé tette.

Szent József segít

Jeges szél süvölt végig a Rabszolga-tavon, amikor kimerülten és összefagyva két lelkiatya érkezik a Szent Józsefről nevezett missziós házba. Különösen az egyik atya állapota súlyos. Halászni voltak a tavon és közben beleesett a vízbe. Egy hajszálon múlt az élete. Most úgy rá van fagyva a ruha, mint valami jégpáncél. A legjobban azonban nem emiatt aggódnak. Inkább az bántja őket, hogy alig fogtak néhány pisztrángot. De hát mi ez annyi embernek? A lelkiatyáknak, testvéreknek, a tíz kedvesnővérnek és a száz árvagyereknek. Sajnos, ez az ősz nagyon rosszul végződött. Rosszul sikerült a halászat és a rénszarvasok is elkerülték a vidéket. A gyerekek éhesen ülnek az asztalnál és pillanatok alatt eltüntetik azt a kis adag halat, amit a nővérek tányérjukba helyeznek.

Közöttük járkál a missziós atyák vezetője is.

– No, gyerekek, hogy ízlik a hal?

– Nagyon finom, de kevés – mondják a fiúk. – Miért nem fognak többet a testvérek?

– Ez nem a testvéreken múlik gyermekeim! Inkább ti vagytok a hibásak. Miért nem imádkoztok nagyobb buzgósággal Szt. Józsefhez? Ő gondoskodott földi életében az Úr Jézusról is. Nem hinném, hogy nem tenné meg ugyanezt velünk is!

A gyerekek meg is ígérik, hogy pótolni fogják mulasztásukat és minden erejükkel imádkoznak Szt. Józsefhez.

– Mit gondol, hány rénszarvasra volna szükségünk, hogy úrrá legyünk az éhségen? – kérdezte Duport atya a főnökasszonytól, miközben a gyerekek a kápolnába siettek.

– Legalább százra – válaszolta a nővér. – De honnan szerezhetnénk ennyit?

– Ezt kérdezték az apostolok is Jézustól, mikor meg akarta vendégelni ötezer hallgatóját. Én meg vagyok győződve, hogy Szt. József segíteni fog rajtunk.

– Nem tudom, mitévő legyek – folytatta a főnökasszony aggodalmaskodását. – Már csak néhány napra van élelmünk. Így hát nem marad más hátra, mint-hogy a gyerekeket visszaküldjük a törzseikhez.

– Ez lehetetlen. Az indiánoknak sincs ennivalójuk. Már a cipőjüket is megfőzték és megennék az árvákat is, ha hozzájuk küldenénk őket. Ők lennének az első, akik a fazekakba vándorolnának.

– Jaj, ne is tessék folytatni – szólta a főnök. – De hát mit csinálhatunk? Honnan várhatunk segítséget?

– Csak bizalom! Ez sem fog elmaradni. Bízunk Szent Józsefben és a gyermekek imájában. Holnap egy kilencedet kezdünk hozzá.

Kilenc napon keresztül imádkoztak a gyerekek, a lelkiatyák és a kedvesnővérek Szt. Józsefhez. A kilencedik napon minden ennivaló elfogyott. Éhen vesszünk, ha nem jön segítség, sóhajtoztak a nővérek.

– Azonnal készüljete fel a vadászatra – szólta az atya annak a két indiánusnak, akik az árvaházban teljesítettek szolgálatot. – Hozzátok a kutyákat és azonnal indulunk.

Az indiánok hitetlenkedve húzogatják vállukat.

– Ilyenkor nem lehet vadászni! A rénszarvasok már régen elvonultak és nem jönnek erre.

– Ezt mind elhiszem nektek, de most mégis induljatok. Legalább száz rénszarvast kell lőnötök. Szent Józsefnél megrendeltük, el is küldi őket.

A két vadász fejcsóválva készülődik. Úgy látszik, a Nagy Szellem megzavarta az eszét, mondják egymás között.

Elindulnak. És alig mennek néhány kilométert, hatalmas rénszarvascsordával találkoznak. Először azt hiszik, hogy csak álmodnak. De nem! Előveszik puskáikat és halomra lövik az állatokat. 103 állat a földön. Boldogan húzzák haza szánkókon a hatalmas zsákmányt. A gyerekek is boldogan fogadják és áldják Szt. Józsefet, aki meghallgatta és teljesítette kérésüket.

„Menjetek Józsefhez!”

Palesztinában, ahol az Úr Jézus élt, van egy apáca kolostor, ahol csupa arab származású, úgynevezett „Rózsafüzér-nővérek” élnek. Jóllehet igen szegények, azt a keveset is, amijük van, jószívűen megosztják a kis árva gyerekekkel.

A rendalapító Mária Alfonsine nővér több évet töltött a Betlehem melletti kolostorban. Hatvan gyermeket gondoztak és szegénységük közepette is boldogok voltak, hogy Jézus szülőhelyének közelében, Betlehemben élhetnek. Mivel gyakran voltak szükségben, Szent Józsefet választották pártfogóul. Ő, aki olyan szeretettel gondoskodott a Szent Családról, bizonyára róluk sem feledkezik meg. Így gondolták a nővérek és ebben nem is csalódtak.

1904-ben történt. Éppen Szent József névünnepeére készültek a nővérek, amit március 19-én ünnepelünk. Sajnos ismét beköszöntött ajtajukon az éhség. A nővérek és a kis gondozottak kilenceddel készültek védőszentjük ünnepére. Úgy látszott azonban, hogy ez is hiába. Már elérkezett az ünnep előestéje és üres volt az éléskamra. Holnap két gyermek járul az első szentáldozáshoz. Mily szomorú ünnep lesz! Üresek a szekrények, az edények és egy fillér sincs a háznál. Még száraz kenyérkét sem tudnak a gyermekek kezébe adni. Ez igen fájt a nővéreknek és ezért megkérte Szt. Józsefhez végzett imáikat. Mária Alfonsine nem vesztette el reményét. Meglátjátok, hogy Szent József nem hagyja el gyermekeit!

Este lefektették a gyerekeket. Közben megeredt az eső. Az imádkozó nővérek egyszer csak kopogtatást hallanak. Azonnal az ajtóhoz sietnek és óvatosan kinyitják. Egy ismeretlen ember áll előttük, hatalmas batyu a hátán. Barátságosan csak ennyit mond: az árva gyerekeknek hoztam. Ekkor a nővérek felbátorodtak és beengedték a különös idegent. Levették a nehéz batyut a hátáról, ami különféle finom ennivalóval volt megtömve. A legjobban azon csodálkoztak,

hogy a zuhogó eső ellenére a batyu és annak tartalma egészen száraz maradt. A különös idegen is teljesen száraz volt, jóllehet a nővérek ruhája vizes lett, amíg kinyitották az ajtót. Mikor az első csodálkozásukból magukhoz tértek, így szóltak a különös látogatóhoz:

– Ki küldött téged? Nem tudom, hangzott a válasz. Talán Hortas nővérünk? Nem ismerem őt... Talán Abu Schukri, a betsalai plébános? Őt se ismerem... Így válaszolt kérdéseikre. Közben a batyu tartalmát kiszedték és nagy örömmel rendezgették a finom falatokat. Szent József ünnepén már lesz miből megfőzni az ünnepi ebédet. Amikor a kiürített batyut visszaadták a különös férfinak, arcán valami földöntúli fény sugárzott. Jóllehet szerettek volna még elbeszélgetni vele, de az búcsúzni kezdett. Kilépett az ajtón és eltűnt az éjszakában.

A nővérek csodálkozva néztek egymásra és jó darabig szólni sem tudtak a meglepetéstől. Végre magukhoz térve így szóltak egymáshoz:

– Ez nem lehetett más, mint Szent József! Ő maga jött segíteni rajtunk... Milyen kár, hogy a neve után nem érdeklődtünk.

Ennek ellenére kitartottak ama véleményük mellett, hogy maga Szt. József segített rajtuk. Egész hétre elég lett a finom ennivaló és Alfonsine nővér így kínálta a gyermekeket:

– Egyetek gyerekek ezekből az ételekből, melyeket Szent József hozott a paradicsomból.

Szent József a haldoklók védőszentje

Számos példa bizonyítja, hogy Szent József tisztelete és az ő közbenjárása milyen nagy segítséget jelent elsősorban a halál órájában. Egy ír hithirdető atya így számol be ebbeli tapasztalatáról:

Dél-afrikai tartózkodásom alatt egy akkora területen munkálkodtam, mint a mai Anglia. Időről időre meglátogattam szétszórta lakó híveimet. Az egyik

körutam alkalmával eltévedtem és tanácstalanul álltam a pusztaságban. Nem tudtam, merre menjek. Végre egy ismeretlen völgybe jutottam, ahol egy kálvinista család lakott. Bemutatkoztam, hogy katolikus pap vagyok és eltévedtem. A házigazda meglepetve nézett rám, majd így szólt:

– Épp jókor jött, mert egy katolikus vallású munkásom a halálán van. Bizonyára nagyon örülne, ha meglátogatná. – Azonnal a jelzett irányba siettem és hamarosan meg is találtam a haldoklót. Amikor megmondtam neki, hogy katolikus pap vagyok, sápadt arca fölragyogott, és megindultan fölkiáltott:

– Szent József, légy mellettem halálom óráján!

Amint elmondotta, a zulu háború alatt került Afrikába és a háború végén erre a farmra dolgozni. Nemrégiben háromszáz kilométert gyalogolt, mert szeretett volna még egyszer gyónni és áldozni. Sajnos azonban nem talált papot. Csak tegnap ért haza és íme, Szent József papot küldött hozzá. Azonnal meggyóntattam és másnap megáldoztattam. Nem sokkal ezután meghalt az öreg, ajkán ezekkel a szavakkal: Szent József könyörögj érettem, a jó halál kegyelméért...

Béke a földön az embereknek

(Karácsony)

Közeledett a szenteste. A nap letűnt az ég alján és a hófedte tájon füstölgő kéménnyel nézett farkasszemet a téllal az erdészlak. Nagy Mátyás, az erdész, a tűz mellett melegedett. Közben Feri fia meséket olvasott föl kedves gyermekhangján az örökké szép karácsonyról. Az erdész csendben figyelte a mese szavait. Mintha hárfává változott volna a lelke, melyen édes, ismerős dallamok zendülnek. Régi emlékek veszik körül. Amikor még ő is gyermek volt és hóna alatt a bibliával, homlokán édesanyja áldásával indult az iskolába. Istenem, milyen szép volt, milyen rég volt

mindez. Szülei azóta már a temetőben pihennek... Azután jött az esküvő napja. Milyen boldog volt akkor. Búgott az orgona, béke lakott szívében. Csak Sós Lajos állt gyűlölködő és haragos szívvel a templomajtóban. Azóta sem békült meg vele.

– „És az angyalok ezt énekelték: békesség a földön a jóakarátú embereknek...” olvasta a kisfiú a biblia szavait. Mátyás bácsi fölriadt álmodozásából és órájára pillantott.

– Hat óra múlt tíz perccel. Itt az ideje, hogy körülnézzek az erdőben, szólt kisfiához. Ha édesanyád hazajön, mondd neki, hogy nemsokára megjövök. Akkorra egészen biztos, mire a Jézuska a karácsonyfát küldi.

– Biztos, hogy megjössz? – kérdezte Ferike. Én jobban szeretném, ha ma egyáltalán nem mennél el hazulról. Hátha elkésel és nem leszel itthon, mikor megszólal a csengő.

– Ne nyugtalankodj! Sietni fogok.

– De hát okvetlen szükséges ma este is megtenned szokásos körsétádat az erdőben?

– Igen, a kötelesség az első.

– De ma szenteste van!

– Igen, éppen ma, mert az orvvadászok nem sokat törődnek a szentestével. Sőt ilyenkor tartják legalkalmasabbnak, hogy tetteiket végrehajtsák. Azt mondják magukban: az erdész a meleg szobában ünnepel, senki se lát tehát minket... Megyek tehát, és mondd meg édesanyádnak, hogy a farkasbarlanghoz mentem. Ezzel hátára dobta puskáját és elindult...

Ferike egyedül maradt karácsonyi mesekönyvével és gondolataival. Milyen soká jön haza a városból édesanyám! Egyre csak édesapjára és az orvvadászokra gondolt. Hátha megölik édesapját, és akkor hiába várja haza. Ő is nagyon jól tudta, hogy Sós Lajos mennyire gyűlöli édesapját. Már többször rajtakapta a lopáson. Meg is fenyegette, hogy ezért még bosszút áll rajta. Megállj, ez még sokba kerül neked, megkeserülöd! Ez nemrégiben történt, és azóta a kisfiú min-

dig aggódva gondolt édesapjára, mikor az erdőt járta. Ha tovább elmaradt, mindjárt arra gondolt, hogy valahol az erdő mélyén fekszik holtan. Ilyenkor édesanyja alig tudta otthon tartani. Azóta már több hét is elmúlt s nem történt semmi baj. Talán nem is kell félnie és csupán ijesztgetésnek szánta Sós Lajos fenyegető szavait. Újra olvasni próbált, de most lépteket hall közeledni. Fölugrik. Talán édesanyja jött meg?! De nem. Lali barátja áll előtte és mosolyogva kérdi:

- Megjött már a Jézuska?
- Még nem, de hamarosan megérkezik.
- Hogy vannak a testvéreid?
- Köszönöm jól.
- Gyertek át vacsora után velük együtt.
- Jó, mondotta Lali, de most sügök neked valamit.
- Ugyan mit?
- Hát csak azt, hogy valaki finom lakomát fog holnap tartani.
- Kire gondolsz?
- Sós Lajos bácsira, akit most láttam puskával a vállán a farkasbarlang felé sietni.

Feri elsápadt.

- Biztos vagy te ebben?
- Hát azt gondolod, hogy vak vagyok? - Azért jöttem, hogy megmondjam édesapádnak. Sajnos sietnem kell, mert az istállóban sok még a munka. Mondd meg édesapádnak, amit mondtam. Isten veletek, sietek!

Feri szótlanul nézett távozó barátja után és ezt a két szót suttogetta: farkasbarlang, farkasbarlang... Biztosan találkozni fognak. És talán... nem, nem, ennek nem szabad megtörténnie! Értesítenem kell édesapámat a dologról. Élete forog kockán. Meg kell mentenem! Gyorsan magára dobta köpenyét és kifutott a házból. Már csaknem egészen sötét volt. Szerencsére jól ismerte az utat. Ez a tudat bátorságot öntött bele. A legközelebbi utat választotta, amely a völgyön keresztül vezetett. Lépte alatt csikorgott a hó. Egy jó

negyedóra múlva megérkezett az erdőszélhez, ahol a farkasbarlang található. A fák ágai szinte a földig hajoltak a sok hótól. Titokzatos, kísérteties csend mindenfelé. Nem lehet látni az utat, mely a cserjésbe vezet. Csak nagy ügyel-bajjal tudott továbbmenni. Már nem lehet messze a barlang, gondolta magában Feri. És valóban, néhány lépés után célhoz ért. Nagyon sietett és édesapját is biztos megelőzte. Megvárja. Csak most kezdte érezni a hideget. Miért is nem vette föl a télikabátját? Ez a vékony esőköpeny nem sokat melegít. Vacogni kezdett a foga, és alig érezte már lábait. Bár nem merte bevallani, egy kicsit félt is a sötétben. Hátha még tudta volna, hogy néhány lépéssel hátrább Sós Lajos bújik meg az egyik farakás mögött. Megtöltött puskával várt ellenségére, az erdőszre. És íme most lépéseket hall. Bizonyára az erdész érkezett ide. Valóban, egy árnyalakot pillant meg a sötétben. Már is céloz és lő. Kiáltás és az „erdész” földre zuhan. Talált, morogja magában Sós Lajos meglegedetten. Többet már nem akadékoskodik velem. Ebben a pillanatban kétségbeesett gyerekhangot hall:

– Édesapám, édesapám, én vagyok... Az orvos-dász rémülten és meglepetve hagyja el rejtekhelyét.

Odalép a kisfiúhoz.

– Ki vagy te? Megsebesültél?

– Nem, nem, a golyó a fejem felett süvített el. Sós Lajos közelebb lép, és fölismeri az erdész kisfiát.

– Mit keresel ily késő este az erdőben?

– Édesapámért jöttem... Karácsonyeste van... Igaz, igaz, holnap lesz karácsony. Nem is gondoltam erre. Talán gyermekkorára emlékezett, amikor szüleivel együtt ő is karácsonyt ünnepelt. Akkor még az ő lelke is tiszta volt és békében élt Istennel, emberrel. Milyen jó is volt akkor...

Valahol messze megszólaltak a harangok. Karácsonyt csilingeltek. Sós Lajos hallgatta. Mintha csak szülőfalujának harangjai szólnának. És a templomra gondolt, az angyalok énekére: Dicsőség a magasság-

ban Istennek és béke a földön a jóakarátú embereknek...

– Ezen a szent éjszakán, a béke ünnepén el kell felejteni a régi haragot, gyűlöletet! A szeretet ünnepén barátságnak kell szívedbe költözni! Így szólt a kisfiú az orvvadászhoz, miközben tiszta szemeivel a megtévedt ember arcába nézett.

Az ártatlan gyermek meglágyította szívét és olvadni kezdett a jég...

– Ugye nem haragszol már édesapámra... nem fogod megölni őt, és mindent elfelejtesz...??

– Igen, mindent elfelejtek, mert te kértél erre és mert holnap karácsony ünnepe lesz.

– Akkor minden rendben. Most azonban siess, mert apám lépteit hallom. Ne félj, nem árulak el neki.

És Sós Lajos eltűnt az erdő sűrűjében. Feri is hazaindult, hogy még édesapja előtt megérkezzék. Ne tudja meg, milyen életveszélyben forgott, és milyen hőstettel mentette meg édesapja életét.

Odahaza hamarosan kigyúltak a karácsonyfa gyertyái és Feri boldogan énekelte az angyalok énekét: Békesség a földön a jóakarátú embereknek...

Egy fiatal király legendája (Karácsony)

Régi, indiai mesében olvashatjuk a következőket: Sok ezer évvel ezelőtt élt egy királyfi. Valahányszor kilovagolt fényes palotájából, aranszöttes ruhát öltött, fehér lóra ült és száz lovag kíserte. Tányérjai drága kristályból készültek és a poharakban nemes bor aranylott. Minden kívánságát teljesítették szolgálai. Gyakran jártak vendégek a várba, és ilyenkor csodás muzsika hangzott fel a termekben. A nép csodálkozva fordult a királyi vár felé és boldog volt az, aki egy pillantást vethetett és megláthatott valamit az ott folyó ünnepségről. Az egyik nap meghalt az öreg király

és a fiatal királyfi lépett örökébe. Miután megtörtént a koronázási ünnepség, az ifjú király hírnököket küldött az egész országba ezzel az üzenettel.

– Hamarosan végigjáróm országomat. Akik szívesen fogadnak, azoknak nem maradok adósa. Nosza, erre nagy versengés támadt a városok és falvak között. A házakat kitisztították és feldíszítették. A leányok koszorúkat fontak, a férfiak fényes kardot kötöttek oldalukra, az asszonyok rózsát tűztek a hajukba. Minden városkaput ez a felirat ékesített: Üdvözet és áldás a mi királyunknak.

Történt aztán az egyik napon, hogy a király levette aranyos ruháját, félretette királyi pálcáját és koronáját. Koldusruhát öltött magára és egy sovány gebén kilovagolt várából. Amikor a legközelebbi városhoz ért, nagy tömeget talált a kapu előtt. Mind a királyra vártak. Átlovagolt az ünneplők sorfala között, de az emberek ügyet se vetettek rá. A városi tanácsnokok a városháza előtt gyűltek össze. Amikor a király leszállott szánalmat keltő lováról, senki sem sietett köszöntésére. Ő azonban bátran fölment a lépcsőn, és így szólt a tanácsnokokhoz:

– Nyissátok ki az ajtókat, mert én vagyok a király!

A tanácsnokok csodálkozva összenéztek, majd hahotázni kezdtek. Az emberek hasukat fogták a nevetéstől, és miközben az utcai gyerekek gúnyosan körülvették a bolondnak tartott királyt, a polgármester is megjegyezte, hogy hatvan éve nem mulatott ilyen jól.

A király pedig ellovagolt egy másik városba. Itt egy díszes teremben finom ételeket helyeztek el az asztalon és az oszlopok mögött szolgák várták a király érkezését. Ő be is lépett a terembe, és azonnal letelepedett az asztal mellé. Nekilátott a finom falatoknak a körülállók legnagyobb megrökönyödésére. Mikor magukhoz tértek az első csodálkozásukból, ráakartak rontani a rongyos külsejű emberre, hogy elzavarják. Az egyik előkelő ember azonban visszatartotta őket, és így csendesítette a népet:

– Barátaim! Íme itt az alkalom megmutatni, ho-

gyan fogadnók királyunkat! Tegyük tehát úgy, mint-ha ez az ember, ez a koldus lenne a király. És máris a koldus elé lépett, mélyen meghajolt előtte. Példáját követték a többiek is. Jöttek a szolgák is a finom süttekkel, de mikor a vendég utána nyúlt, visszahúzták az ezüstitálakat. Közben a kijelölt szónok is előlépett és így köszöntötte a királyt:

– Mélyen tisztelt királyunk! Nagyon boldogok vagyunk, hogy körünkben köszönhetünk. Sokat hallottunk már pompájáról beszélni, de most saját szemünkkel győződhetünk meg. Amikor az asztalunkhoz léptél, már a vak is sejtette, ez csak a király lehet! Ezért köszöntünk: éljen a király, éljen egész birodalma! . . . Az emberek hasukat fogták a nevetéstől és csupa komédiából hajlongani kezdtek a koldusnak tartott király előtt. A király azonban szó nélkül fölkelt és ellovagolt egy harmadik városba. A különös koldus híre azonban megelőzte jövetelét. Ezért a város lakói kőzáporral fogadták. Alig tudta megmenteni életét. Lova összeroskadt és jómaga is több sebből vérzett. Amint a házfalak mellett vonszolta magát, egyszer csak kinyílt egy ajtó és egy ifjú behúzta a házba. Mindez olyan gyorsan történt, hogy a város lakói nem is sejtették, hová tűnt el oly hirtelen a koldus. A fiú pedig így szólt az idegenhez:

– Most gyere velem édesanyámhoz. Ő ugyanis arra tanított engem, hogy az üldözötteken mindig segíteni kell.

Az édesanya szeretettel karolta föl a kimerült koldust, kimosta sebeit, lefektette és étellel kínálta.

Másnap reggel kölcsönkapott ruhában, titokban visszatért palotájába. A következő nap aztán fényes menet közeledett a városhoz. Kardok villogtak a napsütésben és zászlókat lengetett a szél. A legpompásabb az a hintó volt, amelyet négy paripa húzott. Amikor a kapuőrök meglátták a díszes menetet, fejüket vesztve kiáltozták: a király, jön a király! A kocsiban azonban nem ült senki. Hanem megállt a ház előtt, ahol a szegény asszony lakott kisfiával.

Vajon ki írja le a város lakóinak csodálkozását, amikor a díszes menet vezetője arra kérte a szegény asszonyt, hogy fiával együtt üljön a kocsiba és jöjjön a király palotájába. Ezután meghívta mind a három város tanácsát, amelyeket a koldusruhás király fölkeresett. A királyi palotában gyertyák égtek a falakon és díszes szőnyegeken mennek a küldöttek a király elé. Kinyílnak az ajtók, megszólalnak a trombiták és mindenki meghajlik. Jön a király, aranyos palást borítja vállait. Majd egy pillanat alatt ledobja magáról díszes palástját és koldusruhában áll a városok küldöttei előtt. Ezek rémülten esnek a földre, és nem jó szó az ajkukra. El vannak készülve a legrosszabbra. A haragvó király bizonyára halálbüntetéssel sújtja valamennyiüket. De mégsem ez történik! A király mosolyogva az oldalán álló kisfiúhoz fordul, és vállára teszi kezét. Majd így szól:

Sok ezer alattvalóm közül egyedül ez a kisfiú volt az, aki tisztelettel és szeretettel fogadott. Nem nézte ruhámat és koldus kinézésemet. Láttá, hogy bajban vagyok és szívének indítását követve, segített rajtam. Ezek vártak a király pompájára. Hogy ezek közül szeretett-e valaki engem, azt nem tudom. Annyi azonban bizonyos, hogy ez a kisfiú jó szívvel volt hozzám. Ha ugyanis így szeretett egy koldust, akkor a királyát se szeretheti kevésbé. Ezért megjutalmazom és fiammá fogadom . . .

A király ítéletét mindenki igazságosnak találta. Lelkes ünneplésben részesítették az újdonsült királyfit és édesanyját, akik életük végéig a királyi palotában maradtak.

Ez csak legenda. De komoly valósága az, hogy ehhez hasonló fogadtatásban részesítették az emberek az Úr Jézust is, aki övéihez jött és övéi be nem fogadták . . .

Történet a csodálatos hidegről és melegeről (Karácsony)

– Hogyan szánhatta rá magát Boislevent, hogy szent karácsony estéjén vadászni induljon?

– Kutyát sem visz magával, csak a hosszú puskáját.

– Igen ám, de jó meleg bőrmellény van rajta és bundás kabát. Bizonyára valami nagy vadat akar fölhajtani! Akkor pedig nem fog megfázni!

Így beszélgetett két földműves ember, miközben az éjféli misére igyekeztek. Kezükből lámpást vittek, de fölösleges volt meggyújtani. Szép, holdvilágos éjszaka volt. Visszafelé azonban lehet hogy szükségük lesz rá. Könnyen beborulhat. Mindketten észrevették, amint Peter Boislevent, vállán puskával, az erdő felé indult. Mindenki tudta, hogy ő a legtehetősebb gazda a faluban.

Nini, most meg egy öregasszonnyal találkoznak. Ki lehet ez? Miféle boszorkány? Blanc mama, akinek beteg az unokája. Miért megy akkor az erdő felé? Miért nem marad a beteg gyermek mellett?

Közben a két ember megérkezik a templomba. A padok már megteltek. Ők megállnak hátul a kórus alatt.

Közben Peter is megérkezett az erdőbe. Megáll egy vastag fa mögött és várakozik. Fiatal még, no meg jól felöltözött. Nem is fázik. Lehet, hogy sokáig kell várnia valami értékes vadra. Nem baj, ő ráér. A nyulak bebújtak odúikba és a madarak is elrejtőztek. Vajon miféle vad akad puskájára szent karácsony éjszakáján? És íme már meg is zörren a bokor. Valaki nagy ügyel-bajjal tör utat magának és közben újra és újra lehajol a földre.

– No most rajtacsíplek Blanc anyó, kiáltja el magát.

– Ó Istenem! – kiált föl rémulten az anyó, miközben keményen megragadja valaki a karját. Igen megijedt ettől a hatalmas embertől, aki oly váratlanul lé-

pett elő a fa mögül. Leejti a gallycsomót, amit összegyűjtött a kötényében.

– Hát te lopkodod az én fámat?

– Ó, csak száraz gallyakat gyűjtöttem a földről. Nincs semmi tüzelőm otthon és nagyon fázunk, Boislevant uram.

– Hallgass öreg!, velem jössz a rendőrségre.

– Legyen irgalmas hozzám! Nekem nincs meleg kabátom és prémbundám.

– Hallgass öreg tolvaj!

– Nekem semmi, magának pedig több fája van, mint amire szüksége lenne.

Blanc anyó térdre esett a hóban a fáradtságtól és ijedtségtől. Ó Istenem, szólt panaszosan, ez az ember nem tudja, hogy mit jelent fázni.

Peter Boislevant, mi történt magával? A holdfénynél olyan sápadt az arca? És miért vacog a foga? Kezei is olyan érdekesen mozognak. Igen, igen, reszketnek. Mielőtt eljött hazulról, jól bevacsorázott és nagyot húzott a boroskancsóból. Friss vér folyik az ereiben, egy harmincéves ember piros, forró vére. Három kabát is van rajta. Gyapjú, bőr és szőrme. És mégis! Vacog a foga és remeg az egész teste. Azt gondolná az ember, hogy fázik.

Peter Boislevant egyedül marad az erdőszélen. Blanc anyót futni engedte. Nagyon sírt a szerencsétlen. A fát azonban nem vihette magával. A szent éjszakán is didereghet beteg unokájával együtt.

Peter Boislevant is hazatért. Fölébresztette szolgáját.

– Gyűjts be a kályhába, mert nagyon fázom!

– Még, még, rakjál rá többet!

– Uram, már egészen dugig van.

– Rakjad, mert én semmi meleget sem érzek.

– Uram, itt valóságos hőség van már.

– Én semmit sem érzek belőle.

– Mi történt magával?

– Semmi! De ez a fa semmi meleget nem ad.

Peter gazda lefeküdt az ágyba. Szolgája három vas-
tag takarót terített rá. Ez is kevés.

– Hozz még egyet! Hozd ide az összes takarókat!
Itt az ötödik és hatodik.

Minden hiába! Peter gazda tovább fázik. Aztán föl-
kel az ágyból és elővéteti ünneplő ruháját. Egész tes-
tében reszket, de mégis elindul.

– Itt lakik Blanc anyó?

– Nem, az utca végén.

– Abban a düledező viskóban?

Az asszony, aki útbaigazította, azt gondolta magá-
ban: Így vannak a gazdagok. Nem tudják, hol laknak
a szegények.

Közben Peter gazda bekopog Blanc anyó viskóján.

– Kérem, nagyon kérem, engedjen be.

Az öregasszony ajtót nyit, és nem tudja mire vélni
a szokatlan látogatást.

– Mit akar még tőlem? Hiszen nem hoztam el a fát
és nálam nem ég a tűz. Én csak egy szegény asszony
vagyok és unokám betegen fekszik az ágyban.

– Ne féljen Blanc anyó. Csak azért jöttem, hogy
bocsánatot kérjek.

– Tőlem? Ez hihetetlen. A gazdagok nem szoktak
bocsánatot kérni a szegényektől.

– Értse meg, hogy borzalmasan fázom. Én nem
szoktam meg a hideget és borzalmasan szenvedek
miatta.

– Hát igen, a szenvedést nem könnyű megszokni.
De hát magának bőven van fája, és annyit tehet a
tűzre, amennyit akar . . .

– Hiába, mégsem melegít és mégis fázom.

– De hát magának van jó gyapjú mellénye, bőr- és
prémkabátja.

– Ennek ellenére is fázom.

– Van bora a pincében és pálinkája.

– Azok sem melegítenek.

– Hát akkor mit tehetnék én magával?

– Megátkozott engem Blanc anyó. Elvarázsolt, mi-

kor letérdelt a hóban. Szabadítson meg a boszorkányos varázslattól. Busásan megfizetek érte!

– Én nem varázsoltam el magát. Én nem vagyok boszorkány. Nem kell a pénz!

Peter Boislevent elment és visszatért az erdőbe. Hamarosan megtalálta a rőzsét, amit Blanc anyó a hóba rejtett. Letérdelt és mind összeszedte. Hazaviszi és tűzre dobja. De a fa csodálatos módon pattog, ropog, de nem ég. Elviszem Blanc anyónak, hogy megszabaduljak a varázslattól. Így is történik.

– Elhoztam a fát, csak szabadíts meg a varázslattól!

– Ha az ember ajándékba ad valamit, ne követeljen fizetséget.

– Neked adom, mert nálam nem akar égni.

– Ha az ember ajándékot ad, adja mindig a legjobbat!

Közben meggyulladt a rőzse, úgy ég, mint a zsír.

– Érdekes, az én kályhamban meg se gyulladt.

A szoba sarkában, ahol az ágy áll, mosolyogni kezd a beteg gyermek. Blanc anyó arcára is mosolyt varázsol a jóleső meleg.

– Miért mosolyogtok?

– Mert jólesik a meleg.

– Ó, Blanc anyó, nézzen csak rám!

– Miért kell magára néznem?

– Mert már nem vacog a fogam, nem reszket a kezem és érzem a meleget... Miért, miért ad ilyen jó meleget ez a rőzse a maguk tűzhelyében?

– Ez nem az én fám.

– De igen, én magának adtam.

– Hát azért melegít így.

– Ó, Blanc anyó, most már kezdem érteni. Most már tudom, mit jelent fázni és megtapasztaltam a jó-tett melegét. Ezt csak az érzi, aki megosztja a vagyonát a szegényekkel.

– Nem, ez nem elég!

– Miért nem? Ó, már értem! Nemcsak alamizsnát

kell adnunk, hanem a szívünket is. Szívet adni, ez a legtöbb.

És Peter Boislevent egymásután leveszi bőrmellényét, prébundáját és a beteg gyermekre teríti. Boldogan megy haza. A segítő szeretet átmelegítette hideg szívét...

A szent éjszaka

Karácsony napja volt. A ház népe templomba ment, csak a nagymama meg én maradtunk otthon. Ketten voltunk, de mégis egyedül éreztem magam. Milyen kár, hogy nem mehetünk a templomba, és nem láthatjuk a karácsonyi fényeket! Mit lehet ilyenkor csinálni? Tapasztalt nagymamám végre erre is megtalálta a választ. Mesélni kezdett.

– Valamikor régen, élt egy ember, aki az egyik sötét éjszaka bekopogott szomszédjához tüzet kérni. Itt azonban visszautasították. Ekkor házról házra járt, kopogott és alázatosan mondta:

– Jó emberek, segítsetek rajtam: feleségemnek gyermeke született, tüzet kellene gyűjtanom, hogy egy kicsit megmelegedhessenek.

Az emberek szívében azonban éjszaka tanyázott, és senki sem hallgatott kérésére. A szegény ember nem adta fel a reményt, és tovább kereste a tüzet. Végre a messzeségben megpillantott egy fényszilánkot. Elindult feléje. A tűz a szabadban égett, körötte egy juhnyáj, pásztorok virrasztottak mellettük.

Amikor az ember a tűz közelébe ért, észrevette, hogy a pásztorok lábainál három hatalmas kutya alszik. Jövetelére fölébredtek és nagy dühösen ugatni akartak. Azonban egy hang sem jött ki a torkukon. A szegény ember látta hátukon fölborzolódni a szőrt, éles fogaikat, és rárohantak. Az egyik a kezébe kapott, a másik a lábára, a harmadik a torkához. Mégsem árthattak neki, mert a fogak nem engedelmeskedtek, a kutyák nem tudtak harapni.

A szegény ember tovább akart menni, de a báránycák útját állták. Ekkor a bárányok hátán, mintha szárnyakon járna, lépkedett a tűz felé. Az állatok közül csodálatosképpen egy se tiltakozott ez ellen.

Amikor a tűzhöz ért, ránézett a pásztorra. Öreg, mogorva ember volt és bizalmatlanul nézett az idegenre. Megmarkolta botját, amivel a farkasokat szokta elriasztani. Már föl is emelte, hogy lesújtson vele az idegen emberre. A bot azonban nem engedelmeskedett. Suhogva hullott vissza a földre. Ekkor az ember közelebb lépett a pásztorhoz és így szólt hozzá:

– Kedves barátom! Segíts rajtam és adj egy kis tüzet! Feleségemnek kisbabája született és szeretnék tüzet gyújtani, hogy megmelegedjenek mellette. A pásztor a legszívesebben nemet mondott volna. De mivel látta, hogy a kutyák se árthattak az embernek, a botja is kiesett kezéből, nem mert nemet mondani.

– Vegyél, amennyit akarsz, mondta.

A tűz meglehetősen kialvóban volt már. Csak néhány parázs piroslott a hamu alatt... Az idegennél nem volt semmi lapátféle, amivel kiemelhetett volna néhány parazsat. Látta ezt a pásztor és gúnyosan bízta:

– No vegyél bátran belőle!

Titokban pedig örült, hogy az idegen mégsem vihet a tűzből. Ebben a hitében azonban csalódott. A különös idegen lehajolt, puszta kézzel kiválogatott néhány pirosuló parazsat és köntöse zsebébe rejtette. És íme a parázs nem égette meg a kezét és ruhája se gyulladt meg tőle. Mintha csak diót vagy mogyorót tett volna zsebébe. Mikor ezt a mogorva pásztor meglátta, csodálkozni kezdett.

– Miféle éjszaka lehet ez, amikor a kutyák nem harapnak, a bottal nem lehet ütni és a tűz nem éget?

Utána is kiáltott a távozó idegennek.

– Miféle éjszaka ez? Miért olyan szelíd és irgalmas most minden?

Erre azt válaszolta a férfi:

– Ezt én nem mondhatom meg neked, ha jómagad nem látod.

Ezzel már indulni is akart a parázssal, hogy tüzet gyújtson feleségének és gyermekének. A pásztor azonban arra gondolt: érdemes lesz utána nézni ennek a különös jelenségnek.

Ezért otthagyta nyáját és nyomon követte az embert. Így tudta meg, hogy a szegény embernek még egy kunyhója sincs, hanem egy barlangban lakik feleségével és gyermekével. A pásztor, jóllehet nem volt valami puhaszívű ember, most mégis megsajnálta az ártatlan gyermeket. Levette a kabátját és meleg báránybőrbélését átnyújtotta a szegény embernek.

– Fogd és takard be vele a gyermeket.

Ebben a pillanatban, mikor irgalmasság gyúlt szívében, megnyíltak szemei és látta, amit eddig nem láthatott és meghallotta, amit eddig nem hallhatott. Látta a barlang körül lebegő, aranyos szárnyú angyalokat. Mindegyik ezüsthúrú hárfát tartott kezében, és arról énekeltek, hogy eljött az Üdvözítő megváltani a világot. Ekkor egyszerre megértette, hogy miért olyan szelíd az éjszaka. Közben az angyalok száma egyre szaporodott. Nemcsak a barlangon ültek, hanem ellepték a hegyet és az égig röptek. Valamennyien elvonultak a barlang előtt és legalább egy pillantást vetettek a gyermekre. Az öreg pásztor gyönyörködve hallgatta a csodaszép éneket, és térdre borulva köszönte meg Istennek, hogy mindezt megérhette és megláthatta.

Eddig tartott nagymama meséje. És én ebből megtanultam, hogy a karácsony titkát és rejtelmeit csak az értheti meg, akinek a szeretet megnyitja szívét és szemét.

Az áldozat

Bányász doktor két kollégáját az ajtóig kísérte és búcsúzáskor még egyszer megkérdezte:

– Tehát valóban nincs segítség?

A két orvos összenézett. Mit lehet erre a kérdésre válaszolni? Hát csak ezt és ennyit:

– Sajnos a két injekció sem használt. Többet nem tudunk tenni.

– Többet nem ... Mit gondolnak, meddig élhet még a gyermek?

– Legfeljebb néhány órát, válaszolta a fiatalabb.

– Néhány órát, tette hozzá az idősebb, de biztosat mi sem tudunk. Mindenesetre a gyermek nem fog szenvedni.

Közben a két orvos betakaródzott a pokrócba, és elhelyezkedtek a szán ülésén.

– Köszönöm, hogy kijöttek, kedves kollégák, hogy ilyen hosszú útra vállalkoztak.

Közben a fiatalabb elővette az óráját, hogy kiszámítsa, mikor érnek be körülbelül a városba. Hiszen ma van karácsony napja. Ilyenkor mindenki igyekszik együtt lenni, otthon lenni a családjával.

A lovak már nyugtalankodtak, és alig várták, hogy a kocsis elindítsa őket. Bányász doktor még sokáig nézett utánuk, mígcsak el nem tűntek a havas messzeségben. Azután visszatért a házba. Először a dolgozószobájába sietett. Még egyszer áttanulmányozta szakönyveit. Mit tehetne még gyermekéért? Odakint lassan lenyugvóban a nap. Kinézett az ablakon. Maga előtt látta a falut és a fenyvesekkel benőtt hegyoldalt. Miért is maradt itt, ebben az Isten háta mögötti faluban? Alighogy elvégezte az egyetemet, megházasodott. Mivel nem volt vagyona és összeköttetése, nem maradhatott a városban. Így került erre a hegyvidékre, ahol kemény a tél és rövid a nyár. Itt egyedül volt, és nem kellett félnie a konkurenciától. Hamarosan megszerette a falu népét és a természet szépségeit. Ugyan-

így volt a felesége is. Ő sem kedvelte a város zajos életét. Közben gyermekük is született, egy kisfiú.

Az orvost mindenki szerette. Lelkiismeretesen végezte munkáját és az évek során sok ember életét megmentette. Sikerült lecsökkenteni a csecsemőhalandóságot is. Igyekezett az anyákat fölvilágosítani, hogy gyermekeik életét megmenthessék. És most éppen az ő gyermeke kapta meg a szörnyű betegséget, a diftériát. Sok gyermeket megmentett már ennek a betegségnek karjaiból. És most a saját gyermekén nem tud segíteni. Egyre gyakrabban elővették a fulladási rohamok. Mivel az oltás nem segített, elhívatta a városból két kollégáját. De ők is tehetetlenül álltak a betegséggel szemben . . . Most bement a betegszobába. Felesége gyermekük ágyán ült és becéző szavakkal vigasztalta. A falovacska és a trombita érintetlenül heverték az ágyon.

– Ugye meghal? – fordult kérdően férjéhez . . .

– Az ember sohasem tudhatja ezt. Mit csinálhatnánk? Várni kell! Semmi mást.

A kis Jancsi mozdulatlanul feküdt az ágyán. Egyre gyengült a lélegzete. Közben besötétedett, és az aszszony fölállt az ágyról.

– Hová még, Editkém?

– Lámpát gyújtok, hogy lássam gyermekem halálát.

Hat óra körül bekopogott a takarítónő. Egy férfi van itt, és a doktor úrral akar beszélni.

– Senkit sem akarok látni, kedves Mariska!

– Én is mondtam neki, hogy nem tetszik ráérni. De ő nem tágit. Feltétlenül beszélni akar a doktor úrral.

Ekkor az orvos fölállt, hogy jómaga küldje el a tolakodót. A konyhában állt és melegegett. A hó megolvadt kabátján és patakokban csurgott a konyha kövére.

– Ön az, Révész bátyám?

– Igen, én vagyok. Beteg a gyerekem.

– Rendben van, holnap reggel kimegyek. Révész azonban megcsóválta a fejét.

– Sajnos, nem éri meg a reggelt. Most kell jönnie.
– Nem, ez lehetetlen! Az én gyermekem is haldoklik. Nem, nem hagyhatom magára.

A két férfi elhallgatott. Mindkettőjüket fojtogatta a fájdalom. Majd a földműves halkán megszólalt:

– Az ön gyermekét meggyógyítja, az enyémet nem...

– Ó, az én fiam meg fog halni... Egy ideig megint hallgattak. Majd Révész gazda szólalt meg újra.

– Az én fiam még nincs elveszve. Idős korunkban született, és sajnos már nem lehet több gyermekünk.

– Mondom, hogy holnap reggel kimegyek, ezt megígérem önnek, kedves Révész!

– Akkor már késő lesz...

– Engedje meg, hogy lezárjam kisfiam szemét...

– De ha már úgysem segíthet...

– Értse meg, hogy akkor is mellette akarok maradni, szólt ingerülten az orvos. A földműves reszkető kézzel forgatta kezében a sapkáját. Azután fölállt és távozni készült.

– Akkor hát ketten fognak meghalni, mondotta lemondóan, és rátette kezét a kilincstre...

– Várjon, kiáltott utána az orvos. Nagyon erősen köhög?

– Először igen, de most már gyengébben. Jót jelent ez vagy rosszat?

– Rosszat, szólt az orvos. Hogyan lélegzik?

– Fütyülve és fulladozik.

– Akárcsak tegnap este az én kisfiam.

– Akkor nincsen segítség?

– Nem tudom, talán szerencsénk lesz.

– Gondolja meg doktor úr még egyszer a dolgot! Az ön fiacskáján sajnos már nem tud segíteni! De talán az enyémen igen! Az orvos belenézett az aggódó apa szemébe és csak ennyit mondott:

– Magával megyek!

Előbb azonban visszament feleségéhez és gyermekéhez.

– Itt az üveg, ez megkönnyíti a lélegzést. Többet nem tehetünk.

– De hát miért adod nekem?

– Mert el kell mennem.

– Éppen most ezen a szörnyű éjszakán hagysz magamra?

– Itt van Révész, talán még segíthetek a kisfián . . .

– Ne, ne menj el . . .

– El kell mennem!

– Akkor nem szeretsz és nem szeretted gyermekedet sem . . .

– Ó, Editkém, ne mondj ilyet . . . Gyorsan kisorsrant a szobából.

Útközben nem sokat beszéltek. Tízkilométeres utat kellett megtenniök. Fönt a hegyoldalba laktak Révészék. Az asszony nyitott ajtót, mikor megérkeztek.

– Itt van a doktor úr? Ez volt első szava.

– Igen!

Megkönnyebbülten lélegzett fel és a gyermekhez vezette a két férfit. Háromnegyed óra múlva az orvos összecsomagolta műszereit.

– Meggyógyul?

– Remélem, igen. Holnap reggel ismét jövök.

– Maradjon itt éjszakára!

– Nem, feltétlen vissza kell mennem.

Közben a földműves előhozott egy aranyat, amit még édesanyjától kapott. Most az orvosnak akarta adni. Ő azonban elhárította.

– Nem, kedves gazda, amit én ma éjszaka tettem, azt nem tudja megfizetni.

Mikor a faluba érkeztek, már javában állt a szentmise. Az emberek vidáman énekelték: A kis Jézus megszületett, örvendjünk . . . Az orvos lelkét is valami csodálatos nyugalom töltötte el. Nem zúgolódott a sors ellen, hiszen teljesítette kötelességét. Megmentette Révész gyermekét . . . Sejtette, hogy az ő gyermekét már nem találja életben. Úgy is történt. Feleisége ráborult a halott gyermekre és zokogott. Az orvos gyengéden megölelte és jóságos tekintetével átöntötte

felesége szívébe is az ő lelke békéjét. Mindketten érezték, hogy kiheverik a fájdalmat, és erősek lesznek a további élethez . . .

Kereszt a hóban

Nyolc méter magas, tarkára festett oszlopokon díszlegtek a bálványok szobrai. Az eszkimók hazájában vagyunk, az Északi-sark hófödte sivatagában. Szünet nélkül zúgnak a trombiták, dobok peregnek és süvítenek a nyilak. Farkasbőrbe öltözött férfiak táncolnak a bálványszobrok előtt. Velük együtt ugrál és kiabál a jelenlévő embersereg. Órákon át tart a pokoli lárma, amely a bálványokat köszönti, mivel bőséges halfogáshoz és rénszarvaszsákmányhoz segítették az eszkimókat. Most feltűnik egy férfi, aki félelmes álarcban jegesmedvét vezet a bálványok elé. Ekkor előugrik egy leány és éles késével szíven szúrja a medvét. Ekkor újra fölzúg a félelmetes muzsika és az aszszonyok táncolni kezdenek. Közülük egy középre ugrik, és végül egyedül járja a táncot. Gyorsabban, gyorsabban, kiabálják a férfiak. Midőn kimerülve összekiesik, egy rúgással elkergetik.

Egy hirtelen kiáltás félbeszakítja az ünnepséget. Mi történt? Csak annyi, hogy az ellenséges shiller indiánok a táborba lopództak és most rajtuk ütöttek. Mire az eszkimók fegyverükhöz kapnak, többen közülük már holtan fekszenek. Azután amilyen gyorsan jöttek, épp olyan gyorsan el is illannak. A bálványok ünneplésében ekkor váratlan fordulat történik. Az eszkimók, akik az imént körültáncolták bálványaikat, most nagy dühösen nekik rohannak. Baltákkal és késekkel esnek a szobroknak, hogy megbosszulják az őket ért szerencsétlenséget.

Ekkor egy újabb kiáltás hallatszik. A tábor szélén álló őr a hósivatag felé mutat. Mindenki a megadott irányba néz, és ekkor fölfedeznek egy kutya által húzott szánkót. Vajon ki merészkedik táborukhoz?

Csak nem az indiánok? Nem, egy magányos ember ül rajta. Vajon kicsoda és mit akar tőlük? Az eszkimók közé érve, megáll a szánkó és a takarók alól egy fehér arcú ember lép eléjük. Láttára Kotiok, az eszkimók törzsfőnöke lép elő, és így szól az idegenhez:

– Talán szőrmét akarsz vásárolni? Vagy aranyat ásni jöttél ide?

– Nem, én nem azért jöttem, válaszolja az idegen. Egy pillantást vetett a meggyilkolt emberekre, majd így folytatta: Én azt hoztam nektek, amire legnagyobb szükségtek van, a békét.

– Békét te nem hozhatsz nekünk, mert amíg az eszkimók és a shillerek egymás mellett élnek, mindig harc lesz a két törzs között. A mai napon isteneink is cserbenhagytak, és ezért bűnhődni fognak.

– Én olyan Istent hirdetek nektek, aki nem engedi, hogy vérét ontsátok egymásnak. Békében fogtok élni, és azt a békét senki sem zavarhatja meg.

– Akkor a te Istened bizonyára hatalmasabb a mi isteneinknél.

– Ő az az Isten, aki az egész világ Ura, minden hatalom az Övé égen és a földön.

– És fel tudod állítani az ő jelvényét, amint mi tettük ezt pogány isteneink jelvényeivel?

– Megteszem, ha erre megkértek engem.

– Akkor kérlek, add nekünk ezt az Istent, aki olyan hatalmas, hogy békét adhat nekünk.

Mindez 1860 tavaszán történt. Még ugyanez év szeptemberében, keresztfelmagasztalás ünnepén föl-emelő látványban volt részük a fehér ország lakóinak. A báványok szobrai helyén keresztet állítottak fel. A kereszt előtt összejöttek az alaszakai eszkimók és a shiller indiánok. A missziós atya mindkét nyelven beszédet mondott, amelyben békére és egyetértésre szólította fel őket. Ezután előlépett Kotiok, az eszkimók főnöke, Gyors Hal, a legbátrabb indián és a kibékülés jeléül kezét fogtak egymással. Ezzel ért véget a régóta tartó ellenségeskedés a két törzs között. Hatal-

mas éljenzés hangzott föl, és a két törzsfőnök megcsókolta egymást.

Az eszkimók törzsfőnöke keresztet adott ajándékba a missziós atyának, amelyre ez volt ráírva: „Az egész földkerekség részese lett az üdvösségnek.” Gyors Hal pedig egy Fájdalmas Anya képet adott a missziós atyának, amelyre ez volt ráírva: „Boldognak hirdet engem minden nemzedék.” Ötvenöt indián és négy eszkimó megkeresztelésével ért véget a felemelő ünnepeg.

Az öreg császárnő mesél (Kereszt)

Ilona császárnő az asztal mellett üldögél. Már nyolcvanéves, ősz a haja és fáradtak a vonásai. De esténként, amikor odakint az őszi eső veri az ablakot, nem lehet fáradt. Unokája az ölébe mászik és egyre kérleli:

– Mesélj, mesélj valami szépet, nagyanyó.

És ő nem tud nemet mondani.

– Most, életem első boldog napjáról szeretnék beszélni neked. Akkor még fiatal lány voltam, és nagy szegénységben éltem szüleimmel. Mikor nagybácskám lettem, nagybátyámhoz kerültem. Ő egy útmenti vendéglőnek volt a tulajdonosa. Itt kaptam egy szerény szobácskát. Már hajnalban föl kellett kelnem. Rendbehoztam, fölmostam a vendéglőt, hogy tisztán várja a vendégeket. Utána magam elé kötöttem fehér kötényt és vártam a vendégeket. Katonákat, iparosokat, kereskedőket, akik betértek hozzánk egy pohár borra.

Az egyik nap déltájban római lovas katonák érkeztek. Megkötötték lovaikat, bejöttek a vendéglőbe és bort követeltek. Bizony sok dolgom volt, de igyekeztem valamennyit kiszolgálni. Az egyik sarokban egy csendes katona ült szótlanul. Állandóan csak engem nézett. Ő volt a csapat parancsnoka. Mielőtt el-

mentek, bevallotta, hogy nagyon megtetszettem neki. Hamarosan elment a szüleimhez és feleségül kért. Én persze örömmel igent mondtam, és hamarosan összeházasodtunk. Boldogan éltünk és férjem hamarosan Gallia és Britannia királya lett. Sohasem álmodtam volna, hogy vendéglői szobácskából királyi palotába költözöm.

– És melyik volt a második boldog nap életedben?
– szólalt meg most az unoka. Mesélj arról is!

– Hát a második még szebb és boldogabb volt, mint az első. Gyermeünk született, aki a keresztség szentségében a Konstantin nevet kapta.

– Ó az én apukám!

– Igen, gyermekem! Már nagy fiú volt, amikor megismertük Jézus tanítását. Láttam és csodáltam a keresztényeket, akik oly büszkén és bátran megvallották hitüket. Én hamarosan meg is keresztem. Konstantin még pogány maradt ugyan, de velem együtt mindennap imádkozott a hit kegyelméért.

Egy szép napon aztán háborúba kellett vonulnia édesapádnak. Kemény küzdelem előtt állott. Szinte biztos, hogy a pogány ellenség győzött volna, ha nem siet Isten különleges módon édesatyád segítségére. Az égen, a felhők között egy kereszt jelent meg és fölötte ez a felírás: „E jelben győzni fogsz!” Konstantin ekkor rávarratta zászlóira a keresztet és Isten segítségével győzelmet aratott ellensége felett. Utána az én nagy örömömre jómaga is megkeresztelkedett. Elrendelte, hogy a keresztényeket ne üldözzék többé, és szabadon és mindenhol imádhassák Istenüket. Ez volt a második nagyon boldog napja életemnek. De a legboldogabb még csak ezután következett.

– Meséld el ezt is, nagyanyó! Bizonyára Jeruzsálemben köszöntött rád ez a nap, amiről már többször is beszéltél?

– Igen, valóban ott történt. Ez volt a harmadik legboldogabb napja életemnek. Közben ugyanis az egész ország császárnője lettem. Hálát adok Istennek, hogy a keresztény hit egész országunkban elterjedt.

Mikor már elég idős voltam, még egyszer ki akartam fejezni hálámat a Jóistennek. Elhatároztam, hogy elzarándok Jézus szülőföldjére, a Szentföldre. Hoszszú és fáradságos út után érkezett meg vitorláhajónk a Szentföldre. Énekelve és imádkozva vonultunk Jeruzsálembe. Ott megmutatták azt a helyet, ahol Jézusunkat keresztre feszítették. Amikor a Kálvária-hegyen álltam, eszembe jutott egy érdekes gondolat. Itt kell lennie elásva annak a keresztnak, amire Urunkat fölfeszítették. Milyen szép lenne, ha kiásnánk a földből és mindenkinek megmutathatnók! Erre munkásokat fogadtam és fölástuk a hegyet. Hamarosan fölkiáltottam: Itt van a fa, itt a kereszt!

Ennek nagyon megörültem, de egy kicsit elszomrodtam, amikor két másik kereszt is előkerült. Ezen nem csodálkoztam, hiszen az Úr Jézussal együtt két rablót is keresztre feszítettek. Ha mégis szomorú lettem, ez csak azért volt, mert nem tudtam, hogy a három kereszt közül melyik volt az Úr Jézusé.

– Honnan tudátok meg mégis? Nem volt rajta Pilátus felirata? Nem volt nagyobb Jézus keresztje, mint a rablóké?

– Sajnos ilyesmi nem segített. A keresztek több mint háromszáz évig voltak a földben. Ez alaposan megviselte a faanyagot. Jeruzsálem püspökéhez fordultam tanácsért. Ő egy beteg asszonyhoz vezetett, aki egész életében bénán feküdt ágyában. Óvatosan hozzáértettük az első keresztet. Nem történt semmi. Megpróbálkoztunk a másodikkal és most is minden maradt a régiben. Mikor azonban a harmadik keresztet megérintette, azonnal fölugrott és egészségesen ment haza a saját lábán. Ezután a keresztet apró darabokra széthasogatták és minden keresztény városba küldtek belőle.

– Midőn hazaindultunk, az ördög igyekezett elrontani az örömet. Nem akarta, hogy az emberek megtiszteljék Urunk keresztjét. Ezért a tengeren hatalmas vihart támasztott. Zúgtak a hullámok és már-már elnyelték hajónkat. Ekkor isteni sugallatra az egyik sző-

get, amivel átszúrták Jézus testét, beledobtam a vízbe. Erre hirtelen véget ért a vihar és szépen hazaértünk . . . Most már csak arra várok, hogy elérkezen életem negyedik legboldogabb napja.

– Melyik lesz az, nagyanyó?

– Amikor majd eljön értem a halál angyala és elvezet Jézushoz, akit egész életemben olyannyira szerettem . . .

Életmentő ének

Oroszlánszívű Richárd, Anglia királya a keresztes hadak élén a Szentföldet járta. Mikor hazafelé tartott, V. Lipót osztrák herceg fogságba ejtette és Dürnstein várába zárta.

Hosszú ideig raboskodott itt a király és hűséges emberei mit sem tudtak tartózkodási helyéről. Kedves testőre azonban nem nyugodott, énekesnek öltözött és sorra járta az osztrák várakat. Megállt a magas várfal alatt és elénekelte a király kedves énekét. Így érkezett az egyik este Dürnstein vára alá. Amikor rázendített az énekre, íme hinni sem akart fülének, a börtön mélyéből egy jól ismert hang csendült föl. Oroszlánszívű Richárd hangja volt és erről megtudta a hűséges testőr, hogy urát itt tartják fogságban. Megvitte a hírt Angliának és százötvenezer ezüstmárka váltságdíjért a rab királyt szabadon bocsátották.

Az emberiség is börtönben ült összeinktől Krisztusig. A bűn, az ördög rabságában sínylődött. Jézus volt az, aki nem aranyért és ezüstért, hanem értünk ontott véréen megváltott minket.

Lázadók és a madárdal

(Megváltás)

– Márpedig azt mondom nektek, hogy ez az esztelen kapitány pusztulásba visz minket – kiáltotta vörös Pedro, a Santa Maria legénységének legvadabb matróza. Mát öt hete hajózunk a tengeren és semmiféle föld nincs a láthatáron.

– Igazad van Pedro – mondotta himlőhelyes Juan, aki egy halom hajókötélen üldögélt. – Nekem semmi kedvem sem volt ehhez az ördögi utazáshoz.

– Bárcsak hallgattunk volna rád, amikor odahaza voltunk – sóhajtott a öreg ácsmester és nagyot káromkodott. – Talán valami tengeri szörny várakozik ránk, hogy elnyelje hajónkat!

– Sohasem kerülünk mi már haza – szólt lemondóan egy másik matróz. – Mit csináljunk? – kiáltott föl egyszerre öt-hat matróz és közelebb léptek Pedróhoz.

– Hogy mit csináljunk? Felszólítjuk az admirálist: vagy visszakormányozza a hajót kelet felé...

– Vagy... vagy... – szólt közbe egy kemény hang.

Kolumbusz Kristóf, az admirális lépett eléjük.

– No, mi az a „vagy”, Pedro, választ kérek!

Ekkor szikrázni kezdtek a szemek, ökölbe szorultak a kezek és a hajó kapitánya felé közeledtek.

– Vagy beledobunk a tengerbe és mi irányítjuk a hajót. Nos, mit szóltok hozzá?

– Így kell tenni! – kiáltották a matrózok.

Kolumbusz nyugodtan, karbafont kézzel nézte őket, hiszen életében már sok viharral szembenézett.

– Tegyetek velem, amit akartok! Nem sajnálom és nem féltsem életemet. Nem a saját dicsőségemet keresem, hanem Isten dicsőségét és az emberek üdvösségét. Ám jó lesz, ha meggondoljátok, hogy a hajón már csak egy hétre való élelmünk van.

– Inkább éhen halni, mint a Leviathán torkába jutni! – kiáltotta az ácsmester.

– A Leviathán csak mese – válaszolta nyugodtan Kolumbus. – A világ az Istené, az Ő kezében van a sorsunk.

– Mi azonban mégis kidobunk téged, ha nem vagy hajlandó visszafordulni – kiáltotta dühösen Pedro.

A fellázított matrózok öklöbeszorított kézzel a kapitány felé közeledtek.

– Sohasem jutunk haza, valamennyiünket elnyel a tengeri sárkány!

– Miért hisztek a kísértetekben? – szólt keserűen Kolumbus. – Bízhatok inkább Istenben! Vajon nem világít-e napja fölöttünk és csillagai nem mutatják-e az utat? A mi utunk nyugat és nem kelet felé vezet. Én emellett maradok Isten nevében!

Leírhatatlan lárma és zűrzavar követte Kolumbus szavait. Előkerültek a kések és a durva kezek megragadták az admirális köntösét. Elkecsereedett és mindenre elszánt arcokat látott maga körül. Ekkor az admirális összetette a kezét és a lármát túlharsogva imádkozni kezdett:

– Istenem, Ura és Teremtője a világnak, Te voltál egyetlen reménységem gyermekkorom óta. Minden a Tiéd: az ég, a föld, a tenger. Te teremtetted mindezeket. Ezért hallgasd meg imádságomat itt a tenger sivatagában. Arra kérlek, mutasd meg jóságod és hatalmad elvakult embereimnek. Adj valami jelet, hogy ebből megtudják; velünk vagy és irányítod útjainkat!

– Csodáért könyörög – gúnyolta a vörös Pedro –, azt ugyan kérheti.

A többiek azonban elcsendesedtek és vártak a jelre, melyet az admirális kért Istentől. És íme, egyszer csak felugrik a kis hajósina és kezével fölfelé mutat. A Santa Maria legmagasabb árbocán egy madárka ült és énekelt.

– Íme, itt van Isten válasza – szólt Kolumbus. – Ahol ilyen kis madarak éneknek, ott már földnek is kell lennie a közelben. Aki ezt a kis követet küldte nekünk, megmutatja majd az új világot és visszavezet otthonunkba.

Ekkor a hajó matrózai, akik az imént meg akarták ölni a kapitányt, valamennyien letérdeltek és hálát adtak Isten irgalmaért.

Néhány nap múlva a szomszédos hajó, a Pinto ágyúja megszólalt és a hajókosárban ülő matróz fölkiáltott:

– Föld, föld, föld!

A reggeli napsütésben gyönyörű látványban volt részük. Leengedték a horgonyt, csónakba szálltak és kiveztek a szárazföldre. Elsőnek Kolumbus lépett a partra. Letérdelt, megcsókolta a földet és hálát adott Isten jóságáért. Ezután fölállt és a magukkal hozott keresztet letűzte az új földbe.

– Fölállítom a keresztet ezen a földön – mondotta Kolumbus ünnepélyesen –, mert ez a föld is Istené... – Közben a matrózok ajkán fölcsendült a Te Deum éneke:

Téged Isten dicsérünk,
Téged Úrnak ismerünk,
Nagyságoddal telve ég s föld,
Dicsőséged mindent betölt.
Te vagy Uram én reményem,
Ne hagyj soha szégyent érnem.

Keresztrel az égbe

A földön senki sem élhet szenvedés, azaz kereszt nélkül. Különféle bajok és fájdalmak érhetik az embert és ezt úgy is mondhatnók, hogy Isten mindenkinek kiosztja keresztjét. Ha azonban azt Jézushoz hasonlóan türelemmel viseljük, utunk és hídunk lesz a mennyország felé. Valahogy úgy, mint egy kedves és tanulságos legenda tanítja.

Az Úr Jézus – meséli a legenda –, egyszer lejött a földre, hogy körülnézzen és megállapítsa: miképpen viselik követői az élet terheit, keresztjeit. Már éppen vissza akart térni a mennyekbe, amikor egy emberrel

találkozott, aki igen nehezen, roskadozva vitte keresztjét. Ekkor az Úr Jézus is vállára vett egy ugyanolyan nehéz keresztet és csatlakozott a vándorhoz. Útjuk szakadékos, sziklás hegyen vezetett keresztül. A keresztvivő vándor eleinte még csak vitte a keresztet, de amikor többször is elesett, zúgolódni kezdett.

– Igazán könnyíthetne Isten a keresztemen.

Arra kérte tehát az Úr Jézust, hogy vágjon le egy darabot nehéz keresztjéből. Hosszas könyörgés után Jézus teljesítette kérését. Ettől kezdve valahányszor egy-egy nehezebb útszakaszhoz értek, kérésére az Úr mindig levágott egy darabot keresztjéből. Így aztán egyre könnyebben lépkedett a keresztvivő vándor. Útjuk vége felé feltűnt a mennyország kapuja. Előtte azonban egy hatalmas szakadék tátongott. Ekkor az Úr Jézus levette a vállán hordott keresztet és átfektette a szakadékon. Így könnyen besétálhatott a mennyországba. A keresztvivő vándor egy darabig tanácstalanul állt a szakadék előtt. A megrövidített kereszt bizony nem érte át a szakadékot. Most már nagyon megbánta, hogy lefaragtatott belőle. Addig-addig próbálgatta a szakadékra fektetni, amíg végül keresztjével együtt a mélységbe zuhant.

A szent fény (Húsvét)

Egy kereszteslovagról szól a következő történet, aki Buillon Gottfried seregében szolgált.

Minden csatában az elsők között harcolt és mindenki tisztelte bátorságáért. Ő volt az első, aki fölmászott Jeruzsálem falaira és kitűzte a keresztények győzelmi lobogóját. Hőstettének jutalmaképpen elsőnek gyűjthatta meg szent lámpását az Úr Jézus sírján égő mécsesről. Mikor aztán a lovag ott térdelt a Szent Sír előtt, érdekes gondolata támadt. Milyen szép lenne, ha ezt a szent fényt, szent lángot hazavinném az olaszországi Firenze városába. A gondolat hamarosan

tetté érlelődött benne és útnak indult, hogy a szent fényt drága ajándéku elvigye honfitársainak és a Boldogságos Szűz oltára elé helyezze.

A válalkozás persze nem volt könnyű dolog! Száz és száz veszéllyel kellett megküzdenie. A lovag azonban fogadalmára gondolt és minden nehézséggel szembenézett. Rablók támadták meg és mindenét elragadták. Csak a lángot ne bántsátok, ez volt egyetlen kérése. Sokszor elfogta a fáradtság és elnyomta az álom. Mikor lepihent, maga mellé tette a szent lángot és azonnal fölugrott, ha veszély fenyegette. Ha az egyik gyertya leégett, másikat gyújtott. Nem törődött a hősséggel és az éjszaka hidegével. Lábát fölsebezték az éles kövek, ruháját megszaggetták a tövissek. Ő azonban mit sem törődött ezzel, csak a szent lángra vigyázott. Így a lehetetlennek látszó kísérlet megvalósult és egy szép napon megérkezett a lovag Firenze városába.

A város lakói csodálkozva néztek rá, hiszen ezelőtt durva, veszekedő és élvhajászó ember hírében állott. S vajon minek köszönhette ezt a nagy lelki átváltozást? Egyszerűen csak annak, hogy miközben a szent fényre vigyázott, arra a fényre kellett gondolnia, amelyet Isten gyújtott a lelkében a keresztség alkalmával.

Nekünk is ennek a lovagnak példáját kell követnünk. Szent hitünk lángját a föltámadt Krisztus sírjáról gyújtjuk meg, és itt tanulhatjuk meg, hogy érdemes annak a Krisztusnak követőjévé lenni, aki föltámadásával bebizonyította istenségét. Ez a hit, mint ragyogó fényesség vezessen minket az élet nehéz útjain. Ez a fény mutatja majd az utat Isten országa felé. Ez a fény a mi legdrágább kincsünk, amelyet egykor a mennyország oltárára helyezünk.

Helyettünk halt meg

(Húsvét)

Érdekes történetet szeretnék elmesélni nektek, mely Rómában történt 1571-ben. Két ember volt bezárva egy börtönben és mindketten ugyanazt a nevet viselték. A különbség csak az volt közöttük, hogy az egyik ártatlan, a másik megérdemelten szenvedett.

Megtörtént az ítélet és eljött a kivégzés napja. A hóhér lekiáltott a börtönbe és előszólította az elítéltet. A bűnös hallotta ugyan a nevét és sejtette, hogy miért szólítják. Úgy tett azonban, mintha nem hallana semmit. Az ártatlan azonban, mivel nyugodt volt a lelkiismerete, kilépett a börtöncella ajtaján. A hóhér megkötözte és anélkül, hogy megkérdezte volna, kivégezte. A hátramaradt embert pedig mint ártatlant, elbocsátották.

Ugye szomorú történet ez? De éppolyan igaz, mint az, ami Jeruzsálemben történt sok évszázaddal ezelőtt. Ketten ülnek a börtönben. Az egyik bűnös, rablógyilkos, a másik ártatlan. Az egyik Emberfiának nevezte magát, a másikat Barrabásnak hívták. Barrabás a bűnös Ádám ivadéka, Krisztus pedig, mert ő a másik fogoly, az új Ádám, egy új emberiség ősatya. Ádám megérdemelten szenvedett, Krisztus önként és ártatlanul vállalta a szenvedéseket. Halálával így szerzte vissza számunkra a kegyelmet és az örök életet...

Érttem halt meg

(Húsvét)

Nem sokkal az amerikai polgárháború után, egy utazó látogatta meg a nashville-i katonatemetőt. Itt találkozott egy emberrel, aki virágot ültetett az egyik katonasíron.

Az utazó közelebb ment hozzá és résztvevő hangon megkérdezte:

- Talán a fia van itt eltemetve?
- Nem – válaszolta a másik szűkszávúan.
- Talán a testvére vagy más rokona?
- Nem – válaszolta ismét a férfi.
- Akkor, ha nem haragszik, megkérdezem, miért ültet virágokat erre a sírra?

A férfi az utazó felé fordult és kezében egy deszkadarabbal, így válaszolt:

- Amikor kitört a háború, engem is behívtak katonának. Mivel szegény voltam, nem tudtam magam helyett mást küldeni, ezért hát nekem kellett volna bevonulnom. Már éppen elbúcsúztam feleségemtől és gyermekeimtől, amikor egy régi jó barátom állított be hozzám. Ezt mondotta:

- Neked feleséged van és gyermekeid, én pedig nőtlen vagyok. Mi lesz velük, ha te elmegy? Ezért majd én megyek el helyetted.

Elgondolhatja, hogy mennyire örültem ennek és hála köszönetet mondtam. Nem tartott soká és szomorú hírek jöttek barátom felől. Az egyik csatában megsebesült és hosszas betegeskedés után meghalt. Itt van eltemetve, ez az ő sírja. Ugye most már megérti, hogy miért ültetek virágot sírjára? Ezzel elővette a fából faragott táblácskát és a sírkeresztre erősítette. Ez volt ráírva: Érttem halt meg...

Elveszett drágagyöngy

(Húsvét)

Hallatlan szerencséje akadt egy földhözragadt, szegény embernek. Amint szorgalmasan dolgozott a földjén, egyszer csak egy csillogó követ szántott ki ekéje a földből.

Megörült ennek, mert a csillogó kő hatalmas gyémántkő volt. Igen sokat ért és elhatározta, hogy mint családi kincset gyermekeire hagyja. Állandóan magánál hordozta és ha ideje volt, elgyönyörködött benne. Hamarosan elhatározta, hogy elmegy világot látni. Fe-

lette kíváncsi volt ugyanis, hogy van-e az övéhez hasonló drágakő a világon? Utazása során egy mélységes szakadék mellett vezetett az útja. Leült a szakadék szélére és itt nézegetni kezdte a drágakövet. Hogy hogy nem, a drágakő leesett és egyenesen a szakadékba gurult. Kétségbeesve nézett utána, de nem mert lemászni a feneketlen mélységbe. Ott sírdogált napokon át és minden arramenőnek elpanaszolta bánatát. Ígért ő fűt-fát, de senki se merészelt leereszkedni a veszélyes szakadékba.

Végre arra jött a király egyetlen fia kíséretében. A szerencsétlen ember nekik is elpanaszolta bánatát. A király megsajnálta és fia szívesen vállalkozott arra, hogy lemegy és megkeresi az elveszett drágakövet. Így is történt. Élete veszélyeztetésével leszállt a szakadékba és a megtalált követ visszaadta gazdájának.

Ez csak egy szép mese, de eszünkbe juttatja azt az igazságot, hogy őszüleink elveszítették a megszentelő kegyelem drágakövét. Hiába sírtak, bánkódtak, nem tudták visszaszerezni. Az ég és föld királya azonban elküldte segítségünkre fiát, az Úr Jézust. Ő volt az, aki élete föláldozásával visszaszerezte a kegyelem drágakövét.

A szabadító

(Húsvét)

A Fecske nevű hajó az utasokon kívül nagy tömeg kátrányt és gyantát szállított fedélzetén. Buffalo városa felé tartottak és ez mintegy másfél mérföldnyi távolságra volt tőlük. Egyszer csak rémült kiáltás halszik: Tűz van! Tűz támadt a fedélzeten.

Az utasok ide-oda rohantak és izgatott hangon kérdezték: mi lesz velünk? Vajon hogyan menekülünk meg ebből a tűzből? Még másfél óra utunk lenne Buffalóig! A kapitány nyugalomra intette az utasokat és a hajó elejére parancsolta őket. Azután belekiáltott szócsövébe:

– John Maynard!
– Itt vagyok, kapitány úr!
– Milyen irányba kell haladnunk?
– Délkelet felé, kapitány uram!
– Fordítsa a kormányt a part felé. Minden perc drága!

A füst és a tűz a kormányos felé fordult. Ő azonban hősiiesen kitartott helyén.

– John, ki bír még tartani öt percig?
– Megpróbálom, Isten segítségével – válaszolta a hős kormányos.

Hamarosan partot értek és az utasok megmenekültek. Csak egy ember esett össze haldokolva. John Maynard, az öreg kormányos. Fejbőre egészen leperzselődött, teste megégett, jobb karja valósággal meg-szenesedett, de bal kezével még holtában is a kormányt szorongatta.

Buffalóban temették el a hőslelkű férfit. A hajó utasai síremléket emeltek tiszteletére és ezt írták rá aranyos betűkkel: John Maynardnak, a Fecske hálás utasai.

Mi is, valamennyien utasok vagyunk az élet hajóján. Az ördögnek sikerült és néha ma is sikerül a tűzét meggyújtani lelkünkben. Valaki azonban feláldozta életét, hogy megmentsen minket. Ezt tette a mi Urunk Jézus Krisztus, akit méltán nevezünk Megváltónak és Szabadítónak.

A pokol kapuja kinyílik (Húsvét)

A nagyhét utolsó napjaiban járunk. A jámbor domonkos testvér minden bátorsága elszállt, mint a nap fénye a közeledő alkonyban. Már a nagybőjt kezdetén ágynak döntötte a betegség. Minden tagját kínozza a fájdalom, de mi volt ez lelke szenvedéséhez képest?! Hol maradt az isteni vigasztalás, amely eddig mindig beragyogta lelkét a sötét napokban. Ma, nagy-

pénteken még bántóbban érezte elhagyatottságát. Úgy érezte, mintha az isteni irgalom, az Örök Szeretet elfordult volna tőle. Mint valami szürke köd ülte meg lelkét a szomorúság és céltalannak látta életét is. Hal-
kan kinyílt az ajtó és Alfonz testvér lépett be rajta. Résztvevő arccal nézett a betegre és állapota után érdeklődött.

– Nem kívánsz valamit? Mivel enyhíthetném fájdalmaidat?

– Ó, rajtam senki és semmi nem segíthet, mert elhagyott az Isten – válaszolta János testvér.

– Ne feledd, hogy Jézus is ezt kiáltotta a keresztről: Istenem, Istenem, miért hagytál el engem? – vigasztalta a beteget Alfonz testvér. Most téged is maga mellé vett a keresztre és azt akarja, hogy Vele együtt szenvedjél.

János testvér elgondolkozva nézett maga elé, várta, hogy a vigasztaló szavak olaja szívéig hatoljon.

– Ha nincs ellenedre, felolvasok valamit neked Jakab testvér Aranylegendáiból!

Ezzel már ki is nyitotta a könyvet és leült a beteg ágya mellé.

– Akarod a szenvedéstörténetet hallani?

– Nem, nem – tiltakozott a testvér. – Inkább olvass a föltámadásról, ez sokkal vigasztalóbb.

Ekkor olvasni kezdte Alfonz testvér a fontos elbeszélést arról, hogyan győzte le Krisztus a halált húsvétvasárnap reggelén.

– Mindez mit használt – szólt közbe a beteg János –, ha engem otthagy a sírgödörben?! De csak olvass tovább...

– Most következik Urunk alászállása a pokolra. Akarod-e hallani?

– Igen, igen – kiáltott fel János testvér élénken. – Én is azt kérem Tőle, hogy nyissa meg lelkem előtt a sötétségből világosságra vezető utat. Olvasd csak az írást!!

Alfonz testvér elolvasta a kedves történetet, amely nem a Szentírásból, hanem az úgynevezett hamis evan-

géliumok egyikéből származik. Ebben olvashatunk arról, hogy nagypénteken, mikor a sírok megnyíltak, az öreg Simeonnak két fia is föltámadt. Ők mentek el a főpaphoz és beszámoltak arról, hogyan szállt alá Jézus lelke a pokol tornáczára. Jövetelének hírére megremültek az ördögök és megpróbálták elreteszelni az ajtót. Jézus azonban könnyedén átlépett rajta és a húsvéti fényesség beragyogta azt a helyet, ahol az igazak lelkei a megváltásra vártak.

Megjelent a király és eloszlott a sötétség. Kinyújtotta karját és Ádám apánkat jobbjára állította. Majd ezt mondotta: Béke veled és minden gyermekeddel. Azután magával vitte a boldog lelkeket és átadta őket Szent Mihály arkangyalnak, hogy vezesse be mindnyájukat a mennyei dicsőségbe.

Lélegzetviassafojtva hallgatta János a történetet. Szinte érezte, amint lelkében fölragyog valami jóleső világosság és lelkét átjárja valami vigasztaló melegség. Az Üdvözítő, aki kezét nyújtotta az első bűnösnek, most őt is magához ölelte. Mint a felkelő napfényben, úgy eloszlott lelkéből a sötétség és kétségbeesés.

– Nyíljatok meg kapuk – olvasta Alfonz a történetet –, nyíljatok meg örök kapuszárnyak!

– És nyíljál meg te is, csüggedő szív! Az Úr kopogtat, ajtód előtt áll, hogy lelkedbe árássa a húsvét örömet.

– Dicsőség Istennek! – imádkozta János nagy buzgalommal. Oly könnyen érezte magát és eltűnt minden fájdalma. Világosság lakozott lelkében és ez boldoggá tette. Egy kép lebegett szeme előtt. Jézust látta a dicsőség fényében, amint megnyitja a lelkek előtt a pokol kapuját.

– Adj papírt és tollat – kérte Alfonz testvért.

– Csak nem rajzolni akarsz?! – kérdezte csodálkozva és jómaga is észrevette, milyen jótékony változás történt a beteg lelkében.

– Teljesítsd kérésemet – mondta türelmetlenül a beteg.

Fejcsóválva tette eléje a papírt és az írószerszámot

és eltávozott a szobából, hogy elmondja társainak a különös eseményt. Amikor este újra belépett a beteg szobájába, alva találta. Kezében tartotta a ceruzát és takaróján ott volt egy rajzvázlat, amiből később a gyönyörű kép, Krisztus pokolra szállása készült.

Másnap, nagyszombaton új tűz égett a kolostor templomában és a húsvéti gyertya fénye az Úr Jézus feltámadását hirdette. Szokott helyén ott ült János testvér is, aki hirtelen és csodálatos módon visszanyerte egészségét. Az ő lelke is hasonlított a húsvéti gyertyához. A diakónus ajkán fölcsendült a húsvéti köszöntés: Lumen Christi, Krisztus világossága. János testvér a többiekkel együtt boldogan énekelte a választ: Deo gratias. Istennek hála!

Hamarosan elkészült a kép, ami ma is csodálatba ejti a szemlélőt. Az egyik templom falát díszíti és Urunk pokolra szállását ábrázolja, ahogy megsejtette azt János barát, akit az utókor Fra Angelicónak nevez.

Legenda az öreg feszületről (Kereszt)

Kronseder György alaposan kitervezte a dolgot. Ilyen gondos előkészület után biztos lehet a sikerben. Igaz, hogy ő nem „hivatásos” tolvaj, de már annyi mindennel próbálkozott, miért ne próbálja meg ezt is. Csak a közelmúltban tört be az egyik templomba, mégpedig sikerrel. Pompás aranykelyheket sikerült zsákmányolnia. Árát már régen elköltötte. Most tehát új kincsek után kell néznie. Ha az ember nagy lábon él, gyakrabban kiürül az erszénye.

Nem csak ma van ez így, hanem így volt ez abban az időben is, mintegy háromszáz évvel ezelőtt, amikor Kronseder György élt. Most tehát második betörésre készül. A téli hideg ellenére hosszú órákat üldögélt a hideg székesegyházban, hogy mindent kikémleljen. Nem kétséges, hogy a templomrablás nehéz dolog.

Főleg akkor, ha a lélek valamelyik zugában a hit halvány mécsese világol. Tudja ezt Kronseder György is. Ezért fölkeresi az „Eltörött korsóhoz” nevű fogadót, hogy egy kis pálinkával erősítse szívét. A kilátásban lévő kincs megérdemel egy kis előleget. Sejtí, hogy nem lesz könnyű dolga. Teljesen egyedül lemenni a kriptába és ott a Krisztus-szobor fejéről levenni az aranykoronát. Azután ezzel együtt kimászni a mélységből. Ez nem könnyű feladat olyan valaki számára, aki még csak tanuló a betörés mesterségében. Ráadásul minderre éppen karácsony szent éjszakáját választotta. A nagy tömegben feltűnés nélkül lejuthat a kriptába és a félvak templomszolga talán még bezárni is elfelejti. A kriptába bizonyára senki sem merészkedik éjnek idején. Így hát senki és semmi nem gátolja majd munkájában.

A város fölött nagy felhők gyülekeznek. Sűrű pelyhekben hull a hó, mire Kronseder György a templomba érkezik. Az egész városból, minden utcából jönnek az emberek és sietnek az éjféli misére. Útközben találkozók az éjjeliőrrel. No, ezzel se lenne kellemes összetalálkozni, mikor a Krisztus-koronát viszem majd hazafelé, gondolta magában. Igen, a korona. Mire is való ilyesmit tenni a Krisztus fejére? Hiszen valamikor töviskoronát hordott véres homlokán. Amiatt is sokat bosszankodott már, hogy a püspökök értékes keresztek hordanak nyakukban. Nemegyszer szemet szúrt már neki a sok drágagyöngy, ami az egyházi ruhákat és személyeket díszíti. Amíg ezekről füstölt magában, már meg is érkezett a keresztkút mellé, ahol egy fali függöny takarta el a kriptába való lejáratot. Az oltár gyertyafényben úszik. Fölállt már az énekkar is. Tele vannak a padok imádkozó hívekkel. Megszólal a csengő, fölbúg az orgona és megjelenik az oltárnál a püspök, papjai és ministránsai kíséretében. Az éjféli mise kezdetét veszi.

Kronseder György egy darabig belebámul a fénytengerbe. Valami különös érzés ébred a szívében. Csendes éj, fonséges éj . . . Szólnak a hegedűk, a fuvo-

lák, a hárfák, az énekkar rázendít az angyalok énekére: Békesség a földön a jóakarátú embereknek . . . György összerendezzen. Mire való ez az ábrándozás? Itt az ideje a cselekvésnek. Már lent is van a kriptában. Sötét van, de nemhiába folytatott heteken át helyszíni tanulmányokat. Már az oltáron áll és kezével az élet-nagyságú Krisztust tapogatja. Meglehetősen föl kell ágaskodnia, hogy elérje az aranyos koronát. De mi az? Mintha egy fénysugár vetődne a Krisztus-arcra és egy véres szempár kérdően néz reá:

– György, mit teszel?

Képzeldés az egész! – Nyugtatja meg magát, gyérünk tovább! Mindkét kezével tapogatózik, de nem ér fel a koronához. Végre megtalálja azt a szöveget, amely Krisztus lábát szögezi a fához. Erre áll föl és közben átöleli a hideg kötestet. Jobb kezével már el is éri a koronát. Ez azonban szilárdan áll. De szent Isten, mit érzek? Mintha a Krisztus köteste mozdult volna meg. Aztán a jobb kéz leválik a keresztről, kihull a szög és átöleli a tolvajt. Egyre jobban, egyre erősebben szorítja magához . . .

Almodik, megbolondult volna? Maga sem tudja, mi történt. Kiszakítja magát a kőkar öleléséből, legalábbis ezt próbálja tenni. Azonban sikertelenül. A kar magához szorítja, olyan erősen, hogy alig tud már lélegzeni. Kronseder György sírni kezd, mint egy gyermek. Didereg, reszket egész testében és valami szörnyű félelem üli meg szívét. Vajon meddig tart ez a szörnyű ölelés? Nem sokáig. Érti, hogy a test újra megkövül és eltávozik belőle az élet. Csak a kőkarok tartják fogva továbbra is . . . Ekkor halálfélelmében segítségért kezd kiáltozni. Odafönt éppen a Sanctust éneklő a kórus. Szent, szent, szent a seregek Ura Istene . . . Aztán csend lesz. Az átváltozás következik. És ekkor fölhallatszik a kriptából a sírás és a segítségkérés kiáltása. Megdöbbenve hallgatják az emberek. Végül néhány bátor ember fáklyával a kezében lemegy a kriptába. Amit ott látnak, őket is bámulatba ejti. Nagy nehezen kiveszik a kereszt Krisz-

tusának karjaiból. A szentségtörő fölvészorog a templomba és leborul a jászol előtt. A csoda megváltoztatta lelkületét. Ezért még a bírók is eltekintenek a büntetéstől.

Ezt a feszületet ma is őrzik egy dél-németországi város templomában. Jobb karja ma is mintha melléhez szorítana valakit . . .

A harangok Rómába mentek

(Húsvét)

A múltkoriban éppen harangozni mentem és néhány fiú álldogált a templomtorony mellett. Illedelmesen köszöntek és arra kértek, hogy ők is följöhesse-
nek a toronyba.

Ezen nem csodálkoztam, mivel a gyereket igen érdekli a harangozás művészete. Szívesen harangoznak a ministránsok is és mindig nagy a tolakodás, mikor arról van szó, hogy ki harangozzon. Lacitól megkérdezték a múltkorában:

– Tudsz-e játszani valami hangszeren?

– Igen – vágta ki nagybüszkén.

Édesapja elcsodálkozott, hiszen tudomása szerint Lacinak semmi türelme sem volt a zenetanuláshoz.

– Milyen hangszeren játszol?

– Hát – mondotta –, tudok harangozni.

Valóban szépen húzta a harangot és szinte minden-
nap ő harangozott egy idő óta. Délfelé, mikor kijött az iskolából, eljött a plébániára, hogy delet harangoz-
zon. A sekrestyés bácsi már várta és kezébe adta a to-
ronykulcsot.

Tegnap azonban hiába kérte, nem kaphatta meg. Hogy miért? Egyszerűen azért, mondta a sekrestyés bácsi, mert ma nagypéntek van, Jézus halálának évfordulója. Mind a három harang elment Rómába a Szentatyához. Laci hitetlenül nézett a sekrestyés bácsira, de ő tovább mesélte.

– Tegnap, nagycsütörtökön, mikor a plébános atya a Dicsőséget énekelte, minden csengő és minden harang megszólalt templomunkban. Nagycsütörtök nagy ünnep, mert ekkor volt az utolsó vacsora, amelyen Jézus nekünk adta az Oltáriszentséget. Szebben szolt még az orgona is, de hamarosan elhallgatott. Bevitték a csöngőket a sekrestyébe és ezután kereplővel jelezték a ministránsok a szentmise fontosabb eseményeit.

A harangok elnémultak és elrepültek. De nemcsak a mi templomunkból! Az egész földkerekségről, minden toronyból eltűntek a harangok és Rómába repültek, ahol a pápa, Krisztus földi helytartója lakik. Vajon mit láttak útközben? Minden templomban megfosztott oltárokat, terítő, gyertya és virágok nélkül. Az emberek szomorúan térdeltek Jézus sírja előtt és bűneikre gondoltak. Ez „nagyon tetszett” a harangoknak és vidáman repültek keresztül a havas Alpokon. Közben találkozottak a többi haranggal is. Sokan messze Nyugatról jöttek, Amerikából és az egész tengert átrepülték. Jöttek Ázsia, Afrika harangjai és leszálltak a világ legnagyobb temploma előtt, a Szent Péter térre. Itt várakoztak türelmesen két szép szökőkút mellett.

Szombat reggel mindnyájan várakozóan tekintettek arra a palotára, ahol a Szentatya lakott. Hamarosan kinyílt az ablak és a pápa maga előtt láthatta a világ összes harangját. Senki sem látta ezt, csak a Szentatya. Megértette, hogy áldásért jöttek. Ezért imára kulcsolta kezét és nagy szeretettel megáldotta a harangokat, az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében. A harangok egy hangon mondták rá az áment. És abban a pillanatban fölemelkedtek a magasba, mintha csak angyalszárnyakon repülnének. Hamarosan otthon voltak. Mikor érkezett a nagyszombati szentmise, már mind a helyükön voltak. Dicsőségre boldogan zúgott fel hangjuk, hogy hirdesse minden keresztény embernek a nagy örömhírt: Krisztus föltámadott . . .

– De szép mese volt – mondta Laci és nem is kí-

vánkozott már a toronyba. Ehelyett ő is meglátogatta a Szent Sírt és Jézusra gondolt, aki a mi bűneinkért áldozta föl magát a keresztfán.

Az álruhás király (Megváltás)

A régi történetírók jegyezték fel Kodrus király esetét, aki életét áldozta népe megmentéséért.

A dolog úgy kezdődött, hogy Athén városát ellenség támadta meg. Már az egész országot elfoglalták és a nép a város falai között keresett menedéket. Persze az ellenség ezt is ostromolni kezdte. Az ostromlott város lakossága egyre nehezebb helyzetbe került. Élelmük és vizük lassan teljesen elfogyott és betegség kezdte tizedelni őket.

Szorongatott helyzetében a király a delfi jóshoz fordult tanácsért.

– Megadjuk magunkat vagy tovább védekezzünk?

A jósnő azt válaszolta:

– Az ostromlott város fölszabadul, midőn Kodrus király az ellenség kezébe kerül.

Ez a jóslat elterjedt az ellenség táborában is. Ezért a legszigorúbban megtiltották, hogy valaki is bántalmazni merészelje Kodrus királyt. Így hiába jelent meg a legveszélyesebb helyeken, sőt a harc hevében az ellenség táborába is bemerészkedett, senki sem bántotta.

Mikor ezt a király látta, hősi tette szánta el magát. Az egyik éjszaka álruhát öltött és az ellenség táborába lopódzott. Természetesen mindezt úgy csinálta, hogy az örök észrevegyék. Mikor aztán az örök megpróbálták föltartóztatni, ő szembeszállt velük. Dulkodás támadt, amelyben megölték. Csak másnap reggel jöttek rá, hogy Kodrus királyt ölték meg az éjjel. Mikor ezt megtudták, úgy megrémültek, hogy sietve menekültek Athén városának falai alól.

Ezt az ókori történetet alkalmazhatjuk az Úr Jé-

zusra is. A próféták előre megjövendölték: csak akkor törik meg a gonosz lélek és a bűn uralma, ha az Isten fia föláldozza magát érettünk. Ezért a második isteni személy az emberi test álruhájában eljött a földre és megváltó halálával megszabadított valamennyiünket a bűn rabságából.

Hová mégy, Uram?

(Egyház)

– Halló öreg, hová mégy? – kiáltotta az ör, amikor a ragyogó tavaszi fényben egy fehér hajú ember lépett ki a városkapun.

– Az albanói hegyekbe – válaszolta az öreg.

– Talán pásztor vagy te ott? – kérdezte a katona és alaposan végignézte a szegényes külsejű öregembert.

– Igen, pásztor vagyok – válaszolta és elgondolkozva maga elé nézett.

– Mit rajzoltál botoddal a földre? Hadd lássam csak! Nini, egy halat. Talán halász is vagy?

– Igen, halász is vagyok – válaszolta az öreg.

Erre azonban a katona kacagni kezdett. Bekiáltott az őrszobába:

– Helló, Kassziusz, gyere csak ki gyorsan! Itt van egy öreg bolond, aki nem tudja magáról, hogy halász-e vagy pásztor? Ha ez épelméjű, bizuccse fizetek neked egy hordó palermóit.

– No, ne könnyelműsködj, mert könnyen elveszíted a hordó bort – válaszolta Kassziusz. – Én jól ismerem ezt az embert. Valóban pásztor és amellet gyakran halászni is szokott.

– Ilyet se hallottam még – morogta a katona. – Méghogy valaki pásztor és halász legyen egy személyben. Biztosan te is be akarsz csapni engem, a bolondos öreggel együtt. Nincs tréfálkozó kedvem. – Ezzel bement az őrszobába és mérgesen becsapta az ajtót.

– Szent Atyám – lépett Kassziusz Szent Péterhez, mert ő volt az öreg pásztor –, quo vadis, hová mégy?

– Az albanói hegyekbe, mint társadnak mondtam. A híveim rábeszéltek, hogy menjek el Rómából, amíg véget nem ér az üldözés. És én hagytam magam rábeszélni.

– Helyesen tetted – mondotta a katona. – Krisztus nyája nem veszítheti el pásztort. Mikor jobbra fordul a helyzet és alábbhagy az üldözés, újra visszatérsz kö-zénk. Addig majd mi helytállunk. Ha kell, a halálíg. De most már menj, mert néhány katona közeledik a császári őrségből!

Simon Péter elindult a hegyek felé. Isten tudja miért, olyan neheze-re esett a járás. Eszébe jutott, hogy az ő-r előtt pásztornak nevezte magát. De vajon megérdemli-e ő ezt a nevet? Nem béres-e inkább, aki a veszély órájában magára hagyja a nyáját? Eszébe jutottak Jézus szavai: A jó pásztor életét adja juhaiért. A béres pedig, ki nem pásztor, midő-n látja a farkast, elhagyja a nyáját... Péter védekezni próbált. Hiszen nem magam miatt hagytam el a várost. Te tudod Uram, hogy mennyire szeretem híveimet, amint Té-ged is szeretlek. Ki legelteti őket, ha én nem leszek?

Mindez azonban nem vigasztalta meg az apostolt. Az ég minden tavaszi ragyogása ellenére, mintha el-sötétült volna. Sohasem érezte magát ennyire távol az Úrtól, mint most. Egyre fáradtabbak és nehezebbek lettek léptei. Pedig mennyit gyalogolt életében, hogy hirdesse az Úr tanításait! Sohasem számolta a mérföl-deket, ha arról volt szó, hogy lelket menthet meg az örök üdvösség számára. Ma azonban különösen rá-nehezedett az évek terhe.

Midő-n Péter ahhoz a helyhez ért, ahol az ardéatinai út elágazik, lábai ólomsúlyúak lettek és nem tudott továbbmenni. Izzadság ömlött egész testéről és szíve is vadul zakatolt. Irgalmatlanul tűzött a nap és valami szokatlan fényesség ölelte körül. A nagy fényességben kinyílik egy ajtó és feléje jön egy fehér ruhás alak. Homlokát töviskorona övezi, a kezén, lábán, oldalán sebek pirosanak. Az Úr Jézus Ő, ismerte fel Péter

és térdre borult. Megilletődve nézett rá és megkérdezte:

– Quo vadis, Domine? Hová mégy, Uram? – És az Üdvözítő válaszolt. Hangja olyan volt, mint a mennydörgés, de volt benne valami résztvevő szánalom is.

– Megyek Rómába, hogy ott újra megfeszíttessem magam . . .

Ekkor Péter föltápáskodott, mert Jézus szavai szíven ütöttek.

– Ó Uram, nem Te, hanem én megyek vissza – és reszketve nyúlt az Üdvözítő keze után. De csak a levegőbe nyúlt. A fény kialudt, a látomás eltűnt.

Péter fölállt és visszafelé indult. Most egyszerre olyan könnyűek voltak a lábai, mint valamikor régen, midőn Palesztinában kísérgette az Üdvözítőt. Már tudta, hogy mit fog csinálni. Visszamegy a városba és híveivel együtt vállalja a szenvedést, ha kell a halált. Hogy mi lesz az egyházzal? Már ezt is tudta. Visszaemlékezett Jézus szavaira és arra az éjszakára, amikor a Genezáreti tavon viharba kerültek. Hogy féltek akkor! Ő keltette fel Jézust, aki szemrehányóan mondta: Mit féltek, kicsinyhitűek? Bizonyára most is ezt válaszolná apostola aggodalmára. Ne félj Péter! Neked meg kell halnod, éppúgy mint Mesterednek. De a te vértanú kereszthalálod áldás lesz a nyáj számára. Sírod lesz az a szikla, amelyen fölépül az egyház elpusztíthatatlan épülete. Meghalsz, de nem egészen. Élni fogsz mindenkori utódaiddban, a római pápákban.

A pogány kapuőr nagyot nevetett, mikor ismét maga előtt látta az öreg zarándokot.

– Na öreg, már visszajöttél az albanói hegyekből? Hol akarod a nyáját őrizni?

– A város kövein – válaszolta Péter.

– És hol akarsz halakat fogni?

– Róma kútjaiban.

Persze a pogány katona nem gondolt arra, hogy Péter azokra a kutakra gondol, ahol a keresztség

szentségeit szolgáltatják ki. Ezért hahotázva kiáltott be az őrszobába:

– Gyere csak, Kassziusz, a vén bolond visszajött. Képzeld: a város kövén akarja nyáját legeltetni és Róma kútjaiban akar halászni: hahaha...

– Én meg vagyok győződve, hogy ezt meg is csinálja – felelte komolyan Kassziusz.

– No, akkor te is bolond vagy. Ha nem ismernék, még azt mondanám, hogy te is a keresztények közé tartozol.

Kassziusz nem szólt semmit. Hosszasan nézett az apostolfejedelem után. Nézte, amint ment előre, szembe a halállal.

Az aztékok tanítója

Három ferences barát érkezett Mexikó fővárosába. Éveken át folyt a harc, míg végül a spanyol hódítók hatalmukba kerítették az országot. Az ember szíve összeszorult, midőn végigment a fölégetett falvakon, tönkretett földeken, véres templomok megtört lépcsőin. Don Fernando Cortez, Mexikó meghódítója, barátságosan fogadta a három lelkiatyát.

– Boldog vagyok, hogy itt üdvözölhetem Önöket. Remélem, szerencsésen utaztak?!

– Sajnos, ezt nem mondhatjuk. Meglehetősen viharos volt a tenger – felelte János atya –, de mindez semmi ahhoz a szomorú látványhoz képest, amit az országban láttunk.

– Talán a véres azték emberáldozatokra gondolnak? – kérdezte a helytartó.

– Igen, erre is. De még inkább a spanyol hadak pusztítására.

– Hát bizony a háború nem játék! Egy országot sem lehet vér és könny nélkül meghódítani.

– A mi Urunk Jézus Krisztus saját vérént ontotta és nem akarja, hogy idegen vér kiontásával terjesszük az ő országát.

A hódító arcát előntötte a pír. Járkálni kezdett a szobában, majd így szólt az atyákhoz:

– Higgyétek el, hogy mindent megtettem és igyekeztem elkerülni a felesleges vérontást. Azt is tudom, hogy az igazi munka most következik. Helyre kell állítani a békét a szívekben. Ehhez kérem az önök segítségét. Először azt kérem, hogy a szomszédos városba, Tezcuocóba menjenek. Itt jelöltem ki szállásukat, az egykori császári palotában.

– Szent Ferenc fiai nincsenek hozzászokva ahhoz, hogy palotában lakjanak – próbált ellenkezni János atya. – Szívesebben lagnánk egy szegényes kunyhóban.

– Ezt elhiszem, kedves atyám, de én azt szeretném, ha a bennszülött gyermekek számára iskolát nyitnának. Ehhez pedig helyre van szükségük.

Így történt azután, hogy a ferences atyák bevonultak a palotába. A legnagyobb teremben rendezték be a kápolnát. Majd gyorsan nekiláttak, hogy elsajátítsák a mexikói bennszülöttek nyelvét. Ixtilxochitl herceg azt tanácsolta az atyáknak, hogy ne igen mutakozzanak az utcákon papi öltözékben. Ők azonban nem törődtek a figyelmeztetéssel és azzal sem, hogy gyakran ellenséges pillantásokat vetettek rájuk a járőrök. Ez a város egyébként is a pogányság középontja. A szigorú parancs ellenére szüntelen folyik az embervér a pogány istenek oltárán. Mert az aztékok embereket áldoznak isteneiknek.

– Nem is templomok ezek, hanem vágóhidak – jegyezte meg Péter atya. – A legjobb lenne valamenynyit fölégetni.

– Türelem, türelem – nyugtatta meg társait János atya. – Ha a nép megtér, jómaga fogja lerombolni régi templomait.

– Addig azonban sok ártatlan vér fog kiömölni a démonok tiszteletére – sóhajtott föl Péter atya.

A hithirdetők munkája igen nehezen indult. A bennszülöttek gyűlölködve néztek a fehér betolakodókra. Ixtilxochitl herceg a ferences atyákra bízta

gyermekai nevelését és példáját több előkelő család is követte. Péter atya azték nyelvű katekizmust szerkesztett és a következő évben számos felnőttet és gyermeket megkeresztelhetett. Így alakult meg az első egyházközség ebben a pogány városban. Mivel a ferences atyák nem érezték jól magukat a palotában, hozzáláttak egy kolostor és iskola építéséhez. Egyre több szülő hozta gyermekét az iskolába. Persze az indián gyermekeket nem volt könnyű megtéríteni. Dacos arccal ültek a padban és az atyák kérdésére nemegyszer tüntető hallgatás volt a válasz. Péter atya azonban, aki kifogástalanul beszélt nyelvüket, megolvasztotta a jeget. Hamarosan a gyermekek lettek Krisztus legbuzgóbb apostolai. Mindent elkövettek, hogy szüleiket is megnyerjék a keresztény hit számára. Még az utcákon járva is azokat a szent énekeket fújták, melyekre Péter atya oktatta őket. De a gyermekek is tudtak egy régi azték éneket, melyben a kereszténység jövődölésére ismerhetünk. Az ősi maya ének így hangzik:

„A világ tizenharmadik százada végén,
Amikor Itza és Tanach városok virágkorukat élik,
Az Úr jele megjelenik az égen
Csodás hajnal fénye világítja meg a földet.
A keresztre fog nézni minden nemzet.
Akkor egy atyja lesz mindenkinek, Itzalanos,
Egy testvéretek, Tancah lakói.
Fogadjátok szívesen a szakállas vendéget.
Aki az Úr jelét hozza számotokra,
Ő a tenger Istene, hatalmas és irgalmas ...”

Az aztékok ezenkívül tudtak a vízőzönről, istenük születéséről, egy szüzzől. Valami keresztségtől is tudtak, mert az újszülött gyermekek mellét és homlokát vízzel hintették meg, hogy ezzel tisztára mossák szívüket.

A pogányok is megvallották bűneiket a papoknak, akik ezt senkinek sem árulhatták el. Még valami ál-

dozásféle szokásuk is volt ezeknek a pogányoknak. A megölt gyermekek vérére liszttel keverték össze és ebből sütöttek kalácsot. A missziós atyák mindebben az őskinyilatkoztatás maradványát látták és föl is használták hithirdető munkájukban. Így aztán egyre többen járnak az oktatásokra és egyre többen kereszteselkednek meg. Ezt persze nem nézik jó szemmel a pogány papok. Mindent elkövetnek, hogy a tömeget a keresztény papok ellen lázítsák. Történt az egyik nap, hogy a kolostor növendékei a piactér felé sétáltak. Egyszer csak fölűnik egy pogány pap tarka köntösében. Mindenféle bűvészmutatvánnyal igyekszik magára vonni a járókelők figyelmét.

– Mi történik itt? – kérdezi az egyik keresztény tanuló.

– Hát nem látjátok, hogy maga Ometochli isten jelent meg közöttünk? Lassan a pap is magához tér önkívületi állapotából és haragosan néz a gyerekekre. Így szól hozzájuk:

– Miért hagytátok el az isteneket és miért csatlakoztatok az idegenekhez? Az istenek még bosszút állnak ezért rajtatok.

– Mi nem félünk a pogány istenektől és a te ördögi ábrázatodtól sem – feleli bátran Ixtilxochitl herceg egyik fia.

Közben az egész piac izgalomba jön. Fenyegetően néznek az ifjakra, akik szembe mertek szállni a pogány pappal. Ekkor a keresztény ifjakban is megpezsdül a vér, föltámad verekedő kedvük. Juan odalép a pogány pap elé, aki egyre lázítja a körötte összegyűlt tömeget.

– Látni akarjuk, hogy valóban isten vagy-e – szól hozzá gúnyosan. Ezzel megragad egy követ és a pogány pap fejéhez vágja. – Rajta barátaim, bánjunk el ezzel az ördöggel! – A tömeg szinte megbénul a nem várt támadástól. Repülnek a kövek és a pap eszméletlen fekszik a földön. Senki sem mer védelmére kelni, Istenítéletet látnak halálában. A győztes fiúk pedig énekelve vonulnak a kolostorba.

Péter atya megdöbbenve értesült tanítványai viselkedéséről. Nehezen sikerült beláttatni velük, hogy amit tettek, nem illik a keresztény ifjakhoz. Mikor azonban tudomást szerzett az újabb és újabb emberáldozatokról, jómagá is cselekvésre szánta el magát. Tanítványaival együtt megrohanta a pogány templomot és fölgyújtották. A megdöbbenő pogányok tehetetlenül nézték, miként ég hamuvá régi szentélyük.

– Úgy látszik, a keresztények Istene erősebb nálunk – morogták magukban és csalódottan elvonultak.

Sajnos, a későbbi spanyol helytartó igen kegyetlenül bánt az indiánokkal. Csak a ferences atyák védelmezték őket a gyarmatosítók kegyetlenségével szemben. Péter atya 50 évig élt közöttük és mint az indiánok atyja, kiérdemelte a nép szeretetét. Sírházhoz még ma is hálás szeretettel zárandokolnak Mexikó szegény hívei.

Indián saruk a pápának

A sápadt őszi nap utolsó fényeit szórta a kis házikó ablakára. A hunderipp indiánok lelkiatyja, páter Roure lakott benne. Amerika legészakibb vidékén vagyunk és itt bizony hamar esteledik. A lelkiatyja meggyújtja az olajmécsesét és előveszi breviáriumát. Már öt éve lakik az indiánok között teljes elhagyatottságban. Csak nagyritkán téved erre egy-egy rendtársa. Évenként kétszer meglátogatja püspöke és havonként egyszer jön ki egy szán, hogy ellássa a legfontosabb szükségleti cikkekkel. A legutóbbi küldeményben igen kedves és becses ajándék érkezett. Egy ablaküveg, amivel szerény otthonát világosabbá tehetné. Most is ezen néz ki a végtelen hómezőkre.

Magányossága és szegénysége ellenére, a lelkiatyja teljesen elégedett sorsával és senkivel sem cserélt volna. Igen szereti rézbőrű gyermekeit és azok is mint jószág atyjukat szeretik. Igen sokan megtértek közü-

lük és hamarosan egy keresztleletlen sem lesz a hunderipp indiánok között. Persze azért a pogányság maradványai ma is megtalálhatók az indiánusok lelkében. Igen babonások és ez sok bajt okoz a lelkiatyának. Még a keresztények is gyakorta késeket, nyilakat dobálnak a vízbe, hogy kiengeszteljék a vihar istenét. Sajnos, még ennél is rosszabb és veszedelmesebb babonáik is akadnak.

Néhány nappal ezelőtt egy asszony kereste fel és szörnyű dolgot mesélt neki. Az egyik nap farkas jelent meg házuk előtt. Egy indiánt tépett szét és mivel embervért és emberhúst ízlelt, „tabu”-nak tartották, tehát olyan valaminek, amit nem szabad bántani. Senki sem mert fegyvert fogni ellene. Ott settenkedett a házak között, míg végül sikerült belopóznia az egyik kunyhóba. A ház ura, a férfi rémülten kiszaladt és elrejtőzött az erdőben. Az asszony egyedül maradt gyermekével. A férfi azonban ráparancsolt, hogy ne merje bántani a farkast. Ő azonban nem törődött a néphiedellel, hanem egy fejszével alaposan fejbe vágta és megölte a farkast. Mikor a férj visszatért, megdöbbenve látta a hóra kiterített állatot. Azonnal feleségére támadt:

– Hogy merted megölni ezt a farkast, mely emberhúst evett? És éppen az én fejszémmel csináltad ezt? Hát nem tudod, hogy egy asszonynak nem szabad férje fejszéjéhez nyúlania? Nincs más hátra ezek után, meg kell halnod.

Már föl is emelte fejszéjét, hogy lesújtson feleségére. Ekkor azonban a falon függő feszületre tévedt tekintete és eszébe jutott, hogy ő tulajdonképpen keresztény. Ezért nem bántotta az asszonyt és beérte azal, hogy elűzte otthonról. Csak nagy nehezen sikerült rábeszélnie a lelkiatyának, hogy visszafogadja.

Ebből is látható, hogy a missziós atyának milyen nagy türelemre van szüksége. Nemigen szeretnek tisztalkodni és egész állatkertet hordanak ruháikban. Annyi azonban bizonyos, hogy egyik törzs sem hallgatta olyan figyelemmel az evangélium tanítását, mint

a hunderipp indiánok. Ha szentmisét tart az atya, a kis kápolna zsúfolásig megtelik. Ilyenkor persze az is megtörténik, hogy egy-egy indián nem tud ellenállni a kísértésnek és mikor a lelkiatya befordul az oltár felé, rágyújt a pipára.

A napokban egy indián ezzel a kéréssel kereste föl: engedje meg, hogy idős feleségét egy fiatalabbal cserélje föl.

Mikor a lelkiatya erre nemet mondott, az indián fenyegetőzni kezdett. Éppen egy új zsoltárimába kezdett, mikor hirtelen lövés hallatszik. Csörömpölve hull le az ablak üvegje és a golyó a lelkiatya feje mellett süvít el. Páter Roure kinéz az ablakon és a holdfényben megpillantja a hűtlen férjet, aki valóra váltotta fenyegetését. Szerencsére sikertelenül. Miközben a támadó elmenekült, a lelkiatya szomorúan nézi tönkrement ablaküvegét. A jeges szél befúj a szobába. Újra csak egy falemezzel kénytelen az ablak helyét betakarni. A következő éjszaka ismét veszélybe kerül élete. Kunyhójának mennyezete megroppan és a hatalmas hőmennyiség nyomására leszakad. Csak az utolsó pillanatban sikerül a sarokba ugrania és így megmenteni életét. 33 évig lakott a lelkiatya rézbőrű indiánjai között, amikor végre elhatározta, hogy elmegy és meglátogatja Rómában a Szentatyát. Mivel öreg és gyenge, arra akarja megkérni, hogy valaki mást küldjön maga helyett. Mindezt persze elmondja néhány törzsfőnöknek is. Ezek így szólnak hozzá:

– Rendben van! Megértjük, hogy látni akarsz a törzsfőnöködet, a pápát. Elmehetsz, de okvetlen vissza kell jönnöd! Annyi éven keresztül igen megszerettünk. Közöttünk kell maradnod! Te már érted a nyelvünket. Azt eszed, amit mi, úgy élsz, mint az indiánok. Ezért csak akkor engedünk el, ha megígéred, hogy visszajössz hozzánk.

– Megígérem – felelte a lelkiatya ünnepélyesen.

– Mivel pedig igen hosszú út áll előtted – mondták a törzsfőnökök –, 100 pár indián sarut hoz-

tunk neked. Reméljük, hogy ez elég lesz és kitart a hosszú úton.

– Valószínű – válaszolta mosolyogva a lelkiatya.

– Hogy pedig ne menj üres kézzel, hoztunk egy darab pemmikant, amit a legügyesebb asszony készített. Azután itt van egy nagy darab füstölt rénszarvas hús, meg egy bőrből készült papucs. Ezt vidd el ajándékba a pápának. Reméljük, hogy meg lesz elégedve vele.

1909 tavaszán indult útnak Roure atya. Mikor a Vatikánba érve átadta X. Pius pápának az indiánusok ajándékát, a Szentatya arca földerült és jót mulate rajta.

– Atyai áldásom küldöm rézbőrű gyermekeimnek – mondotta meghatottan. – Ha minden hívem ilyen buzgó lenne, mint a te indiánjaid, én lennék a legboldogabb pápa.

– Igaza van szentséges Atyámnak – válaszolta az idős hithirdető –, az én indiánjaim minden civilizáció nélkül élnek, de hitük olyan tiszta, mint talán senkié Európában.

És ígéretéhez híven páter Roure visszatért indiánjai közé és még két évig működött közöttük. Ekkor püspöke még északabbra küldte, hogy itt hirdesse Isten igéjét.

A rabszolgák rabszolgája

(Misszió)

Szomorú történet a rabszolgák története. Nem is olyan régen, főleg Afrikában és Amerikában úgy adták és vették az embereket, mint az állatokat. Kegyetlen üzletemberek összefogdosták a négereket és idegen országokba szállították. Itt aztán jó pénzért, mint valami igavonó állatot eladták. Hiába tiltakozott ellene a Szentatya. A magukat kereszténynek nevező, de valójában pogány kereskedők rá sem hederítettek. Így

került sok-sok néger Amerikába, ahol rabszolgaként tengették életüket.

Körülbelül három évszázaddal ezelőtt történt. Egy portugál hajó közeledett Amerika partjaihoz. A hajó rakománya: néger rabszolgák. Egész nap a hajó sötét belsejében tartották őket. Naponta egyszer kaptak enni és inni.

– No, megdöglött valaki? – kérdezte a hajó kegyetlen kapitánya.

– Úgy látom, három halott van közöttük – szolt az egyik matróz.

– Nini, ez a hatalmas fickó is meghalt? Milyen kár érte!

De ebben a percben a halottnak látszó óriás néger fölugrott és torkon ragadta a kapitányt. Alig tudták kiszabadítani matrózai. Büntetésül megkorbácsolták és összekötözve dobták a hajófenékbe.

Mikor a kikötőbe érkeztek, egy kcpott bárka úszott a hajó mellé.

– Hej, újra itt van ez az átkozott csuhás! – morgott a kapitány, amikor a jezsuita atya fölmászott a fedélzetre. A kapitány tudja: engedélye van a kormányzótól, hogy minden hajót meglátogasson. Ezért nem mer ellenkezni.

– Vannak négerek a hajóján? – kérdezi a lelki-
atya.

– Nem nehéz kitalálni az ilyesmit – morogja a kapitány.

– Engedjen akkor hozzájuk!

Tíz éve vigasztalja a négereket és mindenki ismeri Kláver Pétert, a négerek rabszolgáját.

– Figyelmeztetem atyám – mondja a kapitány –, hogy a mi négereink valóságos ördögök. Még bilincsbe vert kezükkel is megfojthatják. Néhány fegyveres katonám majd elkíséri Önt.

– Köszönöm, kapitány, nincs szükségem fegyverekre.

Állati üvöltés fogadja a lelkiatyát. A néger rab-

szolgák fölgráznak és öklüket rázzák. A lelkiatya azonban a saját nyelvükön szól hozzájuk:

– Isten nevében, a megfeszített Krisztus nevében jöttem.

Erre az emberek elcsendesednek. Ketten, hárman keresztet vetnek, a többiek hallgatnak.

Péter atya pedig kibontja zsákját és ennivalót vesz elő. Az éhes emberek mohón nyúlnak az étel után. Egy 16 éves fiú azonban nem.

– Nem akarok enni! Meg akarok halni! A fehér ember zsírt főz a csontomból és véremmel festi meg zászlóit.

– Nem, ilyesmi nem fog történni, fiam – vigasztalja a lelkiatya a kétségbeesett ifjút. – Egyél csak nyugodtan.

Közben megpillantja az összekötözött Wolofot.

– Mi történt ezzel? – kérdezi a matróztól.

– Egy hajszálon múlt és majdnem megfojtotta a kapitányt. Valóságos ördög...

Péter atya mégis odamegy hozzá.

– Értsd meg testvérem, hogy segíteni akarok rajtad...

– Wolofnak egyetlen fehér ember sem testvére!

– Mégis megtanulod majd, hogy testvérednek nevezd – szól szelíden a lelkiatya és elbúcsúzik kedves négereitől – Holnap ismét visszajövök – mondja. – Mindennap, amíg hajótok itt tartózkodik.

A fedélzeten így szól a kapitányhoz:

– Tisztességesebben bánjon a foglyokkal! Adjon nekik többet enni és inni és legalább kisebb csoportokban engedje őket a fedélzetre. Vagy azt gondolja, hogy megveszik az olyan embereket, akik alig állnak a lábukon?

A hajó egy hétig vesztegel a kikötőben és Péter atya mindennap meglátogatta a rabszolgákat. Mindenki bizalommal fogadja, csak Wolof marad zárkózott. Végre kiszállhatnak. A betegeket kórházba szállítják. Itt ismét találkoznak Kláver Péterrel. Gyakran

látták, hogy a legalantasabb munkákat végzi. Mande Fu, egy fiatal néger megkérdezi:

- Ki vagy te?
- A néger rabszolgák rabszolgája.
- De hát miért vagy te is rabszolga?
- Mert szeretlek titeket.

És a szeretet szavát a négerek is megértik. Szívesen hallgatják tehát a lelkiatya tanítását. Persze sokan nem értik a nyelvet. Sokat segít azonban Mande Fu, aki több néger tájszólást is beszél.

Néhány nap múlva jönnek a vevők és miként az állatokat, megvizsgálják a négereket. Wolof egy kocsmesterhez kerül. Itt marad tehát a városban.

Már csak Mande Fu maradt az emberpiacon.

- Tíz aranyat adok érte - szól az egyik farmer.
- Én húszat! - kiáltja valaki.
- Húszat egy ilyen gyenge fickóért? Ugyan ki ez a bolond?

- No, senki többet? - kérdi a kereskedő. - Ki veszi akkor meg húszért?

- Én - szól Péter atya, és magához öleli az ifjú négert. - Te leszel az én tolmácsom!

Ettől kezdve mindenhova együtt mennek. A hajókra, kórházakba, barakkokba, ahol jót tehetnek a szerencsétlen emberekkel. Tízezer embert keresztelt már meg és százezret a későbbi évek folyamán. A templomban őket gyóntatja először és a fehéreknek várni kell, amíg végez kedves négereivel. Az egyik nap különös örömben részesül, Wolof, a törzsfőnök keresi föl és kemény nyakát a keresztvíz alá tartja. Az atya jósága az ő kemény szívét is megpuhítja...

Persze igen sok fehér ember haragszik Péter atyára. Néha még az utcán is hangosan szidják, ha találkoznak vele. Őt azonban az ilyesmi nem keseríti el. Szava nem némul el és minden erejével harcol a néger legелеmibb emberi jogaiért. Életének utolsó éveiben teljesen megbénul. Mande Fu, a hűséges munkatárs marad csak mellette. Karjában viszi min-

den reggel a kápolnába. 1654-ben hal meg, miután a négerék rabszolgája utoljára megáldja szeretett véenceit . . .

A pampák lovasa

(Missziók)

Az 1854-es évben szinte naponta megszólal a turini templom lélekharangja. A kolera szörnyű és félelmetes aratását tartja. Naponta 50–60 a halottak száma. A kórházak már nem tudják befogadni a betegeket. Ami még ennél is rosszabb, nagy a hiány a betegápolókban.

Ebben a nehéz helyzetben Don Bosco, az ifjúság lelkiatyja felszólítja fiait: segédkezzenek a betegek ápolásában! Szavára 44 ifjú jelentkezik a kórházakban és ápolják a betegeket. Az egyik délután Margit nénit, Don Bosco édesanyját fölkeresi az egyik ifjú. Egy tiszta lepedőre lenne szüksége egyik betegének. Margit néni átkutatja a szekrényt, de egy asztalterítőnél nem talál egyebet. Ezt adja hát oda a fiúnak, János elszalad és viszi a tiszta ruhát a kórházba. Mikor este hazajön, érzi, hogy nincs egészen rendben. Nagyon szédül és ágyba kívánczik. Semmi kétség, ő is megkapta a szörnyű betegséget. Napokon át élet és halál között vergődik, Margit néni állandóan ott van a betegágya mellett. Az orvosok már lemondtak róla. Azt tanácsolják Don Boscónak, hogy adja föl a fiúnak a betegek kenetét.

– Mit gondolsz, Jánoskám – kérdi a fiútól –, mi jobb: meggyógyulni vagy a mennybe jutni?

– Jobb a mennyországba menni – válaszolja a fiú és mosoly csillan meg az arcán.

– Így van rendjén – bólint Bosco atya. – Most azonban a Szűzanya segítségével mégis meg fogsz gyógyulni. Azután jelentkezel majd a papneveldőben és Jézus papja leszel. Azután elmégy, nagyon, nagyon messze . . .

Másnap alábbhagyott a láz és néhány nap múlva János is fölkelhetett az ágyból. Még nagyobb buzgósággal látott a kolerás betegek ápolásához.

Huszonegy évvel később Argentínában találkozunk vele. Ő is részt vesz a szalézi atyák első igehirdető vállalkozásában. Hat áldozópap és négy segítő testvér indul Don Bosco áldásával a lelkek megmentésére. Szerencsés utazás után Buenos Airesbe érkeznek. Itt azonnal a helybeli püspök atyához sietnek.

– Nehéz időkben érkeztek hozzánk – szól hozzájuk gondterhelt arccal a püspök. – Az ország diktátora nem kedvez az egyháznak. Különösen gyűlöli a jezsuita atyákat. Az elmúlt évben a fölízgatott tömeg megrohanta templomunkat. Fölgyújtották és az atyákat elűzték. Nem volt mit tennem, átok alá helyeztem az egész plébániát.

– Oldja fel az átkot és küldjön minket arra a plébániára – szólta Don Cagliero, a hithirdető atyák vezetője. – Isten segítségével jobb belátásra bírjuk a megtevesztett embereket.

– Önök az egyházmegye legnehezebb plébániáját kérik. Százezer lelket számlál, de a hívek közössége példa nélküli. Aki ide bemerészkedik, életét is kockáztatja.

– Ha ez a helyzet, akkor még inkább szükségük van lelkipásztorokra.

– Rendben van – szólta a püspök –, próbálják meg!

Nagy buzgalommal látnak munkához a szalézi atyák. Midőn meghúzzák a harangokat, mindössze néhány gyerek és öreg nénike jelenik meg. A lelkiatyák azonban nem keserednek el. Meglátogatják az embereket otthonaikban és munkahelyükön. Különösen a szegények, a nyomorgók felé fordulnak nagy szeretettel. Gyakran be se engedik, vagy durván kiutasítják lakásukból. Lassan azonban olvadozni kezd a jég. Mindenekelőtt a betegeket és a gyerekeket karolják fel. Vasárnaponként egyre többen jelennek meg a szentmiséken. Sokan fölkeresik a gyóntatószéket

és hosszú évek után bűnbánatot tartanak. Az Úr elhanyagolt szőlője föléled és szép termést hoz.

Néhány év múlva új kolostort építhetnek és olasz kedvesnővérek is érkeznek. Ezzel azonban nem érik be a lelkiatyák. Szomorúan hallgatják a pusztaságból, a pampákról jövő híreket. Itt élnek az indiánok, akik gyakran megrohanják és fölégetik a falukat. A férfiakat megölik, a nőket és gyermekeket elhurcolják. Az argentin kormányzat véres hadjáratot vezet ellenük. Sikerül is legyőzni őket és az indiánok visszaszorulnak a Rio Negro mögé. Közben a missziós atyák megtanulták az indiánok nyelvét és elhatározzák, hogy a harc elülte után fölkeresik őket.

Don Cagliero vezeti a kis csapatot. A Rio Negro folyó partján fekvő őserdőkben találkoznak az első indiánokkal. Természetesen gyanakodva fogadják a fehér atyákat. Csak akkor nyugosznak meg, mikor látják, hogy fegyver, puska nélkül jöttek. Hamarosan tapasztalják, hogy a fekete ruhások mint barátok érkeztek hozzájuk. Szívélyesen megvendégelik őket. Ebben persze nem sok köszönet volt. Szegény atyák borzalmas kínok közepette nyomják le az indián eledeleket. Ezután egy tüztáncot rendeznek vendégeik tiszteletére. Órákon át ugrálnak trombiták szavára a lángok között, míg kimerülve a földre rognak.

A lelkiatyák a folyóparton építik fel kunyhójukat és első templomukat. De ennél is nehezebb munkát jelent a pogány hiedelmek és babonák leküzdése. Igaz, hogy ők is hisznek egy Seson nevű legfőbb lényben, aki azonban mit sem törődik a világgal. Ezenkívül hisznek az erdei szellemekben és nevetséges babonákkal védekeznek ellenük. Időről időre bekenik magukat a férfiak fehér festékekkel és bikafejet tesznek a fejükre, hogy így űzzék el a gonosz szellemeket. Mindez persze megnehezíti a lelkiatyák munkáját. Mégis néhány év alatt jó néhány ezer indiánt megkeresztelnek és erkölcsüket is megszelídítik.

Erdei állomásukról gyakran fölkeresik a többi indián törzset is, hogy nekik is hirdessék Jézus tanítá-

sát. Új atyák is érkeznek és munkájukat szemmel láthatóan Isten áldása kíséri. Buenos Airesben, valamint Rómában is nagy figyelemmel kísérik a szalézi atyák tevékenységét. Don Bosco kívánságára Don Cagliero atya Rómába utazik, ahol aztán püspökké szentelik. Margit néni boldogan csókol kezét az új püspöknek, akit egykor Cagliero Jánosnak hívtak és ő ápolt szörnyű betegségében. Don Cagliero természetesen visszatér munkahelyére és tovább végzi áldozatos munkáját. Az egyik nap éppen a Kordillerák között lovagolt hűséges kísérijével. Egyszer csak fölágaskodik a ló és gazdáját a hatalmas sziklafalhoz löki. Társai megdöbbenve sietnek hozzá. Fáj valamije, főtisztelendő atya? kérdezi Milanesio. Ó, ne aggódjatok! Lehet, hogy eltört néhány bordám, de ez nem olyan nagy dolog.

Rákötözik a lóra és úgy viszik a legközelebbi településig. Mikor fölgyógyul, ismét Rómába utazik. Itt segítséget kér a pápától. Fölkeresi szeretett lelkiatyját, Don Boscót is. Már nagyon beteg és érzi halála közeledését. Mikor magához tér, így szól tanítványához:

– Menjetek Afrikába, menjetek Ázsiába és mindenhol tanítsátok az embereket Jézus és Mária szeretetére!

Don Cagliero visszautazik állomáshelyére. 25 év alatt harmincezer kilométert lovagolt állandó életveszély közepette. Számtalan plébániát alapít, kórházakat, iskolákat épít. Kevés szabad idejében muzsikával foglalkozik. Körülbelül száz zeneművet ír, köztük hat misét.

1915-ben XV. Benedek pápa bíborossá nevezi ki és az Örök Városba hívja. Életének hátralévő éveit itt tölti el a pápa közelében...

Aki titeket megvet, engem vet meg (Isten oltalmában)

Brazíliában járt hithirdető atya beszélt el a következő történetet:

Az egyik városban igen buzgó lelkipásztor működött. Megkövetelte és lassan el is érte, hogy a nők tisztességes ruhában járjanak a szentmisére. Az egyik vasárnap mégis megtörtént, hogy a földbirtokos leánya meglehetősen kivágott ruhában jelent meg a templomban. A lelkipásztor tapintatosan figyelmeztette, hogy ilyen ruhában nem illik a templomba jönni. Ahelyett, hogy ezt belátta volna a leányzó, megsértődött és kirohant a templomból. Otthon elújságolta szüleinek és hiú édesapja azonnal elhatározta, ezért bosszút áll a plébánoson. Összebeszélt néhány barátjával, akik mint afféle üzletemberek, jó pénzért mindenre hajlandók voltak. Elhatározták, hogy elrejtőznek a szobában és megölik a plébánost.

Mikor egymás között mindent megbeszéltek, a földbirtokos üzent a plébánosnak: azonnal jöjjön el, mert súlyosan megbetegedett és gyónni szeretne. A plébános sejtette ugyan, hogy valami rosszban sántikálnak, de mégis eleget tett a kérésének. Amikor megérkezett a házhoz, a betegnek mondott földbirtokos az ablak mellett állott és nézte a közeledő papot. Majd gyorsan lefeküdt az ágyba, míg társai az ágy alá bújtak. Mikor a pap belépett a házba, az asszony és leánya erőltetett szívélyességgel üdvözölték. Azután bevezették a beteg szobájába. Visszavonultak, hogy az állítólagos beteg meggyónjon. A pap akkor nevéen szólította a földbirtokost. Ez azonban nem válaszolt. Ekkor a pap megfogta ütőerét és látta, hogy a földbirtokos már halott. Mélyen megindulva lépett ki a szobából és így szólt annak feleségéhez:

– Sajnos későn érkeztem. Férje meghalt. – Hogy ezután mi következett, elgondolhatjátok. Az özvegy és leánya sírva vallották be, hogy férje gyilkos me-

rényletet tervezett a plébános ellen. Isten azonban megvédte buzgó szolgáját.

A halál és a császár

Az osztrák császárokat az ősi spanyol szokás szerint temették el a bécsi kapucinusok templomában. A temetésen részt vettek az ország előkelőségei, hogy a halott császárnak megadják a végtisztességet. A temetési szertartás végeztével levitték a koporsót a kriptába, melynek ajtaja mindeddig zárva volt. Az udvarmester a koporsó előtt lépkedett és megzörgette az ajtót. A kapu mögül fölhangzott az egyik kapucinus atya kérdése:

– Ki kopogtat?

Az udvarmester így válaszolt:

– Méltóságos császárunk apostoli fönsége.

Erre a kapucinus atya azt felelte:

– Nem ismerem.

Egy újabb kopogtatás törte meg a csendet.

Újra fölhangzott a kérdés:

– Ki kopogtat?

Az udvarmester válaszolt:

– Ausztria–Magyarország császára.

Lassan jött a válasz:

– Ilyet se ismerek . . .

Jött a harmadik kopogtatás és az ezt követő újabb kérdés:

– Ki kopogtat?

– Hazánk atyja, az igazság védelmezője, az erények jutalmazója.

– Nem ismerem – hangzott a könyörtelen válasz.

Az utolsó kopogtatás és kérdés után így válaszolt az udvarmester:

– Egy szegény bűnös kopogtat.

Erre aztán megnyíltak a kriptá kapui és fölcsendült a kapucinus atya szava:

– Bejöhet!

Így temették el hosszú évszázadokon át a Habsburg-uralkodókat, akiket a halál megfosztott minden címtől és hatalmuktól. Mert semmit sem hoztunk magunkkal és semmit se vihetünk el. Nemhiába nevezik a halált nagy rablónak, aki kiveszi kezünkől a mulandó, földi értékeket.

A halál művésze

Húsz éven keresztül vándorolt Szent Ferenc a „Szegénység asszonyával” Umbria napsugaras tájain. Húsz éve hirdette az embereknek Isten üzenetét, húsz éve imádkozott és énekelt Isten dicsőségére. Egy szép napon azonban különösképpen erőt vett rajta a gyengeség. Érezte ezt Szent Ferenc, de nem esett kétségbe. Kitérta karjait és így kiáltott fel: Jöjj kedves testvérem: halál!

Két legkedvesebb szerzetestársa: Angelo és Leo testvérek ettől kezdve mindig mellette maradtak és kívánságára gyakran elénekelték Naphimnuszának a halálról írt versszakát:

Dicsérjen én Uram,
mi testvérünk a testi halál,
mely elől élő ember nem menekülhet.
Jaj azoknak, akik halálos bűnben halnak:
de boldogok, kik szent akaratodban múlnak el,
kiknek a második halál már nem fáj többé.

Az egyik nap arra kérte Pacifikusz testvért, hogy játsszon neki a lantján valami szép éneket. Szegény testemnek, mely oly kegyetlenül gyötrődik, ezzel szerezz némi vigasztalást! A testvér azonban arra gondolt, mit szólnak majd az emberek, ha a halál komoly órájában lantot penget egy szent ágya mellett. Észrevette ezt Szent Ferenc és intett Pacifikusz testvérnek, hogy hagyja a lantot. Isten azonban megjutalmazta áldozatáért hűséges szolgáját. Egy angyal jelent meg éjszaka,

hegedűvel a kezében. Végighúzta a vonót a húrokon és fölcsendült rajta a mennyei muzsika. Ha ezt még egyszer megismételte volna, mondotta másnap reggel Szent Ferenc, akkor menten meghaltam volna a gyönyörűségtől.

Szent Ferenc ekkor még Assisiben tartózkodott. Utolsó kívánsága azonban az volt, hogy kedves kápolnájában, Porciunkulában haljon meg. Társai teljesítették kívánságát és elindultak. Még csak az út felét tehettek meg, amikor Ferenc közeledni érezte halálát és arra kérte társait: álljanak meg és fordítsák Assisi városa felé. Kívánságát teljesítették és ekkor a haldokló szent utoljára még szülővárosán pihentette tekintetét. Azután lassan felemelte sebhelyes kezét és búcsút intett a kedves tájnak.

Ezután társai tovább vitték és az angyalos Mária templomnál tették le újra. Ekkor már egészen közel lépett Szent Ferenchez a haláltestvér. Még egyszer megáldotta társait és mindazokat, akik valaha is belépnek rendjébe. Mint egy utolsó ajándékot, magára vette a halotti köntöst és megkérte Leone testvért, hogy még egyszer énekelje el a Naphoz írt himnuszát.

Magasságos, mindenható, jóságos Úr
tied a dicséret, a dicsőség és
tisztelet és minden áldás.
Csak téged illet, magasságos,
kinek nevét említeni nincs ember,
aki méltó.

Dicsértessél, én Uram,
dicsérjenek minden teremtményeid,
kiváltképpen testvér urunk a Nap,
ki a napokat számunkra megvilágítja;
ő, a szép és nagy fényességgel ragyogó,
ki tőled hoz jelentést, magasságos.

Dicsérjenek én Uram, Hold asszony-
testvérünk és a csillagok,
melyeket az égben tündöklőn drága
szépnek alkottál.

Dicsérjen, én Uram, mi testvérünk a szél,
a levegő, a felhő s a derűs és zord idő,
mellyel teremtményeidet látogatod.

Dicsérjen én Uram testvérhúgunk a víz,
mely dolgos és alázatos, tiszta és drága szűz.

Dicsérjen én Uram, mi asszonytestvérünk az
anyaföld,
mely fenntart és kormányoz,
és sokféle gyümölcsöt, színes virágokat
és füveket terem.

Dicsérjen én Uram,
akik megbocsájtanak a te szerelmedért
és viselik betegségek és háborúságok
szenvedéseit:
boldogok ők, kik béketűréssel viselik
mert magasságos, te koronázod meg őket.

Dicsérjen én Uram,
mi testvérünk a testi halál,
mely elől élő ember nem menekülhet.
Jaj azoknak, kik halálos bűnben halnak;
de boldogok, kik szent akaratodban
múlnak el,
kiknek a második halál már nem fáj többé.

Dicsérjétek és áldjátok Én Uramat,
és adjátok hálát neki és nagy alázatossággal
szolgáljátok őt.

Szombaton, október 3-án estefelé Szent Ferenc tisz-
ta hangon énekelni kezdett. Dávid király zsoltárát
imádkozta: Hangommal az Úrhoz kiáltok, Uramhoz
könyörgöm énekemmel . . . Közben beesteledett és tár-

sai némán álltak betegágya mellett. Valamennyien sítak. Szent Ferenc a zsoltár utolsó sorát énekelte: Vezess ki testem börtönéből, hogy dicsérhessem szent nevedet... Azután csend lett. Odakint megszólaltak a madarak. Ők voltak Szent Ferenc kedvencei. Talán megérezték halálát és ezért énekeltek oly szépen a gyászindulót. Elkísérték énekükkel az örök hazába...

Túl a halálon

Csendes, álmodozó ember volt Simon bácsi és senki sem tudta, miről gondolkozik, mikor hallgatagon üldögélt szobánkban.

Egyszer éppen arról beszélgettünk, hogy milyen lehet a mennyország és mit láthatunk majd akkor, ha trombitaszóra föltámadnak a halottak s eljön Jézus ítélni eleveneket és holtakat. Ki-kí elmondta véleményét, melyek meglehetősen eltértek egymástól. Volt, aki a mennyországot egy hatalmas színházhoz hasonlította, amelyben mindenkinek megvan a maga szerepe. Mások afféle tündérországnak gondolták, amelyben kívánságunk teljesül. Sokszor nevetnünk kellett egy-egy véleményen és végül megállapítottuk, hogy az Úr Jézusnak van igaza. Szem nem látta, emberi szív föl nem foghatja, amit Isten az őt szeretőknek készített. Egy ilyen beszélgetés alkalmával jegyezte meg az öreg Simon bácsi, hogy szeretné elbeszélni egyik érdekes álmát.

Szívesen meghallgatjuk, mondtuk valamennyien és nem is bántuk meg.

Ismertem egy szegény fiúcskát, kezdte elbeszélését, aki egyszer oly súlyosan megbetegedett, hogy minden percben várták a halálát. Az orvosok tanácstalanul álltak betegágya mellett. A szegény fiú láztól és fájdalomtól gyötörve hánykolódott. Lázálmok gyötörték és patakokban folyt testén a verejték. Mellette álltak szülei és testvérei. Amikor a beteg vissza-visszanyerte eszméletét, hallotta a sírásukat és imádságukat. Ez

végtelen jólesett neki és könnyeket csalt a szemébe. Gyakran a szívéhez kapott és ezt suttogetta: levegőt, levegőt! Ekkor az édesapja karjába vette és az ablakhoz vitte.

– Milyen jó vagy édesapám, milyen jó az Isten – suttogetta ilyenkor a kis beteg. Azután újra elvesztette eszméletét és a fájdalom végigvonaglott testén. Úgy érezte, mintha süllyedni kezdene egyre mélyebbre. Egyszerre megkönnyebbült és mintha fájdalmai elmúltak volna. Mintha a lelke különvált volna a testétől és fájdalom nélküli vágyakozással gondolt hátrahagyott testére. Csak homályosan sejtette, hogy történt valami a testével.

De nem sokáig gondolt erre, hanem azt mondta magában: hiszek az Istenben, meg akarom keresni Őt. Legyen vigaszom és reménységem! Mikor körülnézett, egy szellemi lényt pillantott meg és benne őrzőangyalt lát ismerte fel. Nem lehetett látni, hogy milyen idős és úgy nézett ki, mint egy hosszú útra induló vándor. Kézen fogta a kisfiút és vezetni kezdte egy különös vidéken...

Egészen más volt, mint a föld, bár sokban hasonlított hozzá. Itt is voltak fák és házak, utak és folyók, emberek és állatok, akiket ismert is, meg nem is. Nem győzte csodálni a különös változást. Hallgatta a madarak énekét, arcát lágy szellő simogatta és minden olyan jólesően köszöntötte elhaladtukban.

Az angyal falukon és városokon vezette keresztül és látta az emberek életét, mégpedig lelkük életét. Sok lélek hasonlított a sívataghoz, melyben kígyók és vadállatok tanyáznak. Látott veszekedő embereket, akik lelkéből úgy szállt felfelé a harag, mint a vizes fa füstje. Látta a hazugság, a jogtalanság folyóit és az emberi gonoszság hegycsúcsait. A kisfiú ijedten kapott az angyal kezéhez. Ő azonban fölfelé nézett és ezt tette a kisfiú is. Ekkor megpillantotta a mennyország fényeit és ez szent örömmel töltötte meg lelkét.

Már nem is tudta, hogy mióta vándorolnak e különös vidéken. Egy napja vagy ezer éve? Arcát egyre

az ég felé fordította és így lépkedett a csillagok mezején. Kezeit imára kulcsolta és a bűnös világért könyörgött. Estére hatalmas síkságra érkeztek, mely fehér sátrakkal volt beborítva. Itt teljes volt a csend. Az egyik sátor előtt öreg embert pillantott meg, aki parányi tűz mellett melegedett. Hozzá vezette az angyal. Az öregember úgy tett, mintha már régóta várt volna rá. Ismerős volt az arca, de nem tudta mégsem, hogy kivel áll szemben. Egy darabig csendesen ültek egymás mellett, majd a kisfiú megkérdezte: mondd csak, hol vagyok? A boldogok országában, hangzott a válasz. De hiszen itt minden olyan, akár csak a földön. Bevallom, ennek nagyon örülök... Hát nem egészen, mondta mosolyogva az öreg. Itt nincs bűn, itt nincs szenvedés és ide nem léphet be a halál. A kisfiú jólesően feküdt le a sátorban, amikor három harsonaszó reszkettette meg a levegőt. Sejtette, hogy rendkívüli változások mennek végbe körülötte. Megrendült a föld, mozgásba jöttek az óceánok és lelkében fájó vágó ébredt a teste után. Szerette volna mindazt magához ölelni, ami oly kedves volt a földi életében. Legjobban azonban Isten után vágyakozott. Majd úgy tűnt, mintha egy felfegyverzett hadsereg rohanna végig és őt is a földre tepernék.

Azután csend következett. Majd a csendet halk, de egyre erősödő énekszó váltotta fel. A fiúcska magához tért és ekkor vette észre, hogy ismét van teste, ragyogó, fénylő teste. Újra van lába, keze, feje, de sokkal szebb, mint azelőtt. Ennek láttára felujjongott a lelke és boldogan szaladt végig a virágos réteken. Mert a föld is megváltozott. Nem kellett messze mennie és megpillantott egy ismerős házat. Nagyapjái volt. Ott álltak körülötte az ismerős fák és megértően bólintgatott az öreg hárs. A kapuban nagyapját pillantotta meg, aki kitárta felé karjait. Bevezette a háza és ott rátalált szüleire, testvéreire, akik testben megszépülve ülték körül az asztalt. Az asztalfőn aztán megpillantotta az Istent. A fiúcska boldogsága nem

ismert határt. Most, amikor minden, amit szeretett, körülvette, boldognak érezte magát. Szívéhez kapott szent örömében és a földre zuhant.

Az apa és anya még mindig ott álltak haldokló gyermekük mellett. Hangosan fölzokogtak, mikor látták gyermekük halálát. Meghalt a föld számára. De megszületett a mennyország számára. Sírtak, síratták, pedig örülniök kellett volna. Együtt, az égi mezőket járó boldog lélekkel . . .

Hat után

(Halál)

Bajor Henrik herceg a Szent Emmerán templomban térdelt, atyai barátja és tanítója, Szent Wolfgang sírja előtt. Egyszer csak úgy tűnt, mintha maga előtt látná a szent életű püspököt és valamit írna a szemben lévő falra. És valóban ez a néhány betű állt a falon: post sex, azaz hat után.

Vajon mit jelenthet, gondolkozott Henrik. Talán közeli halálára akarja emlékeztetni szent életű tanítója? Lehet, ezért buzgó imádsággal készült a halálra, amely talán este hat órakor érte is eljön. De elmúlt hat óra és Henrik életben maradt. Talán hat napot kell értenem, gondolta Henrik. De a hat nap is elmúlt és a halál nem jött el érte. Elmúlt hat hét, hat hónap és hat év is, de a halál nem jött. Ekkor meghalt III. Ottó császár és a hercegek Henriket választották császárukká. Kiváló császár lett belőle, mert az a hat év, amely alatt halálára készült, szentté tette.

Te talán még azt gondolod magadban, hogy fiatal vagy és messze a halál. Miért gondoljak tehát reá? Nincs igazad! Senki sem tudja, meddig él és mikor áll útjába a halál, hogy Isten ítélőszéke elé állítsa. Ezért mindig készen kell lennünk.

Lesújtó felismerés

(Ítélet)

Az angol király vadászat közben eltévedt. Fáradtan és kimerülten érkezett estére egy szénégetőhöz, aki az erdő közepén lakott. Éjjeli szállást kért tőle. A szénégető ember nem sejtette, kivel áll szemben és csak nehezen adott szállást a királynak. Lefekvés előtt a vadász egy darabka kenyeret kért, hogy éhségét csillapíthassa. A szénégető gyalázkodó szavak közepette nyújtott át neki egy darab penészes kenyeret. Azután vizet kért, de ekkor már a szénégető úgy kikelt magából, hogy víz helyett pofont adott a vadásznak.

Másnap reggel elhagyta barátságtalan gazdáját a király és hazaindult. Üggyel-bajjal kitalált az erdőből és hazaért. Hamarosan megparancsolta szolgálainak: keressétek föl a szénégető embert és hozzátok elé! Mikor a szénégető a trónterembe lépett, a király fedelmi ruhába öltözve, fején koronával, kezében kormánypálcával ült a trónusán. Mikor a szénégető ember eléje járult, villámló szemekkel így szólt hozzá:

– Tudod-e most már, ki vagyok, te szerencsétlen ember?!

A szénégető feltekintett és mikor megismerte a királyt, menten összeroskadott.

Valami ehhez hasonló dolog történik majd az utolsó ítélet napján is. A mennyek királya, Jézus lép elénk és így szól hozzánk:

– Megismersz-e engem, aki annyiszor fölkerestelek téged, eléd álltam, hol egy szegény, hol egy szenvedő embertársad alakjában?

Micsoda félelem tölti el majd akkor mindazokat, akik itt a földön szívtelenek voltak embertársaikkal szemben. Akkor dőbbenünk rá az Úr Jézus szavára: Amit egynek a legkisebbek közül nem cselekedtetek, nekem nem tettétek. És mint Szent Jakab írja: Irgalom nélküli ítélete lesz annak, aki nem cselekedett irgalmasságot . . .

Egy hitetlen megtérése

(Áldozat)

Jóllehet már betöltötte a hetvenedik életévét, Doré plébános maga volt a megtestesült pontosság. Kora hajnalban elmondotta szentmiséjét és hat óra körül elindult betegei látogatására.

Most éppen az idős Brigitta kisasszonyhoz siet, aki már évek óta fekszik ágyában. Ő a plébános legbuzgóbb munkatársa. Minden imáját és szenvedését a betegek megtéréseért ajánlja fel. Tréfásan ezért káplánjának nevezi őt Doré plébános. Az utcákon még alig találkozik emberekkel. Egyszer csak egy kisfiú szalad hozzá. Összeteszi a kezét és úgy kéri a plébánost.

– Tessék gyorsan jönni, mert meghal a nagyapám!

A plébános megáll és ránéz a fiúra. Hol lakik és vajon olyan sürgős-e a dolog, amint te azt állítod?

– Itt lakunk a közelben, két utcával arrébb. Nagyapám szegény és öreg. Rajtam kívül senkije sincsen. Ma azonban rosszul lett. Nem akarja, hogy papot hívjak. Mindig szidja a lelkiatyákat. Tessék jönni gyorsan, mielőtt meghalna!

– Rendben van. Ha ez a helyzet, akkor siessünk . . .

Közben Brigitta várja a lelkiatyát. Ismeri pontosságát és azonnal sejti, hogy valami sürgős dolga akadt. Talán olyan valakihez hívták, akinek még nagyobb szüksége van Jézusra, mint neki.

Közben a plébános és a kisfiú megérkeznek a beteg nagypapához. Szegényes szobába, ahol olajmécs világít. Az ablak papírral van beragasztva és alig tud besütni az éppen felkelő nap. Sarokban az ágy és benne a beteg. A lépések zajára felfigyel és felemeli fejét. Mikor megpillantja a papot, haragos pillantásokat küld feléje.

– Minek törsz rám, mikor nem is hívtalak? Mit hozol magaddal . . .?

A pap megáll a beteg mellett és a kisfiú szólal meg először:

– Bocsáss meg nagyapa, de olyan rosszul vagy.

Azért hívtam el a lelkiatyát, hogy ne kelljen Jézus nélkül meghalnod . . .

A plébános fehér terítővel takarta le az asztalt, gyertyát gyújtott és áldást adott a szentségi Jézussal. Közben arra kérte az Üdvözítőt: segítsen megmenteni ennek a szerencsétlen embernek a lelkét. Majd a beteghez lépett és megkérdezte:

– Miben van hiányod kedves testvérem?

– Ezzel maga ne törődjön – felelte a beteg ingerülten. – Én nem hívtam ide, menjen vissza, ahová tartozik. Engem nem érdekel az ön Istene . . .

– Nem otthonról jövök. Éppen útban voltam egy beteghez, amikor unokájával találkoztam. Ez a beteg már hosszú évek óta nyomja az ágyat és most önért imádkozik.

– Ilyesmit úgysem hiszek el – morogta az öreg. – Ugyan kinek van tudomása az én nyomorúságomról?! Hagyjon békében és menjen az útjára!!

– Nem megyek. Hiszen éppen azért jöttem, hogy szívét megajándékozzam az igazi békével. Nem lennék igazán pap, ha a veszély órájában elhagynám bárányaimat.

A beteg válaszolni akart, de egy köhögési roham megakadályozta.

– Úgy látom kedves testvérem, hogy nagyon rosszul van. Mit mondott az orvos?

– Az orvos? Egy ilyen szegényhez nem jöhet el. Elég, ha annyi pénzünk van, hogy ne haljunk éhen.

– No, akkor majd én elhívatom és megveszem az orvosságokat.

– Nem, nem akarom. Ki tudja, mit kíván érte!

– Semmit. Még a lelkét sem. Én nem kényszerítek senkit. Mindenkinek magának kell megtennie az Istenhez vezető utat. Megvárom, amíg megérkezik az orvos. Aztán elmegyek. Addig azonban imádkozom – magáért. Miatyánk ki vagy a mennyekben . . .

Jean Chamot, így hívták a beteget, már hosszú évek óta nem hallott imádságot. Régen, nagyon régen

hallotta ezeket a szavakat: Üdvözlégy Mária, malasztal teljes... A beteget újabb köhögési roham kezdi fojtogatni. A pap abbahagyja az imát. Csak magában mondja. Brigittára gondol, aki bizonyára szintén harcol ezért a lélekért. Csak imádkozz, imádkozz, suttogja magában, hiszen egy lélek sorsa forog kockán. Közben a kisfiú elmegy az orvosért és Doré plébános egyedül marad a beteggel. Közelebb lép ágyához és így szól az öreg Chamot-hoz:

– Tudom, szegénységben és nyomorúságban élte le életét. Ennek azonban nem kell mindig így maradnia. Van egy másik világ is, ahol Isten gazdagon kárpótol minket földi nyomorúságunkért és szenvedésünkért. Chamot nagypapa, ugye nem akar odaát is olyan szegény lenni, mint itt a földön?! Béküljön ki az Istennel! Semmi sem könnyebb ennél.

– Nekem nem könnyű – válaszolja a beteg. – Ha ismerné életemet, akkor nem mondana ilyesmit.

– Téved, kedves nagyapó! Aki megbánja bűnét, attól Isten nem vonja meg irgalmát és bocsánatát. Mondja el nyugodtan, mi nyomja a lelkét. Sokan megtették már ezt és senki sem bánta meg.

– Meg kell vallanom – kezdte a beteg a gyónását –, hogy már negyven éve nem gyóntam. Gyűlöltem a vallást és a papokat. A forradalom alatt sok papot halálra ítélték és nemegyszer jómagam is részt vettem az ítélet végrehajtásában. Egyszer azonban többet tettem, mint szabad lett volna. Úgy viselkedtem, mint egy állat. Egy fiatal papot vezettek a kivégzésre. Gúnykacaj közepette fogadtuk. Már lövésre emeltük fegyverünket, amikor elkezdett imádkozni: Miatyánk, ki vagy a mennyekben... A parancsnok vár. Hadd mondja végig az imádságot... Mikor azonban végére ért az imának, kinyílt a fegyház ajtaja és egy sereg katona tör be rajta. Mi elszaladtunk és a pap megmenekült. Én majd megpukkadtam a dühtől és tehetlenségemben kardommal a hátára ütöttem. Még találgozunk, még látni fogjuk egymást, mondtam neki. És erre ő, sejtí, mit válaszolt?

– Igen tudom – mondta nyugodtan Doré plébános.
– Már honnan tudná? – kérdezte meglepetve a beteg.

– Azt mondotta: találkozunk a halálos ágyadon . . .

– Valóban ezt mondta. De ön honnan tudja ezt?

– Hát csak onnan, hogy én vagyok az a pap . . .
Chamot papa, ugye megismeri ezt a vágást? Ugye irgalmas az Isten?!

A beteg most már teljesen megtört. Úgy sírt, mint egy gyermek. Többé nem ellenkezett. Töredelmesen meggyóna bűneit és nagy áhítattal megáldozott. Búcsúzáskor csak ennyit mondott neki Doré atya:

– Én már régen megbocsátottam magának. Nem is gondolja, mennyit imádkoztam megtéréséért.

Nem sokkal ezután a plébános már Brigittánál volt. A buzgó lélek sejtette, mi az oka a késésnek. Ezért csak ennyit kérdezett:

– Megtért?

– Igen – válaszolta Doré plébános.

– Éreztem, hogy nehéz lehet a harc és ezért életemet ajánlottam lelke megmentéséért – mondotta Brigitta. – Ezért kérem, adja föl a betegek kenetét . . . Isten elfogadta áldozatomat. De boldogan halok meg. Nem megyek egyedül. Ő is velem jön. Találkozunk...

Templomablak (Öröm)

Az egyik nap Hillel mester magával vitte Ingard lányát műhelyébe. Elöljáróban talán meg kell jegyeznem, hogy az előbb említett Hillel üvegfestő művész. A műhely világos, napfényes, nemcsak az ablakokon, hanem még az üvegből készült mennyezeten is árad a fény a szobába. A művésznak erre van a legnagyobb szüksége munkája közben.

Elgondolkozva állt meg Ingard egy hatalmas asztal előtt, mely tele volt különféle színű üvegdarabokkal.

– Mit csinálsz ezekkel az üvegekkel? – kérdezte édesatyjától.

– Mindez szükséges ahhoz, amely a Boldogságos Szűz mennybemenetelét fogja ábrázolni.

– De édesapám, nevetett a kislány, hogyan akarsz te ilyen apró üvegdarabokból képet, ablakot készíteni? Hiszen egy valamire való darab sincs közöttük! Az egyik görbe, a másik ferde és egyetlen egyenes sem látható közöttük.

– No, várd csak meg a végét, nyugtatta meg kislányát mosolyogva a művész. Most aztán segíts egy kicsit. Adogasd csak kezembe szép sorjában az üvegdarabokat!

Ingard engedelmeskedett. Nagy tisztelettel nyújtotta át édesapjának az üvegdarabokat. Ő pedig elhelyezte egy hatalmas kartonon, amelyen egy vázlatos rajzot lehetett látni. Az üvegdarabok hajszálpontosan egymáshoz illettek. Persze még minden sötét és áttekinthetetlen volt.

– Valami még hiányzik, jegyezte meg a szemfüles leánya.

– Valóban, mosolygott a művész. Ehhez azonban Istennek kell segíteni, hogy meglegyen. No majd meglátod, hogy mi hiányzik, ha elkészül az ablak.

Néhány hét múlva Ingardot elvitte édesapja egy gyönyörű templomba. Egy kis ideig térdeltek a padban, és az aranyos szentségházban lakozó Jézust köszöntötték. Azután az egyik oldalkápolnába mentek, amelynek oltárát a Szűzanya szobra díszítette. Mögötte pedig ragyogott, szikrázott a csodás ablaküveg.

– Nini, az ablak, kiáltott fel Ingard.

– Igen, itt az ablak, amelynek elkészítésében te is segítettél.

A kislány nem tudott betelni az ablak szépségével. A nap éppen rásütött az ablakra és a piros, kék, sárga üvegek csodás fényben ragyogtak. Ingard kénytelen volt eltakarni szemét a nagy fényözön elől. Arra a fényességre kellett gondolnia, mely a Szűzanyát fogadta az égben.

– A Jóisten valóban segített, súgta Ingard édesapjának.

– Igen, mosolygott a művész, ő segít a festő munkájában. Az ő ecsetje a nap, ami nélkül színtelen lenne ez az ablak is.

Újra megnézték mindketten a színes ablakot.

– Látod kislányom, ez a mi munkánk. Te segítettél elkészítésében, de Isten tette teljessé munkánkat. És az Isten nemcsak velünk tett és tesz így, hanem minden embernek segíteni akar egy ilyen ablak elkészítésében.

Ingard ezt már nem értette és csodálkozva, kérdően nézett édesapjára.

Édesapja azonban megmagyarázta szavait. Ezt mondotta:

– Isten mindennap megajándékoz minket egy üvegdarabbal. Minden nap az ő ajándéka. Reggel megkapod és este kiszínezve újra Isten kezébe teszed. Ő rakja aztán össze és az ő kezében lesz ilyen széppé. Minden ember élete ilyen szép Mária-képpé alakulhat.

– Az egyém is? – kérdezte Ingard.

– A tiéd is.

– De hát a Szűzanya nem volt olyan közönséges lány, mint én. Őt Jézus anyjául szemelte ki az Isten. Hogyan lehetnék én is olyan szép, mint Ő?

– Nézz csak az ablakra, kislányom! Láthatod, hogy a Jóisten miképpen siet segítségünkre az ablak kiszínezésében. Látod-e, hogy miképpen ragyog a Szűzanya arca és egész alakja a napsugár fényében? Ez azonban csak halovány árnyéka annak a szépségnek, amelybe Isten kegyelme öltöztette a Szűzanyát. Ő is olyan leányka volt mint te, de Isten kegyelme átjárta lelkét, szívét, mindenét. Ezért lett olyan szép, áldott az asszonyok között. Velünk is ez történik, ha fölhasználjuk Isten kegyelmét és követjük a Szűzanya példáját.

– Ó, sóhajtott fel Ingard, akkor nekem is meg kell komolyodnom, és nem lehetek többé olyan vidám, mint eddig.

– Hogy mondhatasz ilyesmit gyermekem? – kérdezte mosolyogva az apa. Hogy nézne ki ez az ablak, ha csupa fekete üvegből készítettem volna? Lelkünk is akkor lesz igazán szép, ha az öröm fényei színezik minden egyes részét. Isten nem akarja, hogy szomorúak legyünk. Sőt ellenkezőleg! Életünk legvidámabb napjára, a mennybemenetel napjára folytonos örvendéssel kell gondolnunk és készülnünk.

Pillantás a mennyországba

Két fiatalember úgy összebarátkozott, hogy megfogadták, sohasem szakadnak el, és mindig hűek maradnak egymáshoz. Sajnos azonban, amint mondani szokták: Ember tervez, Isten végez. Alig múlt el néhány év és el kellett szakadniuk egymástól. Egyikük az ország másik részében talált munkát. Hatalmas hegyek, folyók és tavak választották el a két jó barátot. Búcsúzáskor azonban megígérték, hogy lakodalmukra meghívják egymást.

Három év múlva, sajnos, az egyik jó barát meghalt. Tíz év elmúltával pedig az életben maradt házasodni készült. Hazajöttek már a templomból és megkezdődött a vacsora. Vidáman szól a zene, a vendégek esznek, isznak, énekelnek. Egyszer csak nyílik az ajtó, és a vőlegény legnagyobb csodálkozására, halott barátja lép be rajta. Csak ő vette észre és senki más. Azonnal föláll és barátja elé siet.

– Eljöttem az esküvődre, mondotta, amint ezt elválásunk alkalmával megígértük egymásnak.

A vőlegény kíváncsian kérdezte: – Hogy megy a sorod, és hol élsz?

– Ó, nagyon jó dolgom van, és ezt szavakkal nem is lehet elmondani. Ezt látni kell, kedves barátom.

– Nos, akkor legalább egy pillanatra mutasd meg nekem azt a helyet, ahol olyan boldogan élsz.

– Rendben van, jöjj velem!

– Mindjárt, mindjárt, előbb azonban táncolnom kell egyet a menyasszonyommal.

– Ó, gyere csak nyugodtan, hiszen egy pillanatig tart az egész, amit látni akarsz.

A vőlegény most már nem ellenkezett tovább és barátjával együtt elindult a mennyországba. Mint az arany és a gyémánt, úgy csillogott minden körülöttük. Valóban igaza volt barátjának: ezt a szépséget nem lehet emberi szavakkal elmondani. A vőlegény csak állt és gyönyörködött a mennyország szépségében. Közben ment egyre beljebb és beljebb... Barátja figyelmeztette:

– Menj, indulj már vissza, mert vár a menyasszonyod és nyugtalankodik távolmaradásod miatt.

– Ó, hiszen egy perce sincs még, hogy itt vagyok, ellenkezett a vőlegény, miközben valami fönséges muzsika csendült a fülébe. Olyan szép volt, hogy a gyönyörűségtől szinte lebegni kezdett.

– Menj már vissza a földre, figyelmeztette barátja. A vendégek keresnek, a menyasszony nyugtalanul ül a helyén és kezét szívére teszi.

Még csak egy pillanat, hogy itt vagyok, ellenkezett a vőlegény és egy fához közeledett, mely úgy ragyogott, mint a nap.

Barátja harmadszor is figyelmeztette:

– Most már igazán menned kell. Keservesen sír a menyasszonyod!

Ekkor a vőlegény elhagyta a mennyországot és viszatért a földre. Egyenesen a lakodalmas házba sietett. Itt azonban minden megváltozott. Nem szólt már a zene és híre-hamva sem volt a vendégeknek. Egy időszakra asszony lépett az ajtóhoz, akit eddig sohasem látott. Tőle érdeklődött: nem itt van lakodalom a mai napon?

Itt bizony nincs lakodalom, válaszolta az asszony és csodálkozva nézett az idegenre. Ebben a házban száz évvel ezelőtt tartottak utoljára lakodalmat. Ez azonban igen különösen végződött. Nagyanyám mesélt róla, aki akkor még kislány volt. Éppen a menyasz-

szonytáncra készültek, amikor elment a vőlegény, és többé nem tért vissza.

Ekkor döbbsent rá a vőlegény, hogy a földön száz esztendő múlt el azalatt, amíg ő egy pillanatra bekukkantott a mennyországba. Arra kérte tehát Istent, hogy vegye őt is magához abba a szép országba. Miközben kilépett a házból, egyszerre érezni kezdte, hogy hirtelen megöregszik és elgyengülnek lábai. Leült egy kőre és miközben megsimogatta reszkető kezével galambősz szakállát, lelke visszaszállt a mennyek országába.

A heisterbachi barát

(Örök élet)

A kolostor kertjében üldögél és imádkozik Péter barát. Kezében a Szentírás és éppen Szent Péter apostol szavairól gondolkodik.

Az Úrnál egy nap annyi, mint ezer év, és ezer év annyi, mint egy nap. Már egy félórája gondolkozik ezen, de sehogysem érti. Elmélkedés közben egy gyöngyű madárének csendül fülébe. Leteszi a könyvet és elindul a hang irányába. Mind beljebb és beljebb hatol az erdő sűrűjébe. A kis madár pedig egyre énekel és maga után csalogatja Péter barátot. A szép ének hallgatása közben szinte mindenről megfeledkezik. Csak akkor tér magához, amikor a kolostorban megszólalnak az esti imára hívó harangok. Azonnal visszafelé veszi útját, annál is inkább, mert már a madárka is abbahagyta énekét.

Bekopog a kolostor kapuján, és íme, a megszokott kapustestvér helyett egy teljesen idegen arc néz reá. A kápolnába siet, ahol társai már javában éneklnek az imádságot. Le akar ülni a helyére, ekkor újabb meglepetés éri. Egy soha nem látott, teljesen ismeretlen barát ül a helyén. Közben a többi barát is felfigyel az idegenre és megkérdezik, hogy mit és kit keres itt a kolostorban? Amikor Péter barát jobban szemügyre

veszi őket, meglepetve tapasztalja, hogy egyet sem ismer közülük. Ekkor neve után érdeklődnek.

– Én vagyok Péter, a ti társatok. Hát mi történt itt, hát nem ismertek?

Ilyen nevű lakója 300 éve nem volt kolostorunknak, hallja Péter barát az előljáró szavát. A legutolsó Péter nevű társunkról is csak annyit tudunk, hogy az egyik este eltűnt az erdőben és azután nyoma veszett. Mikor Péter barát ezt meghallja, remegni kezd és megnevezi az apátot és azt az évet, amikor ez a Péter barát eltűnt a kolostorból. Tudjátok meg, hogy az eltűnt én vagyok.

És ebben a pillanatban Péter barát megértette, amit Szent Péter apostol írt levelében: az Úrnál egy nap annyi, mint ezer év. Péter barát megízlelte az örökkévalóságot.

A mennyország kapuja előtt

Történt egyszer, meséli a legenda, hogy egy ember fényes koronával a fején érkezett a mennyország kapujába. Az angyal azonban, aki a kapuban vigyázott, nem engedte be. Ha nincs egyebed, mint ez a hitvány korona, akkor bizony ide nem juthatsz be.

Ezután egy tudós érkezett, aki kezében tartotta diplomáját, kitűnő bizonyítványait. Az angyal azonban őt is visszautasította. Ez sem jogosít fel téged a mennyországba való belépésre.

Utána egy világhírű művész kopogtatott és méltatlankodott, hogy nem nyílnak meg előtte a mennyország kapui.

Ugyanez történt egy híres katonával is, aki a földön ünnepeelt hős hírében állott.

Végre jött egy szegény öregember, meghajolva, szerényen. Mikor az angyal észrevette, azonnal fölélt és ajtót nyitott előtte. Egyszerre ragyogó világosság vette körül az öregembert és fülébe csendült a szentek

éneke. Az angyal pedig így szólt hozzá:

– Lépj be bátran Isten országába, mert homlokon ott látom a kereszt jelét és lelken a kegyelem fényességét . . .

A legszebb ének

Nagyapám mesélte gyerekkoromban egy hegedűművészről a következő történetet:

Élt egyszer egy ember, aki elhatározta, végigjárja akár az egész világot, de megtanulja a legszebb éneket, ami csak létezik. Először elment az erdőbe és hallgatta a madarak énekét. Azután fogta a hegedűt és eljátszotta a húrokon a fülemüle, a rigó, a pintyőke énekét. Azonban ezt sem találta elég szépnek.

Ezért hallgatni kezdte a szellő zúgását. Egészen hal-
kan, finoman susogott, alig mozgatva meg a leveleket és a bokrok ágait. Majd egyre erősebb lett a szél és viharra erősödött. Meghajlította a törzsökös fákat és letördelte a száraz gallyakat. A művész ezt a különös éneket is megtanulta.

Azután továbbment, mert ezzel sem volt megelégedve. Addig nem nyugszom – gondolta –, míg meg nem találom a legszebb éneket. Hallgatta a vízesések és patakok csobogását. Fölkereste a tánctermekeket és hallgatta a templomi énekeket is. Néha olyan szépen játszott, hogy sírva fakadt, aki csak meghallotta. Jómaga azonban ezzel sem elégedett meg. Közben elmúltak az évek, és a dalt kereső művész megöregedett. Mikor halálos ágyán feküdt, egyszerre csak a fülebe csendült egy gyönyörű dallam.

– Ez az, amit egész életemben kerestem, kiáltott fel csillogó szemmel és hegedűje után nyúlt. Reszkető kezébe vette, de abban a pillanatban, midőn rá akart zendíteni a legszebb dallamra, szétpattantak a húrok. Megszűnt dobogni a művész szíve is, és belépett abba az országba, ahol a legszebb dalokat éneklék az üdvözültek seregei, amit emberi hanggal nem lehet el-
énekelni.

A mennyország minden pénzt megér

1839-ben véres keresztényüldözés dühöngött Kínában. A rendőrök nyomon követik a missziós atyákat, akiket egyszerűen csak fehér ördögöknek neveznek. Aki szóba áll velük, azt azonnal a bíróság elé hurcolják. Ha valaki mégis kitart hite mellett, és nem hajlandó rátaposni a feszületre, azt különféle kínzásoknak vetik alá. A kegyetlenségnek szinte hihetetlen eszközeivel kínozzák őket.

Tizenöt éves fiával együtt egy édesanya áll a mandarin előtt. Először a fiúval kezdik a dolgot. Ez azonban minden fenyegetés ellenére, minden kérdésre hitvallással válaszol: keresztény vagyok! Ekkor a hóhérok kínzópadra viszik a gyermeket. Kifeszítik testét és oly vadul esnek neki, hogy hamarosan vér borítja a fiatal testet. A kínpad mellett áll az anya, és neki is végig kell néznie gyermeke megkínzását. Mikor a fiú elájul a fájdalomtól, a bíró parancsára abbahagyják a kínzásokat. Az anya nem tudja elrejtetni szíve fájdalmát. Látja a mandarin, és ezért így szól hozzá:

– Mondhatom, hogy szívtelen anya vagy, aki jóllehet egyetlen szavaddal rábíthatnád gyermeked a hittagadásra, mégsem teszed! Hidegvérrel nézed, miképp kínozzák gyermekedet.

Az anya fájdalmas tekintettel néz a bíróra. Egész testében remeg, de nem, nem hagyja el magát. Tekintetét szenvedő gyermekére fordítja, aki fájdalmas mosollyal tekint édesanyjára. Mit csináljon? Mit kellene tennie? Talán igaza van a bírónak? Hiszen nincs borzalmasabb egy anya számára, mint tehetetlenül nézni gyermeke szenvedését. De arról sem feledkezik meg, hogy mint keresztény anya, nem tagadhatja meg hitét és a test életénél sokkal értékesebb a lélek élete. Ha tehát arra kerül a sor, neki is vállalnia kell a vértanúságot. Aki a keresztfán vérét ontotta szeretteiért, joggal elvárhatja követőitől, hogy hűségüket egész a halálig megőrizték iránta. A kínzópadon fekvő fiú eközben észreveszi édesanyja ingadozását. Ezért min-

den mozdulatra fájó testével anyja felé fordul, és így szól hozzá:

– Édesanyám ne feledd el, hogy a mennyország mindennél többet ér.

Ennek hallatára az édesanya fölugrik, és összetett kézzel az ég felé fordulva így imádkozik:

– Ó, bocsáss meg nekem Istenem, hogy néhány pillanatra meginogtam. Nem is vagyok méltó arra, hogy egy ilyen hős gyermek édesanyja legyek! Igen, gyermekem, menj bátran a halálba, hiszen a mennyország minden pénzt, minden szenvedést megér! Megáldalak és imádságom, szeretetem elkísér a halál kapujáig, ahol Isten vár reád a győzelmi koszorúval.

Az ég, a mennyország mindennél értékesebb. Érte érdemes küzdeni, szenvedni és meghalni is. „Örvendjetelek és vigadjatok, mert nagy lesz jutalmatok a mennyben!” (Mt. 5,12.)

Miként jutott Berta a mennyországba?

Az öreg Berta néninek ütött utolsó órája. Miközben néhány öreg néni a temetőbe kísérte, lelke megjelent Isten ítélőszéke előtt. Sokáig tartott az út, amíg a földről Isten trónusáig érkezett. Közben sok más lélekkel is találkozott. Többen fürgén ugráltak mellette és gyorsan maguk mögött hagyták. Ismét mások oly sebesen suhantak, akárcsak a szél. Berta néni ment a leglassabban, pedig már nagyon szeretett volna célba érni.

Mert hát valljuk csak meg, Berta néni a földön nem tartozott éppen a szentek seregébe. Miközben a szent életű szerzetesek, férfiak, nők és gyerekek sebes szélvészént repültek Istenhez, Berta néni elgondolkozott földi életéről. Vajon mivel dicsekedhet ő Isten ítélőszéke előtt? Vajon megmentett-e valakit is a bűntől, mint például a lelkiatyák? Vajon megtérített valakit, mint a pogányok között munkálkodó missziós atyák? Vajon segített valakin is, aki szükségében hozzá for-

dult? Nem, szegény Berta néni semmiféle jócselekedetre nem tudott visszaemlékezni. Éppen ezért szomorúan állt meg Isten trónusa előtt.

– No, Berta, bátorította az Úr Jézus, adj számot életedről!

Berta azonban lehajtotta fejét és egy szó sem jött ki a száján. Ekkor az Isten kedvesen rámosolygott és egy nagy tóra mutatott. A vízparton egy nagy halat pillantott meg, amint könyörgő tekintettel az ég felé néz.

– No, mondta a Jóisten, ha te semmi jóra nem emlékszel, akkor ez az oktan hal fog bizonyágot tenni, hogy mégiscsak jó szíved van. Még kislány voltál, amikor ez a hal a patakparton a homokban vergődött. Te éppen arra mentél és a tehetetlen állatot visszasegítetted a vízbe. Ez volt a jele jószívűségednek, ami többször is megnyilatkozott életedben.

Most már Berta is fölismerte a halat. Földerült az arca és az igazakkal, szentekkel együtt ujjongó lélekkel vonult be az örök hazába . . .

Föld a láthatáron

– Július 4-én felkészültem, hogy Katalina szigete és a kaliforniai part közötti 30 kilométeres tengerszoros átússzam . . .

Így kezdi beszámolóját Florence Chadwick, Amerika leghíresebb úszója. Ez volt az első kísérlet egy nő részéről, és ezért a televízió is közvetítette. 15 óra és 55 percet töltöttem a vízben és mintegy másfél kilométerrel a cél előtt föl kellett adnom a próbálkozást. Ez volt az első eset életemben, mikor föladtam a versenyt. Mikor néhány óra múlva csaknem teljesen kihűlt testemet újra átjárta a meleg, ezt mondtam a riportereknek:

– Nem a fáradtság, hanem a hideg miatt kellett föladnom a versenyt. Nem akarok védekezni, de azt hiszem, ha végig magam előtt látom a partot, akkor nem adom fel a küzdelmet. Amikor néhány évvel ez-

előtt átúsztam az Ermel-csatornát, akkor is elfogott olyfajta érzés, hogy föladjam a küzdelmet. Abban a pillanatban azonban, mikor a parton megpillantottam édesapámat, újra átjárta szívemet, testemet a melegség és szerencsésen partot érten. Közel a cél, föld a láthatáron és ez erőt adott a további küzdelemhez. A kaliforniai partot azonban köd takarta előlem, és alig láttam a kísérő csónakot. Amikor édesanyám és edzőm azzal vigasztalt, hogy közel vagyunk már a ködtakarta parthoz, ezt nem akartam elhinni. Azt gondoltam, hogy csak vigasztalni és bátorítani akarnak. Nagyon bánt a mostani kudarc, de édesapám szavaira gondolok, aki ezeket mondotta: minden keserű tapasztalatból jó születhetik, ha imádsággal és őszinte szívvel fogadjuk.

– Milliók nézték végig a televízióban próbálkozásomat. Sokan ezért egész éjszaka föntmaradtak. Egész sereg levél azt bizonyítja, hogy nézőimnek nagyobb élményt jelentett próbálkozásom, mint jómagamnak. Egy valóni készülő házaspár például ezeket írta:

– Miközben önt néztük, arra gondoltunk: ha egy magányos leány ilyen elszántan és kitartóan tart célja felé, akkor nekünk is meg kell próbálnunk tovább élni házaseletünket.

– Őszintén megvallom, hogy az ilyen levelek zavarba hoznak. Ezek kárpótolnak engem sikertelenségemért. Olyasmire tanítanak, amit soha életemben el nem felejték. Sokat gondolkoztam a törtéteken és bizonyos vagyok abban, hogy sikertelenségem egyetlen okozója csak a köd lehetett.

– Szeptember 20-án újra megpróbálkoztam. Az időjárás sokkal kedvezőbb volt, de azért most is voltak nehézségek. Háromszor is cápa tűnt fel a láthatáron, és kísérőim lövésekkel riasztották el közelemből. Az út közepén olyan sűrű volt a köd, hogy alig láttam a kísérő csónakot. Ennek ellenére tovább úsztam. Édesapám helyén testvérem ült a csónakban. Amikor eljött az ideje, hogy valami táplálékot vegyek magamhoz, ő nyújtotta felém a cukordarabokat. Palatáblá-

jára humoros mondatokat írt és ezzel is bátorított. Amikor aztán partot értem és a férfiak rekordját kétórás előnnyel megdöntöttem, mindenekelőtt Isten iránt éreztem hálát. Ez az öröm azonban eltörpült amellet, amit egy beteg levele okozott nekem. Jóllehet egészen ágyához van kötve, sikertelen és sikeres próbálkozásom figyelemmel kísérhette a televízió segítségével. Az én elszántságom ad erőt neki is, hogy türelemmel viselje szenvedéseit. Jóllehet messze vannak tőle a gyógyulás partjai, újra megtalálta hitét, és ez a hit mindig elővárásolja a „túlsó partot”, melyért érdemes küzdeni. Ez a föld láthatárunkon nem más, mint Isten országa, melyet a hit szemével láthatunk, és ha a ködös földi élet eloszlik, el is érhetünk.

Lépcső a mennyországba

Mind a három testvér, Pistike, Zoli és Erika betegek voltak. Először Zoli kapta meg az influenzát, aztán átadta a többieknek is. Most a meleg szobában üldögélnek és irigykedve nézik az ablakból a szánkózó pajtásaikat.

– Mindennek te vagy az oka – szól Erika Zolihoz. Te fáztál meg először, és aztán minket is megfertőztél. A nagy szánkázásban átázott a cipőd. Nemhogy hazajöttél volna előbb. Akkor most nem kellene itt a szobában unatkoznunk.

– Bizony, kontrázott hozzá Pisti, te vagy az oka mindennek.

– Ugyan, ne szekírozzatok már, szólt mérgesen Zoli. – Itthagylak titeket és bemegyek a mamához.

– Hozzá nem mehetsz, mert látogatója van.

– Akkor fölmegyek az emeletre a nagymamához!

– Én is veled megyek! – kiáltotta Erika.

– Én is, szaladt utánuk Pisti.

Nagymama a megszokott karosszékeben ült az ablak mellett. Nagyszemű, fekete rózsafüzért tartott a

kezében. Barátságosan nézett a szobába lépő unokáira.

– Nagymama, szólt elsőnek Zoli, olyan unalmas odalent. Mesélj nekünk valamit szépet!...

Nagyanyó nevetett.

– Hej, nem hagytok békét nekem. Pedig most éppen a rózsafüzért akartam imádkozni.

– Ó, nagyanyó, a rózsafüzér nem fontos! De egy jó történet igen!

– Nono, ebben nincs igazatok. A rózsafüzér igen hasznos és szép imádság. Róla mondok most egy történetet.

– Valami szép tündérelányról tessék inkább mesélni! – kérlelte Erika nagymamát.

– Inkább az indiánusokról, tette hozzá Zoli.

Nagymama csak mosolygott és megvárta, míg a gyerekek elcsendesednek.

– Mondottam már, hogy a rózsafüzérről akarok beszélni nektek.

A gyerekek kedvetlenül néztek egymásra. A legszívesebben visszamentek volna szobájukba. Mivel azonban észrevették az asztalon szunyókáló csokoládét, maradtak. Mindhárman tudták, hogy a mese után nagymama mindig kiosztja közöttük. Már csak azért is maradtak. A nagymama pedig beszélni kezdett.

– Amikor még kisleány voltm, kaptam édesapámtól egy rózsafüzért. Még most is magam előtt látom, amint kezembe adja és ezeket mondja:

– Itt van kislányom ez a rózsafüzér. Vigyázz rá, hogy el ne veszítsed és gyakran imádkozzad. Minden Üdvözlégység egy rózsához hasonlít, amit a Szűzanyának ajándékozol. Mikor aztán meghalsz, egyszer ezekből a rózsákból készül az a létra, amelyen fölmehetsz a mennyországba. Minél több Üdvözlégységet imádkozol, annál magasabb lesz az égi létrád és annál közelebb juthatsz Jézushoz és Máriához.

Nagymama elhallgatott és megforgatta a szentolvasóját. A gyerekek türelmetlenül kérték: mesélj tovább!

– Azt azonban ti is tudjátok, hogy nem minden rózsza egyformán szép. Ilyen hervadtak azok az Űdvöz-légyek is, amelyeket figyelmetlenül imádkozunk. Ebben bizony nem találja örömét a Szűzanya. Az ilyen rózsza olyan mint a tövis, mely megsebzí anyai szívét.

– És mi lesz az ilyen ember égi létrájával? – kérdezte Zoli. Eszébe jutott ugyanis, hogy ő is gyakran figyelmetlenül imádkozta és nem is gondolt a Szűzanyára. Hát bizony az ilyen létra nem ér föl a mennyországig!

– Én mától fogva sok ilyen szép rózsát akarok gyűjteni, kiáltott föl Pisti.

– Én pedig, mondta halkán Erika, azok helyett is imádkozni fogok, akik csak hervadt rózsát adnak a Szűzanyának.

– Mindez nagyon szép, mondta nagymama és kezébe vette a csokoládét. Közben anyuka hangja hallatszott be a szobába. Vacsorázni hívta a gyerekeket. Erre persze nem nagyon kellett biztatni őket.

Éjszaka aztán, bizonyára a mese hatására, a következőt álmolta Zoli. Mind a hárman a mennyországba akartak menni. Pisti és Erika gyönyörű rózsalétrán másztak fölfelé a Szűzanyához. Mellettük állt őrző-angyaluk és igen boldogok voltak. Zoli azonban tanácstalanul állt a földön. Neki sajnos nem volt rózsalétrája. Szomorúan gondolt vissza arra a sok-sok imádságra, amit figyelmetlenül elhadart és oda se figyelt. Mi lesz most vele? Szinte hallotta az ördög kárörvendő szavait:

– Enyém vagy, enyém vagy, Zolikám!

Erre Zoli barátunk hangosan felkiáltott: segítség, segítség!

Reggel aztán úgy elaludt, hogy testvérei rázták föl álmából.

– Úgy kiabáltál az éjszaka, mintha tüzes kemen-cébe vetettek volna. Kelj fel gyorsan, mert kész már a reggeli.

Zoli csodálkozva nézett testvéreire.

– Hát nem haltunk meg?

– Amint látod, élünk, válaszolták testvérei mosolyogva.

Zoli azonban a biztonság kedvéért megcsípte a karját. Így akart megbizonyosodni, hogy valóban él és nem halt meg. Közben anyuka is beszólt:

– Gyertek már, mert kihűl a kávé.

Erre Zoli is kiugrott az ágyból. Miközben mosakodott, komoly elhatározást tett. Mától kezdve pontosabban és figyelmesen akarom végezni imáimat. Különösen májusban és októberben buzgón imádkozom majd a rózsafüzért is.

Mindent a mennyországért

Perzsiában egy újdonsült próféta lépett fel, Hasszánnak hívták. Székhelye Alamutban volt, délre a Káspi-tengertől.

Hasszán elszakadt a régi mohamedánoktól. Emberei szélteben-hosszában ezt hirdették: nem Mohamed ad nektek paradicsomot, hanem Hasszán. És jöttek a jelentkezők, akik mindenre vállalkoztak, csakhogy bejuthassanak Hasszán paradicsomába. Még az orgyilkosságtól sem riadtak vissza. De hát hogyan tett szert Hasszán ilyen fanatikus hithirdetőkre?

A következőképpen: Egész Perzsiában fiatal férfiakat gyűjtött maga köré, bátor, mindenre elszánt embereket. Hosszú heteken át tanította őket Alamutban az új hitre. Kigúnyolták a régi hitűeket, és ez lett a jelszavuk: Hasszán hozza a paradicsomot. Hasszán a fiatal embereket kemény próbának vetette alá. Néhány napra bevezette őket az úgynevezett paradicsomba. De hát miféle paradicsom volt ez?

Alamut közelében, egy szépséges völgyben voltak Hasszán birtokai. Csodás parkok virágoztak benne, tele gyümölcsfákkal, amely mögött pompás palota rejtőzött. Csupa márvány, arany, selyem itt minden, és az ágyakat is drágakövek díszítik. Az ifjakat elkábították és így vezették be a csodás kertekbe. Így aztán

még szebbnek látták a kert fáit és bokrait, a táncoló lányokat, a finom ételeket és a különféle borokat. Mint királyokat szolgálták őket, és minden vágyukat kielégíthették. Négy-öt nap úgy telt el Hasszán paradicsomában, mint valami csodaszép álom. Úgy érezték magukat, mintha valóban a paradicsomban élnének. Vajon ki akarna ilyen kellemes helyről elkerülni? Három-négy nap múlva azonban újra kábítószert kevertek ételükbe és mire fölébredtek, már nem voltak a paradicsomban. Egy unalmas és sivár pusztában találták magukat, amely a paradicsomi élvezetek után a siralom völgyének látszott mindnyájuk számára.

Ezért nem csoda, hogy újra visszakívánoztak a próféta paradicsomába. Az föl is kereste őket, és megkérdezte tőlük:

– Hol voltatok?

Csillogó szemmel válaszolták:

– A paradicsomban. És ezt mind neked köszönhetjük!

– Nos, aki szolgálatomba áll, az örökre elnyeri ezt a paradicsomot, mondotta Hasszán. Ekkor a fiatal emberek megígérték, hogy vállalkoznak erre, és ha kell, életüket is föláldozzák érte. Így szerezte Hasszán első híveit, akik fegyvert fogtak érte, és nem féltették az életüket sem, csak hogy még egyszer beléphessenek a megismert paradicsomba.

A XII. század kereszteshadainak volt alkalmuk megtapasztalni Hasszán híveinek elszántságát. Sokak életét kioltotta gyilkos török szúrása. Követőinek maradéka még ma is él Libanonban, Perzsiában és Indiában. Pedig ki volt ez a Hasszán? Egy közönséges csaló. Ennek ellenére ma is sokan lelkesednek érte. Velük szemben mennyivel más a mi hitünk, a mi mennyországunk. Ez nemcsak pusztá ígéret, hanem komoly és boldogító valóság lesz mindazok számára, akik mindvégig kitartanak Isten ügye mellett.

Nagypapa a mennyországban

Péter nagyapja igen jó ember volt és szerette az Istent. Mióta nyugdíjban élt, mindennap elment a templomba és áldozott. Peti nagyon szerette nagyapót már csak azért is, mert igen szép meséket tudott. Történt az egyik nap, hogy iskolából hazaérkezve anyuka szomorú hírrel fogadta:

– Nagypapa hirtelen rosszul lett. A doktor bácsi azt mondta, hogy életveszélyes állapotban van.

Tudta ezt nagyapó is, de ő nem félt a haláltól. Egész életében hűségesen szolgálta Istent. Most örült, hogy Hozzá mehet. Miután az orvos elment, elküldték Petit a plébániára. Hamarosan eljött a káplán atya. Meggyóntatta és megáldoztatta a beteget és föladta neki a szent kenetet is. Mindezt Péter is végignézte.

Mikor a lelkiatya elment és senki sem tartózkodott a szobában, Peti leült nagyapó ágyára, és így szólt hozzá:

- Édes nagyapó, szeretnék valamit kérdezni tőled.
- Mondd csak bátran, kis unokám!
- Ugye nagyapó, te meg fogsz halni?!
- Azt hiszem, hogy a mennyei Atya hamarosan magához szólít.
- Ugye akkor először a tisztítóhelyre fogsz kerülni?!
- Hát én is remélem, hogy Isten irgalmas lesz hozzám és megment a pokol tűzétől.
- Már helyben is vagyunk. Most kérni akarok tőled valamit.
- No, ki veled!
- Tudod nagyapó, hogy apukám nem szereti a Jóistent és nem jár templomba.
- Sajnos ez így igaz, és nekem is fáj.
- Most azonban segíthetnénk rajta!
- Mire gondolsz?
- Hát csak arra, hogy én majd imádkozom érted, és így a tisztítóhelyről hamarosan kiszabadulsz. Ha

aztán a mennyországban leszel, megkéréd a Jóistent, hogy apuka is térjen meg és jöjjön templomba.

Nagyapó mosolyogva hallgatta unokája kérését, és beleegyezően bólintott. Ezzel megcsókolta kis unokáját, majd elaludt.

Néhány óra múlva nagyapó meghalt. Péter pedig megtartotta ígéretét. Mindennap elmondott egy tized rózsafüzért nagyapó lelkiüdvéért. Gyakran ismételte azokat a röpimákat is, melyekkel szintén búcsút lehet nyerni. „Jézus szentséges Szíve, add, hogy mindig jobban szeresselek.” „Jézus szentséges Szíve, jöj-jön el a te országod!” S tette mindezt azért, hogy a nagyapa lelke mielőbb kiszabaduljon a tisztítótűzből. Sokszor a tízórait is megosztotta társaival és ezt a jócselekedetet is nagyapáért ajánlotta. Édesapjának is igyekezett kedvébe járni, és nem szűnt meg imádkozni megtéréséért. Itt-ott kapott forintjait összegyűjtötte és misét mondatott nagyapáért.

Elmúlt már egy fél év, amikor Péter különöset álmodott. Nagyapát látta álmában, aki megköszönte a sok imát és jócselekedetet, amit érte végzett. Ennek köszönhette, hogy olyan hamar kiszabadult a tisztítótűzből. Nagyapó lelke fényesebben ragyogott, mint a Nap, nemhiába díszítette a megszentelő kegyelem.

– De szép vagy nagyapó, mondotta Péter, csodálkozó örömmel.

Igen, szép vagyok, szólt, mert én is a győzedelmes egyházhoz tartozom. És miközben nagyapó lelke föl-szállt az égbe, Péter fölébredt. Ez persze csak álom volt. De az már nem álom, hanem valóság, hogy Peti édesapja a következő vasárnap kisfiával együtt ment a szentmisére és leszokott a káromkodásról is. Úgy látszik, nemcsak Peti, de nagyapó is beváltotta ígéretét.

(Tomka A.)

A szenvedő lelkek vágya

Nem messze Afrika déli partjaitól fekszik egy lakatlan sziget, Szudwick a neve. Ritkán járnak arra a hajók, és a „Komet” nevű ausztráliai hajó is csak azért kötött ki, mert baj történt a gépével, és így kénytelen volt partraszállni utasaival.

A sziget első látásra elárulta, hogy egészen lakatlan lehet, és ember meglehetősen régen járt rajta. Az éles szemű matróz azonban azt jelentette a kapitánynak, hogy az egyik sziklán vékony füstöt lát felszállni. Miközben a hajó kikötésre alkalmas öblöt keresett, a matrózok kieveztek a partra, hogy átkutassák a szigetet.

Hamarosan egy faoszlopra bukkantak, amelyre primitív eszközökkel ez a három betű volt ráírva: SOS. A matrózok a szikla felé tartottak most, ahonnan a füstöt látták fölszállni. Itt egy egyszerű kunyhóra akadtak, ágakból és levelekből volt összetákolva. A kunyhóban egy öreg ember feküdt, fehér hajjal, fehér szakállal. Amint közelebb léptek, észrevették, hogy halott, de nem rég halhatott meg. A holttest még meleg volt. A kunyhóban néhány kő közé rejtve írásokat találtak, és ebből minden kiderült. Durva papírra jegyezte föl a magányos szigetlakó élete történetét.

Kanadából származott, 1868-ban született, és Gaston Andrey-nek hívták. A Savannah nevű gőzösön utazott, de 1922. aug. 14-én hajótörést szenvedett. A hajó elsüllyedt, csak egyedül ő menekült meg. Itt élt 12 éven keresztül nagy nyomorúságban. Állandóan táplálta a tüzet abban a reményben, hogy egy arra járó hajó felfigyel rá és megmenti a magányos szigetről. Hiába! A hajóorvos megvizsgálta a halottat és megállapította, hogy a hajótörött valószínű a megmenekülés miatti örömeben szívbénulásban halt meg. 12 évig várta a mentőhajót, és amikor végre megérkezett, már késő volt...

Valahogy így vágyakozhatnak a tisztítóüzben szen-

vedő lelkek is a szabadulás napja után. Ők azonban nem váraкоznak hiába.

Van pokoll

A híres vak pap, Segur prelátus beszéli el a pokolról írott könyvében a következőket:

Anyai nagyapám, Rosztopsin tábornok, Moszkva város parancsnoka volt, mikor 1812-ben fölgyújtották a várost, és Napóleont visszavonulásra kényszerítették. Rosztopsin egyébként igen jó barátságban volt a hitetlen Orloff generálissal, aki akkor szintén Moszkvában tartózkodott.

Történik egy reggel, még alig világosodik és valaki kopogtat nagyapó ajtaján. Gyorsan ajtót nyit és íme ki lép be, mint Orloff generális. Hálóköntös van rajta és zavaros tekintettel néz nagyapámra.

– Hogy kerül ön ide? És ilyen öltözetben?

– Barátom, válaszolja Orloff, én valószínű képe-lődöm, vagy megbolondultam, de láttam V. tábornokot.

Rosztopsin meglepetve kérdezte:

– Hát él és nem jött vissza, és talán ez az, ami Önt nyugtalanítja?

Orloff leült a heverőre és fejét kezébe temette. Nagyapám mindaddig nem értette, hogy mit akar Orloff generális. Ezért arra kérte barátját, hogy magyarázza meg neki, hogy hol és hogyan találkozott közös barátjukkal? És ekkor mesélte el nagy izgalom közepette a következőket:

– Néhány hónappal ezelőtt együtt vacsoráztunk V. barátommal. Étkezés közben a vallás fölött gúnyolód-tunk és nem egy hitigazságból viccet csináltunk. Főleg a pokolról szóló tanítást gúnyoltuk ki. Közben eszünk-be jutott egy gondolat: mi is lenne, ha valóban lenne pokol? Ezért megjegyeztem:

– Milyen jó lenne bepillantani a másvilágra és megtudni, mi az igazság!

– No, ha ez bármelyikünkkel megtörténik, ígérjük meg, hogy értesítjük egymást az ott látottakról. Ebben meg is egyeztünk, és becsületszavunkat adtuk, hogy megtartjuk ígéretünket.

– Nos, éppen ma reggel, egy félórával ezelőtt, még az ágyban feküdtem. Nem is gondoltam V. barátomra. Hogy elcsodálkoztam azonban, mikor egyszer csak ott látom ágyam végénél. Halottsápadt volt az arca, jobb kezét esküre emelte és így szólt:

– Van, és én is oda kerültem.

Ezzel eltűnt. Ez a magyarázata annak, hogy azonnal kiugrottam az ágyból és hozzád futottam. Egészen elvesztettem a fejemet. Ilyesmi még sohasem történt velem. Nem tudom, mire gondoljunk. Egy olyan öreg katona, mint az én nagyapám, nemigen hitt olyasmit, hogy valaki visszajöjjön a pokolból. Ezért próbálta megnyugtatni Orloffot és azt mondta, hogy bizonyára valami egészen élénk álomról van csupán szó. Talán túlfeszítette idegeit és képzelődés volt az egész. Ezért kocsit rendelt és Orloffot visszavitte a szállodájába. Mennyire meglepődött azonban, mikor tíz nap múlva megtudta, hogy V. generális elesett a harctéren éppen azon a reggelen, amikor Orloff fölkereste. Egy ágyúgolyó találta el, amikor az ellenséges állásokat ment megfigyelni. Nagyapám ekkor már elhitte, hogy valóban a kárhozott lélek jelent meg barátjának, hogy figyelmeztesse a pokol létre.

Menekülés a „pokolból”

A sötétség leple alatt egy néger lopódzott a hajó fedélzetére és elrejtőzött a raktárhelyiségben. Pénze nincs, és mint potyautas szeretne visszatérni hazájába. A pokol lehet ahhoz hasonló, amit a szerencsétlen néger ebben a meleg, levegőtlen helyiségben tapasztalt. A raktárhelyiségben utazott egy kígyószállítmány, melyet egy brazilai gyógyszergyárnak vittek. A kígyók között 600 csörgőkígyó, 200 vípera és néhány száz

másfajta kígyó. A raktár egyik sarkában helyezték el a kígyók ennivalóját: egereket, patkányokat, sáskákat és tengeri nyulakat.

A hajó elején tartózkodó tiszt szokatlan lármára lesz figyelmes. Egy másik tiszttel és néhány matrózzal a raktárhoz megy és zseblámpájával bevilágít a helyiségbe. És vajon mit lát itt? Nyitva vannak a kosarak és összevissza csúszkálnak a viperák. A helyiség közepén pedig, az egyik ládán ül egy fekete ember. Mereven, mozdulatlanul. Mint valami tüzes szikrák villognak a kígyók szemei a sötétben. A szerencsétlen ember azt gondolta, hogy a kosarakban banánt és egyéb gyümölcsöt szállítanak. Hogy éhségét enyhítse, kinyitott néhány kosarat. Ekkor vette észre, de már későn, hogy a kosárban nem banánt, hanem mérges kígyókat szállítanak. Órák óta ült már mozdulatlanul a ládán. Jól tudta, hogy egy mozdulat elegendő és a kígyók halálra marják. Így keresztül-kasul másztak a testén, de nem bántották. Néhány ügyes matróz kötelelet helyezett a néger hóna alá és mint valami szobrot húzta föl a fedélzetre. A néger szerencséjére meg sem mozdult és a viperák lecsúsztak róla. Csak egy kis vipera maradt a testén és ezt a fedélzeten eltaposták. Így sikerült megmenteni a szörnyű pokolból.

Ő megmenekült, de az igazi pokolból nincsen menekülés. Örökké tart. Nemhiába olvassuk a Szentírásban: ahol férgük nem hal meg és a tűz nem alszik ki. Vigyázz tehát, hogy ide ne kerülj.

Az irgalmatlanság sorsa

Élt egyszer egy gazdag ember. Mivel azt tapasztalta, hogy a földön minden megvásárolható pénzért, azt gondolta, hogy így van ez a másvilágon is. Ezért amikor megöregedett és közeledni érezte halálát, magához hívatta fiait és megparancsolta nekik:

– Ha meghalok, a fejem alá, a koporsóba tegyetek egy arannyal megrakott erszényt! Ezt magammal aka-

rom vinni a túlvilágra és jaj nektek, ha nem teljesítitek utolsó kívánságomat...

Nem sokkal ezután meghalt a gazdag ember. Fiai nem akarták magukra vonni atyjuk átkát és ezért, ha nehéz szívvel is, de teljesítették kívánságát. Szép sárga arannyal megrakott erszényt helyeztek koporsójába és így temették el.

A meghalt ember közben elkezdte túlvilági vándorlását. Az út széles volt és igen nehéz. Kínzó éhséget, szomjúságot érzett és szinte tűz folyt az ereiben. Végre egy vasból készült kapuhoz érkezett. A kapu magától kinyílt és a halott belépett. Itt érdekes dolgot pillantott meg. Két utat látott. Az egyik végén, amely jobbra vezetett, étellel, itallal megrakott asztalok álltak. A másik út, mely bal felé vezetett, elveszett a sötét éjszakában. Mi sem természetesebb, hogy a halott lelke az ételt-italt kínáló útra lépett. Már ki is nyújtotta kezét az ételek után, amikor egy szigorú arcú angyal lépett hozzá és így szólt:

– Ezekből az ételekből és italokból csak az vehet, aki megfizet értük. Gyerünk hát, elő az aranyakkal! A gazdag kereskedő mosolyogva nyúlt az erszényébe és nem kis büszkeséggel mutatta az angyalnak. Annyi pénz van ebben, amennyiért az összes itt látható enni- és innivalót megvásárolhatom. Ezzel kivett egy aranyat és az angyal kezébe tette. Ez megnézte, majd szomorúan így szólt a lélekhez:

– Ez az arany itt nem ér semmit. Itt csak a szegények pénze ér valamit. A gazdagok pénzéért egy falat ennivalót sem kaphatsz. Nesze, itt a pénzed és nézz másfajta arany után...

Az angyal szavai nem ismertek ellentmondást. Ezért a halott lelke megfordult és visszatért a földre. Almában megjelent fiainak és így szólt hozzájuk:

– Az arany, amit fejem alá tettetek, nem ér semmit a túlvilágon. Odaát csak a szegények pénze értékes. Ezért ássatok síromba egy zacskó fillérest, mert szörnyen szenvedek az éhségtől és szomjúságtól...

Fiai teljesítették kívánságát és egy zacskó fillérest

ástak sírjába. Ekkor a lélek újra vándorolni kezdett és eljutott ismét a vaskapuig. Hamarosan találkozott a szigorú angyallal és újra kinyitotta kezét a finom ételek után.

– Gyerünk, elő a pénzzel – mondotta szigorúan az angyal. Ekkor a halott lelke egy egész marék aprópénzt nyomott az angyal kezébe. Itt van, csak engedd már, hogy enyhíthessem éhségem és gyötrő szomjúságom!

Az angyal egy pillantást vetett a pénzre, majd megkérdezte:

– Miféle pénz ez? Te adtad vagy te kaptad másoktól?

– Én szereztem ezt a pénzt és ha ez sem elég neked, akkor minden aranyamat fölvtam a szegények pénzére, csak engedd már, hogy ehessem és ihassam valamit!

Az angyal azonban most is szomorúan megrázta fejét.

– Kedves barátom! Itt az olyan pénzt, amit te szereztél, semmire sem becsüljük. Csak az a pénz ér valamit, amit irgalmasságból kiosztottál a szegények között. Azt mondod, hogy a földön gazdag ember voltál. Hát sohasem tettél jót a szegényekkel? Nem segítettél a betegeken? Nem adtál enni az éhezőknek és inni a szomjazóknak? Sohasem adtál a templom perselyébe?

Ekkor a kérdezett ember lehajtotta fejét és megvallotta:

– Nem, én ilyesmit sohasem cselekedtem...

– Akkor nem segíthetek rajtad – mondotta az angyal. Intett és már elő is jöttek a szolgák, hogy elvigyék az örök sötétségre.

Ha majd eljön az Úr

Képzeltetek csak el egy közönséges napot, egy egyszerű hétköznapot, amelyen semmi különös dolog nem történik. Az emberek semmi különöset nem várnak tőle és nem sajnálják elmúlását sem. Elmúlik, lejár, mint a felhúzott óra. Reggelrel kezdődik és estével végződik, akárcsak a többi nap.

Nos, egy ilyen közönséges napon, amelytől nem vár senki semmit, ilyenén játszódik le a mi történetünk. Amit elmondok nektek, az még nem történt meg, de bármely napon megtörténhet, valahogy úgy, ahogy most elmesélem nektek.

Üljünk be képzelt repülőgépünkbe! Csukjuk be az ajtót és máris felbúg a motor. Repülünk fölfelé. De nem szállunk magasan, hanem egész közel a földhöz, hogy mindent jól láthassunk. Városunk templomát látjuk. Éppen most ért véget a szentmise, az emberek kifelé jönnek. A fiúk megállnak a templomtéren és cigarettára gyútanak. Valahányszor megjelenik egy tarkaruhás lány, nyújtogatni kezdi nyakukat. Most jön ki Tamás, büszkén teszi fejére vadonatúj kalapját. Az egyik suhanc megjegyzi:

– Mi az Tamás, már te is beálltál az áldozók sorába? – Tamás elpirul, majd így védekezik:

– Csak anyám kedvéért áldoztam. Nem akarom egész nap hallgatni siránkozását. – Utolsó szavaira megszólal a toronyóra. Negyed kilencet üt.

A pontos idő: nyolc óra 17 perc. Egy gazdag ember szobája előtt állunk. A család éppen reggelizik. Sovány, de jól öltözött férfi ül az asztalfőn. Tizenhét éves fia éppen arról beszél, hogy mit hallott tegnap a hittanórán. Az apa egy darabig hallgat, majd ingerülten megszólal:

– Forradalmárok vagytok, oktan fickók, forradalmárok! Ha nekem mindig ilyen lehetetlen eszmékkel jössz, eltiltalak a templomtól. Azt hiszed talán, hogy a felebaráti szeretet jámbor frázisából meggaz-

dagodhattunk volna?! Ezzel bizony nem lehet Mercedes autót vásárolni!

Az apa szavait a falióra ütése szakította félbe. Kettőt ütött. Fél kilenc.

– Nos Editke, mi újság? Jön ma este? Ezt már most el kell döntenie! Egy külön asztalt akarok rendelni a „Bachanál” mulatóban.

Edit gondolkodik, majd így válaszol:

– Én már nemegyszer nemet mondtam a főnök úrnak. Ön már nős, mit akar tehát tőlem? Hagyjon békén engem. És éppen a „Bachanálba” akar vinni?! Az emberek különös dolgokat beszélnek róla.

Edit itt elhallgatott és gondolkozni kezdett. Mit szólnak majd társnői, hogy ő a főnökkel szórakozik? Megpukkadnak majd az irigységtől. Mit szól az édesanyja, barátnői? De hát olyan rövid az élet és csak egyszer élünk. És már le is győzi gátlásait. Határozott hangon kijelenti:

– Önnel tartok! Hol találkozunk?

A templomóra mutatója éppen kilencet jelez. Ugyanekkor valahol messze délen, Óceánia egyik szigetén láztól gyötörve hánykolódik ágyán a beteg hit-hirdető. Rápillant az egyszerű nikkell zsebórára. Éppen kilencet mutat, este kilencet. Ó, de hosszú lesz az éjszaka! Újra rázni kezdi a hideg. Magára húzza a takarót. Kezében a rózsafüzért morzsolja. Belpoklos híveiért imádkozik. Bizony nehéz ez az élet... De fogadd el Uram szenvedéseimet, érettük...

Ugyanekkor San Francisco órái éjjel tizenkettőt mutatnak. A szórakozóhelyeken nagyban folyik a dáridó. Szól a dzsessz és a fiatalok táncolnak. A legújabb táncot, a rokit. És most jön a szenzáció. A zenekar tust húz, mert kinyílt az ajtó és egy neves bokszoló lép be a terembe. Mindenki föláll helyéről és úgy köszönti a vendéget. A hangulat még magasabbra emelkedik. Milyen kitüntetés, hogy ez az ember közöttük van, akiről az egész világ beszél. Autójára detektívek vigyáznak, mert másként az emléket gyűjtők

még azt is szétszednék. A modern idők „szentjeitől” mindenki szeretne valami relikviát, emléket szerezni.

New Yorkban hajnalodik. A város minden részében lázasan dolgoznak az éjszaka munkásai. Gépeket olajoznak, autóbuszokat mosnak, takarítják a mulatóhelyeket és állomásokat. Az egyik sebészeti klinika szobájában virraszt egy betegápoló kedvesnővér. Nehéz éjszakája volt. Először egy fiatal és előkelő házaspárt hoztak be, akik összeütköztek egy teherautóval. Mind a ketten elvesztették látásukat. Azután jöttek a gázrobbanás áldozatai. Most újra itt van a mentőautó. Két gépkocsi összeütközött és az összeütközés sebesültjeit hozta. Terézia nővér szorosabbra fogja kezében a szentolvasót.

És ebben a pillanatban olyan valami történik, amit az egész világon látni lehet. Az égen valami különleges, eddig sohasem tapasztalt fényjelenség figyelhető meg. Az időjósok tanácstalanul állnak és nem találnak magyarázatot. Talán a napfoltok okozzák. A földeken dolgozó parasztok vihart sejtenek. A budapesti háziasszonyok arra gondolnak, hogy valami reklámhirdetésről van szó. Először csak azok veszik észre a különös fényt, akik éppen a szabadban tartózkodnak. A csodás sugarak azonban lassan behatolnak a pincelakásokba, az előkelő szállodák és felhőkarcolók szobáiba is. A rádió stúdiójában, az újságok szerkesztőségében állandóan cseng a telefon: mi az oka a különös fényjelenségnek? Az országutakon száguldó autók megállnak. A levegő átforrósodik és mintha tűztenger borulna a földre. Összeülnek az ideges miniszterek, tárgyalni kezdenek az albizottságok, folytatódik a sok fölösleges beszéd. A nép között pedig egyre nő a pánik. Az ég ismét színt változtat és soha nem látott szépségbe öltözködik. Azután a tündöklő fénysugarakból kibontakozik egy arc, magasabban, mint a Himálája, Krisztus arca. Ebben a pillanatban megállnak a motorok, a vonatok, a gyárak... Megszűnik az áram, sötétség borul a mozikra és a szórakozóhelyekre. Süket minden telefon és minden rádió. Mindenki föl-

felé néz, Krisztusra, aki ott áll az ég felhőiben, hogy ítéljen eleveneket és holtakat.

A pestimrei kocsmá előtt fiatal suhancok állnak. Arcukat kezükbe temetik. A gyárban megáll a munkások közt az igazgató és fiára gondol. Az írógépre egy fiatal lány borul és sír és nem mer kinézni az ablakon. A stúdióban szokásos módon beszél a bemondó, de senki sem figyel többé szavaira. A bélpoklosok szígejtén térdre borulva imádkozik a beteg atya és kezeit az ég felé tartja. A kórház erkélyéről fáradt szemekkel néz a kedvesnővér az éjszakába. És megkezdődik az ítélet...

Itt abbahagyom a történetet. Csak a képzelet szűlött. Az ítélet napja sokkal félelmetesebb és borzalmasabb lesz, mint azt ember elképzelni képes. Sokkal megrázóbb. Még nem késő Istenhez térni...

Ne nyugtalankodj tehát ember!

Adventi beszélgetés

Vasárnap ebéd után Margit, Gita és Jancsi sétálni mentek apukájukkal a városszéli erdőbe. Köztük folyt le a következő beszélgetés.

– Apa: ma advent első vasárnapján valami nagyon szép dologról szeretnék beszélni nektek.

– Margit: talán a karácsonyról?

– Apa: nem Margitkám, most valami olyasmiről lesz szó, ami még ennél is nagyszerűbb és érdekesebb. Ma délelőtt erről szólt az evangélium és az azt követő prédikáció is.

– Jancsi: az Úr Jézus második eljövetelére gondolsz?

– Apa: igen, arra gondolok. És csodálkozom azon, hogy az emberek oly keveset beszélnek erről. Pedig minden kereszténynek erre kellene készülnie. Sokkal inkább, mint Jézus első jövetelére készültek. Hiszen a Jézus születése előtt élt emberek szinte semmit se tudtak a Megváltóról. Még azt sem tudták, hogy az

Isten fia lesz, aki megmentésükre lejön az égből. Mi azonban mindezt már tudjuk és annál inkább kell várunk második eljövételét.

– Gita: de apukám, a tisztelendő atya azt prédikálta, hogy az Úr Jézus csak a világ végén jön el újra. Osztályfőnökünk pedig azt mondta, hogy erre még sok millió évig várhatunk.

– Apa: Nos kislányom, ezt még az osztályfőnököd sem tudja. Az Úr Jézus nyíltan kijelentette, hogy a világ végéről csak az Istennek van tudomása. Lehet, hogy millió év múlva, de lehet, hogy néhány évtized vagy egy nap múlva ránk köszönt a világ vége. Az Üdvözítő föl is sorolt néhány előjelet, amelyek a világ vége közeledését jelzik.

– Jancsi: miféle előjelek ezek?

– Apa: erről majd egyszer bővebben is elbeszélgetünk. Most csak annyit mondok nektek, hogy nem sokáig késhet az Úr Jézus eljövetele, hiszen mindennap buzgón imádkozunk érte.

– Gita: hát ezért is kell imádkozni?

– Apa: de mennyire! A Miatyánk második kérése így hangzik: Jöjjön el a Te országod! Ezzel arra kérjük Istent, hogy az egész világon megvalósuljon az ő uralma. Az Úr Jézus azért lett emberré, hogy az egész földön megvalósuljon Isten akarata és országa.

– Jancsi: Hát nem volt mindig az Istené az egész világ?

– Apa: de igen! Kezdetben, a bűnbeesés előtt is, de nem egészen úgy, mint a világ végén fog történni. A paradicsomkertben Isten az emberek lelkében lakott a megszentelő kegyelem által. Ádám és Éva közvetlen kapcsolatban voltak Istennel. Mikor azonban bűnt követtek el, velük együtt a föld is elszakadt Istentől. Mennyei Atyánk azonban már ekkor elhatározta, hogy ez az Istentől való elszakadás ne tartson örökké. Az Úr Jézus azért jött a földre, hogy az Isten nélküli élet éjszakáját eloszlassa és a földet újra Isten otthonává nemesítse. Ez azzal kezdődött, hogy az Isten Fia szent karácsony éjszakáján a föld lakója lett.

Ezért jöttek le az égből az angyalok és ezért énekeltek a szent éjszakán: Dicsőség a magasságban Istennek és béke a földön a jóakarátú embereknek. Persze nemcsak az Úr Jézus volt Isten lakása, hanem másvalaki is. Mit gondoltok?

– Margit: én Máriára és Józsefre gondolok.

– Jancsi: én pedig Keresztelő Szt. Jánosra.

– Gita: én pedig minden tanítványára, akik megkeresztelkedtek.

– Apa: igazad van Gitácskám. Minden megkeresztelt ember, aki megőrzi a keresztség kegyelmét, Isten lakása, Isten temploma a földön. A világ végén azért jön el az Úr Jézus, hogy itt a földön is megalapítsa az Ő országát, amelynek sohasem lesz vége.

– Gita: akkor az Úr Jézus is nagyon várhatja ezt a napot.

– Apa: ebben igazad van. Hiszen már te is így vagy, midőn játékkockákból várat építesz. Mikor aztán elkészülsz vele, alig várod, hogy mindenkinek megmutassad. Ha pedig megnősz és egy valódi házat építesz, bizonyára meghívod kedves rokonaidat is és ezt mondod nekik: nézzétek, elkészült a házam, érezétek benne otthon magatokat. Valahogy így fog örülni Jézus is a világ végén, amikor az egész világot az Atya lába elé teszi. Most már az egész világ a Tied, a Te dicsőségedet hirdeti. Ennek igen fog örülni a mennyei Atya és így szól Fiához: Valóban szép a föld kedves Fiam! Szébb mint a paradicsom. Ez azonban a te érdemed, hiszen véredet ontottad érte. Ugye most már megértitek, ha az első keresztények olyan gyakran és buzgón imádkoztak az Úr Jézus eljöveteleért. Talán még a szóra is emlékeztek, amivel ezt kérték Istentől?!

– Gita: Ó igen, a hittanórán mutatott a lelkiatya egy kelyhet, amelyre ez volt rávésve: Maran atha, ami azt jelenti: Jöjj, Urunk!

– Apa: És miért éppen a kehelyre vésték?

– Margit: mert a szentmisében mindennap eljön hozzánk az Úr Jézus.

– Apa: igen, a kenyér és bor alakjában. Amikor áldozunk, mindig együtt vagyunk vele és megízleljük itt a földön a mennyország örömeit. Persze itt az Úr Jézust nem láthatjuk színről színre és a szentáldozás örömét nemegyszer eltakarja a fájdalom, a szenvedés felhője. Azért is kérjük, hogy jöjjön el az ő országa, mert ebben már nem lesz fájdalom és szenvedés és Isten letöröl minden könnyet hívei szeméről.

– Jancsi: én mégis félek a világ végétől. A Szentírásban ugyanis azt olvasom, hogy akkor majd a csillagok lehullanak, a nap elsötétedik és óriási tűzvész pusztítja a földet.

– Apa: ettől csak annak kell félnie, aki nem szeretne Istent és nem tartotta meg parancsait. Aki azonban egész életében hitt az Úr Jézusban, annak inkább örülnie kell, mert közeledik a boldog találkozás azzal, akit egész szívünkben szeretünk. Nemhiába mondta Üdvözítőnk: emeljétek fel fejetekeket, mert közeledik a ti megváltástok. Képzeljétek csak el, hogy egy vak embert, aki így is született, megoperálnak és újra lát. Milyen boldog, hogy ujjong a szíve! Valahogy így leszünk mi is a világ végén. Feltámadott testünk Isten fényességébe nézhet és ez olyan öröm lesz, amelyet sohasem tapasztaltunk. Csak a rosszak esnek majd kétségbe és ezt kiáltják: hegyek omoljatok ránk, dombok takarjatok be! Mert az égből jövő fényben még jobban nyilvánvalóvá lesznek bűneink és gonoszságunk.

Közben a világ is átváltozik. Minden fű, fa, virág megszépül, akárcsak Jézus a feltámadás után. Minden rossz kívül marad Isten országából. Itt élnek majd az igazak Isten boldogságában.

Szép ünnep a karácsony. Ekkor ünnepeljük azt, hogy Jézus eljött a földre. Sokkal szebb lesz azonban második eljövetele, mert ennek az ünnepnek sohasem lesz vége.

Krisztusra várunk

1904. december 18-án Sundar Singh apja elé lépett és így szólt hozzá:

– El akarok búcsúzni tőled, mert holnap reggel már nem tartozom az élők sorába...

– De hát miért akarsz öngyilkos lenni?

– Mert a hindu vallás nem tudja megnyugtatni lelkemet. Nem nyújt boldogságot a pénz vagy egyéb kincse a világnak. A pénz kielégítheti testem kívánságait, de nem a lelkemét. Ezért elegendem van már ebből a nyomorúságos és tökéletlen életből! Ideje, hogy véget vessek neki.

Az volt a terve, hogy másnap reggel alá veti magát a gyorsvonatnak, mely éppen reggel öt órakor száguld el házuk közelében. Már hajnali három órakor fölkelte és a hinduk szokása szerint hideg vízben megfürdött. Aztán imádkozni kezdett, hogy Isten mutassa meg neki az üdvösség útját. Lelkében szörnyű kétségek dúltak és szinte, mint hitetlen imádkozott:

– Ó Isten, ha egyáltalán létezel, mutass nekem kiutat kétségeimből, mert ha nem, akkor véget vetek nyomorúságos életemnek.

Hosszú ideig imádkozott, hogy Isten szabadítsa meg a nyugtalanságtól. Várta a választ.

Pontosan fél ötkor történt. Valami különös világosságra lett figyelmes. Úgy tűnt fel, mintha az egész ház lángokban állana. Kinyitotta az ajtót, de semmi nyoma sem volt a tűznek. Megrázkódott és állhatatosan tovább imádkozott. Ekkor egy fényes felhőben jóságos emberarcot pillantott meg. Először arra gondolt, hogy Buddha vagy valami istenség jelent meg neki. Térdre vetette tehát magát, hogy imádja. Legnagyobb meglepetésére azonban a különös arc megszólalt és hindu nyelven így szólt hozzá:

– „Tu nuihe kyun satata hai? Dekh nain ne tere liye apui jan salib par di.” Miért üldözöl engem? Gondold meg, hogy érted is fölládoztam magam a keresztfán!

Ezt persze a hindu ember nem értette és csodálkozva nézett a jelenés arcába. Ekkor sebhelyeket fedezett föl rajta, annak a Jézusnak sebeit, akit ő már eddig is ismert és nagy embernek tartott. Ez a Jézus mutatta meg arcát és jóllehet jómaga égette el nemrégiben a róla szóló könyveket, az arcán nyoma sem volt a haragnak. Ekkor ragyogó világossággént gyúlt fel lelkében a gondolat: Jézus nem halt meg, Jézus ma is él! Mikor erre a nagy pillanatra visszagondolt, ezeket írta naplójába:

– Sem hindu, sem angol nyelven nem tudom leírni annak a boldog órának emlékeit...

Örömmel kelti föl apját és így szól hozzá:

– Apám, keresztény vagyok!

Ő persze nem érti a fiával történt változást. Ezért így válaszol:

– Ugyan már, miket beszélsz? Elvesztetted az eszedet? Menj inkább aludni. Tegnapelőtt még elégetted a bibliát, most pedig keresztény akarsz lenni? Hogyan illik ez össze?

Sundar azonban így válaszolt:

– Megváltozásom egyszerű oka az, hogy ma hajnalban megláttam Őt. Eddig én is azon a véleményen voltam, hogy Jézus közönséges földi halandó, aki kétezer évvel ezelőtt élt a földön. Ma azonban élve láttam őt és ezért neki akarok szolgálni!

Midőn később Sundar Singh egy buddhista kolostor könyvtárában nézegette a könyveket, fölfedezett többek között egy újszövetségi Szentírást. Megkérdezte az egyik lámát:

– Honnan került ez ide? Miféle könyv ez?

És ő válaszolt:

– Csodálatos könyv ez és még csodálatosabb tanításokat tartalmaz. Tudja, ki ez a Jézus? Nem más, mint Buddha megtestesülése. Erre én így válaszoltam:

– Én is hiszek Benne és azt tartom róla, hogy ő a világ üdvözítője.

A láma erre ezt válaszolta:

– Én nem tudom, hogy Ő-e a világ üdvözítője, de azt tudom, hogy benne Buddha tért vissza a földre. Tibet a világ teteje és ő vissza fog jönni, hogy Tibetben állítsa fel trónusát. Innen fog uralkodni az egész világ felett. Mi valamennyien Jézusra várunk, hogy kiterjessze uralmát az egész világra.

Mit tudunk a világ végétől?

Az ember gyakran hall két kérdést, melyek így hangzanak: mikor lesz vége a világnak és hogyan fog ez lezajlani? A helyes és pontos válasz így hangzik: Ezt senki sem tudja, csak egyedül az Isten. Az Úr Jézus ezt kifejezetten hangsúlyozta apostolai érdeklődésére válaszolva.

Mégis akadtak olyan hamis próféták, akik tudni vélték, hogy mikor lesz vége a világnak. Az amerikai Miller, az adventisták alapítója azt állította, hogy az Úr Jézus második eljövetele 1843. március 12. és 1844. március 21. között fog bekövetkezni. Igen sok követője abbahagyta a munkát és bevetetlenül hagyta a földeket. Fehér ruhát készítettek maguknak, hogy abban álljanak Krisztus elé. Milyen csalódás azonban! Elérkezett a várva várt nap, de semmiben sem különbözött a többitől. Sokan azonban kitartottak amellet, hogy a várva várt nap hamarosan elérkezik. Ha előbb nem, hát októberben. Fehér ruhában mentek ki a földekre és torkuk szakadtából énekelték: Jöjj el Urunk Jézus! De Jézus nem jött el.

E sikertelen jóvendölés ellenére, ma is akadnak hamis próféták. Az amerikai Russel azt állította, hogy 1914-ben jön a földre Isten országa. Ehelyett azonban a világháború pokla zúdult az emberiségre. Hasonlóképpen sikertelen volt az a jóvendölés, mely 1921-re tette a világ végét. Az óvatosabbak most már 2000-re tolják ki a világ végére vonatkozó jóvendöléseket. Minket azonban az ilyen jóvendölések nem zavarhat-

nak meg. Jézusunk világosan megmondotta: Nem a ti dolgotok megtudni azt az órát, amelyet az Atya határozott meg az ő hatalmával . . .

Hogyan lesz vége a világnak?

A világegyetemben minden állandó mozgásban van. A föld 30 kilométeres másodpercenkénti sebességgel forog a nap körül, tehát gyorsabban, mint az ágyúgolyó. De ugyanígy, sőt még nagyobb sebességgel száguldanak a többi naprendszerck is bolygóikkal egyetemben. Az egész világegyetem mintegy hetven kilométeres másodpercenkénti sebességgel forog körülötünk. Épp ezért nem kizárt dolog, hogy földünk egyszer összeütközik egy sűrű meteorrajjal vagy kozmikus felhővel. Ehhez hasonló, de kisebb méretű összeütközés gyakrabban megtörtént már és napjainkban is megtörténik. A világűrben rohanó csillagszilánkok földünk légkörébe jutnak és a súrlódás következtében elégve, földünkre hullanak. 1900. február 12-én Brazília déli vidékén egy hatalmas meteor hullott a földre. Messze körülötte megrendült a föld. Hosszúsága 17, magassága 27 méter volt. A legnagyobb meteor 1908. június 30-án hullott a földre messze Szibériában. Mélyen egy őserdőben, Irkutszk környékén. Hatalmas mennydörgés közepette, amely 600 kilométerre is elhallatszott és 12 000 négyzetkilométernyi erdőt kiégetett. Hatalmas földrengést okozott és egy kilométer átmérőjű kráter keletkezett becsapódási helyén. 170 méter mélyen fúródott a földbe és súlya mintegy 820 ezer tonna lehetett. Vajon milyen kárt okozott volna, ha például egy nagyvárosra zuhan!?

Ez persze nem egyedülálló eset, 1907. augusztus 16-án a „Kambrian” nevű gőzös Londonból Amerika felé indult. Útközben egy hatalmas meteor süvített el fölötte. Olyan fényes volt, mint a nap és mintegy ötven méterre a hajótól a tengerbe zuhant. A tengert úgy megmozgatta, hogy a 600 tonnás hajó dióhéjként

táncolt a hullámokon és szinte csodával határos, hogy minden nagyobb baj nélkül átvészelték a meteorvihart. Egy másik hajót úgy megrongált a rázuhanó meteor, hogy a legénység csak mentőcsónakokban tudta megmenteni az életét. Ki tudja, hány ismeretlen hajónak okozta vesztét a rázuhanó meteor? Hogy milyen rémületet tud kelteni egy-egy meteor becsapódása, arról tanúskodik egy szemtanú beszámolója. 1896-ban, a madridi meteorhulláskor történt. „Ma délelőtt, úgy fél tíz körül, a ragyogó napsütés ellenére az égboltozaton valami ismeretlen kéklő fényesség jelent meg, de olyan erős, hogy sokan, akik belenéztek, azonnal megvakultak. Másfél perccel később hatalmas robbanás hallatszott, mintha egyszerre sok ezer ágyút sütöttek volna el. A robbanás megrázta a földet. A város lakói között hatalmas pánik keletkezett. Az első pillanatban mindenfelé csak jajgatást és kétségbeesett kiáltozást lehetett hallani. Földrengés! Földrengés! Robbanás, dinamit . . . kiabáltak itt is, ott is.”

Most képzeljük el, hogy nem egy aránylag kicsiny, hanem egy egész meteorraj összeütközne földünkkel. Már maga az a tény, hogy a földet letérítene pályájáról, tragikus következményekkel járna. Valami ahhoz hasonlót észlelnénk, mint amikor a vonat hirtelen fékez. A házak összeomlanának, a tenger elöntene a szárazföldet. Ehhez járulna a borzalmas hőség, amely szinte megolvasztaná a föld kérgét. A folyékony láva elötörne a föld belsejéből és az elötörő gázok fölrobbannának. De nincs olyan képzelet, mely képes lenne leírni az így bekövetkező jelenségeket. Ilyen katasztrófák elég gyakran megtörténnek a világegyetemen. Ilyesmi történt 1901-ben a Perzeusz nevű csillaggal. Azelőtt alig lehetett szabad szemmel fölfedezni. Egyszerre azonban fényesedni kezdett, majd egy idő után elsötétedett. Mi lehet ennek az okozója? Bizonyára az, hogy a csillag egy kozmikus felhőbe került és a súrlódás következtében kifényesedett. Azután kiégve tűnt el a világűr temetőjében.

Mindezek azonban csak szerény jelei és sejtetői an-

nak, ami földünkkel történik a világ végén. Az Úr Jézus nem is titkolta, hogy akkor nagy szorongattatások lesznek, amilyenek nem voltak a világ kezdete óta.

Beszélgetés a feltámadásról

– Szamárság! – mondotta mérgesen az egyik utas és összegyűrte az újságot.

– De hát mire mondja, hogy szamárság? – kérdezte szomszédja?

– Hát ez az ostoba húsvéti elmélkedés. Hallgassa csak:

„Föltámadás, itt a tavasz! Megszabadítja a hó- és jégtakarótól a földeket és a vizeket. A természet feltámadását ünnepli. Csörgedeznek a patakok, nyílnak a virágok, visszatérnek a madarak. Ez az igazi húsvét...”

– Nohát ez egy nagy sületlenség!

– Bocsásson meg, de én egyáltalán nem tartom annak. Hát nem a feltámadás ünnepe a húsvét?

– Ez igaz! De nem a természet feltámadásáé, hanem Jézusé.

– Engedje meg, de mit mondott? Nem tudom, jól értettem-e? Jézus feltámadását említette.

– Igen, erről beszéltem. Jézusról, akit keresztre feszítettek, de harmadnapon föltámadott halottaiból.

– Igazán különösnek találom, hogy ilyesmiről beszél ön a modern tudomány korában.

– Mi köze ehhez a tudománynak?

– Hát csak annyi, hogy régen megcáfolta már a Jézusról szóló meséket. Ezt minden gyerek tudja már.

– Nem kétséges, hogy a gyerekek sok ostobaságot is megtanulnak. Nem mondaná azonban meg, hogy a tudomány mivel cáfolta meg Jézus föltámadását? Azt hiszem, önnek téves elképzelése van a tudományról.

– Kérem, én nemrégiben olvastam arról, hogy Jé-

zus föltámadását szellemileg kell értelmezni. Ez pedig azt jelenti, hogy a nagy vallásalapító tanításában él tovább.

– Ez nem is hangzik rosszul. Az apostolok azonban nagy súlyt fektettek arra, hogy testileg is lássák feltámadt Mesterüket. Gondoljon csak hitetlen Tamásra! Ezt meg is írták az evangélisták.

– Ó, hagyja csak az apostolokat! Bizonyára csak képzelődtek, hiszen éjjel-nappal a feltámadásra gondoltak. Végül bebeszélték maguknak, hogy látták Jézust. Ezt is egy tudományos folyóiratban olvastam.

– Érdekes tudomány! Vegyen csak annyi fáradságot magának, hogy egyszer figyelmesen elolvassa az újszövetségi Szentírást. Akkor majd megtudja, hogy az apostolok nem is gondoltak a föltámadásra. Ellenkezőleg! Még az asszonyoknak sem hittek, akik a feltámadás hírével jöttek vissza a sírtól. Nagyon is kétkedve fogadtak minden ilyen híradást. Így nemigen beszélhetünk képzelődésről, autoszugesztioról.

– Én ennek ellenére sem tudom elhinni, hogy egy halott föltámadjon.

– Nos, a zsidó főemberek, akik halálra ítélték Jézust, azok sem akarták elhinni. A hír hallatára azonban jó alkalmuk lett volna meggyőződni az igazságról.

– Hogyan?

– Hát egyszerűen úgy, hogy elmennek a sírhoz és megnézik, benne van-e Jézus teste? Talán meg is csinálták! Ha mármost ott találják Jézus holttestét, akkor kárörömmel és mindennél meggyőzőbben hirdethették volna, hogy hamis a Jézus föltámadásáról szóló híresztelés. Ez azonban nem történt meg, mert a sír üres volt és Jézus valóban föltámadt.

– De kedves Uram, ez még semmit sem bizonyít! Emlékszem, hogy egyszer igen érdekes előadást hallottam erről. Ebben bebizonyították, hogy Jézus csak tetszhalott volt. Csak a harmadik napon tért magához. Ez meglehetősen tudományos válasz a feltámadás magyarázatára.

– Úgy látom, ön egy sereg magyarázattal rendelkezik. Ha az egyik nem válik be, előhozakodik a másikkal. Ön igazán érdekes igazságkereső! De ne haragudjon, ha mégis azt mondom erre a legutóbbi véleményére is, hogy badarság.

– De kérem...

– Ne értsen félre, de hallgassa meg az én véleményemet is! Figyelje csak! Húsvét reggelén három asszony megy a sírhoz, így írja a biblia. Ez a sír nem volt más, mint egy sziklába vájt üreg, amit egy hatalmas sziklatömbbel zártak le. Az asszonyok Jézus holttestét akarták bebalzsamozni, mint az abban az időben szokásos volt. Útközben azon töprengenek, hogy ki hengeríti el a követ a sír bejáratától. A kő, tehát olyan nehéz volt, hogy három egészséges, erős asszony se bírta elhengeríteni. És most egy ember, aki fölébred a tetszhalálból, és jóllehet három napja nem evett és nem ivott semmit, aki átment a kínzások különféle változatain és még keresztre is feszítették, nos egy ilyen tetszhalott egymaga képes ellökni a hatalmas sziklát? Ezt nevezi ön tudományos válasznak? Egyébként a rómaiak maguk győződtek meg Jézus haláláról. Ilyen magyarázatokat jobb elhallgatni, kedves barátom!

– Igen, igen – válaszolta zavartan a hitetlen ember –, sokkal valószínűbb, hogy a tanítványok lopták el a holttestet.

– Érdekes, hogy erről is hallott! Nem csoda, mert valami ilyesmiről a Szentírásban is olvashatunk.

– Na látja, ez mindent megmagyaráz.

– Csakhogy a Szentírásban azt olvassuk, hogy a zsidó papok ezzel a hazugsággal akarták igazolni Jézus eltűnését a sírból. Ezt persze egyetlen józan ember se hitte el. Mindenki tudta ugyanis, hogy Jézus sírját a római katonák őrizték. Nem hiszem, hogy a katonák szó nélkül tűrték volna a lopást.

– Ön tehát hisz a feltámadásban?

– Természetes, hogy hiszek. Bizonyos vagyok ab-

ban, hogy Jézus él. Az erről szóló híradást ön is elolvashatja a Szentírásban. Olvassa el még ma, húsvét napján a feltámadás történetét.

Vándorlás az utolsó ítéletig

Jeruzsálem egyik félreeső utcájában szerénykedett Ahasvér cipésműhelye. A mester éppen dolgozik. Istennek hála, hogy újra munkaképes. Jézus, a híres próféta gyógyította meg béna kezeit. Nem is remélte már, hogy hatvanéves korára ismét munkához láthat.

Mindezt Jézusnak, Dávid király ivadékának köszönheti. A sok évszázados reménykedések teljesednek Benne. Ő a Messiás, a Megváltó. Hamarosan vége lesz a megalázó római uralomnak. Nincs olyan bilincs, melyet Jézus szét ne tudna törni. Ő lesz Izrael királya és a föld hatalmasai térdre hullanak majd előtte. Hozsanna, Dávid fiának, áldott ki az Úr nevében jön!

Néhány nap múlva énekszó zeng Jeruzsálem utcáin. Az emberek virágot és pálmaágakat szórnak, sőt még köntösüket is leterítik arra az útra, melyen Jézus vonul be a szent városba. Mikor elvonult a menet, Ahasvér letérdelt és megcsókolta Jézus lábanyomát.

De íme, mi történt? Alig múlt el néhány nap és újra nyugtalan lett a város. Az utcákon újabb és újabb embertömegek hullámszanak. A gyűlött római helytartó, Pilátus palotája felé tartanak. Egyre csak ezt kiabálják: keresztre, keresztre véle! A cipész kiküldi inasát. Nézd meg, mi az oka a különös lármának! A kis inas hamarosan visszatér.

– Jézus áll a pogányok ítélőszéke előtt, mondja megrémülve. A zsidók pedig halálát követelik.

– Ez lehetetlen, gondolja Ahasvér . . . Jézus, a nagy csodatevő nem állhat a pogány bíró elé.

Közben egyre növekszik a láрма és a tolongás. Az Antónia várban elhangzott a halálos ítélet. Jézus és

a két halálra ítélt rabló megindul a Golgota felé. A cipész kiáll műhelye elé. Saját szemével akar megbizonyosodni az igazságról. Elöl jön a két rabló. De vajon ki lehet a harmadik? Egy kisfiú megy előtte, kezében táblát tart. Most közelebb érnek. Végre sikerül kibetűznie a felirat szövegét: názáreti Jézus, a zsidók királya. Ahasvér nem akar hinni a szemének.

Jézus tántorogva viszi a keresztet. Látszik, hogy fogytán van ereje. Ahasvér háza előtt megbotlik egy kiálló kőben és elesik. A katonák fölráncigálják és nem kímélik öklüket. Ahasvér egészen közelről láthatja Jézus ütésektől elkékült, tövisszoros, véres arcát. Szemeit Ahasvér felé fordította, és fájdalmas pillantása mintha azt mondta volna: Engedj megpihenem, házad küszöbe előtt!

Ahasvér szívét azonban nem a szánalom, hanem valami keserű kiábrándultság érzése töltötte meg. Íme, itt áll előtte az, akit ő Messiásnak, Izrael megváltójának tartott. Olyan érzése volt, mint akit csúnyán becsaptak. A fájdalmak emberében nem tudta fölismerni a Megváltót. Nem értette a dolgot és nem is akarta érteni... Mérhetetlen düh és harag fogta el. Ezért odalépett a meggyalázott Krisztushoz. Elfeledkezett arról, hogy Tőle kapta vissza egészségét. Mindenki szeme láttára leköpte és belerúgott. Ekkor Jézus ráemelte fájó tekintetét. Pillantása olyan volt most, mint valami éles tű, mely beleszúrt Ahasvér szívébe. Fájdalmában felordított és eszméletlenül esett össze.

Midőn magához tért, a menet már régen elvonult. Sötétség ülte meg a várost, Ahasvér kitámolygott a Golgotára. Látni akarta Jézust. Bocsánatát akarta talán kérni... Elkésett. Krisztus meghalt már. Ahasvér kétségbeesve roskadt a kereszt tövébe.

Évtizedek múltak el. Ahasvér még mindig él. Éjjel-nappal maga előtt látja Jézus tekintetét és szívében érzi ennek kínzó fájdalmát. Nyugtalanul bolyong Jeruzsálemben és az ország többi városában. Szüntelen a halált várja, hogy véget érjen szörnyű szenvedése.

Néhány évvel később szörnyű kétségbeesés uralkodott Jeruzsálem városában. A falak alatt ott áll a római hadsereg. Egyre elkeseredettebb harc dúl a támadók és a város védői között. Betegség és éhség tizedeli a lakosságot. Csak egy ember mosolygott, miközben az éhségtől tébolyult anyák falhoz vágták gyermekeiket. Ahasvér nevet, valami sátáni nevetéssel. Most végre értem is eljön a halál, gondolja meglegedetten. Ahol legsűrűbben hullanak a rómaiak nyílveszői, ő félelem nélkül járkál. De íme, a nyílveszők mindig elkerülték. Szétszaggatták köntösét, de teste sértetlen maradt. Végül a rómaiak áttörnek a falakon és a kétségbeesett emberek a templomba menekülnek. Már kigyúlt a tető és hatalmas robajjal zuhan a szorongó tömegre. Mindenki elpusztul a füstölgő romok alatt. Csak egy valaki marad életben: Ahasvér. A halál most is elkerülte.

*

Kilenc esztendő múlt el Jeruzsálem pusztulása óta. Az Adriai-tengeren egy római hajó siklik egyiptomi búzával megrakodva. Már közel van a kikötő, midőn szörnyű robbanás rázza meg a hajót. A tenger vize megmozdul, sárga felhők takarják el a kéklő eget. Hirtelen óriássá nőnek a hullámok és széttörnek az evezők. A partról hatalmas lángok csapnak a magasba. Tűz és hamueső hull az égből. Már a hajó is fölgyuladt. Nézzétek a Vezuvot! Pompej ég! Herculanaeum is lángokban áll. A világ összcomlik és mi is elpusztulunk, kiáltja a kormányos. Az emberek rémülten futkosnak a fedélzeten. Sokan a tengerbe ugranak, ahol hamarosan elnyeli őket az örvénylő víz. Csak egy ember nyugodt ebben a szörnyű pusztulásban, Ahasvér, aki a hajó fedélzetén áll és öklét az ég felé rázva várja és hívja a halált. A hajó hatalmas reccsenés közepette széttörik. A bolygó zsidó a biztos halál tudatában veti magát a hullámokba. Amikor magához tért, a forró parti homokon feküdt. Még mindig tüzet oká-

dott a Vezúv. Mikor Ahasvér rádöbrent arra, hogy újra elkerülte a halál, beugrott a tüzes vulkánba. Mikor ismét magához tért, a lávafolyam partján feküdt. Élt. A halál elkerülte.

*

Firenze városában szóltak a lélekharangok. Hoszszú gyászmenet tartott a temető felé. Minden házba bementek, hogy összegyűjtsék a halottakat. A fekete halál, a pestis szörnyű betegsége oltogatta a vidám város életét. Mindenki messze elkerülte a halálvárost. Csak egy ember lépte át félelem nélkül őrizetlen kapuját. Öreg volt már és éveit nem évtizedekkel, hanem évszázadokkal mérte. Ki volt ez az ember? Ahasvér, a bolygó zsidó. Bement a kórházakba, kiment a temetőbe, és nem félt a halált terjesztő hulláktól sem. Közéjük feküdt, de a föld megremegett és kidobta magából... Lassan kidühöngte magát a pestis. Elnémultak a harangok, Firenze meghalt. Csak Ahasvér élt.

Nyugtalanul bolyongott tovább és kereste a halált. Végigjárta Ázsia lakatlan pusztaságait, de a halál úgy látszik végleg megfélemedezett róla. Valahol hallott a halál völgyéről, a belpoklosok telepéről beszélni. Ide is elment és évekig élt közöttük. Velük lakott, egy tálból evett és egy pohárból ivott, mégis egészséges maradt és elkerülte a halál.

Nemsokára a föld az apokaliptikus lovasok patája alatt dübörgött. A háború réme végigjárta az országokat. Borzalmas fegyverekkel aratott a halál. Tűzvész pusztította a földet, virágzó városok hamuvá égtek. És ahol a háború pokla a legvadabbul dühöngött, ott mosolygott Ahasvér, az örök bujdosó. Asszonyok és gyermekek hegyekbe vájt pincékbe menekültek. Égett a föld, égett az ég. Sok csillag szét törve hullott a földre. Azután béke lett. A városok helyét temetők foglalták el. Csak egy valaki maradt életben: Ahasvér, az örök bujdosó.

Nyugtalanul vándorol Jeruzsálem utcáin és élni fog

a világ végezetéig. Akkor majd ő is összeroskad annak a Krisztusnak lábai előtt, akit azon az emlékezetes nagypénteken eltaszított magától.

Ahasvér az utolsó ítélet zarándoka. Legenda csupán? Nem! Ahasvér az emberiséget jelképezi, azt az emberiséget, mely nem akar hinni Krisztusban. Ilyen bujdosó egy kicsit mindegyikünk. Te is Ahasvér vagy!?

Az ítélet napján

Így szól Krisztus egy fiatal munkáshoz:

– Fiatal inasként álltam melletted, akit kigúnyoltak az emberek és te nem védelmeztél meg.

– Sokszor nem tudtam, hogyan lássak munkához és néked nem volt egy útbaigazító szavad számomra.

– Munka nélkül voltam és egy lépést sem tettél érdekemben.

– Baleset ért a munkahelyemen és nem látogattál meg a kórházban.

– Haragra lobbantam és te nem igyekeztél lecsillapítani.

– A leányok után futkostam és nem is próbáltál a helyes útra téríteni.

– Melletted álltam a munkában, és sohasem beszéltem neked Krisztusról.

– Haldokoltam és mégsem hívtál papot.

Így szól Krisztus egy diáklányhoz:

– Új tanuló voltam az osztályban és nem vezettél be a közösségbe.

– Szegényes és rosszul öltözött voltam, és ezért megvetettél.

– Éheztem és nem osztottad meg velem tízóraidat.

– Arra kértelek, hogy magyarázz meg valamit a tanítás után, de te ezt is megtagadtad.

– Szomorkodtam és nem vigasztaltál.

– Sírtam és nem értetted meg, hogy nem beszélhetek bánatom okáról.

- Vidám voltam, énekeltem s te azt mondtad:
fogd be a szád!
 - Tele voltam lelkesedéssel és te kinevettél.
 - Rossz útra tértem és te nem figyelmeztettél.
- Vajon neked mit fog Krisztus mondani?

ISBN 963 360 214 9
ISBN 963 360 230 0 2. kiadás

A kiadásért felel: Dr. Ákos Géza igazgató
82-5244 Pécsi Szikra Nyomda – F. v.: Szendrői György igazgató

50,-Ft